

اسلام، الحاد او سائنس

ISLAM, ATHEISM AND SCIENCE

ڊاڪٽر محمد عثمان نظامي

DR MOHAMMED USMAN
NIZAMI

Volume 1

2022

اول جلد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُتْرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ
الْحَقُّ أَوَّلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولَى الْأَلْبَابِ (190)
الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقَعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ (191)

الحمد لله دا د الله تعالى ډیر لوي احسان دی چه ما عاجز بنده ته یې د دي کتاب د لیکلو توفیق راکړو. د انسانانو دپاره د دي نه لوي خدمت نشته چه د جهنم د اور نه بچ شي او جنت ته لاړ شي. پوهیږو چه د الحاد، دهریت یا ایټیپزم ریشي په اکثره ملکونو کې خوري شوي دي. چه زمونږ او ستاسو ځیني ورونه او خورگاني هم د دوي په غلطو تبلیغاتو کې راحي، او په دي سبب چه دوي فکر کوي چه گوندي ملحدین هر شی او هره خبره په ساینس، عقل او منطق مني په پټو سترگو د الحاد یا ایټیپزم خواته ځي او د الله تعالى څخه انکار کوي. مگر حقیقت بالکل برعکس او سرچپه دی. حقیقت خو دا دی چه: ملحدین د خپل فطرت او دنیا په سترگو کې خاوري اچوي او هم خپلو نفسونو او هم دنیا ته د جهنم دعوت ورکوي، او په حقیقت کې همدوي دي چه نه ساینس مني نه عقل او نه منطق .

په دي کتاب کې په همدې موضوع بحث شوي دی، او د قرآني، ساینسي، فلسفي او عقلي دلایلو په رڼا

کې دا ثبوت شويده چه الله تعالى حق دی قرآنکریم
د الله تعالى کلام دی، اسلام حق دین دی او حضرت
محمد صلی الله علیه وسلم د الله تعالى نبي او رسول
دی.

په آخر کې د ډاکتر صاحب سید محمد (سعید) څخه
د زړه د کومي څخه ډیره مننه کوم چه زه یې د دي
کتاب لیکلو ته تشویق کړي يم الله تعالى دي په دنیا
او آخرت کې بي حسابو اجر و نه ورکړي .

ستاسو د دعاوو محتاج ډاکتر محمد عثمان نظامی .
۱۴۰۰ هجري شمسي کال، د سرطان د میاشتې ۲۲

تاریخ

13-07--2021

بسم الله الرحمن الرحيم

تقرظ

مولوي صاحب حيات محمد شابيوال

الحمد لله بديع السموات والارض وخالق كل شى
ابدهما بالحكمة بلا نصير ووزير وخلق الانسان
خليفة لكمال الكائنات وعلمه البيان اما بعد ما چي
كله ددير محترم ورور ډاڪٽر صاحب نظامي كتاب
اسلام. الحاد اوساينس په نامه كتاب ولوسته الله
شاهد دى چي ډير تری متاثر شوم او ددى اصلى
اوبنستيزه وجه داده چي دتعصب په بڼه نه دي
ليكل شوى دوهم داچي هره خبره او دعوى په
دليل او منطق بنا ده ډاڪٽر صاحب داسي دعوى
نده كړي چي هغه دى هسي يوه معمي او ږوند
گذار وي بلكي دهري دعوى. لپاره پي قانع كنده
دلائل راوړي دا حه نه وايم بلكي هر
لوستونكي كولاي شي چي داكتاب مطالعه كړي
اوبيا دلوستونكي نه هم هيله ده چي انصاف وكړي
او حق ته حق ووايي او الله دى وكړي چي دكتاب
په مطالعه ستومانه او ستري نشي كتاب تر پاپه
دنقد كولو او دحان پوهولو لپاره ولولى نه

ددبمنی اودبل د چپ کولو لپاره او اصلا
 دمطالعی موخه او هدف هم همدا دی چی سړې.
 کتاب دنقد او پوهی لپاره ولولې نو ډیر څه به زده
 کړی او دمطالعی دمنځ پانگی نه به یې بل ته هم
 ورکړی خوداهله کړی. چی هر څه په سره سینه
 اوارام معز سره مطالعه کړی او ان شالله چی
 دډاکټر صاحب کتاب دهمدی خاندان څخه دی
 دهر مطالعه کونکی څخه دیو ښه نقد کونکی او
 دښه زده کونکی په هیله نه دتعصب کونکې او
 اعتراض کونکی په هیله والسلام .
 مولوی حیات محمد شابیوال

بسم الله الرحمن الرحيم

تقریظ:

یوهنمل ډاکټر ذبیح الله احمدي

د اسلام، الحاد او ساینس تر عنوان لاندې کتاب
چی بناغلي الحاج ډاکټر محمد عثمان نظامي په
۷۰ فصلونو کی لیکلی ما مطالعه کړ. نوموړی
کتاب چی د پردېسی او ناروغی په مهال د یوې
لوړې او سپېڅلې موخې په نیت لیکل شوی لاندې
ځاګړتیاوې لري.

په داسې یوه روانه اوساده پښتو ژبه لیکل شوی
چی د مختلفو علمي کچو لوستونکي ترې پوره
ګټه اخیستلی شي. په لیکنه کی د لیکونکې قلبي
عواطف او احساسات داسې نغښتي چی ګواکې
لوستونکي همدا اوس د بناغلي نظامي سره
مخاطب ده او لیکل شوی علمي صحنې او
تحقیقات په سترگو ګوري.

په دې کتاب کې د نړۍ تر ټولو معتبرو مأخذونو (قرآن کریم او احادیثو) څخه استفاده شوې ده.

لیکوال هڅه کړې چې د ساینس په ژبه د ټولو پیامبرانو مشترکه داعیه چې لا اله الا الله ده تعقیب او ثبوت کړي.

په دې کتاب کې دهغو ساینسي اصطلاحاتو او تعریفونو د اصلاح هڅه شوې کوم چې د محدودو ملحدو ساینس پوهانو له لوري په ساینس کې علاوه او په غیر مرئې توګه یې ټول ساینس پوهان او عام وګړي په خپلو لیکنو، کنفرانسونو او عادي مجالسو کې استعمالوي.

هو! د آدم علیه السلام د خلقت څخه تر اوسه پورې د حق او باطل تر منځ منازعاتو مختلف پړاونه او شکلونه تیر کړي او په هر پړاو کې باطل مغلوب شوی. دا چې اوس ساینس د ودې او پرمختګ په حال کې ده او اسلام چې د ژوندانه په هر اړخ کې ډیر غنی ده نو په ساینسي برخه کې یې غنا تر ټولو نورو عقایدو او ادیانو ډیره غښتلي ده. لیکوال هم د دعوت په موخه هڅه کړې چې د ساینس په ژبه د بنوونځیو، پوهنتونو او نورو

علمی مراکز و کی د داروین په څیر نورې باطله
نظریې چیلینج اود زده کوونکو د ایمان ژغورنې
تر څنګ هغوی ته کافی دلایل په لاس ورکړي. ښه
به دا وي چی نوموړی کتاب په دیني مدارسو،
مکاتبو، پوهنتونونو او نورو دیني او علمی
مراکزو کی ولوستل شي.

په دی کتاب کی د قرآن عظیم الشان د ساینسي
معجزو تر څنګ ځینې آیتونو ته د عصری علومو
د مختلفو شعبو له زاویو څخه کتنه شوې او دا یې
ثابته کړې چی واقعي ساینس کله هم د اسلام سره
په ټکر کی نه وي.

قرآن عظیم الشان د الله تعالی کلام او کائنات یې
فعل دی خو تحریف شوي انجیل د پاپانو او
ساینس پوهانو ترمنځ یو جګړه ئیز واټن ایجاد او
ساینس د ملحدینو په لاس کی پریوت خدای مه
کړه چی زموږ د ساینس پوهانو د دیني پوهاوی د
کچې ټیټوالی یا ناخبري او د دیني علماو لیری
والی له ساینس څخه بالآخره د ساینس او دین تر
منځ د واټن په پیدا کیدلو منتج نه شي.

د بناغلي نظامي صاحب څخه د زړه له کومي
مننه کوم چي د ستونځو سربيره يې دا علمي اثر
ليکلي او د الله تعالي له دربار څخه ورته د مزید
اجر تر څنگ د لا نورو علمي آثارو د لیکلو توفيق
غواړم.

په درنښت

پوهنمل ډاکټر ذبيح الله احمدي د شيخ زاید
پوهنتون استاد

د قلبي ناروغيو متخصص او د قلبي بیا رغونې د
دوکتورا محصل

بسم الله الرحمن الرحيم

تقریظ

عصمت الله هاشمی

زه خان ډیر خوشبخته گنم چی د محترم ډاکتر صاحب محمد عثمان نظامی دا----- ملغری (اسلام، الحاد او ساینس) کتاب می ولوست. زه خپل نظر دلته د یو عام وگنې په حیث لیکم ، تر ټولو رومبی دا کتاب ډیر بنایسته په روانه او سوچه پښتو لیکل شوی ، چې د هر کلاس سړی پری ښه پوهیدی شي، هره موضوع یې د قران او سیانس له لاری جلا جلا تشریح کړي. باور وکړئ چې دا کتاب می ولوست له سترگو می اوبنکي راغلي او له خان نه می وپوښتل چې مونږ ولې له خپل دین نه دومره بی خبره یو، حال دا چې رب ج مونږ ته داسې یو کتاب رالیزلې چې د هر سوال جواب لری. زه یې ټولو خویندو او ورونو ته د لوستلو وړاندیز کوم او باوري یم چې په لوستو به یې ډیر څه زده

کړی او ډیر سوالونه به مو حل شي.
زه د پاک رب نه ډاکتر صیب ته لا اوږد عمر د
کامل صحت سره غواړم.
قلم دی تل تاند او رپاند اوسه ، چې داسې ډیر نور
اړین کتابونه او علمي نخسې مونږ ته ولیکي.

په ډیر درنښت
عصمت الله هاشمی
ویانا ، اتریش
۲۰۲۲/۰۴/۰۶

بسم الله الرحمن الرحيم

تقریظ:

ډاکټر سيد محمد (سعيد)

زه نیمګړی , عاجز او ناتوانه بنده خو هیڅکله هم
ځان پدې قیمتي کتاب (اسلام، الحاد او ساینس) د
تبصرې کولو لایق نه بولم خو داچه قدر من ډاکټر
محمد عثمان نظامي دا خاصه لورېنه پر ما کړیده
او زما څخه یې غوښتنه کړیده چه خپل نظر په یو
څو لنډو کرښو کې ددې مهم او د ارزښت ډک اثر
د مخپانګې دپاره ولیکم.

لله الحمد ، الله سبحانه و تعالی مونږ اشرف
المخلوقات خلق کړي یوو او د تعقل، تفکر ، تدبر ،
لیدلو ، اوریدلو او بوي کولو استعدادونه او ظرفیتونه
یې مونږ ته عطا کړیدی. په قرآن عظیم الشان کې
څو ځایه مونږه ټولو اشرف المخلوقاتو او د عقل
خاوندانو ته حکم شويدي چه تاسې د خپلو ځانونو ،
د خپلو شاوخوا موجوداتو او زما د وجود په پیژندنه
کې د هر ډول ژور تعقل او تحقق هڅه او هاند
وکړئ.

لکه څنګه چه مونږ ټولو د عقل خاوندانو ته پاک
رب امر کړيدئ چې د خپل سپارل شوي رسالت د
پوره کولو دپاره په قرآن/دین یعني د وحی علم چې

زمونږ د ژوند لپاره سالمه کړنلاره ټاکي ، ځانونه پوهه کړو او همدارنگه د ساينس علم يعنې د کایناتو د پيژندلو علم زده کړو ځکه خالق ذوالجلال کاینات د انسان دپاره خلق کړيدي او ساينس د کایناتو د پيژندلو علم دي.

خالق ذوالجلال په قرآن العظيم الشان کې د دواړه علمونو د وحې د علم(قرآن) او د ساينس د علم په زده کړو ، تحقق او تجسس په گډ اهميت او ارزش يې ټيپنگار کړيدی او دا دواړه علمونه يې لازم او ملزوم گرځولي دي.

ددې کتاب د دواړو بڼو په لوستلو ، اوريدلو او پوهيدلو به ټول لوستونکي او اوريدونکي ان شاءالله په پوره وضاحت سره خپل ځانونه ، خپل انساني او ايماني رسالت ، کاینات او د کایناتو خالق د قرآن او مدرن ساينس په رڼا کې وپيژني.

څرنگه چه قرآن عظيم الشان د کایناتو د جوړښت ، قاعدې ، قانون ، نظام ، ژوند ، د ژوند مقصد ، قيامت ، حساب ، آخرت ، جنت ، دوزخ او د نظام د چلولو او تشریح د پاره د ډيرو دقيقو او مافوق رياضېکي ، بيولوژېکي ، کيمياوي ، فزيکي او ميتافزيکي تعاملاتو او محاسباتو ډک يو الهي کتاب دي خو دلته پدې کتاب کې مؤلف فقط اويا مهم موضوعات د بحث او تحليل لاندې نيولي دي. قرآن

العظيم الشان د ژوند او آخرت يوه مكملي ترينه الهې
 بسته ده خو په ډير تاسف سره د کومې ورځې ځنې
 چه د دين سره ملحدينو دشمني پيل شویده او دين
 يې قصداً او ارادتا د ساينس ځنې جلا کړيدئ ،
 مسلمانان ذليله او د پرمختگ ځنې وروسته پاتې او
 په بدبختيو اخته شويدي. ډاکتر محمد عثمان نظامي
 چه د طب ډاکتر دی پخپل دې کتاب کې حتي الوسع
 انساني هڅه او هاند کړيدئ چه د قرآن مجيد د
 آيتونو او مدرن ساينس په رڼا کې د خالق ذوالجلال
 د وحدانيت-----

، د کایناتو د خلقت ضرورت ، د روان نظام چلول
 ، کنترول او زموږ اصلي رسالت تحليل او تشریح
 کړي. دا کتاب د ټولو د عقل د خاوندانو د پاره او
 بيا په تيره د ټولو هغو مسلمانانو دپاره چې ددې
 موضوعاتو په هکله د ارزښه ډکې پوښتنې لري او
 يا هغه ټولي خلک چې ددې مهمو قرآني ايتونو په
 هکله مذبذب دي او يا شکونه لري خو د مختلفو
 دليلونو په اساس ددې پوښتنو کولو جرات نه لري
 او يا د ځينو عقيدوي حساسيتونو له کبله ددې
 پوښتنو د کولو ډډه کوي ، د وضاحت يوه ښه مرجع
 او منبع ده.

ډاکتر نظامي هڅه کړيده چه خلک پوښتنو کولو ته
 تشويق کړي او هيڅکله هم داسې فکر ونه کړي چه

د کایناتو د خالق ، د کایناتو د جوړښت ، شاهکاری او کنترولر په باره کې عقلی دلایل وجود نه لری. پدې کتاب کې مولف زیار ایستلي دي چه د ملحدینو او شکمنو مسلمانانو ډیرې مغلقو پوښتنو ته د قرآن العظیم الشان د آیاتونو ، معتبرو احادیثو او مدرن ساینس په رڼا کې په ډیر وضاحت سره جوابونه برابر کړی. لکه څنگه چه عبدالله بن عباس (رض) څلوارلس سوه کاله مخکې فرمایلي دي چه د قرآن العظیم الشان ډیرې آیاتونه چه د ننني وخت عقل ورته عاجز دی ، راتلونکي وخت به یې پخپله واضح او بیان کړی..

اوس الحمد لله هره ورځ همداسې کېدونکي دي او په تیرو سلو کلونو کې د قرآن مجید ډیرې مغلق آیاتونه د مدرن ساینس په رڼا کې واضح شوي دي حتی د یو لړ ملحدو ساینسدانانو په ذریعه په غیر ارادي ډول تحقیق او حقانیت یې ثابت شوي دي ، چه په اړوند موضوعاتو کې ترې ځای ځای په کتاب او تقریرونو کې یادونه شویده . دا قیمتي اثر د ډاکتر نظامی د کلونو کلونو نه ستریکېدونکي زیار او هلو ځلو ، د عربي ژبې ، دیني ، ساینسي زده کړو او په دې اړوند د ساینسي معتبرو څیړنو د راټولولو وروسته په ډیره ساده او روانه پښتو ژبه لیکل او بیان شوي دي . زه خو دا کتاب زما په شمول

د ټولو لاره ورکو او د عقل خاوندانو دپاره یوه ښه تحفه بولم. زه مطمئن یم ، چه د لوستلو ، اوریدلو او پوهیدلو وروسته به مونږ هر یو بیل بیل په کې خپله ورکه مرغله پیدا کړو. (ان شاءالله وتعالی)
 پاک رب دې قدرمن نظامي صاحب ته ددې دیني او علمي اثر په بدله کې عظیم دنیاوې او اخروې اجر او داسې نورو کتابونو د لیکلو توان او توفیق ور په برخه کړي. امین یا رب العالمین

په ډیره مینه او درنښت
 ډاکتر سید محمد (سعید)

03-07-2021

۱۴۰۰ هجري شمسي کال ، د سرطان دولسمه
 لندن

۲۱	اسلام او ساینس
۲۵	کائنات څنگه جوړ شوي دي
۳۸	کائنات څومره غټ دي
۴۰	الله تعالیٰ څوک دی
۴۶	الله تعالیٰ د کائناتو خالق دی
۴۸	الله تعالیٰ چا پیدا کړیدی
۵۰	د کائناتو موجودیت د الله تعالیٰ د وجود ثبوت دی
۵۴	د الله تعالیٰ په وجود دلایل او د کارل مارکس د فلسفې رد
۶۵	د الله تعالیٰ د وجود لوي ثبوت د الله تعالیٰ کتاب قرآن کریم دی
۷۲	په کائناتو کې د الله تعالیٰ په آیاتونو باندې غور کول
۸۳	طبیعی قوانین یا نیچرل لاز
۸۴	په کائناتو کې غور او فکر کول
۸۸	د الله تعالیٰ په وجود دلایل او د رسل څخه پوښتنه
۱۰۲	د الله تعالیٰ د وجود ثبوت په ساینسي حقایقو سره
۱۱۱	انسان او سلیم عقل
۱۱۵	اسلام، ساینس، ایګناسټیک او ملحد
۱۳۳	د انسان د پیدا کیدلو او ژوند مقصد
۱۴۲	د عاد د قوم ذکر او د قرآن کریم معجزه
۱۴۷	د جګو او لوړو آوازونو حد د خر آواز دی (د قرآن کریم معلومات)
۱۵۳	په خارجي فضاء کې تیاره ده (د قرآن کریم معلومات) *
۱۵۶	د ځمکې اتموسفیر (د قرآن کریم معلومات)
۱۶۰	د قرآن کریم ساینسي معجزې، لمر حرکت لری، کائنات لوڼیری
۱۶۶	ټوپ و هوڼکې اوبه د ملا او سینی د منځ څخه راوځي (د قرآن کریم معلومات)

۱۶۹	آيا ځمکه گرده ده(د قرآنکریم معلومات)
۱۷۳	د ځمکي نوم يا ناف زمين
۱۷۹	د مصر د اهرامونو د جوړېدلو تخنيک(د قرآنکریم معلومات)
۱۸۴	تیاره اوبه يا ډارک واټر(د قرآنکریم معلومات)
۱۸۹	سترگه د الله تعالى آيت او نشانه ده
۱۹۱	زړه هم دماغ لري
۲۰۲	د قرآنکریم ساينسي معجزه د شاتو په مچۍ کې
۲۱۰	د دوه بحرونو په منځ کې پرده(د قرآنکریم معلومات)
۲۱۳	د مور په رحم کې د ماشوم جوړېدل(د قرآنکریم معلومات)
۲۲۴	د قرآنکریم ساينسي معجزه په وسپنه کې
۲۳۰	د قرآنکریم معجزه په فينگر پرينټ يا د گوټي په نښه کې
۲۳۳	د ماشوم د جنس د تعینولو دپاره پلار مسئول دی او که مور(قرآنکریم او ساينس)
۲۳۸	په پوستکي کې د درد اخذي يا ريسپيټور(د قرآنکریم معلومات)
۲۴۱	په قرآنکریم کې په اوله او وروستۍ وحې کې رياضي معجزې-نمبر ۱۹
۲۴۷	رياضي معجزې په بسم الله کې— ۱۹ نمبر رول
۲۵۶	رياضي معجزې د مقطعاتو په حروفو کې-د ۱۹ نمبر رول
۲۶۲	رياضي معجزې د لمونځ په رکعتونو کې د نمبر ۱۹ رول
۲۷۱	په کائناتو کې د الله تعالى آياتونه او د ملحدينو معبود
۲۷۹	د کائناتي آياتونو تفسير، اسلام د عقل او ساينس خلاف نه دی.
۲۸۴	په دنيا کې د وچي او بحرونو اندازه
۲۸۷	د کائناتي آياتونو تفسير د بېګ بينګ سينګولاريتي
۲۹۱	د کائناتي آياتونو تفسير (بېګ بينګ چاودنه)
۲۹۴	د کائناتي آياتونو تفسير(د کائناتو لويدل)
۲۹۷	د کائناتي آياتونو تفسير (د شپي او ورځي بدليل)

۳۰۳	د کائناتي آياتو نو تفسير (فينگر پرينټ)
۳۱۱	کائناتي آياتونه د آسمان په اوچتوالي کې
۳۱۹	ملحد چاته وايي؟
۳۲۳	ملحدین د الله تعالی د وجود ثبوت غواړي
۳۳۰	د بېګ بېنګ څخه مخکې څه شې ول
۳۴۰	د یو ملحد ډاکټر سوال او جواب یې
۳۴۳	ملحدین ښکاره د ساینس دعوی کوي، مګر ساینس نه مني
۳۵۰	د داروین د تیوري رد اوله برخه
۳۵۶	د داروین د تیوري رد دوهمه برخه
۳۶۶	تقدیر، اختیار او آزادي
۳۸۴	چه هر شې په تقدیر کې لیکلې نو زموږ څخه پوښتنه ولې کيږي
۳۸۹	ساینس او تقدیر (تقریر په دې اړین ای کې)
۴۰۶	د ځنګدن په وخت کې د ځینو ملحدینو آخرنی خبري
۴۱۱	زموږ لمونځونه ولې مونږ ته ګټه نه رسوي
۴۲۴	د جهنم پیژندل
۴۴۱	د مسلمانانو د ذلت اسباب او علاج
۴۶۳	ښه او خوشاله ژوند چیرته دی؟
۴۶۹	د حضرت عائشې (رض) عمر مبارک د نکاح په وخت کې
۴۷۴	دنیا کې ولې ظلم او بې انصافي ده، خالق یې ولې مخه نه نیسي
۴۸۱	آیا لمر د تورو اوبو په چینه کې ډوبیږي
۴۹۲	ژوند سفر دی منزل نه دی
۴۹۳	د ښځو حقوق په اسلام کې
۵۱۱	د قیامت ورځ او د حشر میدان

الدرس (۱)

اسلام او ساينس

قرآن صرف دوه علوم مني د ساينس علم او دوحی علم. الله تعالى آدم عليه السلام ته دا دواړه علوم ورکړي وو. قرآن فرمايي.

(وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا) او الله تعالى آدم عليه السلام ته د ټولو شيانو نومونه ور وښودل. پوهیږو چه : د شيانو علم په حافظه کې د نومونو په شکل ذخیره کيږي. ځکه تر څو پورې چه د یو شي په باره کې علم نه وي نوم یې هیڅ معنی نلري. مثلاً که یو سړی د فیل (هاتهي) په باره کې علم نلري یعني نه یې لیدلې وي او نه یې د فیل په باره کې دچا نه اوریدلي وي. نو دې سړي ته د فیل نوم بې معنی دی. که هرڅومره ورته د فیل نوم واخستل شي خو په ذهن کې یې د هیڅ شي نقشه هم نه رځي. خو که چیرته یې فیل لیدلای وي یا یې د چانه اوریدلي وي نو د فیل د نوم په اوریدلو سره یې سمدستي په ذهن کې د فیل پوره نقشه رځي. نو په حقیقت کې آدم علیه السلام ته د ټولو شيانو علم

ورکول شو. چه د اوسني علم په کمک سره ویلی شو چه: زمونږ کروموزوم او زمونږ جینز ته د هر شي د کولو اود هر شي د زده کولو استعداد، صلاحیت او ظرفیت ورکول شو. همدارنگه الله تعالی انسان ته عقل، د اوریدلو، لیدلو او غور او فکر کولو صلاحیت او استعداد هم ورکړو. نو د آدم علیه السلام نه وروسته څومره چه وخت تریدلو انسان د دې صلاحیتونو په استعمالولو سره په قراره قراره ترقي کوله. آسونه او اوبنان په هوایي او بحري جهازونو بدل شو، تیلیفون، موبایل، راډیو، تیلویژن، جینیټیک کوډ، ډي این ای او د کائناتو ډیر رازونه کشف شو. د سپوږمۍ او مریخ یا مارس پورې انسان ورسیدو. مگر د دې ټولو سره سره بیا هم د ساینس علم مکمل او پوره نه دی. او د هرې پوښتنې حل او جواب پکې نشته. او نور وخت او تحقیقاتو ته ضرورت لري. همدارنگه دوحی علم چه د پیغمبرانو پواسطه الله تعالی انسانانو ته رالیرلی هم هر څومره چه انسان ترقي کوله نو الله تعالی هم د انسان د استعداد مطابق نوي نوي احکام ځمکي ته رالیرل. چه بالآخره د وحی د علم وروستنۍ کتاب قرآن کریم دی. خو د ساینس د علم برعکس د قرآن علم مکمل او پوره دی. او د قیامت پورې د هرې پوښتنې جواب او د هر مشکل او

هرې مسئلې حل پکې شته دی. پوه شو چه د وحې علم يعني قرآن او د ساينس علم دواړه د الله تعالى د طرفه دي. نو دا دواړه علوم قطعاً يو د بل خلاف او ضد نه دي بلکه يو بل سپورت او تائيد وي. ځکه چه قرآن د الله تعالى قول دی او کائنات د الله تعالى فعل دی. او د الله په قول او فعل کې فرق نه وي. او د کائناتو مطالعه کول او پيژندل ساينس دی. نو حقيقي ساينس چه په مشاهده او تجربه ولاړ وي يعني تيوري او فرضيه نه وي هيڅکله د قرآن مخالفت نه کوي. ساينسدان غلطې کولای شي خو حقيقي او واقعي ساينس هيڅکله غلطيدلای نشي مثلاً ۱۴۰۰ کلونه مخکې د وحې علم يا قرآن فرمايي چه کائنات لويږي. مگر ساينسدانانو د شلمې پيړۍ پورې ويل چه کائنات نه لويږي. چه دا د ساينسدانانو غلطې وه نه د ساينس ځکه چه حقيقي ساينس په شلمه پيړۍ کې ثابته کړه چه کائنات لويږي. او د وحې د علم يا قرآن تائيد يې وکړ.

په آخر کې بايد ووايو چه: د وحې د علم يعني قرآن د قانون مطابق په کائناتو کې اوسيدل او د کائناتو نه استفاده کول دين دی. او د کائناتو مطالعه او پيژندل ساينس دی. فلهاذا ساينس د دين څخه بيل نه دی. خو متاسفانه اکثره لوي لوي ساينسدانان په دين

او قرآن نه پوهيږي. او اکثره ديني علما په ساينس
نه پوهيږي. او ځني خو لا دا فيصله هم نشي کولای
چه د ساينسي علومو د زده کولو اجازه ورکړي او
که نه؟

و ما علينا الا البلغ المبين

ډاکټر محمد عثمان نظامي

الدّرس (۲)

کائنات څنگه پيدا شوي دي، قرآنکريم او
بيگ بېنگ، د ملحدينو او منکرينو د
سوالونو جوابونه او د دوي د عقايدو رد په
ساينسي او عقلي دلايلو سره.

د يونيورس يا کایناتو په باره کي الله تعالى د سورة
الانعام د ۱۰۱ نمبر آيت په اوله برخه کي فرمايي
[بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ترجمه. الله د
آسمانونو او حُکمي پيداکونکي
[خالق؛ کريتر؛ اوريجنیتر] دی. يعني -----
کائنات ازلي او ايترنل نه دي او په دي موجوده
شکل د اول څخه موجود نه و. په خپل سر-----

[او بايچانس] نه دي پيداشوي . بلکي الله تعالى
پيدا کړيدي . چه د کائناتو حقيقي خالق [کريتر او
اوريجنیتر] دی. همدارنگه د سورة الانبيا په ۳۰
نمبر آيات کي فرمايي: (أَوَلَمْ يَرِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ
السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا وَجَعَلْنَا مِنَ
الْمَاءِ كُلِّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ) .

ترجمه: آیا کافران په دي نه پوهیږي. چه بیشکه آسمانونه او حُمکه سره یوځای نښتي وؤ بیا مونږ بیل [جدا] کړل دوي. او پیدا کړیدی مونږ د اوبو څخه هر ژوندی شی. همدارنگه د الذاریات د سورت په ۴۷ نمبر آیات کې الله فرمایي (وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ۴۷) ترجمه: او یونیورس یا کائنات مونږ په خپل قدرت سره جوړ کړې دي او بیشکه مونږ خامخا د کائناتو پراخونکي [لویونکي] یو. د قرآن کریم ددي مبارکو آیاتونو نه په ښکاره ډول دا معلومیږي چه: کائنات یا یونیورس خالق یا کریر لري چه الله تعالی دی. او ازلي [ابدی او ایترنل] نه دي. يعني د اول نه په همدې شکل موجود نه وؤ. بلکه پیدا او جوړشوي دي. او په خپل سر [بایچانس] نه دي پیداشوي. بلکې الله پیدا او جوړکړي دي. ابتداء او شروع [بیگینینگ] لري. په اول کې ستوري، لمر، سپوږمۍ، حُمکه او آسمانونه يعني ټول کائنات سره یوځای نښتي وؤ. بیا الله سره بیل او جدا کړل. همدارنگه کائنات همیشه په حرکت کې دي. تغیر کوي. لویږي. [پراخیري] او حجم [یا سایز] یې زیاتیږي. دوهم-- د کائناتو په باره کې ساینسي حقایق او دځېنو ساینس پوهانو

يا ساينسدانانو شخصي يا پرسونل تيوريز او نظريات!

د ۲۰ پيړۍ [سينچري] نه مخکې ساينس د کائناتود پيدا کېدلو او جوړېدلو په باره کې هيڅ معلومات نه درلود. البته کوم معلومات چه موجود وو هغه هم د ځينو ساينسدانانو شخصي نظريات او عقايد وو. چه هم د ساينسي علومو او هم د قرآني معلوماتو خلاف او متضاد وو. مثلاً د دوي دا نظر او عقیده وه چه: يونيورس يا کائنات ازلي، ابدی او ايترنل دي. په همدې موجوده شکل د اول يا ابتداء څخه موجود دي. پيدا شوي نه دي. ابتداء او شروع [بيگينينگ] نه لري. تغير [چينج] او حرکت په کې نشته. نه لويږي او نه وړيږي. خالق او کريتر نلري. مگر ساينس د ۲۰ پيړۍ څخه د مخه په دي باره کې بالکل خاموش او چپ وو. او په علمي توگه يې دا نشوه ثابتولای چه صحيح ته صحيح او غلط ته غلط ووايي. نو کله چه په ۲۰ پيړۍ کې د ماډرن تيليسکوپ په واسطه يونيورس يا کائنات مشاهده او مطالعه شو. وليدل شو چه ستوري [ستار] او گلکسيز (کهکشان) يو د بل څخه لري کېږي. يعني په کائناتو کې هر شی يو د بل څخه لري کېږي. کائنات په حرکت کې دي. لويږي او حجم

يې زياتيري . نو ددي ثبوت په اساس ساينس د اول
 وار لپاره وکولای شو چه صحيح ته صحيح او غلط
 ته غلط ووايي . او د فيلسوفانو او ساينسدانانو ددي
 نظريې چه کائنات نه لويږي ، ساکن او غيري
 متحرک دي رد او ترديد يې وکړ . او د قرآن ددي
 مبارک آيات [وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ
 (ترجمه: او يونيورس يا کائنات مونږ په خپل قدرت
 سره جوړ کړې دي او بيشکه مونږ خامخا د کائناتو
 پراخونکي [لويونکي] يو .)] تصديق او تائيد يې
 وکړ . يعني يونيورس يا کائنات ستاتيک او ساکن
 نه دي ، لويږي ، حرکت او تغير کوي . که تاسو
 په يوه پوکنۍ يا بالون باندي د قلم په څوکه داسي
 نقطي کېږدئ چه ډيرې سره نژدي نژدي وي او
 بالون يا پوکنۍ وپرسوئ نو وبه گورئ چه نقطي
 يوه د بلې څخه لري کېږي هرڅومره چه هوا زياته
 ورکوئ په هماغه اندازه به د بالون يا پوکنۍ حجم
 زياتيري او نقطي به يو د بل څخه لري کېږي . بر
 عکس که چيرته بيرته د بالون يا پوکنۍ څخه هوا
 خارج کړئ نو وبه گورئ چه نوموړی نقطي بيرته
 يوه د بلې سره نژدي کېږي او بالاخره خپل اولني
 حالت اختياره وي . په همدې ډول ساينسدانان وايي
 چه: دا اوسني يونيورس يو لوي شوی يونيورس

دی چه دیو وړوکی یونیورس یا کائناتو د دوامداره
 لویدو څخه منځ ته راغلی دی . او یو وخت دومره
 وړوکی ؤو چه ستوري ، لمر ، سپوږمۍ ، ځمکه او
 آسمانونه ټول سره یو ځای نښتي ؤو . یا په بل
 عبارت یو کال مخکې یونیورس د اوسني
 یونیورس څخه وړوکی ؤو او دوه کاله مخکینی
 یونیورس د یو کال مخکې یونیورس څخه
 وړوکی ؤو که په همدې ډول مخ په شا لاړ شو نو
 یو وخت به یونیورس یا کائنات دومره واړه شي
 چه ځمکه او آسمانونه به سره یو ځای ونښلی . چه
 په همدې بنیاد او اساس ساینسدانان وایي چه کائنات
 یو وخت دومره واړه ؤو چه یو ځای سره نښتي ؤو
 او ساینز یا حجم یې د یوې نقطې په اندازه او یا د
 نقطې څخه هم کم ؤو . همدې نقطې یا سینگل پاینټ
 ته د کائناتو د آغاز یا شروع نقطه وایي . همدارنگه
 نور زیاتوي چه : ټول کائنات د وخت [ټایم] ،
 انرژي ، فضاء [سپیس] او مادي [مَیټر] په شمول
 ددې نقطې یا سینگل پاینټ د انفجار [ایکسپلوژن] ،
 دهماکې او یا چاودنې [په واسطه منځ ته راغلي
 . یعنې دا انفجار په داسې حالت کې وشو چه هیڅ
 شی هم موجود نه ؤو . یعنې د عدم یا هیڅ په حالت
 کې وشو . او همدې ته بیګ بینګ یا لوی انفجار یا

چاودنه وايي . او ددي انفجار څخه وروسته کائنات په دوامدار ډول لويږي . دلته په واضح ډول ثبوت شوه چه کائنات ابدې او ايترنل نه دي بلکه پيدا شويدي شروع او ابتداء لري . او ساينس د قرآن ددي آيات چه کائنات په اول کې سره نښتي وو او بيا الله تعالى سره بيل کړل تائيد او تصديق وکړ [أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا^ط وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ^ط أَفَلَا يُؤْمِنُونَ] . او د فيلسوفانو او ساينسدانانو دا تيوري او نظر چه کائنات ابدې او ايترنل دي ابتداء او شروع نلري د ساينس له خوا رد شو . که په غور سره فکر وکړو اسلام د ساينس او بيگ بينگ سره مشکل نلري . ځکه چه ساينس هم وايي چه ځمکه او آسمانونه يعني ټول کائنات سره يو ځای نښتي وو بيا سره بيل او جدا شو . او لويږي يعني پراخيري . همدارنگه قرآنکريم هم فرمايي چه ځمکه او آسمانونه سره يو ځای نښتي وو او بيا سره بيل او جدا شو . لويږي او پراخيري . پوهيږو چه د قرآن او ساينس خبره يوه ده يعني ساينس د قرآن هغه خبره چه ۱۴۰۰ کاله مخکې يې کړيده په ۲۰ پيړۍ کې تصديق او تائيدوي . فرق او مشکل په څه کې دی ؟ فرق او مشکل د بيگ بينگ په تشرېح]

ایکسپلنیشن [کې دی چه د ملحدینو ساینسدانانو دخوا نه کپړي . ښه متوجه شی . قرآنکریم فرمایي چه دا هر څه الله کړي دي . چه حقيقي خالق] کریتر، پیدکونکی او جوړونکی] دی . یعنی دا سینگل پاینټ یا اولني کتله یا میس په کوم کې چه ځمکه او آسمانونه سره یو حای بند ؤو الله چه حقيقي خالق [کریتر] دی پیدا کړه او بیا یې ځمکه او آسمانونه سره بیل او جدا کړه او لویوي یې [پراخوي یې ، وسعت ورکوي].

خوپخپله ساینسي علوم ددي سوال دپاره چه آیا د کائناتو د پیداکېدو د آغاز دا ابتدائي نقطه یا سینګولاریټي څنګه پیدا او منځ ته راغلي هیڅ جواب نلري چپ او خاموش دی . نو په دي باره کې چه هر څومره خبري موجود دي دا د فزیک خبري ندي بلکه دا د ساینسدانانو خپلي شخصي خبري او نظریات دي . او پوهیږو چه تیوري او نظریات حقیقت نه وي بلکه کېدای شي چه په آینده یا راتلونکې زمانه کې د ساینس په واسطه رد او غلط ثابت شي . لکه څنګه چه دا تیوري چه کائنات ساکن او غیری متحریک دي ابدی او ایترنل دي

کومي چه د ارسطو ، سقرات او افلاطون د زماني
 څخه د انشتتین د زماني پورې د فیلسوفانو او
 ساینسدانانو په دنیا کې ډیر شهرت لرلو د ۲۰ پېړۍ
 ساینس رد او غلطه ثابته کړه . همدارنګه کېدای
 شي چه د ۲۰ او ۲۱ پېړیو ځني غلطې تیوریز او
 نظریات په راتلونکې یا آینده زمانه کې دساینسي
 علومو د پرمختګ په نتیجه کې د ساینس په واسطه
 رد او غلط ثابت شي . څرنګه چه مخکې ذکر شو
 چه پخپله ساینسي علوم د دي سوال دپاره چه دا
 سینګل پاینټ څرنګه پیدا او منځ ته راغلي وو؟
 جواب نلري . خو ځني ساینسدانان د دي سوال د
 جواب په باره کې خپل نظر داسي بیان او اظهاروي
 چه: دا چه د بیګ بینګ څخ مخکې ماده [میتړ]
 ،وخت [ټایم]،فیضاء[سپیس] او انرژي موجود نه
 وو يعني هیڅ شی نه وو نو په دي سبب د کائناتو
 د آغاز نقطه د هیڅ [نټینګ] څخه منځ ته راغلي ده
 . يعني کائنات د هیڅ [نټینګ] څخه منځ ته راغلي
 دي . مګر ساینس د ترموډینامیک ددي قانون په
 اساس چه: هیڅ شي [نټینګ] نشي کولای چه یو
 شي [سَمْتینګ] پیدا او منځ ته راوړي . د
 ساینسدانانو دا نظر یا تیوري رده وي او غلطه
 ورته وایي . يعني فزیک په ډیر واضح ډول

ساينسدانانو ته وايي چه د کائناتو داغز نقطه
 [سينګولاريتي، سينګل پايڼټ] د هيڅ شي [نټينګ]
 څخه منځ ته نه ده راغلي. چه دلته په ښکاره ډول
 اشاره دي خبري ته ده چه چا پيدا کړي ده خالق [کريتر]
 لري. فزيک خو انسان د خالق او کريتر د
 دروازي پورې ورورساوه او د دروازي په درشل
 يې ودراره. نو چه انسان پخپله نه ورننوځي نو گناه
 او غلطي د فزيک ده او که د انسان؟ غواړم چه د
 يو څو مثالونو په واسطه دا خبره يو څه روښانه کړم.
 مثلاً که يو سړی داسي ووايي چه اوبه گرمی نه
 دي. تاسو څه فکر کوئ چه د سړي مطلب به څه
 وي. معلومه خبره ده چه د سړي مطلب دا دي چه
 اوبه يخي دي. فکر وکړه چه ستاسره دوه مني دي
 چه يوه غټه او يوه وړه ده او يو سړی درته ووايي
 چه يوه منه راکړه او ته ورته ووايي چه غټه
 غواړي او که وړه؟ سړی درته ووايي چه وړه نه
 غواړم نو اوس ته څه فکر کوي چه د غوښتونکي
 سړي مطلب څه دي او ته بايد کومه منه ورکړي.
 معلومه خبره ده چه د غوښتونکي سړي مطلب او
 اشاره د غټی مني خواته ده يعني غټه منه غواړي
 او ته بايد غټه منه ورکړي.

همدارنگه د کائناتو په باره کې فزیک انسان ته وایي

چه د کائناتو د آغاز یا شروع نقطه پخپل سر د هیڅ څخه نه ده پیدا شوي. معلومه خبره ده چه اشاره دي ته کوي چه چا پیدا کړیده، خالق او کریتړ لري. نو ددي سره سره بیا هم که څوک وایي چه پخپل سر د هیڅ څخه پیدا شوي ده. نو دا هم د ساینس د قانون څخه سرکشي او انحراف دی او هم دقرآن څخه..

اوس راځو د بیګ بینګ دوهمي برخي ته که مو په یاد وي اوله برخه دا وه چه د بیګ بینګ سنگلاریتي یا سینګل پاینټ څنگه پیدا او منځ ته راغلی وو. پوه شو چه سینګل پاینټ الله [کریتړ] پیدا کړي دی. اوس دوهمه موضوع دا ده چه ددي سینګل پاینټ څخه په کوم کې چه آسمانونه او ځمکه یوحای نښتي وو کائنات څنگه منځ ته راغله؟ په دي هکله قرآن کریم فرمایي چه ځمکه او آسمانونه الله [کریتړ] سره بیل او جدا کړل او دا هر څه الله کړي دي يعني دځمکې او آسمانونو بیلوالی او جداکېدل او د کائناتو جوړیدل د خالق یا کریتړ د کنترول لاندې شويدي. رځی چه وگورو چه په دي حای

کې د ساينسدانانو تيوري او نظر څه دي او صحيح دي او که غلط؟ ملحد ساينسدانان وايي چه : د بېگ بېنگ ايکسپلوژن يا انفجار يا چاودنه پخپل سر او باي چانس شوي ده يعني ځمکه او آسمانونه پخپل سر بيل او کائنات هم پخپل سر او باي چانس منځ ته راغلي دي . ليکن ساينس د ساينسدانانو دا تيوري رده وي غلطه ورته وايي. ځکه چه د ترموډيناميک دوهم قانون وايي چه : هره حادثه ، کار او يا هر شی که کنترول نشي او په خپل سر پرېښودل شي اينتراپي يا گډوډي ، بي نظمي او خرابي منځ ته راځي او د وخت په تيريدو سره اينتراپي يا گډوډي او بي نظمي نه کميږي بلکه زياتيږي . مثلاً د بم دانفجار يا ايکسپلوژن څخه وروسته هيڅکله نظم او آبادي منځ ته نه ده راغلي . بلکه گډوډي ، خرابي او بي نظمي منځ ته راغلي ده . حال دا چه بېگ بېنگ په کائناتو کې د ټولو څخه لوي او غټ ايکسپلوژن او انفجار ؤو . د ساينسدانانو د تيوري او د ترموډيناميک د قانون مطابق بايد د بېگ بېنگ څخه وروسته غيري منظم او گډوډ کائنات منځ ته راغلي ؤو . خو نتيجه ۱۰۰ فيصد د ساينسدانانو د تيوري او ترموډيناميک د قانون برعکس او سرچپه ده . ځکه ددي څخه خو هيڅوک انکار نشي

کولای چه زمونږ کائنات یا یونیورس ډیر ښکلي ،
 منظم ، او ډیزاین شوي دي . همدارنگه منظم قوانین
 پکې موجود دي او دا هر څه تیوري نه بلکه حقیقت
 دي . همدارنگه د ترموډینامیک دوهم قانون هم
 تیوري نه بلکه حقیقت دی . نو بی د شکه دا ثبوت
 شوه چه د ساینسدانانو دا تیوري او نظر چه وایي
 بیګ بینګ پخپله او بای چانس شوي دی غلط او د
 ساینس دخوا څخه رد کيږي ځکه که بیګ بینګ
 پخپل سر په غیر د خالق نه شوي ؤو نو بیا خو به
 د ترموډینامیک د قانون په اساس یو منظم
 یونیورس نه ؤو منځ ته راغلي بلکه یو غیري منظم
 او ګډوډ یونیورس یا کائنات به منځ ته راغلي ؤو
 . نو فزیک په غیري مستقیم یا اینډایرکټ ډول اشاره
 او سیګنل دي خبري ته ورکوي چه: بیګ بینګ د
 خالق یا کریټر د کنټرول لاندې شوی دی چه الله
 تعالی دی. ځکه د منظم او ډیزاین شوي یونیورس
 یا کائناتو موجودیت ددې ثبوت دي چه د بیګ
 بینګ انفجار پخپل سر نه دی شوی بلکه د خالق
 [کریټر] د کنټرول لاندې شوی دی . په آخر کې ډیر
 یو مهم سوال چه د فلسفي او د ساینس عالمانو ته
 راجع کيږي دا دی چه: ولي د ۱۵ پيړۍ بي سي
 يعني د ارسطو ، سقراط او افلاطون د زماني څخه د

انشتتین د زماني پوري يا په بل عبارت د حضرت
 محمد [صلی الله علیه وسلم] د زماني څخه څوزه
 کلونه د مخه او ۱۳۰۰ کلونه وروسته پوري
 هيڅوک په دي نه پوهیدو او نه يې دا خبره کولای
 شوه چه کائنات يا يونيورس لويږي ؟ جواب دا دي
 . ځکه چه په دي خبره پوهیدل او يا ددي خبري
 کول د ماډرن ټيليسکوپ او د ۲۰ پيړۍ د ټيکنالوژي
 د کمک څخه په غير ناممکن ؤو . نو بيا محمد [صلى الله عليه و سلم] ته دا معلومات او
 اينفارميشن چا ورکړو چه کائنات يا يونيورس
 لويږي . ځکه چه محمد [صلی الله علیه وسلم] لیکل او لوستل هم نه ؤو کړي او نه ساينسدان او
 فيلسوف ؤو او نه د ۲۰ پيړۍ ټيکنالوژي او
 ټيليسکوپ موجود ؤو . جواب دا دي چه محمد
 [صلی الله علیه وسلم] ته دا معلومات الله تعالى د
 وحی پواسطه ورکړي ؤو . نو ثابته شوه چه
 قرآنکريم د الله تعالى سوچه او پاکي خبري دي . و
 ما علينا الا البلع المبين

ډاکټر محمد عثمان نظامي

کائنات څومره غټ دی؟

زموږ شمسي نظام يا سولر سيستم د ملکیوی په گلکسي يا کهکشان کې واقع دی. لمر د ځمکې نه ديارلس لکه کرته لوي دی. او داسي ۴۰۰ بيليونه لمرونه يا ستوري نور هم د ملکیوی په گلکسي کې شته دي يو بيليون زر ميلیونه کپري. په دي کې داسي ستوري يا ستار هم شته دي چه په لکونو او بيليونو کرته د لمر نه لوي دي. همدارنگه ساينسدانان وايي چه: د ملکیوی پشان تقريباً ۲۵۰ بيليونه گلکسي يا کهکشانونه نور هم په کائناتو کې موجود دي. چه: پدي کې داسي گلکسي هم شته چه د ملکیوی د گلکسي نه په لکاوو او ميلیونونو واري لويې دي. او په هره گلکسي کې تقريباً ۴۰۰ بيليونه ستوري موجود دي. ساينسدانان وايي چه په ځمکه کې چه څومره د شگو داني دي. ددي نه په آسمان کې ستوري يا ستارز ډير دي. حيران به شی چه دا اندازه خو دهغو کائناتو ده کوم چه مشاهده او ليدل شویدی.

کوم چه دتولو کائناتو پینځه فیصده دي. حدیث شریف
 دي چه: ددي تولو کائناتو يعني د پینځه فیصدو
 معلومو کائناتو جمع پینځه نوي (95) فیصدو نا
 معلومو کائناتو حیثیت د الله د کُرسی په مقابل کې
 داسي دی لکه یوه ګوته یا رینگ چه په دشته کې
 پروت وي. اود کُرسی حیثیت د الله د عرش په مقابل
 کې داسي دی لکه یوه ګوته چه په دشته کې پرته
 وي. اوس فکر وکړئ چه: د کائناتو او د عرش
 مالک او خالق به څومره لوي وي؟ الله اکبر الله اکبر
 الله اکبر.

الدرس (۴)

د حقيقت په لټه کې (الله تعالى څوک دی)

که څوک فکر وکړي چه زه څوک یم، ولي پيدا شوی یم، او دنيا ته د څه مقصد دپاره راغلی یم؟ آیا دنيا ته زما د راتلو مقصد صرف دا دی چه، وځکم، وخورم، -----

پیسی وگټم، واده وکړم، بچي راوړم، کور جوړ کړم، زوړ شم او بالاخره مړ شم. او یا که د ژوند بل کوم مقصد هم شته؟ همدارنگه، مختلف شيان نباتات، حیوانات، انسانان، غرونه، دریابونه-----، آسمان، ستوري، لمر، سپوږمۍ او نور ټول په ډیر منظم ډول د مکمل کنټرول لاندې چلیږي. نو نن مونږ په همدې بحث کوو چه آیا دا دومره لوي نظام پخپله جوړ شوی دی آیا د خالق نه پرته پخپله چلیږي او پخپله کنټرولېږي، او که خالق چلوونکی او کنټرولر لري؟

فکر وکړئ که زه ووايم! چه په دشته کې می په خاوره کې د خاورو نه جوړ شوي ګیلاس پیدا کړو چه د وخت په تیریدو سره پخپله جوړ شوی ؤو،

نو تاسو زما خبره نه منی حکه چه تاسو پوهیږی چه پخپله یو شي نه جوړیږي، او که زه پخپله خبره کلک شم تاسو شاید په ما د لیوني گمان وکړئ. نو که څوک دا نه قبلوي چه یو د خاورې ګیلاس دي پخپله جوړ شوی وي نو بیا دا څرنگه مني چه دا لوي کائنات دي پخپله جوړ شوي وي، او پخپله دي کنټرولیري.

لمر د ځمکې نه 1.3 میلیون کرته لوي دی، او لمر د ملکېوی په ګلکسي کې وړوکی ستوری دی، د لمر پشان 400 بیلین نور ستوري هم د ملکېوی په ګلکسي کې شته دی. یو بیلین 1000 میلیون کپري په پیژندل شوو کائناتو کې 250 بیلین ګلکسيز دي. او په هره ګلکسي کې 400 بیلینونه ستوري دي. او ټول ستوري په حرکت کې دي، کله کله یوه ګلکسي په بله ګلکسي ورشي مگر پرته د تکر او کومي حادثې نه یوه د بلي نه تیریري.

آیا دا منظم نظام پخپله جوړ شوی دی او پخپله کنټرولیري؟

په لمر کې په یوه ثانیه کې د 500 میلیون اټوم بمونو په اندازه انرژي تولیدیږي.

ځمکه په یو وخت کې د محور په خوا او شاه د 1000 مایلز په یو ساعت کې سرعت سره ګرځي، او شپه او ورځ جوړیږي او د 67000 مایلز په یو ساعت کې سرعت سره د لمر په شا او خوا ګرځي، په 365 ورځو کې یو کال پوره کیږي او څلور فصلونه جوړیږي.

او همدارنګه ځمکه د سولر سیستم سره یو ځای د 720000 کيلومتر په یو ساعت کې سرعت سره د ستار ویکاه خواته روانه ده،

فکر وکړئ همدا اوس تاسو په داسې جهاز کې ناست یاستی چه د خپل محور په ګردچاپیر هم حرکت کې دی، د لمر نه ګردچاپیر هم ګرځي او دشمسي نظام سره یو ځای د ستار ویکاه خواته هم روان دی.

مګر ډیره حیرانوونکي ده چه تاسو د خوځېدو احساس هم نه کوئ.

آیا دا دقیق سیستم پخپله جوړشوی دی او پخپله کنټرولیری؟

که په کائناتو کې فاصلې وگورو، په کائناتو کې فاصلې په متر او کپلو متر باندې نه اندازه کېږي، مګر په نوري کال یا لایت پېر اندازه کېږي مثلاً زمونږ د لمر سره د ټولو نه نژدې ستوری 4.3 لایت کلونه لري دی،

زمونږ د ملکپوې ګلکسي سره د ټولو نه نژدې ګلکسي اندرومېدا زمونږ نه 2000000 لایت کلونه لري ده.

د لایت سپېد 300000 کپلوميتره په یو ساعت کې دی، لایت چه په یو کال کې څومره فاصله طی کوي ورته یو نوري کال وايي. چه 9.5 ټریلین کپلوميتره کېږي.

په ځمکه کې د 2000000 دوه میلیونه څخه زیاتي نوعی د ژونديو موجوداتو موجود دي، چه یواځي د انساني نوعی تعداد 7.5 بیلینونو ته رسیږي، حشرات الارض خو دومره زیات دي چه د یو انسان دپاره د 200 میلیونو نه زیات رسیږي.

په ټوله ځمکه کې یو اینچ مربع ځای داسي نشته چه هلته ژوندی موجود نه وي.

د دې دومره ژوندیو شیانو د رزق په باره کې فکر وکړئ،

او خومره حیرانونکې ده چې د هر شي غذا موافق ده،

مثلاً شنه گیاه او ترکاری د غوا دپاره موافق غذا ده خو دزمري دپاره موافق نه ده، غوبنه د زمري دپاره موافق غذا ده خو د غوا دپاره نه ده، مگر د انسان دپاره غوبنه او شنه ترکاری دواړه موافق دي.

آیا دا دومره دقیق نظام پخپله چليري او پخپله کنټروليري؟

د کائناتو په عمومي ساختمان نظر واچوئ، دومره زیات مشابهتونه دي چې په ښکاره ډول معلوميري چې دا کائنات د یو قدرت او یو ذهن پواسطه جوړ شوي دي، مثلاً اتوم گرد دی، په مرکز کې یې هسته ده او گرد چاپیره په مدارونو کې ایلیکټرونونه حرکت کوي، همدارنګه د سولر سیستم په مرکز کې لمر دی او گرد چاپیر تري سیاري تاویري، د دواړو عکسونه سره شباهت لري، ځمکه گرد شکل لري او سپوږمۍ تري گردچاپیر تاویري،

میلکبوي گلکسي کرده ده او زمونږ سولر سیستم
يې د مرکز نه گرځي، ټول ستوري گرد دي او
سياري تري گردچاپيرتاويزي،

ټول ژوندي موجودات نباتات او حيوانات د حجرو
نه جوړ شوي دي، هر ژوندی شي نباتات او
حيوانات د ډي اين اي د پروگرام مطابق جوړيږي
يعني په هر ژوندي شي کې ډي اين اي موجود دی
نو که غور وکړو په کائناتو کې هر شي د حال په
ژبه وايي او چغي وهي چه زه خالق او رب لرم چه
الله تعالى دی.

نو دا لوي کائنات نه پخپله پيداشويدي او نه پخپله
کنترول او چليږي. خالق چلونکی او کنترولونکی
لري چه الله تعالى دي.
و ما علينا الاالبلغ المبين.

داکتر محمد عثمان نظامی

الله تعالى د کائناتو خالق دی

دهریان یا ملحد یا ایتیپس وایي چه هر څه د خالق یا کریتر نه په غیر پخپله پیدا شويدي، که د انسان یوي مجسمي یا بُت ته متوجه شو او غور وکړو، پوهیږو چه ،ساینس او عقل دا نه مني چه دا مجسمه دي پخپله جوړه شوي وي، نو بیا ساینس او عقل دا څنگه منلای شي چه د مجسمي جوړونکی انسان دي پخپله جوړ شوی وي. که عقل او ساینس دا نه مني چه یو موتر دي پخپله په غیر د انجینر نه جوړ شوی وي نو بیا دا څنگه مني چه د موتر جوړونکی انجینر دي پخپله په غیر د خالق او کریتر نه جوړ شوی وي. که عقل او ساینس دا نه مني چه یو رباط دي پخپله جوړ شوی وي نو دا څنگه منلای شي چه د رباط جوړونکی انجینر چه جوړول یې بي حساب واري د رباط د جوړولو څخه مغلق دي هغه دي پخپله په غیر د کریتر او جوړونکی نه جوړ شوی وي، که عقل او ساینس دا نه مني چه په موبایل کې دي شل میگا فیکسل کېمره پخپله جوړه شوي وي ، نو دا څنگه منلای شي چه

په سترگه کې دي ۵۸۵ ميگافیکسل کمره پخپله جوړه شوي وي په خای د دي چه په غير د فکر او غور نه د نورو پيروي او تقليد وکړی ښه به دا وي چه پخپله غور او فکر وکړی يو حل خو قرآن ښه په غور سره مطالعه کړی ان شأالله چه ستاسو ټول سوالونه به حل شي. او پوه به شی چه کائنات خالق او کريتر لري چه الله تعالى دی. و ما علينا الا بلغ المبين.

ډاکټر محمد عثمان نظامی

الله چا پیدا کری دی؟

د ډیري پخوا زمانې څخه ایټیس یا ملحدین اکثره د مسلمانانو نه داسې پوښتني کوي چه دا حُکمه ،آسمانونه،انسانان،حیوانات،نباتات او دا ټول کائنات چا پیدا کړيدي نو کله چه جواب ورکول شي چه دا هر څه الله پیدا کړيدي نو سمدستي به خپل شیطاني سوال رامنځې کړي چه الله چا پیدا کړیدی، ددي پوښتني په جواب کې باید ووايو چه: اول دا سوال غلط دی ځکه دا سوال فقط هغه شي ته راجع کېږي چه پیدا شوی وي او هر شی چه پیدا شوی وي هغه مخلوق یا کریشن وي مگر الله خو خالق دی کریتړ دی نو که خالق یا کریتړ بل چا پیدا کړو نو بیا خو هغه خالق نه بلکه مخلوق کې راضي ځکه چه هر پیدا شوي شی مخلوق دی فلهدا دا سوال بالکل الله ته نه راجع کېږي ځکه چه الله چا نه دی پیدا کړي خالق او کریتړ نلري.دوهم --فرضاً که خالق یا کریتړ بل خالق ولري سوال خو بیا هم نه حلېږي ځکه چه د هغه په باره کې بیا هم همدا سوال کېږي چه هغه چا پیدا کړیدی او که

هغه هم بل چا پیدا کړی وي يعني بل خالق ولري نو بیا هغه خو به هم چا پیدا کړی وي دا خو یو لایتناهی او انفینیت سوال او جواب شو چه هیڅ آخر او ایند نلري.

حال دا چه بل خوا ته حقیقت او ریالیتی موجود ده زه یم ته یې کائنات شته او دا هرڅه تیوري نه بلکه حقیقت دی نو د مخلوق وجود ددي ثبوت دی چه خالق یا کریتر شته. ځکه چه د مخلوق وجود په غیر د خالق یا کریتر څخه ناممکن دی نو د سوال او جواب دا سلسله به د هغي پورې مکمل نشي د خو پورې چه داسي یو خالق ته ونه رسیږو او داسي یو خالق یا کریتر ونه منل شي چه هغه هیڅ چا نه دی پیدا کړي او هغه بل خالق یا کریتر نلري. نو همدا دی لَمْ يَلِدْ وَ لَمْ يُولَدْ. او همدا دی الله. وما علینا الا البلغ المبین. ډاکتر محمد عثمان نظامی

د کائناتو موجودیت د الله د وجود لوی ثبوت دی.

په ۵۲ سورت او ۳۵ او ۳۶ آیتونو کې الله تعالیٰ فرمایي ! **أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمْ الْخَالِقُونَ ﴿۳۵﴾ أَمْ خُلِقُوا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ ۚ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ﴿۳۶﴾** آیا دوي د خالق نه پرته پخپله د هيڅ شي نه پيدا شويدي؟، يا پخپله د خپل ځان پيدا کونکي دي؟ آیا دوي آسمانونه او ځمکه پيدا کړي دي؟ بلکه دوي باور نلري.

په دي مبارکو آیتونو کې الله تعالیٰ انسانان دي حقیقت ته متوجه کوي چه د کائناتو په باره کې فکر وکړئ چه انسان او دا دومره لوي کائنات څنگه پيدا شويدي؟ نو علماء د دي تشریح داسي کوي (اول) آیا کائنات په غیر د کوم خالق یا کریر خه د عدم یا هيڅ شي نه پخپله پيدا شوي دي؟، مگر دا احتمال د حقیقت نه ډیر لري دی، ځکه چه دا د ساینس-----

، عقل او کامن سینس خلاف خبره ده ځکه چه تر
 اوسه پوري نه مشاهده شوي او نه په لابراتوار کې
 تجربه شوي او نه کوم عقلي دلیل موجود دی چه د
 نشت يا نټینگ نه یو شی یا سمتینگ جوړ شوی وي
 او دا د ترمودینامیک قانون هم دی چه نشت يا هیڅ
 شی نشي کولای چه یو شی منځ ته راري، نو دا
 خبره چه کائنات د هیڅ شي او نشت نه پخپله په
 غیر د خالق نه منځ ته راغلي دي محال او ناممکنه
 ده. (دوهم) آیا کائناتو خپل ځان پخپله پیدا کړی
 دی؟، خو دا خبره هم د عقل او ساینس خلاف ده
 چه یو شی دي خپل ځان پخپله جوړ کړي ځکه چه
 په یو وخت کې دا کېدلای نشي چه یو شی دي هم
 موجود وي او هم دي موجود نه وي دا داسي ده
 لکه څوک چه ووايي چه پلانکی بنځي خپل ځان
 پخپله ځیرولی دی نو دا خبره چه کائناتو خپل ځان
 پخپله جوړ کړی دی هم ناممکنه او محال ده (دریم)
 آیا دا موجود کائنات د نورو کائناتو پواسطه جوړ
 شوي دي؟ مثلاً که دي کائناتو ته اول نمبر او ددي
 نه مخکې کائناتو ته دویم نمبر ووايو نو که اول
 نمبر کائنات د دویم نمبر کائناتو پواسطه جوړ شوي
 وي نو دوهم نمبر کائنات هم باید د دریم نمبر
 کائناتو پواسطه جوړ شوي وي او دریم نمبر کائنات

هم باید د څلورم نمبر کائناتو پواسطه جوړ شوي وي او څلورم نمبر کائنات هم باید د پینځم نمبر کائناتو پواسطه جوړ شوي وي يعني د هر نمبر کائناتو د جوړولو دپاره باید د هغی نه مخکې بل نمبر یا نور کائنات موجود وي نو په دي صورت کې خو د اول نمبر کائناتو جوړیدل او موجودیت ناممکن دی ځکه چه دا خو یو لایتناهی سلسله ده چه آخر او ایند نلري.

(څلورم) آخرنی لار دا ده چه کائنات د داسي يو خالق يا کريتر پواسطه پيدا شوي دي چه هغه بل خالق يا کريتر نلري يا انکريپتيد کريتر دی، چه همدا د کائناتو د موجودیت او پيدا کېدو عقلي او منطقي لار ده، ځکه تر څو چه انکريپتيد کريتر يا داسي خالق نه وي چه هغه بل چا نه وي پيدا کړی نو د کائناتو موجودیت ناممکن دی، او د کائناتو د وجود نه پخیر زمونږ موجودیت ناممکن دی، نو زمونږ او د کائناتو موجودیت د دي ثبوت دی چه خالق يا کريتر شته دی او نعوذبالله که خالق نه وو نو نه به مونږ وو او نه به کائنات وو، نو د خالق نه انکار د خپل ځان او کائناتو د وجود نه انکار دی، فلهدا زمونږ شتون او وجود د خالق د وجود ثبوت دی، همدارنگه خالق باید ډیر طاقت او قدرت

ولري ځکه چه ټول کائنات يې پيدا کړي دي، او بايد چه ډير زيات عاقل، هوښيار او عالم وي ځکه چه د ټولو کائناتو ډيزاين او قوانين يې جوړ کړيدي، او بايد د کائناتو څخه مختلف وي ځکه چه هغه کائنات جوړ کړيدي مثلاً که نجار ميز جوړ کړي نو نجار خو بايد د ميز په شان نه وي بلکه مختلف وي. همدارنگه بايد هميشه او ابدي يا ايترنل وي ځکه چه پيدا شوی نه دی نو بايد چه د ازل او ابد نه موجود وي. او بايد چه يو وي ځکه که د يو نه زيات وي بيا خو اختلافات او په کائناتو کې گډوډي او وړانيدل منځ ته راځي.

قرآنکريم د کائناتو د خالق تعريف داسي فرمايي:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (1) اللَّهُ الصَّمَدُ (2) لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ (3) وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ (4)

ووايه! الله يواځي يو دی، الله هيچاته احتياج نه دی او ټول الله ته احتياج دي نه هغه څوک ځيرولی دی او نه هغه ځيرول شوی دی، او هيڅوک د هغه سيال او برابر نشته. و ما علينا الا البلق المبين. ډاکټر محمد عثمان نظامی

الدرس (۸)

اسلام او ساینس.

د الله تعالی د وجود ثبوت په ساینسی او

عقلی دلایلو سره.

او د کائناتو په باره کی د کال مارکس د

فلسفی رد.

اول خو ستاسو ټولو نه هیله کوم چه دا مضمون په غور سره واورئ، که تاسو فکر کوئ چه زموږ ضرورت نشته خو ستاسو بچي ورته ضرورت لري، ځکه ستاسو بچي دساینس شاگردان دي، په مکتبونو کاليجونو او فاکولتو کې ورته ډول ډول سوالونه پيدا کېږي، نو که جواب ورنه کول شي نو خدای دي نکړي د الحاد خواته به لاړ شي، نو هیله ده چه د خپلو اولادونو دپاره خپل ځانونه پوه کړئ او د ضرورت په وخت کې مرسته ورسره وکړئ. راځو موضوع ته:

د فزیک د ترموډینامیک اول قانون وايي چه ماده یا متر او انرجي نه پيدا کېږي او نه د منځه ځي، یا ماده او انرجي په دي نیچرل یونیورس یا طبعي کائناتو کې د کوم مادي سبب یا کار پواسطه نه

جوړيږي او نه تخریبیږي، یا په بل عبارت په کائناتو کې چه څومره انرجي او ماده موجود ده، ددې د پیداکېدلو او یا د منځه وړلو اصلی سبب یا پرایم کاز د کائناتو په داخل کې نه دی، یعنی فزیک اشاره کوي چه اول سبب یا پرایم کاز د نیچرل یا طبعي کائناتو نه دباندې دی، نو ځکه ورته مافوق طبیعت سبب یا سوپر نیچرل کاز وایي، نو د دې اصلی سبب یا پرایم کاز په باره کې اول د ملحدینو یا ایتیپسو خبرې او نظریات اوږو او بیا ان شاءالله د هغوي جوابونه وایو. کله چه ملحدین دې ځای ته یعنی اصلی سبب یا پرایم کاز ته راوړسیري نو نور مخکې تلای نشي، ځکه چه په سمه لاره دوي نه ځي او غلطه لار بنده ده. نو په دې ځای کې دوي منزل ته د رسیدلو کوشش نکوي بلکه د ځان د وېنکلو او خلاصولو کوشش کوي. دوي وایي چه که د فزیک دا خبره ومنل شي چه د مادي او انرجي د پیداکېدلو او د منځه وړلو اصلی سبب یا پرایم کاز د کائناتو نه دباندې یعنی مافوق طبیعت طاقت یا سوپر نیچرل پاور دی، نو د ضد نه کار اخلي او وایي چه ضرور نه ده چه دا سبب یا کاز دې شعور او عقل ولري، او الله تعالی دې وي، نور وایي.

چه کېدلای شي چه انرجي او ماده يعني کائنات د کومي طبعي حادثې يا نيچرل پراسيس پواسطه پيدا شوي وي، چه مونږ يې تر اوسه نه پيژنو.

يعني دوي وايي چه د کائناتو د پيدا کېدلو سبب يا کاز صرف هغه شی کېدلای شي چه عقل او شعور ونلري. او دا د داسي کوم نامعلوم سړی خبري نه دي بلکه د ارمی ايوبي چه يو ايرانی ملحد دی فعلاً په کاناډا کې اوسيزي ماته چه څومره معلومه ده دوه کاله مخکې يې يو ميليون ملگري درلودل، هغه د خپل کتاب په ۱۴ چيپټر کې دا جملی ليکلی دي، کومي چه ما اوس ذکر کړي، همدارنگه ريچرډ ډکوين او نور ملحدين هم همداسي وايي. اوس ان شاءالله د دوي ددي خبرو جوابونه وايو. ددي ځای پورې خوملحدين يا ايتيپس مني چه کائنات سبب يا کاز لري، يعني د کائناتو د پيدا کېدلو اول سبب يا پرايم کاز مني خو دا نه مني چه دا اول سبب دي عقل او شعور ولري. يعني اختلاف په دي کې دی چه آيا اول سبب يا پرايم کاز عقل او شعور لري او که نه؟ چه ددي جواب ان شاءالله وايو. کله چه ملحد دا ومنله چه پرايم کاز کائنات پيدا کړيدي، نو دا معلومه او ثابته شوه چه په پرايم کاز کې قدرت يا پاور وو.

،حُککه که قدرت یا پاور پکې نه وه نو بیا خو به
 یې کائنات نه ؤو جوړ کړي ،نو ټوله دنیا او حتی
 ایټیپس هم دا مني چه په اول سبب یا پرایم کاز کې
 د کائناتو د جوړولو قدرت او پاور موجود ؤو. اودا
 چه په اول سبب کې د جوړولو قدرت موجود ؤو
 معلومه خبره ده چه د نه جوړولو قدرت هم پکې
 موجود ؤو،مثلاً که زه دا قدرت لرم چه لیپتاپ بند
 کړم معلومه خبره ده چه دا قدرت هم لرم چه بند یې
 نکړم ،یعني د کائناتو د جوړولو او نه جوړولو یا
 د بیګ بینګ د کولو او نه کولو دواړه قدرتونه یا
 پاور په اول سبب کې موجود ؤو، یا په بل عبارت
 اول سبب یا پرایم کاز کې دوه اختیاره یا اېشنز
 موجود ؤو د کائناتو د جوړولو اختیار او د کائناتو
 د نه جوړولو اختیار ،دا چه اول سبب یا پرایم کاز
 باید کوم اختیار استعمال کړی ؤو ،نو ددې دپاره د
 ارادي ضرورت ؤو ،یعني په پرایم کاز یا اولني
 سبب کې د ارادي قدرت هم ؤو ،چه د کائناتو د
 جوړولو اختیار ته یې د کائناتو د نه جوړولو په اختیار
 ترجیح ورکړه او د اول سبب یا پرایم کاز د ارادي
 نه کائنات جوړ شول.نو ثابت شوه چه په اولني سبب
 یا پرایم کاز کې د ارادي قدرت او پاور موجود
 ؤو.زه خپلي خبري یو حل بیا په لنډ ډول

تکراروم! ددي ځای پوري ټول خلک يعني ملحدین او مسلمانان دا مني چه :کائنات د اول سبب يا پرايم کاز يا علت اولی پواسطه منځ ته راغلي دي ،او دا هم ټول مني چه په اول سبب کې د کائناتو د پيدا کېدلو قدرت او پاور موجود ؤو، هيڅوک ددي نه انکار نشي کولای، ځکه که قدرت او پاور پکې نه ؤو نو بيا به يې کائنات څنگه منځ ته راوړي ؤو، مگر ملحدین يا ايټيپس دا نه مني چه په اولني سبب کې عقل او شعور موجود ؤو،

جواب! اول سبب يا پرايم کاز او دا چه په اول سبب کې د کائناتو د منځ ته راوړلو قدرت او پاور ؤو ددي ځای پوري خو ملحد مني ،نو که په اولني سبب کې د کائناتو د پيدا کېدلو قدرت ؤو ،نو معلومه خبره ده چه د کائناتو د نه پيدا کېدلو قدرت هم پکې ؤو، يعني د اولني سبب سره دوه اختياريه يا دوه اېشنز موجود ؤو، د کائناتو د پيدا کولو اختيار او د کائناتو د نه پيدا کولو اختيار، نو ددي دپاره چه اولنی سبب د دي دواړو اختيارونو نه يو انتخاب او استعمال کړي نو ددي دپاره اراده ضرور وه، يا په بل عبارت په اول سبب کې دا دوه اختياريه موجود ؤو چه کائنات جوړ کړي او که جوړ يې نکړي، نو ددي دپاره چه اول سبب ددي دوه اختيارونو نه کوم

اختيار انتيخاب کړي چه آيا کائنات جوړ کړي او که نه، بېګ بېنګ وکړي او که نه نو ددي کار دپاره اراده ضرور وه، نو ارادي په اول سبب کې ددي دوه اختيارونو نه د کائناتو د جوړولو اختيار انتخاب او استعمال کړو، او په دې ډول د اول سبب د ارادي نه کائنات منځ ته راغلل، ثابته شوه چه په اول سبب کې د ارادي قدرت وو، اوس راځو دې ته چه د ارادي دپاره شعور ضرور وو. اول يو مثال ته غور ونيسئ! ما لپيتاپ خلاص کړيدی او مطالعه کوم، ما سره دواړه قدرتونه او اختيارونه شته دي چه: لپيتاپ بند کړم او که بند يې نه کړم، دا چه کوم يو اختيار استعمال کړم، نو دا خبره ځما عقل او شعور تجزيه او انلايز کوي او ځما ارادي ته وايي چه د نه بنديدلو اختيار انتخاب کړه ځکه که لپيتاپ بند شي نو د سړي مطالعه به خرابه شي، يعني پرته د عقل او شعور نه اراده هيڅ ده، يا په بل عبارت د کائناتو د پيدا کولو دپاره په اول سبب کې د کائناتو د پيدا کيدلو د اختيار د انتخاب او استعمال دپاره اراده ضرور وه او د ارادي دپاره شعور او عقل ضرور وو، او که چيرته اول سبب يا پرايم کاز داسي نه وو يعني اراده او عقل پکې نه وو، نو بيا خو د کائناتو منځ ته راتلل ناممکن وو، ځکه چه د

ارادي نه پرته د کائناتو د جوړولو د اختیار
انتخابول ناممکن ؤو، او د عقل او شعور نه پرته
اراده ناممکنه وه يعني

په اول سبب يا پرايم کاز کې د کائناتو د جوړولو
د اختیار د انتخاب د پاره اراده موجود وه او د
ارادي دپاره عقل او شعور موجود ؤو. نو ثابته شوه
چه د ملحدينو خبري چه وايي چه په اول سبب کې
شعور نه ؤو غلطې دي، بلکه په اولني سبب يا پرايم
کاز کې عقل او شعور موجود ؤو، او موجود دي او
موجود به وي

دوهم-د اول سبب يا پرايم کاز پواسطه د مادي او
انرجي يعني د کائناتو د پيدا کېدلو مطلب دا دي چه
د بيگ بينگ انفجار يا ايکسپلوژن د اول سبب يا
پرايم کاز پواسطه شويدي، او-----

بيگ بينگ په دومره دقيق او حساس حساب او
کنترول سره شويدي چه که چيرته په دي حساب او
کنترول کې د يو سيکنډ يا ثانيې څخه هم په ډيره
کمه اندازه تغير راغلی ؤو نو کائنات به جوړ شوي
نه ؤو، او يا که يو پنسل په تيره شوي څوکه ودرول
شي او د ميليون کلونو په تيريدو سره په غير
دسپورټ نه ونه وليزي وايي چه ددي څخه هم ډير

دقیق او حساس شوی دی. او دا حُما خبره نه بلکه دا د ملحدینو ساینسدانانو خبره ده دا د ستیفن هاکېنگ خبره ده. نو زه د ملحدینو نه پوښتنه کوم چه که چیرته په اول سبب یا پرایم کاز کې عقل او شعور نه وو، نو بیا د بیګ بینګ دا دومره دقیقه چاودنه د عقل او شعور نه پرته څنګه کنټرول شوه؟ ثابته شوه چه په اول سبب یا پرایم کاز کې عقل او شعور وو.

دریم — پوهیږو چه کله چه یوه چاودنه وشي، نو چاودیدونکي مواد هري خواته بي کنټروله په غيري منظم ډول ځي او د چاودنې یا ایکسپلوژن نه وروسته ګډوډي او بي نظمي راځي. لیکن د بیګ بینګ چاودنه یا انفجار چه د ټولو نه لویه چاودنه وه، داولي لحظې یا فرسټ مومینټ نه د مکمل کنټرول لاندې وه، او مخکې د دي نه چه چاودیدونکي مواد مخ په وړاندې لاړ شي نو مخکې د مخکې نه منظم قوانین او ډیزاین يعني مکمله نقشه موجود وه، نو چاودیدونکي مواد د همدې قوانینو او ډیزاین یا نقشي مطابق په منظم ډول مخ په وړاندې تلل او د همدې قوانینو او نقشي په اساس ستوري، آسمانونه، حُمکه، انسانان، حیوانات، نباتات و غیره ډیزاین کېدل او جوړیدل. آیا که چیرته په

اول سبب يا پرايم کاز کي عقل او شعور نه ؤو نو د بيگ بينگ د چاودني د کنټرول او د چاوديدونکو موادو د وړاندي تلو دپاره مخکي د مخکي نه دا قوانين او نقشه څنگه جوړه شوي وه؟ نو ثابته شوه چه په اول سبب يا پرايم کاز کي عقل او شعور موجود ؤو. او اوس هم پکي شته او هميشه به پکي وي او همدې اولني سبب يا پرايم کاز ته مونږ الله تعالى وايو، زمونږ خالق او رب العلمين دي، لم يلد و لم يولد دي.

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ (1) اللَّهُ الصَّمَدُ (2) لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ (3) وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ (4)

ووايه: الله تعالى يواخي يو دی، الله تعالى بي پروا دی هېچاته محتاج نه دی او هر شی الله تعالى ته محتاج دی، نه الله تعالى څوک څېړولي او نه الله تعالى څېړول شوي دی، او هېڅوک د الله تعالى سيال او برابر نشته. سورت الاخلاص د الله تعالى تعريف دی، نو که خپل اولادونه يا بل څوک درڅخه د الله تعالى په باره کي پوښتنه وکړي نو غصه او وهل مه کوه، او مه داسي وايه چه د الله تعالى په باره کي پوښتني مه کوه چه کافر کېږي او د اسلام نه يي

زړه مه توروه ، بلکه د الله تعالى حکم ومنه او
 سورت الاخلاص ورته د ترجمي سره تلاوت کړه ،
 دا سورت د الله تعالى تعريف دی . الله تعالى تنها یو
 دی ، ټول مخلوق ملائیکي ، پیریان او انسانان الله
 تعالى ته محتاج دي مگر الله تعالى د هیڅ چا محتاج
 نه دی ، بنځه ، ځوي او لور نلري ، او نه مور او پلار
 لري ، د همیشه څخه موجود دی خالق نلري يعني چا
 پیدا کړی نه دی ، خو افسوز زمونږ په حال : که یو
 څوک د دولسم صنف ، او فاکولتي پورې سبق
 ویلای شي ، که یو څوک دوکانداري کولای شي او
 د ميلونونو ميلونونو حسابونه کولای شي ، او نور
 مختلف کارونه کولای شي يعني د هر کار د زده
 کولو استعداد لري او که په مکتب یا هر کار کې د
 ناپوهۍ او یا د لټۍ په وجه ناکام شي ، نو بیا به د
 ډيري بي غیرتۍ او شرم احساس کوي . خو افسوز
 د ۵۰ کلنو مسلمان د دولسم یا فاکولتي فارغ
 التحصيل په ټول قرآن کې به د یو سورت په معني
 او مطلب نه پوهیږي او په روزمره ژوند کې به
 هره ورځ په ډیرو ځایونو کې د ناکامۍ سره مخ
 کېږي مثلاً د جنازې د لمانځه چل به نه ورځي ، که
 د امامت ضرورت شي د جمعی لمونځ به نشي
 ورکولای خو نه به د شرم او نه د بي غیرتۍ

احساس کوي او نه د ناکامۍ، که ځوي تري د الله تعالى په باره کې پوښتنه وکړي نو ۴۰ کلونه به يې سورت الاخلاص يعني قل هو الله په هر لمانځه کې تلاوت کړي وي، خو دا به ورته معلومه نه وي چه مطلب يې څه دی، نو په عوض ددي چه ځوي ته سورت الاخلاص تلاوت کړي او د الله تعالى تعريف ورته وکړي ورته به په غصه شي چه داسي پوښتني مکوه کافر کيږي فکر وکړئ د الله تعالى حکم دی چه ځما تعريف ورته وکړه او مونږ خلکو ته وايو چه داسي پوښتني مه کوئ نو که پلار د اولاد داسي پوښتنو ته جواب ونه وايي نو د هغوي په زړه کې دا سوال بي جوابه پاتي کيږي نو د ليسي يافاکولتي په وخت کې يې د نورو سره شريکوي، نو که د کوم ملحد د خوانه ورته غلط جواب ورکول شي او الله دي نه کړي که عقیده يې خرابه شوه نو گناه به د پلار په غاړه هم وي .
وما علينا الا البالغ المبين.

ډاکتر محمد عثمان نظامی

الدرس (۹)

بسم الله الرحمن الرحيم

د الله تعالى د وجود لوی ثبوت د الله تعالی کتاب قرآنکریم دی.

د الله تعالى د وجود لوی ثبوت د الله تعالى کلام
قرآنکریم دی، خو مونږ څنگه پوهیږو او څنگه دا
ثبوتوو چه قرآنکریم د الله تعالى کلام دی؟

که ښه متوجه شئ او خوا او شاه ته وگورئ، په
دنیا کې دوه قسمه شيان موجود دي، یو هغه شيان
دي چه: د هغوي پشان نور شيان انسان جوړولای
شي، او یو هغه شيان دي چه: د هغوي پشان شيان
انسان نشي جوړولای، مثلاً زما په لاس ساعت
دی، انسان هم کولای شي چه د دي پشان بل
ساعت جوړ کړي، مگر انسان نشي کولای چه زما
لاس جوړ کړي، یا انسان کولای شي چه زما د
سر د خولۍ پشان بله خولۍ جوړه کړي، مگر
انسان نشي کولای چه زما د سر غوندي بل سر

جوړ کړي، يا انسان کولای شي چه زما د پښو د
بوټونو پشان نور بوټونه جوړ کړي، مگر انسان
نشي کولای چه: زما د پښو پشان نورې پښې
جوړې کړي. يعنی!

دنيا کې دوه قسمه شيان دي، چه: د بعضي شيانو
پشان نور شيان انسانان جوړولای شي او د
بعضي شيانو پشان نور شيان انسانان نشي
جوړولای.

اوس په دوي کې د کومو شيانو په باره کې ويل
کيږي چه: دا شی الله تعالی جوړ کړی دی، او د
کومو شيانو په باره کې ويل کيږي چه دا انسان
جوړ کړی دی؟ فرق څه دی؟ فرق دا دی چه د کوم
شي پشان شی چه بل انسان جوړولای شي، د دي
مطلب دا دی چه: دا شی هم انسان جوړ کړی
دی، او د کوم شي پشان شی چه بل انسان نشي
جوړولای، د دي مطلب دا دی چه: دا شی هم
انسان نه دی جوړ کړی. لکه چه: ذکر شو، چه د
لاس پشان بل لاس د ټولي دنيا انسانان هم نشي
جوړولای، د دي مطلب دا دی چه دا لاس هم
انسان نه دی جوړ کړی، مگر د ساعت غوندي

نور ساعتونه نور انسانان جوړولای شي. د دي
 مطلب دا دی چه: دا ساعت هم انسان جوړ کړی
 دی. که ټول انسانان کوشش وکړي مگر د سر
 پشان بل سر به جوړ نکړي، چه: د دي مطلب دا
 دی چه: دا سر هم انسان نه دی جوړ کړی، خو د
 سر د خولۍ پشان خولۍ انسانان جوړولای شي
 چه: د دي مطلب دا دی چه دا خولۍ هم انسان
 جوړه کړي ده. يعنی کوم شيان چه انسان
 جوړولای شي هغه شيان مخکې هم انسان
 جوړ کړي دي، او کوم شيان چه انسان نشي
 جوړولای، هغه مخکې هم انسان نه دي جوړ
 کړي. که په دي مثالونو پوه شوي یاستی نو اوس
 رځو مطلب ته. کله چه قرآنکریم نازل شو، او نبی
 ع اعلان وکړو چه زه د الله تعالی پیغمبر یم او
 قرآنکریم د الله تعالی د طرف څخه په ما نازل
 شوي دی، او دا د الله تعالی کلام دی. کافرانو انکار
 وکړو او ويي ويلي چه دا د الله کلام نه دی، دا خو
 هسي پخوانی قصې دي داسي کلام خو مونږ هم
 جوړولای شو. **وَإِذَا تَنَلَّى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا
 لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَذَا إِنْ هَذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ**
 (31) الانفال --- که مونږ وغواړو نو دغه راز

خبري مونرهم جوړولای شو. دا خو هماغه زړی
 افسانې دي چه د پخوانيو خلکو څخه راياتي دي. د
 کافرانو د دي خبرو په جواب کې قرآنکریم چلینج
 ورکوي فرمایي! **قُلْ لِّئِنْ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ**
عَلَى أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ
كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا (88) الاسراء

ورته ووايه: که انسانان او پيريان ټول لاسونه يو
 کړي چي د دغه قرآن غوندي د کوم شي د
 راوړلو هڅه وکړي، نو رابه يې نه شي وړلای، که
 ټول يو د بل سره مرسته او کمک هم وکړي. د
 قرآنکریم دا چلینج د قيامت پورې ټولو کافرانو ته
 دی، منکرانو ډېر کوششونه وکړل چه د قرآنکریم
 دا چلینج مات کړي مگر زور يې ونه رسيدو، نو د
 قرآنکریم په چلینج کې الله تعالی آسانتيا راوستله
 فرمایي: هود: ۱۳ -- **أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۚ قُلْ فَأْتُوا**

بِعَشْرِ سُورٍ مِثْلَهُ مُفْتَرِيَاتٍ وَاذْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ
دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (13) آیا دوی وايي چي
 پيغمبر ع دا کتاب د ځانه په درواغو جوړ کړی
 دی؟ ورته ووايه: ښه که داسي ده، نو د ده په څېر
 لس سورتونه راوړئ. يعنی که قرآنکریم نبی ع

جوړ کړی وي نو نبي ع خو انسان دی او کوم شي
چي انسان جوړ کړی وي هغه نور انسانان هم
جوړولای شي. کافرانو ډېر کوششونه وکړل خو
لس سورتونه يې هم جوړ نه کړل، الله تعالى ورته
د قرآنکريم چلینج نور هم آسانه کړو.

د سورت یونس په ۳۸ آيت کې فرمايي: اَمْ يَقُولُونَ
افْتَرَاهُ قُلْ فَاتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ
مِنْ دُونِ اللَّهِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ (38)

او البقره په ۲۳ آيت کې فرمايي: وَاِنْ كُنْتُمْ فِي
رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ
وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ

(23) یعنې که په قرآنکريم کې شکمن یاستی چي
 قرآنکريم د انسان کلام دی او محمد (ص) د ځانه
 لیکلی دی، نو بیا په ټول قرآنکريم کې د یو-----
 وړوکی سورت غونډي مثلاً سورت-----
 الکوثر، سورت الاخلاص-----

،سورت العصر.....یعنې چي هر سورت تاسو
 ته آسانه وي د هغه په مثل یو سورت-----
 جوړ کړئ، یو خو مونږ او تاسو یو چي خبر نه----
 یو، د کوم وخت څخه چي قرآنکريم دا چلینج

ورکړی دی، د هماغه وخت څخه تر اوسه پورې
کافرانو او د قرآنکریم دښمنانو دا کوششونه
شروع کړي دي، په میلیونونو، میلیونونو ډالر
مصرفوي چه د قرآنکریم دا چلینج مات کړي، او
نعوذبالله ثابته کړي چي قرآنکریم د الله تعالی کلام
نه دی، او انسان لیکلی دی، مگر الحمدلله نه یې
تراوسه دا چلینج مات کړی او نه به یې مات
کړي، ځکه لکه چي په اول کي ذکر شو چه
انسانان هغه شیان جوړولای شي چه بل انسان
جوړ کړی وي، نو په دي سبب چي کافرانو د
۱۴۰۰ کلونو کوششونو او بي حسابو مصرفونو
سره سره ونه کړای شو چه د قرآنکریم د یو
وړوکي سورت پشان سورت جوړکړي او د قرآن
چلینج مات کړي، نو دا د دي ثبوت دی چي
قرآنکریم دالله تعالی کلام او کتاب دی. ځکه که
چیرته د انسان کلام وو نو حتماً به کافرانو دا
چلینج مات کړی وو. او که اوس هم څوک په
قرآنکریم کي شکمن وي او وایي چه قرآنکریم د
بنده کلام دی نو دا گز او دا میدان د قرآن چلینج
پخوا هم وو، اوس هم دی او دقیامت پورې-----
هم، میدان ته دي شي او د قرآنکریم د یو سورت

په مثل دی یو سورت جوړ کړی-- فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا
وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ
وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ (24) خو که تاسو دا

کار ونه کړ او له سره به یې ونه کړی شی، نو د
 هغه اور نه وویږئ چه د هغه خس او خشاک
 بنیادمان او تیري دي. یعنې-----

نه ستاسو نیکونو دا کار کړی دی، نه ستاسو----
 پلرونو کړی دی، او نه به یې تاسو وکړئ نو که د
 دي سره بیا هم څوک په خپل کفر ولاړ وي نو دا
 خو پخپله دوزخ ته ځان غورځول دي. و ما
 علینا الا بلغ المبین.

ډاکتر محمد عثمان نظامی

الدرس (۱۰)

یہ کائناتو کی د اللہ تعالیٰ یہ آیاتونو غور کول

بسم الله الرحمن الرحيم

یہ سورت یونس کی اللہ تعالیٰ فرمایا!

أَكَاٰنَ لِلنَّاسِ عَجَبًا اَنْ اَوْحٰنَا اِلٰى رَجُلٍ مِنْهُمْ اَنْ اَنْذِرَ
النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اَنْ لَهُمْ قَدَمٌ صٰدِقٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ ^{قُلْ}
قَالَ الْكَافِرُوْنَ اِنَّ هٰذَا لَسٰحِرٌ مُّبِيْنٌ ﴿٢﴾

اِنَّ الَّذِيْنَ لَا يَرْجُوْنَ لِقَاَنَا وَرَضُوْا بِالْحَيٰةِ الدُّنْيَا
وَاطْمَآنَٔوْا بِهَا وَالَّذِيْنَ هُمْ عَنِ آيٰتِنَا غٰفِلُوْنَ ﴿٧﴾ سورت

یونس

خلک پہ دی بانڈی تعجب کوی چہ مونہ پہ یو
انسان بانڈی وحی وکړه او هغه خلکو ته
خوشخبری ورکوی چہ څوک ایمان راوړي د هغه
دپاره جنت او چہ څوک کفر وکړي د هغه دپاره د
دوزخ اور دي، خلک وایي چہ دا څنگه کېدای شي.
د الله د بیان انداز ته وگورئ اَكَاٰنَ لِلنَّاسِ عَجَبًا

ای خلکو تاسو په دي کې تعجب ولي کوی چه مونږ تاسو ته پیغمبر درلیرلی چه درته وایې چه که نیک عمل وکړی جنت ته به ځی او که بد عمل وکړی دوزخ ته به ځی په دي کې د تعجب څه خبره ده؟ خلک وایې چه نه داسي نه کېږي بیا.....

الله تعالی د خپل قدرت ډیر زیات آیاتونه او دلایل بیانوي، خو دوي ورته نه توجه کوي او نه پري غور کوي. وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ (7) دوي زموږ د آیاتونو نه غافل دي. آیا پوهیږی چه د الله تعالی د آیاتونو نه غفلت څه ته وایې؟ د الله د آیاتونو او نښو نه غفلت دا دی چه دوي د الله د آیاتونو نه دنیاوي فايدي اخلي خو عبرت تري نه اخلي. ځکه چه غور پري نکوي. گني د الله آیاتونه او نښاني دومره ډیري دي چه هري خواته گورو د الله بي حساب نه نښاني گورو. إِنَّ فِي اخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ (6)

چه څومره شيان الله تعالی په کائناتو کې پیدا کړي دي

په دي ټولو کې د الله تعالی د قدرت آیاتونه او نښاني موجود دي. مثلاً ستوري لمر سپوږمۍ

حيوانات نباتات غرونه بحرونه ځنگلونه هوا او نور ټول د الله تعالى د وجود او قدرت آياتونه او نښانې دي. او هر آيت بنده نېغ په نېغه خالق ته رسوي خو شرط دا دی چې غور او فکر پري وشي. خو د بده مرغه د ملحدينو او دهریانو نه څه گيله هغوي چې د خالق د دوستۍ دعوی کوي د دوي د اکثریت دا حال دی چې که په یو مجلس کې څو کسان ناست وي، که د بیزنیس فلمونو سپورت صحت موبایلونو او داسې نورو دنیاوي شیانو په باره کې خبرې کېږي ټول به ډیر د زړه په مینه ورته غوږ نیسي او که کوم یو معمولي وڅوڅیږي بل به ورته وایي چې مه څوڅیږه چې خبره رانه خطاه نشي. او که د دولت او سیاست په باره کې بحث وي یو به بل ته وار نه ورکوي او هر یو به کوشش کوي چې خبرې وکړي. مگر متاسفانه که په همدې مجلس کې څوک د الله تعالى خبره شروع کړي د ټولو دپاره به مجلس بې خونده او بورینګ شي، هر یو به کوشش کوي او دا به یې زړه وي چې دا بحث دي ختم شي. او ځني خو به په ډیره سپین سترگی خبرې کوونکې ته ووايي چې دا خبرې په مسجد کې کوه، خو که بیا هم هغه د الله خبرو ته دوام ورکړي او بس یې نکړي نو بیا به

دوه په دوه خلک یو د بل سره پټي پټي خبري شروع کړي تر دي چه کوم کس چه د الله تعالى خبري کوي هغه ته دا احساس وشي چه ماته خو هيڅ چا غوږ نه دی نیولی او په ډیره خواشینی به خپلي خبري بس کړي. فکر وکړی چه د اکثر و دوستانو دا حال وي نو د دشمنانو به څه حال وي. په ۲۴ ساعتو کې ۵ دقيقې د الله تعالى په آیاتونو باندي غور او فکر کولو ته وخت نه ورکوي او بیا وايي چه مونږ سره دالله تعالى د منلو ثبوت نشته. د الله تعالى آیاتونه خوري او ځکې دنیاوي فايدي تري اخلي خو عبرت تري نه اخلي او دا فکر نه کوي چه دا هرڅه څنگه او ولي کېږي. مثلاً شیده، مڼه، کبله، انار، غوښه، اوبه او نور دا ټول د الله د قدرت نښاني دي، خلک یې خوري، فايدي تري اخلي مگر عبرت تري نه اخلي ځکه چه غور پري نه کوي، او تاسو باور وکړی چه په هر یو آیت فکر وکړي ان شالله چه دغه هره نښانه بنده خالق ته رسوي. مثلاً که د انار د هري داني جوړښت ته وگورئ هره دانه د یو سور ښایسته غمی نه ډیره ښایسته ده او د هري داني په ترتیب ایښودل او د دانو په منځ کې نری نری پردي ایښودل او بیا ډیر ښایسته او مناسب پوخ ورکول که د ټولي دنیا

ساینسدانان راتول شي يو انار به جوړ نكړي نو يو
شي چه د ټولي دنيا ساینسدانان نشي جوړولای او
سره د ډيرو كوششونو نه جوړيږي نو هغه پخپله
څنگه جوړيږي ددي مطلب دا نه دی چه كه د ۲۱
پيړۍ ټيكنالوژي او ساینسدانان انار نشي جوړولای
نو پخپله جوړيږي. بلكه حقيقت دا دی چه د انار په
جوړولو كې چه كومه ټيكنالوجی استعمال شوي
ده، هغه د ۲۱ پيړۍ د ټيكنالوژي نه ډيره زياته
اوچته ده نو خلك په عوض د دي چه ووايي چه
انار پخپله جوړيږي، بايد چه د هغه ساینسدان په لټه
كې شي چا چه انار جوړ كړی او جوړوي يې. فكر
وكړئ كله چه تاسو يو-----

تخم په خاوره كې خخ كړئ راشين شي نيالگۍ شي
او څو كاله وروسته تري غټه په ټټونو ټټونو ونه
جوړه شي، خو نه يو سانتي ځمكه ژوره شوي وي
او نه يو خور د خاوره كمه شوي وي، مگر مونږ د
وني ميوه خورو، دسوري او لرگيو نه يې استفاده
كوو خو عبرت تري نه اخلو، ځكه چه غور نه كوو
وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ.

په كال كې دوه او دري فصلونه په پټي كې كرو،
او په خرورونو خرورونو حاصلات تري اخلو،

خو په پټي کې يو ملي ميټر کموالی هم نه راځي، د پټي حاصلات خوړو مگر عبرت نه اخلو وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ آيَاتِنَا غَافِلُونَ ځکه چې غور او فکر نه کوو، ښه چې خاوره نه کميزي نو دا دومره حاصلات او غټه ونه د کوم ځای نه خپل غذايي مواد پوره کوي آيا په دې مو کله غور کړی دی؟ جواب: دا ځکه چې خالق په هره شنه پاڼه کې داسې کارخاني يا فکټريز جوړې کړي دي چې د هوا او اوبو نه د لمر د رڼا پواسطه بهترينه غذا جوړوي. او که ملحد ساينسدانان وايي چې دا کارخاني پخپله جوړيزي نو دوي دې مهرباني وکړي د ۲۱ پيړۍ ټيکنالوجۍ دې هم استعمال کړي او ډيري نه صرف داسې يوه کارخانه دي جوړه کړي. نو هغه کار چې په کولو نه کېږي هغه پخپله څنگه کېږي. څومره د افسوس خبره ده په کوم ځای کې چې ساينس خپله عاجزي ومني او څه نشي ويلای، مگر هلته به ملحد ساينسدان نه خپله عاجزۍ مني او نه به چې پاتې کېږي او داسې خبره به پرته د کوم علمي تحقيق او عقلي دليل نه کوي چې عذر د گناه نه بدتر، دا صرف ددې دپاره چې خبره د الله تعالى نه چپه کړي يعنې په هر ځای کې چې د خالق د نوم د ليکلو ضرورت وي ملحدین به

هلته يا نيچر يا چانس يا پخپله او يا ميوتيشن ليکي.يعني په عوض ددي چه د خالق نوم وليکي چه دا کار خالق يا کريتر کوي دوي به د خالق د نوم په حای کې يا نيچر او يا چانس او يا پخپله ليکي په دي مطلب چه دا کار نيچر کوي يا يې چانس کوي.او بيا خومره د حيرانتيا او شرم خبره ده چه هغه ساينسدانان چه موحدين دي او خالق مني دوي به هم په پتو سترگو د ملحدو ساينسدانانو تقليد کوي او په هر حای کې چه ملحدينو د خالق په حای نيچر ،پخپله يا چانس ليکلی وي دوي به يې هم په ړندو سترگو تائيدوي ،ډيره عجيبه ده چه ملحد ساينسدانان د خالق په حای کې د خالق د نوم په حای د نيچر او چانس د ليکلو جرأت کولای شي ،سره د دي چه هيڅ عقلي،علمي او منطقي ثبوت او دليل هم نلري.مگر موحدين يا هغه ساينسدانان چه په خالق يا کريتر باندي عقیده لري،دوي د خالق يا کريتر په حای کې د خالق د نوم ليکلو جرأت نه کوي ، يا خو پري شرميزي، او يا خو ورته غلط ښکاري، سره ددي چه زيات عقلي،علمي او منطقي ثبوتونه او دلايل هم شته. دوي به د حشر په ميدان کې د دي جرم الله تعالى ته څه جواب ورکوي؟

۹۹ فیصده خلک په دي عقیده دي چه کائنات خالق یا کریتر لري او تقریباً یو فیصد خلک وایي چه خالق نلري ډیر زیات ساینسدانان په دي عقیده دي چه کائنات خالق لري او ډیر کم ساینسدانان وایي چه خالق نلري هغه هم په شک کې دي،یعني زیات خلک او ساینسدانان په دي عقیده لري چه کائنات خالق جوړکړي دي،او د دي د چلولو او کنترولولو دپاره یې ډیر قوي او محکم قوانین جوړکړي دي.او په دي قوانینو د پوهیدلو او پیژندلو دپاره خالق انسان ته د ساینس علم ورکړی وَعَلَّمَ آدَمَ الْأَسْمَاءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَائِكَةِ فَقَالَ أَنْبِئُونِي بِأَسْمَاءِ هَؤُلَاءِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿31﴾ تر څو چه ددي علم پواسطه نوموړی قوانین وپیژني او د ژوند په مختلفو ساحو کې تري ګټه واخلي. مګر د ساینس د علم هغه ساینسدانان چه ملحد دي کله چه داسي موضوع راشي چه د ساینس علم یې تشریح او ایکسپلین کولای نشي یعنی د هغی د تشریح دپاره ساینس نورو تحقیقاتو ته ضرورت لري.نو ملحد ساینسدانان به د ساینسي تحقیقاتو او حقیقت ته د رسیدلو نه مخکې هر هغه کار چه ساینس یې د تشریح یا ایکسپلین کولو څخه عاجز وي ، نو دوي به یې په نیچر او چانس سپاري يعني -----

په عوض ددي چه ووايي چه دا کار د کائناتو خالق
 کوي حکه چه په دي خبره ډير عقلي، علمي او
 منطقي دلايل او ثبوتونه هم موجود دي مگر دوي
 په دي حای کې هم خپل الحادي نظر ته حای
 ورکوي او پرته د کوم علمي، عقلي او منطقي دليل
 او ثبوت نه وایي چه: دا کار يا پخپله کېږي يا يې
 چانس کوي يا ميوتيشن او يا يې نيچر کوي، يعني
 کوم حای کې چه بايد د خالق نوم استعمال شي
 ، ملحدین به هلته پخپله، چانس، ميوتيشن يا نيچر
 استعمالوي. خو حقيقت دا دی چه د خالق حای چه الله
 تعالی دی بل هيڅ شي نه نیولی شي او نه يې ډکولی
 شي يعني د نوم په بدلولو د خالق حای بل شی نشي
 نیولای، نو که ملحدین د خالق په حای کې د نيچر يا
 پخپله يا چانس نوم استعمالوي نو آیا تاسو پوهیږئ
 چه د دي نومونو د استعمالولو نه د دوي مطلب څه
 دی او د دوي په زړونو کې د نيچر، پخپله او چانس
 حیثیت او مقام څه دی ؟ حقيقت دا دی چه د دي
 نومونو لکه نيچر پخپله او چانس څخه د دوي
 مطلب داسي يو طاقت دی چه لایتناهی يا اينفينيت
 قدرت او پاور ولري، لایتناهی عقل ذهانت او علم
 ولري، هر څه چه وغواړي کولای يې شي، کائنات
 کنټرولوي، او هغه ټول کارونه کولای شي کوم چه

د ټيكنالوژي او انساني عقل دپاره ناممکن وي
 تاسو به اوریدلې وي چه کله چه کائنات پيدا کېدل
 د بېگ بېنگ په وخت کې يې دي طاقت ته د پخپله
 او چانس نوم ورکړی، او اوس دي طاقت ته نيچر
 او قوانينو ته يې طبيعي قوانين يا نيچرل لاز نوم
 ورکړی دی يعنې ملحدین وايي چه: په کائناتو کې
 چه هرڅه کېږي نيچر يې کوي، څوک چه د نيچر
 خلاف اعمال کوي نيچر جزا او سزا يا مکافات او
 مجازات ورکوي، غم او خوشالی ورکوي، او د
 کائناتو د چلولو او کنټرولو دپاره يې نيچرل لاز
 جوړ کړي دي چه کائنات کنټرول او چلوي. دلته ښه
 غور او فکر وکړئ. کوم ذات او قدرت ته چه مونږ
 الله تعالى وايو دوي ورته نيچر وايي، نو حقيقت دا
 دی چه دوي د الله تعالى د ذات څخه نه انکار کړی
 دی او نه يې کولای شي ځکه چه د الله تعالى د ذات
 نه انکار ناممکن دی ځکه چه د الله تعالى ځای پرته
 د الله تعالى نه بل هيڅ شی نه نيولی شي او نه يې
 ډکولی شي او د الله تعالى کارونه صرف الله تعالى
 کولای شي او د بل هيڅ چا په وسه کې نه دي پوره،
 نو دوي صرف د الله تعالى د نوم نه انکار کوي
 يعنې د الله تعالى نوم بدلوي او د الله تعالى ذات که
 د چا خوښه وي او که نه په يو نوم نه په يو نوم يې

مني مثلاً هندوان ورته بگوان وایې ملحدین ورته
نیچر او مونږ مسلمانان ورته الله وایو. و ما علینا
الابلغ المبین.

ډاکټر محمد عثمان نظامی

طبعی قوانین یا نیچرل لاز

بعضی خلک فکر کوي او وایي چه کائنات یا یونیورس په کائناتو کې د موجوده طبعی قوانینو یا نیچرل لاز پواسطه کنترول او چلیږي، او الله ج ته ضرورت نشته، په دې حای کې که فکر او غور وشي پوه به شو چه قانون یا لا په غیر د قانوندان او لایر څخه نه جوړیږي، یعني نیچرل لاز یا طبعی قوانین د قانوندان یا لایر پواسطه د جوړولو څخه په غیر منح ته نه راغلي او نه راتلای شي، همدارنگه قانون خو پخپله نه تطبیقېږي د قانون محافظینو او تطبیقونکو ته ضرورت لري، مثلاً که په یو ملک کې قانون موجود وي خو تر څو چه د ملک پاچا، وزیران، والیان، ولسوالان او پولیس نوموړی قانون په ملک کې تطبیق نه کړي پخپله خو نه تطبیقېږي. فلهاذا په کائناتو کې د نیچرل یا طبعی قوانینو جوړونکی او تطبیقونکی الله تعالی دي. و ما علینا الا البلغ المبین.

په کائناتو کې غور او فکر کول

الله تعالیٰ په قرآن کریم کې فرمایي سُورَةُ آلِ عِمْرَانَ

[إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ (۱۹۰) الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ (۱۹۱)] بيشكه د آسمانونو

او ځمکې په پيدا کولو کې او په اختلاف د شپې او ورځ کې خامخا د الله د قدرت نښې دي د سليم عقل د خاوندانو دپاره دغه د سليم عقل خاوندان هغه کسان دي چه يادوي الله په ولاړي او په ناستي او په اړخونو خپلو او فکر کوي دوي په پيدايښت د آسمانونو او ځمکې کې (نو وايي) ای ربه زمونږ ! تا دا مخلوقات عبث نه دي پيدا کړي نسبت د پاکۍ دی تا ته (د ټولو عیبونو څخه) نو وساته مونږ د عذابه د اور.

په کائناتو کې غور او فکر کول ان شالله انسان د کائناتو خالق او کرپتر ته رسوي . ځکه کله چه

انسان وگوري چه کائنات څومره مغلق او
 کمپلیکس دي. څومره دقیق قوانین، ډیزان او
 هماهنگي پکې ده نو عقل، کامن سینس او ساینس
 هیڅکله دا نشي منلای چه دا هر څه د خالق یا
 کریتر نه په غیر پخپله پیدا او جوړ شوي دي. راحی
 چه نن د سولر سیستم په باره کې خبري
 وکړو. زمونږ سولر سیستم د لمر او د ځمکې په
 شمول د اتو سیارو یا پلانیټس نه جوړ شوي دي. په
 ځمکه کې دانسان دژوند د بقا دپاره د شپي او ورځي
 ضرورت دی نو ځکه د ځمکې ډیزاین او جوړښت
 داسي شوی دی چه په ۲۴ ساعتو کې باید یو کړت
 پخپل محور یا اکسیس گرد چاپیره وگرځي. او
 سرعت یا سپید یې باید دزر مایلز نه په ساعت کې
 زیات او کم نشي. او که ددي نه زیات او کم شي نو
 ژوند به د منځه لاړ شي. په ځمکه کې د انسان د
 اوسیدلو دپاره انسان ته په حساب، شمار، میاشتو
 او کلونو باندې پوهیدل ضرورت وو او دی. نو ځکه
 د سپوږمۍ ډیزاین او جوړښت داسي وشو چه په
 میاشت کې یو وار او په کال کې دولس واري د
 ځمکې نه تاو شي. د لمر او ځمکې ترمنځ فاصله
 دري نوي میلیون مایلز ده که ددي نه لږه کمه او
 زیاته شي په دواړو صورتونو کې یا د یخنی او یا

د گرمۍ نه به ژوند د ځمکې په مخ د منځه لاړ شي. همدارنگه د ژوند د بقا لپاره څلور فصلونه ضرور دي نو ددې دپاره ځمکه په یو کال کې د لمر نه گردچاپیره گرځي خو سرعت یا سپیدۍ باید د ۶۷ زره مایلز نه په یو ساعت کې زیات یا کم نه وي. لمر په یو سیکونډ کې د ۵۰۰ میلیونو اتوم بمونو په اندازه انرژي جوړوي چه دا اندازه په ځمکه کې د ژوند کولو لپاره مناسبه ده. خو که دا اندازه د دې نه زیاته یا کمه شي نو ژوند به په ځمکه کې ختم شي. یعنې د لمر ځمکې او سپوږمۍ لپاره قانون داسې جوړ شوی دی چه د لمر او ځمکې تر منځ فاصله به ثابته ساتل کیږي، ځمکه به په ۲۴ ساعتو کې یو ځل د خپل محور په خوا او شاه او په یو کال کې د لمر په خوا او شاه او سپوږمۍ به په یوه میاشت کې د ځمکې نه گردچاپیره تاویري. دا قانون دومره محکم او قوي دی چه ټول سیستم د همدې قانون مطابق چلیږي او هیڅ مخالفت او سرغړونه نشي کولای اوس که څوک وایي چه: دا دومره غټ او دقیق سیستم پخپله جوړ شوی نو دا خو عقل او کامن سینس نه مني. ځکه چه په سولر سیستم کې عقلي ډیزاین موجود دی. څنگه چه ډیزاین بي د ډیزاینر څخه نه کېږي فلها ډیزاینر یې شته. د قانون

موجودیت ، تطبیق، او د سیستم په منظم ډول
چلیدل ددې ثبوت دی چه د قانون جوړونکی
،تطبیقونکی او کنټرولر موجود دی.اوپه سیستم کې
د ډیزاین او قانون موجودیت ددې ثبوت دی چه دا
یو جوړ شوي سیستم دی لهذا خالق او جوړونکی
یې شته چه الله تعالی دي.و ما علینا الا البلیغ المبین

ډاکټر محمد عثمان نظامی

الدرس (۱۳)

د الله په وجود دلايل.

او د ملحدينو يا ايتيسو او منكرينو د دى

سوال جواب چه : دوى وايي چه

: د الله د وجود ثبوت نشته.

د درنو لوستونکو څخه هيله کوم چه دا مضمون په غور سره تر آخره پورې ولولي.

د رسل نه چه د ملحدينو مرشد اعظم دى ، چا پوښتنه وکړه چه: که مړ شي او الله دى راژوندی کړي او پوښتنه درنه وکړي چه په دنيا کې دي ولي زه نه منلم ، نو ته به الله ته څه جواب ورکوي؟ رسل جواب ورکړو چه زه به ورته وایم چه يا الله ماته په دنيا کې ستا د وجود صحيح ثبوت نه وؤ پيدا شوي، ځکه درنه منکر وم. خو د بنده دا قسم عذرونه د الله په نزد قابل د قبول نه دي ځکه چه دنيا د الله د وجود د ثبوتونو او دلايلو نه پکه ده او هري خواته د ثبوتونو او دلايلو انبارونه دي. د فصالت د سورت په ۵۳ نمبر آیات کې فرمايي

سَنُرِيهِمْ ءَايَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ ۖ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ

ډير زر به مونږ خپلي نښي او دلايل دوي ته په
کائناتوکي هم وښيو او ددوي په خپلو نفسونو کي
هم ، تر دي پوري چه دوي ته دا خبره ښکاره او
معلومه شي چه دغه قرآن حق دی. آيا دا خبره کافي
نه ده چه ستا رب پر هر څه شاهد دی.
نواي انسانه آيا په الله باندي د ايمان راوړلو دپاره
دا کافي نه ده چه دا لوي کائنات چليري او کنترول
دي. آيا غير د الله نه بل څوک شته چه د کائناتو نظام
دي کنترول او وچلوي ؟ نه هيڅکله نه. يواځي الله
تعالی کائنات چلوي او کنترولوي..

په کائناتو کي او د انسان پخپل وجود کي د الله د
 قدرت بي حسابنه آياتونه ، نښي او دلايل موجود
 دي. که هر څوک په دي آيا تونو او نښو غور او
 فکر وکړي ان شالله چه الله به يي د زړه نه شکونه
 وباسي او د سکون او خوشالي ژوند به يي په دنيا
 او آخرت کي نصيب شي.
اول د الله د قدرت آياتونه او نښي پخپل وجود کي
گورو. که شيشي ته ودريرو او ځانته وگورو. وبه
گورو چه زمونږ د وجود هره پرزه او پخپله ټول
وجود کي يو باعقله يا اينټيليجنټ ډيزاين موجود
دی، يعني زمونږ وجود ډيزاين شوي دی. او داسي
مکمل ډيزاين دی. چه هيڅوک به ددي نه ښه شکل

او صورت زمونږ دپاره ډيزاين نكړي. نو د ډيزاين موجوديت د ډيزاينر په وجود دلالت كوي. انسان بي غمه اوده وي پښتورگي كار كوي. ادرار د وينې نه بيلوي. په ۲۴ ساعتو كې ۲۵ واري ډياليسيز پرته زمونږ د پوښتني څخه كوي، نو كه د انسان عقل دا نه مني چه په هسپتال كې دي د ډياليسيز ماشين پخپله جوړ شوي وي، نو بيا دا څنگه مني چه د انسان په وجود كې د ډيا ليسيز ماشين يعني پښتورگي چه د هسپتال د ماشين نه په سوونو ځله بهتر او ښه كار كوي آيا دا دي پخپله جوړ شوي وي؟ انسان اوده وي خو زړه كار كوي .

په شپه او ورځ كې يو لاک (۱۰۰۰۰۰) واري درځيري . او ۱۰۰۰۰ ليتره وينه پمپ كوي. كه د وينې رگونه يو د بل پورې وتړل شي اوږدوالی يې يو لاک (۱۰۰۰۰۰) كېلو متره كيږي. چه د ځمكې نه دوه نيم واري تاويزي. تقريباً ۱۰۰ تریلین حجرو يا سيلز ته وينه او اكسيجن رسوي. يو تریلین زر بیلین (میلیارد) او يو بیلین زر میلیون او يو میلیون لس لکه كيږي.

شايد په ډير نوي ماډل موبايلو كې هم د شل ميگافيكسل نه زياتي كمري نه وي . او تېكنالوژي

لا په دنيا کې تر اوسه پورې د ۱۲۰ میگافیکسل نه زیاته کمره نه ده جوړه کړي. خو د انسان په یوه سترګه کې هم ۵۸۵ میگافیکسل کمره او په بله سترګه کې یې هم ۵۸۵ میگافیکسل کمره لږیدلې ده، فکر نه کوم چه: ټیکنالوژي به په آینده کې هم وکولای شي چه ۵۸۵ میگافیکسل کمره جوړه کړي، نو که انسان دا نه مني چه لس یا شل میگافیکسل کمره پخپله جوړیدلای شي، نو بیا دا څنګه مني چه ۵۸۵ میگافیکسل کمره پخپله جوړیږي. د ویښتوب په حالت کې زموږ د خوښۍ نه په غیر په شپه او ورځ کې تقریباً ۱۲۰۰۰ واري سترګې پټیږي او خلاصیږي. چه پاکې وساتل شي. او که گرد پکې توي شي نو بیا د اوبنکو پواسطه چه انټیبیوټیک تاثیر لري وینځل کېږي. عینکې یا ګلاس د الله د قدرت آیات او نښه ده. ځکه که د انسان خپل لینز یا عدسه خرابه یا کمزوري شي نو ډاکټر د نمبر مطابق بله عدسه یا لینز ورته جوړوي. اوس که څوک ووايي چه دا لینز یا عدسه پخپله جوړه شوي ده او جوړیږي هیڅوک به هم دا خبره ونه مني، نو بیا د دي څخه مخکینی لینز یا عدسېه چه په سترګه کې وؤ او ددي نه ډیر بهتر هم وؤ نوهغه دي څنګه پخپله جوړ شوي

وي. صرف په دي چه د نوي لينز جوړونکی يا ډاکټر ليدل کېږي او په سترگه کې د مخکېني لينز جوړونکی نه ليدل کېږي. نو په دي دليل انسان اوس د هغه د وجود نه انکار کوي. دا خو بيا د خپل عقل نه هم انکار کوي. ځکه عقل هم نه ليدل کېږي. سېري ۲۳۰۰۰ واري په ۲۴ ساعتو کې زمونږ د خوښۍ نه په غير هوا داخلي او خارجوي. او سل ټريلين حجرو ته اکسيجن رسوي. غوږونه داسي ډيزاين شويدي چه صرف هغه فريکوينسي آوازونه اوري د کومو اوريدل چه زمونږ دپاره ضروري وي که چيرته د هري فريکوينسي آوازونه يې اوريدل نو په وجود کې په ميلیونو ميلیونو کارخاني کار کوي نو ددي کارخانو د شور او آوازونو نه به هم زمونږ ژوند ډير مشکل ؤو. که په خپل ډي اين ای کې فکر وکړو، تقريباً دوه مېتره اوږدوالی لري او د وينته نه ۳۰۰۰۰ ډيرش زره کرته نری دی، شايد چه تيکنالوژي د قيامت پورې هم دومره نری تار جوړ نکړي، او د دري بيليون (مليارد) پرزو (نوکلېوټيد) نه جوړ شوی دی، او داسي تاو شوی دی چه په هسته (نوکلېوس) کې په لس مايکرون حای کې ايښودل شوی دی او د پيدا کېدو نه د مرگ د وخت پورې او که مخ په

شاه لار شو د آدم او هوا عليهم سلام پورې ټول
 معلومات او اينفارميشن پکې ليکلی دی. مثلاً
 قد، رنگ، دويښتانو، رنگ، عادتونه، مرضونه
 ، عمر، سترگو رنگ، غوړونه ، پزه او نور.....خط
 پکې په څلور حروفو يا لیترز ليکل شوی دی يعنې
 کومه ژبه چه پکې استعمال شویده څلور حروف يا
 لیترز لري. ځما مطلب صرف معلومات ورکول نه
 دي. بلکه هیله لرم هغه څوک چه د خالق په وجود
 کې شک لري باید فکر وکړي چه دا دومره کارونه
 په غیر د خالق نه څنگه ممکن کېدای شي، هغه شی
 چه مادرن تيکنالوژي يې نشي جوړولای هغه پخپله
 څنگه جوړيدلای شي؟ که يو شي دومره آسانه وي
 چه پخپله جوړيږي نو تيکنالوژي خو يې باید چه
 جوړ کړي، ځکه چه که مواد پخپله کولای شي چه
 يو د بل سره يوځای شي او يو شی جوړ کړي، نو
 تيکنالوژي خو باید ډير په آسانه هغه مواد سره يو
 ځای کړي او هغه شی جوړ کړي. خو گورو چه
 تيکنالوژي دا کار نشي کولای حتی د انسان يوه
 گوته او ويښته هم نشي جوړولای ، دا ولي؟ دا ځکه
 چه: انسان او د انسان گوته پخپله نه دي جوړ شوي
 بلکه د داسي انجينر پواسطه جوړ شوي چه د دنيا
 د انجينرانو سويه او علم د هغه(الله) د علم په مقابل

کې صفر دی، او کومه ټیکنالوژي چه پکې استعمال شوي، د دنیا ټیکنالوژي هم د هغی په مقابل کې صفر ده.

هغه څوک چه ماده مني او وایې چه ماده هر شی دی. باید فکر او غور وکړي چه ماده خو عقل نلري نو یو بي عقله شي څنگه دومره د عقل کارونه وکړل او کوي یې. یو شی چه عقل نلري هغه د انسان غوندي عاقل مخلوق څنگه جوړ کړو؟ په ډي این ای کې یې د انسان تقدیر څنگه ولیکه او دومره بي حسابو معلومات او ډاټا یې پکې څنگه واچوله. آیا سږو پخپله ځان داسي عیار او جوړ کړی که د انسان فکر وي او که نه مونږ به خپل کار کوو. آیا زړه پخپله ځان کنټرولوي. که د ځمکې او آسمانونو ټول مخلوق راجمع شي د یو انسان دماغ به نه جوړ کړي او نه به یې کنټرول کړي. نو یو شي چه په کولو نه جوړیږي . نو پخپله څنگه جوړیږي.

د مرغاوي یا بتکې د هگۍ نه بچی راوځي سمدستي په ډنډ یا تالاب کې ځان اچوي د لمبا چل هم ورځي او د خپل خوراک شیان هم پیژني. په هگۍ کې د لمبا چل او د خوراک د شیانو پیژندل چا وربښودلې

ؤو. دا ټول د الله د قدرت نښي دي خو غور او فکر
 شرط دی. د چرګې د هګۍ نه چه څنګه بچۍ راوځي
 سمدستي په دانه خوړولو شروع کوي. دانه هم
 پیژني او د خوراک چل هم ورځي. دي چرګوري
 ته په هګۍ کې ترینینګ چا ورکړی ؤو. دغوا بچۍ
 د ځیرېدلو سره سم د غوا په تیونو ورمونده کړي او
 د تیونو د پیژندلو او شیدو د رودلو چل ورځي. د غوا
 په خپته کې د غوا بچي ته دا ترینینګ او پوهه څوک
 ورکوي چه خپله مور او د هغی تیونه وپیژني او د
 شیدو د خوړلو چل دي یې زده وي. په کائناتو کې
 چه هري خوا مخ اړوو. د الله بي شمیره آیاتونه او
 نښي گورو خو مونږ غور او فکر نه کوو.

آیا تاسو داسي کارخانه یا فکټري لیدلې او یا مو
 یقین راځي چه د قیامته پورې به یې ټیکنالوجي
 جوړه کړي چه د یو قسم موادو نه دي سل قسمه
 شيان جوړوي. که باغ ته ننوزئ وبه گورئ چه
 یو قسم هوا یو قسم اوبه او یو قسم خاوره ده خو
 مختلف گلان سره، شنه، زیر او د مختلفو میوو ونې
 او په سلهاو قسمه مختلف نباتات پکې شته دی. د یو
 وړوکي تخم یا سید نه په بیلونو واري د تخم نه
 لویه ونه جوړیږي چه ټنونه ټنونه وزن لري خو
 ځمکه هم نه کمیري ځکه چه ونه خپله غذا پخپله

جوړوي. په هره پاڼه کې داسې کارخاني دي چې د لمر يا سولر انرژي استعمالوي او د کاربنډای اوکسايډ او اوبو نه ګلوکوز يا غذا جوړوي که د ځمکې او آسمانونو ټول مخلوق راجمع شي يوه پاڼه به جوړه نکړي نو کوم شي چې په کولو نه جوړيږي پخپله څنگه جوړيدلای شي؟ همدارنگه په يوتخم يا سيډ کې دومره ډاټا او معلومات شته دی چې د دنيا په کتابونو کې هم نه ځايږي. مثلاً د دي تخم نه چې کومه ونه جوړيږي د هغې تنه يا ډډ به څومره وي، جگوالی، د پاڼو تعداد، څومره ميوې به نيسي او د هرې ميوې خوند او رنگ به څنگه وي څومره تخمونه به نيسي او نور... که د ټولې دنيا ساينسدانان سره يو ځای شي تخم خو پریده چې د تخم ماډل به هم جوړ نکړي. نو هغه شي چې د ټولې دنيا ساينسدانان يې نشي جوړولای پخپله څنگه جوړيدلای شي.

په کائناتو کې تقريباً ۲۵۰ بيليون ګلکسيز يا کهکشانونه دي. او په هره ګلکسي کې درې څخه څلور سوه بيليونه لمرونه يا ستارز موجود دي. د مثال په ډول زمونږ دملکپوې په ګلکسي کې زمونږ لمر چې د ځمکې نه ديارلس لکه واري لوي دی. ددې غونډې درې سوه بيليونه نور ستوري يا

لمرونه د ملکپوی په ګلکسي کې موجود دي. دایو کهکشان یا ګلکسي شوه او داسي ۲۵۰ نوري ګلکسي هم په کائناتو کې موجود دي. دا ټولي ګلکسيز او ستوري د څوارلس بيليونو کلونو نه را پدي خوا په ډير زيات سپيد او سرعت سره په حرکت کې دي برسیره په دي چه په خپلو محورو نو ګرځي د لایت په سپيد يعني دري لکه کېلومتره په يو سيکنډ کې يو د بل نه لري کېږي هم. کله خو داسي هم کېږي چه يوه ګلکسي په بله ورشي. خو په غير ددي نه چه يوه د بلي سره ټکرشي په خير او خيريت يوه د بلي نه تيريري. آيا دا دومره لوي کار پخپله کېږي؟ ساينسدانان وايي چه د بحرونو په غاړو د شګو د دانو نه په آسمان کې ستوري ډير دي آيا دا دومره بي حساب ستوري او ګلکسيز پخپله کنټروليري؟

په کائناتو کې فاصلي دومره زياتي دي چه په متر او کېلو متر يې اندازه کول ناممکن دي. ددي د اندازه کولو دپاره نوري کال يا لایت بېر استعماليري. د لایت سپيد په يو سيکنډ کې دري لکه کېلو متره دي. نو لایت چه په يو کال کې هر څومره فاصله طی کړي دي ته يو لایت بېر وايي. چه نهه نيم تریلین کېلو متره کېږي. زمونږ سره د ټولو نه

نیز دي ګلکسي (کهکشان) چه ساینسدانانو پیدا کړیده
 انډرومیدا ده چه د ځمکې نه ۲۲ لکه نوري کلونه)
 لایت یې (لري ده يعني که داسي جهاز وي چه
 سپید یې دري لکه کپلومتره په سپید کې وي نو د
 ځمکې څخه به په ۲۲ لکه کلونو کې زمونږ نیز دي
 ګلکسي ته ورسیري او په دي قسم ۲۵۰ بیلونه
 نوري ګلکسي هم په کائناتو کې موجود دي فکر
 وکړئ دا دومره لوي سیستم پخپله چلیري؟ زمونږ د
 لمر سره د ټولو نه نیز دي ستوري یا ستار څلور
 عشریه دري لایت یې لري دی. په لمر کې په یو
 سپید کې د ۵۰۰ میلونواتوم بمونوپه اندازه
 انرجي آزادیري. لمر سپوږمۍ او د ځمکې په شمول
 ټولي سیاري یا پلانټ زمونږ سولر سیستم یا شمسي
 نظام دي. لمر د میلونونو میلونونو کلونو نه را
 پدیخوا د ځمکې په شمول د خپلو ټولو سیارو سره
 د ۷۲۰۰۰۰ کپلومتره په یو ساعت کې سپید سره د
 ستار ویکاه خواته روان دي. زمونږ ځمکه چه مونږ
 پري او سیرو په یو ساعت کې د زر میلز په سپید
 سره د خپل اکسيز یا محور نه په ۲۴ ساعتو کې
 تاویري. چه شپه او ورځ تري پیدا کړي. اود
 ۶۷۰۰۰ میلز په یو ساعت کې سپید سره د لمر نه
 په ۳۶۵ ورځو کې تاویري. چه څلور فصله

جوړوي. فکر وکړئ مونږ په داسي جهاز کې ناست يا سواره يو چه په ساعت کې د زر ميلز په سپيد سره د خپل محور په خوا او شاه تاويزي. او د ۶۷۰۰۰ ميلز په ساعت کې سپيد سره د لمر نه تاويزي. او د ۷۲۰۰۰۰ اوه لکه او شل زره کيلومتره په ساعت کې سپيد سره د ستار ويگاه خواته روانه ده. مگر ددي دومره حرکتونو سره بيا هم مونږ نه د خوځيدو او نه د جټکې احساس کوو. او که معمولي جټکه پکې راغله نو د ځمکې په مخ به بيخي آبادي پاتي نشي. د غور خبره ده آيا دا دومره دقيق سيستم او نظام او دومره دقيق اندازه پخپله جوړي شويدې. آيا دا څنگه ممکنه ده چه د ځمکې دومره لويه سياره يا پلانټ دي په غير د انجن نه، په غير د فيول نه او په غير د ډرايور نه په دومره های سپيدونو يا زياتو سرعتونو سره دومره دقيق حرکتونه کوي. او نه دي لار غلطوي، نه دي د مدار نه وځي. نه دي سپيد کموي او نه دي يې زياتوي او نه دي ټکر يا اکسيدېنټ کوي؟ آيا عقل او کامن سينس دا مني چه بي عقله ماده يا متر دا هرڅه کوي؟ آيا عقل او کامن سينس دا مني چه دا هر څه پخپله جوړيزي او پخپله کنټروليزي.

دهوا په ترکیب کې ۷۸ فیصد نایتروجن ۲۱ فیصده
 اکسیجن او صفر عشریه صفر درې فیصده کاربن
 پای اوکساید دی. فرضاً که نایتروجن یو یا دوه
 فیصده زیات شي يعني ۷۹ یا ۸۰ فیصده شي نو د
 ځمکې په مخ به ټول شيان یخ یا فریز شي .که
 کاربن پای اوکساید د صفر عشریه صفر درې
 فیصد نه صفر عشریه صفر پینځه فیصد ه شي نو
 د ځمکې په مخ به هر شي مایع او اوبه شي. که
 اکسیجن یو فیصد زیات شي يعني ۲۲ فیصدو ته
 ورسیري نو د ځمکې په مخ به ۷۰ فیصده شيان
 وسوځي او که څلور فیصده زیات شي يعني ۲۵
 فیصده شي نو د ځمکې په مخ به ټول شيان
 وسوځي. باید فکر وکړو چه آیا دا دومره دقیقې او
 باریکې اندازې پخپله کنټرولیري. نه هیڅکله نه
 بلکه کائنات الله جوړ کړيدي او الله یې
 کنټرولوي. الله تعالی دي وکړي چه ما پخپل ناقص
 علم سره دا موضوع داسې تشریح کړي وي چه
 لوستونکو تري گټه اخستي وي او د زړونو نه یې
 شکونه وتلی وي بیا هم که هر ورور سوال لري
 خصوصاً ملحدین او منکرین ان شأالله زه هر وخت
 حاضر یم چه د خپلي وسي او استعداد مطابق جواب
 ورکړم . و ما علينا الا البلیغ المبین

الدرس (۱۴)

د الله د وجود ثبوت په ساینسی حقایقو

سره

Proof GOD exists with scientific evidence

د الله د وجود لوي ثبوت د الله کتاب دی. حُکمه چه خوارلس سوه کاله مخکې په قرآن کې د کائناتو په باره کې د داسي معلوماتو ذکر کول کوم چه د شلمي پيړۍ نه مخکې په ټوله دنيا کې د ساينس په شمول هيڅ چاته هم معلوم نه وو. نو دا د دي ثبوت دی چه دا معلومات په قرآن کې د کائناتو د خالق او کريتر د خوا نه دی. په قرآن کې د زرو نه زيات آياتونه د ساينسي حقایقو په باره کې دي. چه يو څو يې د مثال په توگه دلته ذکر کو.

اول---ساينس په شلمي پيړۍ کې ډيسکور يا کشف کړه چه يونيورس يا کائنات په داسي يو حالت کې چه هيڅ شی هم موجود نه وو د يو سينگل پايڼټ دانفجار يا ايکسپلوژن نه منځ ته راغلي چه بيگبينگ

يا لوي انفجار ورته وايي. او زمان او مکان ماده او انرژي يا تايم سپيس متر او انرژي د بيگبينگ نه وروسته منځ ته راغلي دي. يعني ځمکه او آسمانونه په دي سينگل پايښت کې يوځای نښتي وو او د بيگبينگ يا لوي انفجار پواسطه بيل شو او کائنات منځ ته راغله.

نو راځو اوس په دي باره کې ۱۴۰۰ کاله مخکې د قرآنکريم معلومات گورو. قرآنکريم د سورت الانبيا په ۳۰ نمبر آيات کې فرمايي: أَوَلَمْ يَرِ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا

(۳۰) آيا کافران نه پوهيږي چه آسمانونه او ځمکه سره يو ځای نښتي وو بيا مونږ سره بيل کړل. د بيگ بينگ د انفجار يا چاودنې دپاره د اولنې کتلې يا سينگل پايښت د منځ ته راتلو او پيدا کېدلو په باره کې ساينسدانان او ساينس تر اوسه پورې معلومات نلري. خو ددي سوال جواب او معلومات په قرآن کې شته دي. قرآنکريم د سورت الانعام په ۱۰۱ نمبر آيات کې فرمايي: بَدِيعُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ -

الله تعالى دځمکې او آسمانونو خالق او کريتر دي. يعني دا اولنې سينگل پايښت يا اولنې کتله يا اولنې شې چه ځمکه او آسمانونه پکې يو ځای نښتي وو دا الله تعالى پيدا کړي وه، نو ۱۴۰۰ کلونه پخوا

په قرآن کې د داسې معلومات ذکر کول د دې ثبوت دی چې قرآن د الله کلام دی، ځکه چې دا معلومات په ټوله دنیا کې نه یو ساینسدان او نه یو فیلسوف ته وړو.

دویم-----ساینس اوس دا ثابته کړه چې هر ژوندی شی د اوبو نه پیدا شویدى کوم چې د بیالوژي قانون هم دی. خو قرآن ۱۴۰۰ کاله مخکې د سورت الانبیا په ۳۰ نمبر آیات کې فرمایي وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ او مونږ هر ژوندی شی د اوبو څخه پیدا کړی دی.

دریم-----ساینس په ۱۹۲۹ کال کې ډیسکور یا کشف کړه چې کائنات یا یونیورس لویږي. خو قرآن کریم ۱۴۰۰ کاله مخکې د الذاریات د سورت په ۴۷ نمبر آیات کې فرمایي! وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ.

او یونیورس یا کائنات مونږ په خپل قدرت سره جوړ کړیدی. او مونږ خامخا د کائناتو پراخوونکي او لویونکي یو. یعنې کائنات په دوامدار ډول لویږي.

څلورم-----

ساینس په دي وروستيو وختو کې ډیسکور یا کشف
 کره چه اتموسفیر د حُمکې نه گردچاپیره لکه د یو
 پوښ یا چت غوندي تاو شویډی او حُمکه د آسماني
 آفتونونه ساتي مثلاً د سپیس نه ډیري زیاتي تیري
 او خطرناکې شعاکاني یا رادیشن چه د حُمکې خوا
 ته راځي. اتموسفیر یې حُمکې ته نه
 راپریږدي. مخکې د دي نه چه تیري حُمکې ته
 راورسیري سوځوي یې ، او خطرناکې شعاکاني
 بیرته سپیس ته شری خو ضروري شعاکاني اول
 فلترکوي او بیا یې حُمکې ته رالیري. خو قرآن
 ۱۴۰۰ کاله پخوا د سورت الانبیا په ۳۲ نمبر آیات
 کې فرمایي! **وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَفًّا مَّحْفُوظًا** او آسمان
مونږ محفوظ چت ګرزولی دی.

همدارنگه د اتموسفیر یو بل صفت چه ساینس اوس
 کشف کړیدی هغه دا دی چه بیرته ګرځول یا لیرل
 او یا ریټرن کول کوي. کله چه اوبه د بخار په شکل
 د آسمان خواته پورته کېږي نو اتموسفیر یې سپیس
 ته نه پریږدي او د باران په شکل یې بیرته حُمکې
 ته رالیري. کله چه راډیوي امواج د حُمکې نه
 بړاکاست کېږي اتموسفیر یې بیرته راګرځوي او
 د حُمکې مختلفو برخو ته یې لیري. همدارنگه هغه
 راډیو اکټیو زرات او خطرناکې شعاکاني چه د

سپیس نه ځمکې خوا ته راځي اتموسفیر یې بیرته
 ګرځوي او سپیس ته یې واپس لیري. د آسمان د دي
 صفت په باره کې قرآن د سورت الطارق په ۱۱
 نمبر آیات کې فرمایي!

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ قسم دي په بیرته ګرزونکې
آسمان.

بینهم-----

ساینس په دي وروستیو وختو کې ثابتې کړي چې
 اوسپنه د ځمکې پیداوار نه ده او د سپیس نه ځمکې
 ته راغلي ده. ځکه چې د اوسپنې د جوړولو دپاره
 څوسوه میلونه درجې حرارت یا تیمپریچر پکار دی
 کوم چې یواځې په ډیرو غټو غټو ستورو کې شته
 دی. نو اوسپنه په غټو ستورو کې جوړه شویده او
 بیا د غټو ستورو نه سپیس ته او د سپیس نه ځمکې
 ته راغلي ده. قرآن د سورت الحديد په ۲۵ نمبر آیات
 کې فرمایي! وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْعَفَةٌ
لِلنَّاسِ

او اوسپنه مونږ رالیرلې ده. چې په دي کې ډیر قوت
 او طاقت دی او فایدي او ګټې دي د خلکو دپاره.

شیرم-----

ساینس په ۱۹ پیړۍ کې ثابته کړه چه فینگرپرینټ د انسان د ټولو نه قوي ای ډي ده. خو قرآنکریم ۱۴۰۰ کاله مخکې د القیامه د سورت په دریم او څلورم نمبر آیاتونو کې فرمایي. **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ.**

لَا أُقْسِمُ بِيَوْمِ الْقِيَمَةِ (۱) وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ (۲)
أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ (۳) بَلَىٰ قَلِيلًا
عَلَىٰ أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ (۴) بَلْ يُرِيدُ الْإِنْسَانُ لِيَفْجُرَ
أَمَامَهُ (۵) آيا انسان گمان کوي چه مونږ به د هغه
هډوکي راجمع نکړئ شو. ولي نه ضرور به يي
راجمع کړو. مونږ خو په دي هم قادر يو چه د گوتو
سرونه يي هم بيرته برابر کړو. يعني کوم خطونه
چه د گوتو په سرونو کې د فینگرپرینټ دپاره په
دنیا کې دي. نو کله چه انسان د قبر نه راجگيږي په
همدي قسم خطونه به الله تعالی د انسان د گوتو په
سرونو کې بيرته جوړ او برابر کړي او د همدي
ای ډي سره به د حشر میدان ته ځي.

او م--

پخوا ساینسدانانو فکر کولو چه لمر بي حرکت ته او ساکن دی. او ځمکه گرځي. خو د شلمې پیړۍ په

آخر کي ساینس ثابتہ کړه چه لمر هم گرځي او حرکت لري. یو حرکت یې د خپل محور یا اکسيز په خوا او شاه دی چه په ۲۷ ورځو کې یو دوران پوره کوي ددې حرکت په باره کې قرآنکریم ۱۴۰۰ کاله مخکې د سورت الانبیا په ۳۳ نمبر آیات کې فرمایي: وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ (۳۳) او الله هغه دی چه شپه او ورځ او لمر او سپوږمۍ یې پیدا کړيدي. ټول پخپل خپل مدار کې گرځي. یعني لمر او نور ستوري او سیاري ټول پخپل خپل اوربیت یا مدار کې گرځي.

همدارنگه د لمر دیو بل حرکت په باره کې ساینس وایي چه: لمر سره د خپلو ټولو سیارو یا پلانیټ د ستار ویکاه خواته د ۷۲۰۰۰۰ کبلو متره په یو ساعت کې سرعت یا سپید سره روان دی. چه د دې حرکت په باره کې هم قرآن کریم د سورت یاسین په ۳۸ نمبر آیات کې فرمایي: وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ (۳۸)

او لمر د خپل ټاکلی ځای خواته ځي. دغه اندازه ده د بنه غالب، قوي، بنه دانا.

اتم----

ساینس اوس دا معلومه کړي چه دوه مختلف بحرونه چه د یو اوبه خوږي او د بل تروي وي کله چه یوځای کپړي نو د دي دواړو په منځ کې داسي پرده موجود ده چه په سترگو نه ښکاري او دا دواړه بحرونه میکس یا گډیدلو ته نه پریږدي. قرآن ۱۴۰۰ کاله پخوا په دي باره کې د سورت الرحمن په ۱۹ او ۲۰ نمبر آیاتونو کې فرمایي! مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ (۱۹) بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ هغه دوه بحرونه خوشي کرل چه یو ځای شي. د هغوي تر منځ یوه پرده (د قدرت) حائله ده چه هغوي تري نه تیری نه کوي. یعنی یو د بل سره نه گډیږي. همدارنگه قرآن د ماډرن ایمبریولوژي په باره کې د غرونو په باره کې چه د ځمکې میخونه دي او ځمکه دخوځېدو نه ساتي همدارنگه د سپیس یا فضا او د ژورو بحرونو د تیارو په باره کې او همدارنگه د کائناتو په باره کې د نورو ډیرو زیاتو ساینسي حقایقو په باره کې ۱۴۰۰ کاله مخکې داسي معلومات ورکوي کوم چه د شلمې پېړۍ نه مخکې ساینس کشف یا ډیسکور کړي نه وو. نو که اوس هم څوک د الله تعالی او د الله تعالی د کتاب قرآنکریم په باره کې شک لري. نو بي نتیجی او بي فایدي بحثونو ته ضرورت نشته. دغه تقریر دي

خو ځله واورې ځان دي پري بڼه پوه کړې او بيا دي د خپل عقل او وجدان نه پوښتنه وکړې چه آيا ددي ساينسي حقايقو بيانول ۱۴۰۰ کاله مخکي د انسان دپاره ممکن وو؟ معلومه خبره ده چه: عقل او کامن سينس يې نه مني او نه يې قبلوي. او عقل صرف همدا يو جواب مني چه ۱۴۰۰ کاله مخکي دا معلومات صرف د کائناتو د خالق او کريتر دی. چه د وحې په زريعه يې په حضرت محمد صل الله عليه وسلم نازل کړی دی. و ما علينا الا البلغ المبين.

محمد عثمان نظامی

الدرس (۱۵)

انسان او سليم عقل

که دښپي په دولس بجو يو سړی د کور دروازه وټکوي او غږ کړي چه دروازه خلاصه کړه د برق ميټر گورم آيا دروازه به ورته خلاصه کړي؟ هيڅکله نه. ځکه چه دا کار د سليم عقل او کامن سينس خلاف دی. مطلب دادی چه مونږ د ژوند ټولي فيصلي د عقل او کامن سينس په بنياد کوو. او د دي دپاره خامخا د قسم قسم فلسفو او ثبوتونو ضرورت نه شته.

زمونږ په موبایلونو کې چه د اوس وخت پورې کومي کمري دي اکثره لس، پينځلس او شل ميگافیکسل دي او د اوسه پورې په دنيا کې د ۱۲۰ ميگافیکسل نه زياته کمره نه ده جوړه شوي. يعني د ټولو نه زياته ایدوانس کمره چه د نوي ټیکنالوژي پواسطه جوړه شویده ۱۲۰ ميگافیکسل ده. حال دا چه زمونږ په هره سترگه که ۵۸۵ ميگافیکسل کمره لږيدلي ده. اوس راځو دي ته فرضاً که د چا

سره يوه كمره وي او هغه د سلو خلكو مخكې دا
 ووايي چه دا كمره پخپله جوړه شویده. څه فكر كوي
 چه خوفیصده خلك به دا خبره ومني؟ معلومه ده چه
 يو به يې هم و نه مني. خو كه دا سړی پخپله خبره
 ډیر كلك شي او ووايي چه تاسو نه پوهیږئ د دي
 جوړونكي ته هيڅ ضرورت نه وو ځكه چه ټول
 مواد لكه اوسپنه، شیشه، پلاستیک و غیره موجود
 وو. د ټولو نه پخپله پُړزی جوړي شوي او بیا پخپله
 نټ او بوټ شوي او كمره جوړه شوه.

څه فكر كوي چه اوس به يې خلك ومني؟ نه
 هيڅكله نه. بلكه ټول خلك به په دي سړی د لیوني
 حكم وكړي. دا ولي؟ دا ځكه چه د دي سړي خبري
 د عقل او كامن سينس خلاف دي. نو كه يو سړی چه
 د يوي ساده شل ميگافيكسل كمرې په باره كې وايي
 چه پخپله جوړه شویده. نو عقل او كامن سينس يې
 نه مني او داسي سړی ته لیونی وايي. نو بیا دا خبره
 عقل او كامن سينس څنگه منلای شي چه څوك
 وايي چه په سترگو كې ۵۸۵ ميگافيكسل كېمره
 پخپله جوړه شویده؟ حال دا چه په سترگو كې ۵۸۵
 ميگافيكسل كمره د شل ميگافيكسل كمرې نه ډیره
 مغلقه او كمپليکس ده. نو يو سليم عقل او كامن

سینس دا هیڅکله نه مني چه په سترگو کې دي ۵۸۵
م ف کېمره په خپله جوړه شوي وي .

دویم

که عقل او کامن سینس د داسي یو ساده چراغ یا
بلب چه صرف یوه وړه کوټه رڼا کوي جوړیدل
پخپله پغیر د انجینر څخه نه مني. نو بیا دا څنگه
منلای شي چه داسي چراغ یا بلب چه ټوله دنیا رڼا
کوي هغه دي پخپله جوړ شوی وي.

درېم

که عقل او کامن سینس د داسي یو ساده بس
جوړیدل پخپله پغیر د انجینر څخه نه مني په کوم
کې چه صرف ۵۰ کسان ځایزي او سپید یا سرعت
یې ۶۰ مایلز په یو ساعت کې وي. نو بیا د داسي یو
جهاز پخپله جوړیدل څنگه منلای شي په کوم کې
چه ۷ بیلونه انسانان او په تریلیونو تریلیونو
حیوانات او نباتات سواره وي. او په یو ساعت کې
د ۶۷۰۰۰ مایلز په سپید سره د لمر نه گرد چاپیره
گرځي؟ معلومه خبره ده چه یو سلیم عقل او کامن
سینس د داسي چراغ یا لمر او د داسي جهاز یا
ځمکې جوړیدل پخپله پغیر د خالق یا کریتر څخه
نه مني. یعني سلیم عقل او کامن سینس دا مني چه

کائنات خالق او کریتړ لري چه الله تعالی دی . نو
څوک چه د خالق او کریتړ نه انکار کوي په حقیقت
کې د سلیم عقل او کامن سینس نه انکار کوي . او
دا انکار صرف هغه څوک کوي چه یا خو د عقل
او کامن سینس نه بالکل خالي وي او یا یې د عقلونو
او کامن سینس نه د فلسفو پردي تاو شوي وي . و ما
علینا الا البلغ المبین .

• ډاکتر محمد عثمان نظامی

الدرس (۱۶)

اسلام، ساینس، مسلمان، ملحد (ایتیپس) او
شکمن (ایگناستیک)

Islam, Science, Muslim & Atheist

ستپین هاکنګ د نوي عصر یو مشهور ساینسدان (ساینټیسټ) ؤو. د مرګ نه لس ورځې مخکې چا تري پوښتنه وکړه چه د بیګ بینګ نه مخکې څه شی ؤو ؟ هاکنګ جواب ورکړو چه هیڅ شی نه ؤو. بیګبینګ دي ته وایي چه د کائناتو یا یونیورس شروع د بیګبینګ نه شویده. په اول کې یو شی موجود ؤو چه ساینسدانان ورته سینګولاریټي وایي چه د همدې یو شي یا سینګولاریټي د انفجار یا ایکسپلوژن نه ټول کائنات منځ ته راغلي. خو دا معلومه نه ده چه دا یو شی یا سینګولاریټي څنگه پیدا شوي وه. او بیا په دي شي کې انفجار یا دهماکه څنگه وشوه؟ په هر حال هاکنګ جواب ورکړو چه د بیګبینګ نه مخکې هیڅ شی نه ؤو. او زه ایټیپس

يا ملحد يم .بايد پوه شو چه ايتيپس يا ملحد هغه خلک دي چه الله نه مني او وايي چه نعوذبالله الله نشته او ايگناستیک هغه خلک دي چه په شک کي دي.دوي وايي چه نه مونږ سره ثبوت شته چه الله شته او نه مونږ سره ثبوت شته چه الله نشته.

په هر ترتيب دوي وايي چه کائنات د يوي سينگولاريتي يا يو شي د انفجار نه منځته راغلي دي.يعني پخبر د کوم اعتراضه ددي خای پوري مني چه دا هر څه د يو شي يا سينگولاريتي پواسطه منځ ته راغلي دي . او نه بحث او نه سوال کوي چه آيا دا يو شی څنگه پيدا شوی ؤو؟ او څنگه پکي انفجار او دهماکه شوي وه؟يعني د يو بي قدرته او بي عقله شي پواسطه د کائناتو جوړيدل او منځ ته راتلل بي ثبوته او بي دليله مني.خو که د الله تعالی نوم څوک واخلې چه کائنات الله تعالی پيدا او جوړ کړي دي نو دوي به سمدستي بحثونه دليلونه او سوالونه شروع کړي چه د الله څخه نو مخکي څه ؤو الله چا پيدا کړی او داسي نور...

خبره داده چه دا سوالونه داسي نه دي چه جوابونه يي نشته الحمدلله د هر سوال جواب شته چه وروسته به ان شأالله ذکر شي.خو د دوي نه سوال

دادی چه دوي ولي دا سول نکوي چه د سينگولاريتي يا يو شي نه مخکې څه شي وؤ او څنگه پيدا شوي وه؟ دا خو جواب نه دی چه د نشت يا نتيڼگ نه په چانس سره پيدا شوي وه. تعجب دی چه دا دومره غټه خبره دوي څنگه پخیر د کوم دليل او ثبوت نه مني. ځکه چه په دي خبره چه دا سينگولاريتي د نشت څخه بای چانس پيدا شویده. دوي نه يو ساينسي ثبوت لري او نه يو عقلي دليل لري. دا بايد واضح شي چه دا د دوي خپل شخصي نظر او تيوري ده او کوم ساينسي حقيقت يا ساينتيفيک فکت نه دی او څوک چه دا وايي چه دا ساينس دی دوي په ساينس دروغ او تهمت وايي. ساينس که دا نشي ثابتولای چه د دي سينگولاريتي خالق او کريتر څوک دی. خو دا هم نشي ثابتولای چه د هيڅ او نشت نه پخپل سر او باچانس پيدا شویده. يا په بل عبارت که ساينس دا نشي ثابتولای چه الله تعالى شته خو دا هم نشي ثابتولای چه نعوذ بالله الله تعالى نشته. يعني پخپله ساينس په دي باره کې بالکل چپ او خاموش دی ځکه چه ساينس لا دومره نه دی رسيدلای چه د الله په باره کې څه ووايي. او څومره خبري چه په دي باره کې دي د ساينسدانانو خپل شخصي نظريات او تيوريز

دي. بايد ووايو چه د يو ساينسدان د الله تعالى نه انكار كول ددي معني نلري چه ساينس الله نه مني. كه ستين هاکېنگ الله تعالى نه منلو خو انيشتين الله منلو نيوتن چه د ماډرن ساينس پلار ورته وايي الله يي منلو گليلو، کپپلر او ډيرو زياتو لويو لويو ساينسدانانو الله تعالى منلو. او اوس هم ډير زيات او لوي لوي ساينسدانان الله تعالى مني او ډير کم انکار کوي. نو دا بالکل غلطه ده چه ساينس الله تعالى نه مني.

بله مهمه خبره داده چه د کوم وخت نه چه انسان دنيا ته راغلي دی تاريخ شاهد دی چه په هره زمانه کې د دنيا په مختلفو ځايونو کې په هواره ، غرونو او حتی په ځنگلونو کې ټول خلک په يو قسم نه په يو قسم الله مني يعني هر څوک په دي عقیده لري چه چا پيدا کړی يم ،خالق يا کريتر لرم او د هغه په وړاندي ځان مسؤل گڼي. همدارنگه د ۱۲۴۰۰۰ زيات او کم پيغمبرانو انسانانو ته صرف يو قسم مسيح ورکول چه په يو الله ايمان راوړئ اود يو الله عبادت او بنده گي وکړئ نو دا دومره لوي اتفاق څنگه کېدای شي چه ټول دي يوه خبره کوي. او هيڅ اختلاف او تضاد دي په کې نه وي. تاريخ وگورئ چه په هره زمانه کې د ټولو خلکو په مقابل کې ډير

زيات کم خلک داسي دي چه د الله تعالى نه انکار کوي. خو ډيره د تعجب خبره ده کله چه د دي دواړو ډلو په منځ کې بحث شروع شي په عوض د دي چه مووحدين د منکرينو نه پوښتنه وکړي چه تاسو ولي الله نه منی؟ بلکه برعکس دوي به د مووحدينو نه پوښتني شروع کړي چه تاسو ولي الله منی؟ مونږ ته ثبوت کړئ چه الله شته. عجيبه ده ۹۹ فيصده خلک الله تعالى مني او يو فيصد يې نه مني په عوض د دي چه ۹۹ کسان د يو نه پوښتنه وکړي چه ته څه دليل لري چه الله تعالى نه مني؟ برعکس دا يو نفر به ۹۹ نفرو ته وايي چه تاسو ولي الله منی او ماته ثبوت کړئ چه الله تعالى شته. او دوي به هم ورته شروع شي. خبره دا نه ده چه د دوي د سوال جواب نشته او يا يې څوک جواب نشي ورکولای. خبره دا ده چه دا د دوي حق نه جوړيري چه دوي د ټولو خلکو نه پوښتنه وکړي چه مونږ ته ثبوت کړئ چه الله تعالى شته. بايد دوي ټولو خلکو ته ووايي چه دوي ولي او په څه دليل د الله نه انکار کوي. دوي بايد خلکو ته ثبوت کړي چه ولي ۹۹ فيصده خلک غلط او دوي يو فيصد خلک صحيح دي. يعني دوي بايد دنيا ته ثبوت کړي چه نعوذ بالله الله تعالى نشته. او په دي دي دليل مونږ د

الله نه انکار کوو. مگر تر اوسه پوري نه دا چا ثبوت کړي چه نعوذ بالله الله تعالى نشته او نه به يې څوک ثبوت کړي. لیکن الحمد لله د الله تعالى په وجود باندي په خرورونو خرورونو ثبوتونه موجود دي چه ان شأ الله وروسته به ذکر شي.

سوال دي چه ايتيپس او ايگناستیک څنگه پيدا شو؟

په لنډ ډول بايد ووايم کله چه ساينس د مسلمانانو سره وو دا خبري نه وي خو کله چه د سپين د لاري اروپا خواته لاړو هر څومره چه ساينس ترقي کوله هغومره د چرچ او ساينسدانانو په منځ کي اختلاف او تکرر زياتيدو. ځکه چه د ساينسدانانو اکثره پوښتنو ته چرچ جواب نه لرلو. بالآخره اختلاف دومره زيات شو چه ډير ساينسدانان د چرچ د خوانه ووژل شول او بعضی خو ژوندي وسوځول شول مثلاً اوکسيجن چه چا کشف کړی ؤو ژوندي يې وسوځاوو. گليلو چه کله ډيسکور يا کشف کړه چه ځمکه په خپل محور گرځي د چرچ د خوانه دومره مجبور شو چه په لارو، کوڅو او بازارونو کي يې اعلانونه وکړل او چغی يې وو هلی چه ای خلکو ما دروغ ویلی وو ځمکه نه گرځي. او داسي نور زيات مثالونه چه ذکرکول يې دلته ناممکن

دي.خو سره ددي ټولو مشكلاتو ساينسدانانو په پټه او ښکاره کار کولو تر څو چه ډير طرفداران يې پيدا کړل او بالاخره چرچ مجبور شو او د دوي سره يې معاهده او اگريمينت وکړ چه تاسو خپل کار کوئ او مونږ به خپل تاسو په مونږ کار مه لری او مونږ به يې په تاسو نه لرو.

نو دغه ساينسدانان هم مذهبي او د ټولني ذهين خلک وو.خو کله چه د دوي د کشفیاتو او چرچ په منځ کې اختلاف او ټکر راغی يعني چرچ او مذهب ددوي سوالونو ته جواب نشو ويلای نو په دي وجه بعضی ساينسدانانو د مذهب او الله نه انکار شروع کړ.ايټيپس يا ملحدین شول.ډيره مهمه ده چه هر څوک بايد په دي پوه شي چه نوموړو ساينسدانانو صرف دهغه گاډ(خدای) نه انکار وکړ او کوي يې د کوم تصور چه بايبل ور کړی دی او په قرآن کې د ذکر شوي الله نه يې انکار نه وو کړي ځکه چه د وړوکوالی نه دوي صرف بايبل د آسماني او ديني کتاب په حيث پيژندو او پيژني يې . او ددوي په ذهن کې د الله تعالی فقط هغه تصور وو او دی کوم چه په بايبل کې دی .او لکه څنگه چه مونږ او تاسو د بايبل په باره کې نه معلومات لرو او نه تري خبر يو همدارنگه دوي هم نه د قرآن په باره کې

معلومات لرلو او نه يې لري نه تري خبر ؤو او نه تري خبر دي.

يعني ددوي په نزد ګاډ صرف هغه دي کوم چه په بايبل کې ذکر شويدي.خو دا هم يو حقيقت دي کله چه يو ساينسدان د ساينس په هره برخه کې ژور يا ډيپ لار شي يعني تل ته يې ورسيري حتماً يې خالق او کريتر ته رسوي.نو کله به چه نوموړو ساينسدانانو ته دا حالت پيداشو او يا اوس ورته پيدا کېږي نو دوي بيرته بايبل ته رجوع کوي.خو کله چه بيا داسي شيان وگوري چه د دوي عقلونه يې نه مني او سوالونه يې په زړه کې بي جوابه پاتي شي.نور نو حيران،کانفيوز او په شک کې شي چه آيا دا به رښتيا وي او که دروغ او په دي ترتيب د ايتيپس نه ايګناستيک (شکمن) جوړ شي.

اوس راځو دي ته چه د مسلمانانو بچي ولي ايتيپس او ايګناستيک (ملحد او شکمن)کېږي؟.

اول بايد ووايو چه قرآنکريم د ځمکې په مخ اولنی کتاب دی چه د ساينس،ايګناستيک او ايتيپس يا ملحدينو د ټولو سوالونو جوابونه پکې شته .په قرآن کې د زرو نه زيات آياتونه صرف د ساينس په باره کې دي.چه الحمدلله ددي جملی نه ۸۰

فیصده اوس ساینس ثبوت کړي چه ۱۰۰ فیصده صحیح دي. او د پاتي شل فیصدو لکه ملایکي، پیریان، جنت، دوزخ او برزخ په باره کي نه ساینس ویلای شي چه صحیح دي او نه ویلای شي چه غلط دي. ځکه چه ساینس لا تر اوسه دي مرحلی یا ستيج ته نه دی رسیدلای چه د دي شل فیصدو په باره کي څه ووايي. خو ان شألله چه یوه ورځ به دا شل فیصده هم داسي صحیح ثابت شي لکه څنگه چه دا ۸۰ فیصده صحیح ثابت شو.

په ټوله دنیا کي نه چا ثابته کړیده او نه به یې ثابته کړي چه د قرآن یو آیات حتی یو حرف هم غلط دی. یو خو مونږ یو چه د هیڅ نه خبر نه یو. په دنیا کي په میلیونو میلیونو ډالر هره ورځ صرف ددي دپاره مصرفیږي چه نعوذبالله د قرآن یو آیات غلط ثابت کړي یا په قرآن کي غلطې راوباسی. لیکن نه تر اوسه پورې څوک په دي کار کامیاب شوی دی او ان شألله نه به کامیاب شي. لبید بن ربیعہ د عربي ژبي ادیب او لوي شاعر وو. خپل شعر یې د بیت الله په دیوال ځوړند کړو چا مسلمان د قرآن یو سورت هم د هغی په څنگ کي ځوړند کړ کله چه لبید د قرآن سورت ولوستلو نو تري لاندي یې ولیکل چه ما هذا كلام البشر (دا د انسان خبري نه

دي) او ايمان يې راوړو او ددي نه وروسته يې
 شعر ويل پريښودل. يوه ورځ عمر رض تري د
 اشعارو ويلو غوښتنه وكړه نو جواب يې وركړو
 چه: د كوم وخت نه چه ماته الله د سورت البقره او
 ال عمران پشان كلام راكړيدي نور نو ما ته شعر
 ويل زيبا او مناسب نه دي. مشركېن د ډير ذهين
 ايراني عالم ابن المقفع نه و غوښتل چه د قرآن په
 شان يو كتاب وليكي بالاخره په يو كال كې د كتاب
 په ليكلو موافيقه وشوه ايراني عالم په يو ځانته ځاى
 كې كېناستلو او د قرآن پشان د يو كتاب په ليكلو يې
 شروع وكړه شپږ مياشتې وروسته څوك ورغى چه
 وگوري چه څه يې كړيدي ويې ليدل چه عالم قلم په
 لاس كې نيولى دى او يو كاغذ يې مخيته ايښى دى
 او نور پاره پاره شكېدلي كاغذونه يې په مخكې
 پراته دي بالاخره معلومه شوه چه شپږ مياشتې يې
 صرف د يوې فقري په ليكلو تيري كړي وي او
 هغه يې هم ليكلې نه وه..

همدارنگه په دنيا كې واحد كتاب دي چه د سل
 ځايونو نه پكې زيات ذكر شويدې چه د عقل نه كار
 واخلي، په هره خبره غور او فكر كوى او عقل
 استعمالوى. د سورت الفرقان په ۷۳ نمبر آيات كې
 الله تعالى د خپلو ښو بنده گانو يو صفت بيانوي.

وَالَّذِينَ إِذَا دُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا
وَعُمْيَانًا (۷۳) او هغوي ته كه د الله د آياتونو په
اوريدلو نصيحت كېږي نو هغوي پري ځان ږوند
او كړن نه وړاچوي.

يعني غور او فكر كوي

او د سورت الاسراء په ۳۶ نمبر آيات كې فرمايې! وَلَا
تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ
أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا (۳۶)

هغه څه مه تعقيبوه يا دهغه شي پيروي مه كوه چه
تاته د هغه علم نه وي بيشكه غوږونه ،سترگي او
زړه هر يو د دوي نه پوښتل كېدونكي دي.

راځو خپلي موضوع ته چه د مسلمانانو بچي ولي
ايتيپس كېږي په داسي حال كې چه په قرآن كې د
هري خبري حل او جواب شته دي.

پوهيږو چه اوسني بچي د ساينس شاگردان دي
.هره خبره په دليل او منطق مني ځكه چه اوس
تعليمي سيستم داسي دي.چه شاگرد ته وربښي چه
يو شي هم په غير د ثبوت او دليل نه ونه مني.اكثره
ذهين شاگردان فكر وهي او پوښتني كوي.كله چه
پوښتنه ورته پيدا شي مثلاً كه د مور او پلار نه
پوښتنه وكړي چه بابا: الله تعالى چا پيدا كړيدى؟نو

مور او پلار په عوض ددي چه د قرآن نه جواب ورکړي. ورته به وايي چپ شه داسي پوښتني مه کوه کافر گيږي او که کوم شاگرد زړه وکړي چه د مسجد مولوي صاحب ته ورشي او پوښتنه تري وکړي چه مولوي صاحبه الله تعالى چا پيدا کړيدی؟ نو مولوي صاحب به يې سمدستي پلار راو غواړي او ورته به وايي چه ځوي دي کافر شويدي نو په شاگرد به د داسي پوښتنو د کولو نه توبه وباسي بعضي خو به وهل او څپيري هم وخوري او جواب به هم ورنکول شي. نو په آينده کې چه هرڅومره سوالونه ورته پيدا کيږي نو د ويږي نه به نه د مور او پلار نه پوښتنه کوي او نه به يې د مسجد د ملاصاحب څخه کوي. او څومره چه يې تعليم زياتيږي هغومره يې سوالونه او شکونه هم زياتيږي او ټول سوالونه يې په زړه کې بي جوابه پاتي کيږي او بالاخره يوه ورځ همدا پوښتني په سکول، کالج يا فاکولته کې د نورو ملگرو سره شريکوي او په دي ترتيب زمونږ اکثره ذهين شاگردان او بچي ايټيپس يا ملحد او يا ايگناستيک(شکمن) جوړ شي. افسوس په داسي پلار او په داسي ملا صاحب! الله خو فرمايي چه: **حُما مکمل تعريف ورته وکړه. قل هو الله احد. ورته**

ووايه الله يو دي .الله الصمد. الله هيڅ چا ته احتياج نه دی او ټول کائنات الله ته محتاج دي.لم يلد ، نه يې ځوي شته او نه يې لور. و لم يولد، او مور او پلار يې نشته خالق او کريتر نه لري.و لم يکن له کفوا احد.او يو شي هم دالله په شان نشته .ته چه هر څومره شيان پيژني يا دي په تصور کې وي يو هم د الله پشان نه دي.

مگر پلار او ملا صاحب په عوض ددي چه شاگرد او بچي ته دالله د حکم مطابق د قرآن نه جواب ورکړي او د الله ج تعريف ورته وکړي، بلکې برعکس ورته به وايي چه چپ شه توبه اوباسه او په دين کې به هر قسم پوښتني نکوي گني کافر کبړي.او بعض خلک خو دا هم وايي چه په دين کې به عقل نه استعمالوي،حال دا چه قرآنکريم .

په دنيا کې واحد کتاب دي چه د سل ځايونو نه پکې زيات ذکر شويدې چه د عقل نه کار واخلې ،په هره خبره غور او فکر کوئ او عقل استعمالوئ.د سورت الفرقان په ۷۳ نمبر آيات کې الله تعالى د خپلو بنو بنده گانو يو صفت بيانوي. وَالَّذِينَ إِذَا دُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَمْ يَخْرُوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا (۷۳) او هغوي ته که د الله د آياتونو په اوريدلو

نصیحت کپري نو هغوي پري ځان وړوند او کون
نه وراچوي.

يعني غور او فکر کوي

او د سورت الاسراء په ۳۶ نمبر آیات کې فرمایي!
وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ
كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا (۳۶)

هغه څه مه تعقیبوه یا دهغه شي پیروي مه کوه چه
تاته د هغه علم نه وي بیشکه غوړونه ،سترگی او
زړه هر یو د دوي نه پوښتل کېدونکی دی.

معافی غواړم زه تقریباً د ټولني د ۹۵ فیصدو خلکو
خبره کوم او د ۵ فیصده علماء حق او بالחסاسه
مور او پلار او په مجموع کې د ټولو خلکو نه
معافی غواړم چه ځما په خبرو خفه نشي ځما یقین
دی چه تاسو ټول په دي پوهیږئ خو زه یې صرف
تاسو ته دریادول غواړم او نور مونږ او تاسو ټول
په یوه کشتۍ کې ناست یو. راځو خپلي موضوع

ته: تاسو ټول په دي پوهیږئ چه پوښتنې صرف
ذهین شاگردان کوي تنبل شاگرد کله هم پوښتنه او
سوال نه کوي. آیا څه فکر کوئ چه یو پلار یا

ملا صاحب یو ذهن شاکرد ته ووايې چه هر قسم پوښتني به نه کوي او ډیر عقلي دلېلونه به نه وایې گني کافر کېږي. رښتیا ووايئ ستاسو د بچي یا شاگرد په زړه کې به څه تیریري او څه احساس به کوي. ضرور به یې په زړه کې راځي چه دا څنگه دین دی چه په عقل او پوښتنو پکې پابندي لږیدلې ده. او زړه کې به یې بد گمانې او شکونه پیدا شي. او که د همدې وخت نه یې د دیني علماوو پواسطه مخنیوی ونشي او سوالونو ته یې جوابونه ورنکول شي بالآخره د یو ذهن مسلمان نه به ایگناستیک یا ایټیپس جوړشي. د افسوس مقام دی چه د یو سړی ۴۰ یا ۵۰ کاله عمر وي او په ورځ کې پنځه وخته لمونځ کوي او په هر لمانځه کې قل هو الله وایې او بیا کله چه ځوي تري نه د الله په باره کې پوښتنه وکړي او دا ورته وایې چه داسي پوښتني مه کوه کافر کېږي او توبه وباسه.

بله خبره دا ده چه ولي ځني مسلمانان او په خاص ډول ځني علما خلک خصوصاً د ساینس شاگردان د دې نه منع کوي چه د دین په باره کې به هر قسم سوالونه نه کوي او عقلي دلېلونه به نه وایې. دا خبره خو د قرآن خلاف ده. آیا د پیغمبر علیه سلام په وخت کې کفارو هر قسم سوالونه نه کول آیا عقلي دلائل یې نه استعمالول.

په قرآن کې د سلو نه زیات واري ذکر شوي دي چه
 عقل استعمالوئ، غور او فکر کوئ او قرآن خو د عقلي
 دلایلو د استعمالولو نه منع نه ده کړي فرمایي! أَمْ حُلُوفًا
مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِفُونَ (۳۵) آیا دوي د کوم خالق
 څخه پرته پخپله پیداشویدی یا که دوي پخپله د خپلو
 ځانونو پیدا کوونکي دي خو متاسفانه د قرآن ځني
 پیروان خلک د عقل او عقلي دلایلو د استعمال نه منع
 کوي. خفه کېږئ مه د دي وجه صرف ناپوهي او د
 قرآن کریم او دیني علم نه بي خبري ده. عجیبه ده، اکثره
 خلک مثلاً ډاکتر انجینر و غیره ۵۰، ۴۰ یا ۶۰ کاله به
 یې عمر وي. لیسانس، دیپلوم، ماسټري یا پی ایچ ډي به
 لري. په ډیره بڼه مسلمانان کورنۍ کې به پیدا شوی وي
 وخت به یې هم اکثره په اسلامي ټولنه کې تیر کړی
 وي. خو متاسفانه کله چه د دین ځای راشي د دومره
 استعداد باوجود ډیر زیات داسي دي چه د لمانځه او
 کلیمې معني نه ورځي د قرآن ترجمه نه ورځي که په
 کوم ځای کې که د امامت ضرورت شي د جمعې لمونځ
 به نشي ورکولای. همدارنگه اکثره مسلمانان
 بیزنيسمیان وگورئ دومره به هوښیار وي چه د
 میلیونو میلیونو بیزنيس به یې جوړ کړي وي او چلوي
 به یې په حساب کې خو به کلکولیتز ته هم تن نه
 ږدي. خو که د دین ځای راشي نو قرآن به یې زده نه

وي.د دنيا په هره معامله کې به بېنا چرگ وي خو که د دين خای راشي نو بيا به وړوند چرگ شي. همدارنگه ددي غټو او وړو ډيگريو والا او دا لوي او واړه بيزنيسمينان که په دنياوي معاملاتو او کارونو کې يوه وړه غلطې هم وکړي نو د خلکو نه شرميري او د شرم او غلطۍ احساس کوي خو که په ټول قرآن کې د يو آيت ترجمه هم نه ورځي نه د غلطۍ احساس کوي او نه د چا نه شرميري. يعنې د هر شي زده کول ورته يو څه ارزش او اهميت لري خو يواځېنې شي چه زده کول يې دوي ته ارزش او اهميت نلري هغه قرآن دی.دا خو قرآن ته شاه وراړول دي ،د قرآن پريښودل دي. نو داسي خلک دي بيا دا هم نه هيروي چه

وَقَالَ الرَّسُولُ يَرْبِّ اِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا (۳۰) او پيغمبر به ووايي اى زما ربه !
زما قوم دغه قرآن پريښى ؤو.

زه دا نه وایم چه هر سړی دي د ځان نه لوي مولوي جوړ کړي بلکه هر سړي بايد دومره قرآن او احاديث زده کړي چه خپل او د اولاد مشکلات خو حلولاى شي او بله دا چه ځني ديني علما د ساينس نه دومره زيات نفرت ولي کوي حقيقت خو دا دی چه ساينس د دين يوه حصه او يوه برخه ده ځکه چه د قرآني قوانينو مطابق په کائناتو يا يونيورس

کي اوسيدل او د کائناتو نه استفاده کول دين دی او د کائناتو پيژندل او د کائناتو په قوانينو پوهيدل ساينس دی نوکه مسلمانان د قرآن زده کولو ته توجه ورکړي او علماء کرام د ساينس د شاگردانو سوالونو ته د نفرت په خای په مينه او محبت جوابونه ورکړي نو ان شاءالله چه الله به زمونږ بچي د الحاد د سيلاب نه بچ کړي. و ما علينا الا البلغ المبين.

ډاکټر محمد عثمان نظامی

بسم الله الرحمن الرحيم

الدرس (۱۷)

دنيا کی د انسان د پیدا کیدلو او ژوند مقصد

که ښه په غور سره خوا او شاه ته متوجه شو. و به غورو چه هر شي د يو مقصد او کار دپاره پيدا او جوړ شويدي. چه په مجموع کې هر شي يعني ټول شيان د انسان د ژوند او بقا دپاره کار کوي. لمر د انسان د ژوند د بقا دپاره انرژي او رڼا جوړوي او ځمکې ته يې راليري. سپوږمۍ د بحرونو د پاکوالي، د ورځو، مياشتو او کلونو د حسابولو دپاره کار کوي. کوم چه د انسان د ژوند پاره ډير زيات ضرور دي. اتموسفير انسان د سپيس د بي حسابيه تيزو او خطرناکو شعاعگانو نه ساتي او د بحرونو نه آسمان ته جگې شوي اوبه ځمکې ته د باران په شکل د انسان دپاره راليري. ددي دپاره چه انسان شيې او ورځې او په کال کې څلور فصلونو ته

ضرورت لري . نو ددي مقصد لپاره ځمکه په ۲۴
 ساعتو کې یو وار د خپل محور په خوا او شاه
 ګرځي او په یو کال کې د لمر په خوا او شاه
 ګرځي. انسان غوښو او شیدو ته ضرورت لري نو
 ځني حیوانات غوښي او ځني شیده جوړوي . انسان
 غذایی موادو ، غلو ، دانو، میوو، او لرګیو ته
 ضرورت لري. نو ددي مقصد دپاره ځمکه مختلف
 سبزیجات ، ځنګلونه، او میوي تهیه او
 برابروي. ځمکې پخپله خپله کې وسپنه سره اوسپن
 زر او نور ددي مقصد دپاره ذخیره کړيدي تر څو
 چه انسان یې د ضرورت په وخت کې راوباسی او
 د کورونو ، موټرو بحري او هوایي جهازونو او د
 تیکنالوژي په مختلفو برخو کې تري کار واخلي. که
 د انسان خپل وجود ته په غور سره متوجه شو وبه
 ګورو چه: د انسان د وجود هره حصه یا پارت د یو
 خاص مقصد او کار دپاره پیدا او جوړ شوي دي. چه
 په مجموع کې بیا د ټولو حصو یا پارتونو د کار
 مقصد د انسان د ژوند او بقا دپاره دی. مثلاً د غوړ
 د پیدا کېدو مقصد اوریدل، د سترګو د پیدا کېدو مقصد
 لیدل، د پوزي بویول ، د ژبي خوند یا تیست
 معلومول ، د لاسونو د پیدا کېدلو مقصد د مختلفو
 کارونو کول، د خپو مقصد ګرځیدل او همدارنګه

زړه ،مغزه.خوله،سږي ،پښتورگي او داسي نور هر يو د يو مقصد او کار دپاره پيدا شويدی.چه مجموعي مقصد دتولو د انسان د ژوند او بقا دپاره کار کول دي.يا که په لنډ ووايو چه: په کائناتو يا يونيورس کې د هر شي د پيدا کيدلو او کار مقصد د انسان د ژوند او بقا دپاره دی.او دانسان په خدمت کې لگيا دي.سوال دا دی چه:د دي دومره بامقصده شيانو د مقصد يعني د انسان د پيدا کيدلو مقصد څه دی؟آيا انسان هم د کوم مقصد دپاره پيدا شوی دی؟او که هسي بي مقصده پيداشوی دی؟ عقل او کامن سينس دا نه مني چه: په کائناتوکې د هر شي د پيدا کيدلو مقصد دي د انسان خدمت وي.او پخپله د انسان پيدا کيدل دي بي مقصده وي.بلکه عقل او کامن سينس دا وايي چه: د انسان د پيدا کيدلو مقصد د تولو مخلوقاتو يا کریشن نه ډير زيات دی.کوم چه صرف هغه چا ته معلوم دی چا چه انسان جوړ او پيدا کړیدی.يا په بل عبارت د انسان د پيدا کيدلو مقصد صرف د انسان خالق ته معلوم دی چه: الله تعالی دی.الله تعالی د سورت المؤمنین په ۱۱۵ نمبر آیات کې فرمایي! أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ نو آيا تاسو گمان کوئ چه مونږ تاسو بیکاره او بي مقصده پيدا کړي یاستی او گمان

کوی چه مونږ ته به نه راوستل کېږي؟ الله تعالى
 انسان ته فرمایي چه: ای انسانه ته بي مقصده او
 بیکاره نه یې پیداشوي بلکه د ډیر لوي مقصد دپاره
 پیدا شوي یې. اوحتماً به مونږ ته د حساب او کتاب
 دپاره راځي. الله تعالى د سورت الملک په دوهم
 نمبر آیات کې ددي مقصد په باره کې فرمایي!
الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا
وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ هغه الله چه پیداکړی ئی دی
 مرگ او ژوند دپاره د دي چه امتحان کړي تاسو
 چه کوم یو د ستاسو ډیر ښه دی د عمل د مخی.
 همدارنگه د الذاریات د سورت په ۵۶ نمبر آیات
 کې د انسان د پیدا کېدلو د مقصد په باره کې فرمایي
وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ (۵۶) او ما
 پیریان او انسانان نه دي پیداکړي مگر ددي دپاره
 چه دوي حُما بندگی وکړي. یعنی پیریان او انسانان
 الله تعالى پرته د دي نه چه د الله بندگی وکړي د بل
 کار دپاره نه دي پیدا کړي. د بندگی او عبادت مطلب
 دا دی چه انسان د الله حکمونه ومني او د قرآن او
 صحیح احادیثو مطابق په دنیا کې ژوند وکړي. یعنی
 هر کار او ټول معاملات باید د شریعت مطابق
 وکړي.

متاسفانه چه اکثره خلک دا مبارک آیات اوري خو يقين يې نه کپري چه رښتيا حُما د پيدا کېدلو مقصد صرف د الله عبادت او بندگي ده؟ علت او وجه دا ده چه په کومه ټولنه کې چه مونږ پيدا شوي يوو هر خوا چه گورو په نظر نه راځي چه خلکو د الله بنده گي او عبادت د ژوند مقصد گرځولی وي مگر دې برعکس خلکو د خواهشاتو پوره کول د ژوند اصلی مقصد گرځولی دی. نو الله دي زمونږ او ستاسو ايمان او عقيدې صحيح او ښی کړي. راځئ د نورو خلکو سره سيالي مه کوئ. هر څوک دنيا ته يوازي راځي او يوازي تري ځی. دا مه هيروئ چه حتماً به يوه ورځ د عزرائل عليه السلام سره ملاقات کپري، د لمبا په تخته به ان شأ الله اچول کپرو، بل به راڅخه جامي اوباسي اوبل به مو لمبوي، اولادونه، دوستان او د کلي يا محلي خلک که نصيب کې مو وي د جنازي لمونځ به راباندي وکړي او بيا به مو هديرې يا قبرستان ته وړي، خو ته داسي تصور مه کوه چه ته د بل چا قيصه اوري. بلکه ته خپله راتلونکې قيصه اوري او زه خپله. په هر ترتيب هديرې ته د رسيدو نه وروسته خپل دايمي کور يعني قبر ته ښکته کپرو يعني داخليږو او د ټولو نه ډيري خاورې به خپل نيزدي

دوستان راباندي را اچوي. د بنخولو نه وروسته
تول خلک او خپلوان به خپلو کورونو ته لاړ شي
او پخپلو خپلو کارونو کې به مصروف شي، زموږ
مالونه، جايدادونه او بيزنيسونه به د نورو شي، د يو
وخت پورې به د دوستانو په منځ کې ياديرو خو د
يو يا دوه نسلونو نه وروسته به زموږ نوم هم د دنيا
نه ورک شي. بيرته راځو خپل نوي او دايمي کور
ته کله چه دوستان په خرورو خرورو خاورې
راباندي واچوي نو خپلو کورو ته به روان شي
موږ به يې د قدمونو آوازونه هم اورو. خو ددي نه
وروسته به نه موږ دوي گورو او نه به دوي موږ
گوري. نوي ژوند به مو شروع شي چه د برزخ
ژوند ورته وايي. اوله شپه ډيره حيرانوونکې او
ناشنا شپه ده، د فاميل نه د اول ځل او هميشه دپاره
جدا، د خرورونو خاورو لاندې تپه تياره بالکل
يوازي يو ډير هيبتناکه ناشنا مخلوق به راشي. د
اول وار دپاره به يې گورو. دا دوه ملائکې دي نکېر
او مُنکر دوي به زموږ نه دري پوښتني کوي. که د
دي پوښتنو جوابونه چا صحيح ورکړل نو اينده تول
عمر به يې خوشاله وي او کامياب شو او که د دي
پوښتنو جوابونه چا ورنکړل نو نور به په تول عمر
کې خوشالي ونه گوري او ناکام شو. پوښتني داسي

دي. من ربك. رب دي څوك دی؟ من نبيک-
 پيغمبر دي څوك دی؟ و ما دينک او دين دي څه
 دی؟ مؤمن به صحي جوابونه ورکړي. قبر به ورته
 لوي او پراخه شي د جنت کړکۍ به ورته خلاصه
 شي. د جنت هوا به پرې لگيزي او قبر به ورته د
 جنت يوه باغچه شي. او مجرم او گنهگار به وايي
 چه لا ادري، نه پوهيږم. نو په گورزونو باندي د
 وهلو او ټکولو نه علاوه قبر به پرې دومره راتنگ
 شي چه د يوي خوا پښتې به يې د بلي خوا پښتو
 نه وځي. د دوزخ کړکۍ به ورته خلاصه شي د
 دوزخ هوا به پرې لگيزي. او قبر به ورته د دوزخ
 يوه کنده شي. الله عالم دی چه څومره عمر به په
 برزخ کې تيروو. خو کله چه قيامت شي د قبرو نه
 به لوڅ لغړ راپورته کېږو او د حشر ميدان ته به د
 حساب او کتاب دپاره ځوو. د حشر په ميدان کې به
 وارخطا او خواره واره گرځو. دا يوه ورځ ۵۰۰۰۰
 کاله ده. لمر زمونږ نه اوس ۹۳ ميلون ميلز لري
 دی. خو بيا هم مونږ ورته نشو ټينگيدلای. خو د
 حشر په ميدان کې به دومره را ښکته شوي وي چه
 تقريباً د يو ميل په فاصله کې به زمونږ د سرو
 دپاسه ولاړ وي. فکر وکړئ چه گرمی به څومره
 وي او څنگه به ورته ټينگيږو؟ هر سړی به د خپل

عمل مطابق په خپلو خولو کې ډوب وي جنت او دوزخ به حاضر شي. الله تعالى به د حساب او کتاب دپاره تشریف راوړي څنگه چه د هغه د شان سره بنائی د میزان تله به ولگيري حساب به شروع شي يو آواز کوونکی به آواز کوي چه فلانکی د فلانکی خوږه راوځه الله دي غواړی بنده به راوځي د الله تعالى حضور ته به ورځي او په غير د ترجمان نه به رب العالمين د بنده نه سوالونه کوي او بنده به جوابونه ورکوي. ای د الله بنده آیا د الله تعالى سره د مخکېدو او د جوابونو دپاره دي تیاری نیولی دی او که نه؟ که ستا جواب منفي يعني نه وي نو اوس خو در په یاد شو سر د همدا اوس څخه د زړه نه توبه اوباسه او د رب العالمين سره د مخ کېدو دپاره تیاری ونیسه د دنیا ډیر لږ ژوند دي څنگه چه دا ۴۰، ۳۰ یا ۵۰ کلونه تیر شو او پري پوه نشو همداسي به دا پاتي عمر هم تیر او پري به پوه نشو. نو ددي کم عمر دپاره هغه دايمي عمر مه خرابوئ. مخکې د دي چه په قبر او د حشر په میدان کې مو سترگی وغړيزي الله دي توفیق راکړي چه په دنیا کې يې وغړو. د سورت المؤمنین په ۱۱۲ او ۱۱۳ نمبر آیاتونو کې الله فرمایي! قَالَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ (۱۱۲) قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ

يَوْمَ فَسَّلَ الْعَادِّينَ (۱۱۳) الله تعالى به يوبنتنه وکري
چه: تاسو په ځمکه کې څومره کلونه و اوسيدلای-
هغوي به ووايي: مونږ يوه ورځ يا د يوي ورځي
يوڅه برخه هلته اوسيدلي يوو. د شمار کونکو څخه
يوبنتنه وکړه. الله دي توفيق راکړي چه د الله بنده
 گي او عبادت په ښه توگه وکړو او د دنيا او آخرت
 کاميابي مو په نصيب شي. و ما علينا الا البلغ المبين.

ډاکټر محمد عثمان نظامی

بسم الله الرحمن الرحيم

الدرس (۱۸)

د قرآن کریم معجزی

د عاد د قوم ذکر په قرآن کریم کی

پخوا په دنیا کې ډیر قومونه داسې تیر شويدي چه
د الله تعالی عذابونه لکه باد، طوفان او زلزلې پري
راغلي دي، او تباه او هلاک شويدي. خو د هر قوم
په باره کې یو څه نا څه معلومات د دنیا په یو ځای
نه یو ځای کې موجود دی، او د ډیرو ذکر په قرآن
کریم کې هم شته، او په بایبل کې هم شته دی. خو په
دې قومونو کې یو قوم یعنې د عاد قوم داسې دی
چه: صرف په قرآن کې یې ذکر شته او په بایبل کې
نشته. نو د بایبل پیروانو په دنیا کې آواز ه ګډه کړه
او اعتراضونه یې شروع کړل چه حضرت محمد
صلی الله علیه و سلم د پخوانیو قومونو واقعات د
بایبل نه نقل کړيدي او په قرآن کې یې لیکلي
دي. مګر د عاد د قوم په باره کې یې نعوذبالله د
خپل ځان څخه لیکلي دي، ځکه چه: هغه قومونه چه

په بایبل کې یې ذکر شته دی د هغوي ټولو یو څه
 آثار او ثبوتونه په دنیا کې شته دی، او یوازې د عاد
 قوم چه: په بایبل کې نشته او په قرآن کې ذکر
 شوی دی ، په دنیا کې یې هم هیڅ اثر او ثبوت نشته.
 حال دا چه قرآن کریم د دې قوم ذکر ۱۸ کرته په
 مختلفو سورتونو کې په ډیر تفصیل او پوره یقین
 او کانفیدینس سره کړی دی.

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ (٦) إِرِمَ ذَاتِ الْعِمَادِ (٧)
 الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ (٨)

آیا ته نه یې خبر (ای محمد ص) چه ستا رب د
 عادیانو سره څه وکړل . چه د ارم د نسل نه وو د
 لوړو ستنو خاوندان وو. کوم چه نه وو پیدا شوی
 مثل د هغوي په ټولو ښارونو کې.

عادیان ډیر زیات مالدار او طاقتور خلک وو، ډیر
 جگ قدونه یې لرل کورونه او لوړ لوړ عمارتونه
 به یې په ستنو جوړول یعنې ستني به یې پکې
 استعمالولي. په قرآن کې د دوي د ښار نوم الاحقاف
 ذکر شوی دی، چه په اوسني وخت کې د بحیره احمر
 او بحیره عرب په منځ کې صحرا یا دشته ده چه:
 د صحرا الاحقاف په نوم یادېږي. او صحرا اعظم
 الادنیا یا د دنیا لویه دشته ورته وایي. په دې دشته

کي سفر کول خو څه څه دننه پکي څوک قدم هم
 نشي ايښودلای. ځکه څه په دي دشته کي ننوتل خپل
 مرگ ته دعوت ورکول دي. دا دشته يا صحرا د الله
 د نښانو نه يوه نښانه ده او د انسانانو دپاره د عبرت
 حای دی. ځکه کله څه دلته عاديان آباد وؤ د دنيا د
 ټولو نه شنه او آباډه علاقه وه. هر قسم ميوي او داني
 پکي وي، او د يخو اوبو چيني پکي بهيدلي، او د دنيا
 ډير طاقتور، مالدار او د اوردو قدونو خاوندان
 عاديان پکي اوسيدل، دوي د بتانو عبادت کولو او د
 الله سره يې شرک کولو، کله څه پخپل شرک او کفر
 کي د حد نه واوختل، الله د دوي د هدايت دپاره هود
 عليه سلام وروليږه. هود ع دوي ته ډيره موده وعض
 او نصيحت وکړ د بتانو د عبادت نه د منع کېدلو او
 د يو الله عبادت ته يې دعوت ورکړ او ورته يې
 وفرمايل څه دا تاسو څه فضول حرکتونه کوئ په
 هر حای کي جگ جگ يادگارونه جوړوي او په
 مهارت سره داسي عمارتونه جوړوي لکه څه تاسو
 هميشه دلته اوسيري مگر عاديانو د هود ع نصيحت
 ونه منلو او دروغجن يې ورته وويلو ظلمونه به يې
 کول، او په ډير تکبر سره به يې ويل څه زمونږ د
 ټکر هيڅوک نشته، تر دي پوري څه هود ع ته يې
 وويل څه: که ته په رښتيا پيغمبر يې نو راوله هغه

عذاب چه مونږ تري ويروي. نو هودع دعا وکړه
 چه يا الله حُما قوم ماته دروغجن وويلي. حُما مدد
 وکړي. نو د الله عذاب پري راغی، په اول کې پري
 قحط سالي راغله، بارانونه بند شول، د اوبو چيني
 وچې شوي، شنه فصلونه وچ شول، مالونه يا څاروي
 يې مړه شول، دري کلونه دي دوام وکړو، هودع به
 ورته ويل چه توبه وباسئ چه الله درنه عذاب لري
 کړي. خو عاديانو د هودع نه اوريدله او نه يې
 منله، بيا د هوا طوفان راغی او عاديان يې هلاک
 کړل، او نوم او نشان يې د دوي ورک کړو. او داسي
 يې نوم او نشان ورک شو چه په غير د قرآنکريم
 نه يې نور هيڅ چيرته هم ذکر او معلومات نه وو. نو
 حُکه اهل بايبل ويلي چه نور قومونه چه په بايبل
 کې ذکر دي په دنيا کې يې اثار او ثبوتونه هم شته
 او عاديان چه صرف په قرآن کې ذکر شويدي او
 په بايبل کې نه دي ذکر شوي نو په دنيا کې يې اثر
 او ثبوت هم نشته. تقريباً ۲۷ کاله مخکې په ۱۹۹۲
 کې يوه ښځه او خاوند چه د کليفورنيا اوسيدونکي
 وو، د طياري يا پلين نه يې د داسي کپمرو پواسطه
 لاندي دشتي ته کتل کومو چه څو متره دننه په شگو
 کې عکسونه اخيستلای شو، ويې ليدل چه يو حای
 کې د شگو لاندي د يو ښار پشان نقشه په نظر

راغله، چه دكېندلو نه وروسته معلومه شوه چه دا د عاديانو ښار ؤو كوم چه په قرآنكريم كې ذكر شوى ؤو، ټول كورونه او عمارتونه په ستنو جوړ شوي ؤو هډوكې يې ډير اوږده او د سر كوپړى يې ډيري غټى وي، او داسي معلوميري چه پخپل وخت كې ډير قوي او طاقتور خلك ؤو. كله چه دا ډيسكوري يا كشف وشو، په ټوله دنيا كې يوه لويه هنگامه او آوازه خوره شوه چه: هغه قوم او ښار پيدا شو د كوم ذكر چه په قرآنكريم كې شويدي، او په ټوله دنيا كې په تې وي چينلونو او اخبارونو كې دا خبر د قرآن په حواله خور شو، يعنې د دي قوم او ښار معلومات او ذكر صرف په قرآن كې ؤو او شته، خو اكثره مسلمانان تر اوسه پورې تري خبر نه دي. نو د داسي يو قوم او د هغوي د اوسيدلو د حاي په باره كې دومره په تفصيل خبري كول په داسي حال كې چه په ټوله دنيا كې بل چاته د هغى په باره كې هيڅ معلومات نه وي، دا د دي ثبوت دي چه قرآنكريم د الله تعالى كلام دي. و ما علينا الا البلع المبين

محمد عثمان نظامى

الدرس (۱۹)

د جگو آوازونو آخرنی حد د خر آواز دی

Braying of a Donkey is the Limit

اوس ساینس معلومه کړي چه کوم آوازونه چه مونږ او تاسو یې اورو او یا یې د خولي نه وباسو یو حد او اندازه لري، زمونږ غوږونو ته د یوې خاصی اندازې آوازونو د اوریدلو اجازه شته، او که د اندازې نه زیات جگ آوازونه د زیات وخت دپاره واوریدل شي ډیر قسم قسم مرضونه انسان ته پیدا کړي. لکه څنگه چه وخت په دقیقه او ساعت، فاصلې په متر او کيلومېتر او وزن په گرام او کيلو گرام اندازه کړي، همدارنگه آوازونه په ډیسېل اندازه او پیمانه کړي. د ډیسېل د پیژندلو دپاره یو مثال ته توجه وکړئ. خو اول باید ووايو چه ساینس کومو آوازونو ته د څومره وخت دپاره د اوریدلو اجازه ورکړېده، د ۸۵ ډیسېل آوازونو د اوریدلو دپاره ۸ ساعته اجازه شته خو که د آوازونو

شدت يا جگوالی د دي نه زیات شي فرضاً ۸۷
 ډیسپیل شي نو وخت یې نیمايي کیري يعني د څلور
 ساعتونو څخه د زیاتو اوریدلو اجازه نشته. يعني
 څومره چه د آوازونو شدت او جگوالی زیاتیري نو
 د اوریدلو وخت کمیري. فرضاً که د آوازونو شدت
 او جگوالی ۱۳۰ ډیسپیل شي نو صرف د یو سیکنډ
 دپاره د اوریدلو اجازه شته، او د ۱۴۰ ډیسپیل نه د
 زیاتو جگو او شدیدو آوازونو د اوریدلو بالکل
 اجازه نشته. او که څوک یې واورې نو د ډیرو سختو
 مرضونو او مشکلاتو سره به مخ شي چه لږ
 وروسته به ذکر شي. اوس راځو دي ته چه دا څنگه
 معلومو چه د ډیسپیل اندازه څومره ده. معمولاً په
 گڼ بازار کې چه کوم شور وي مثلاً د دوکاندارانو
 آوازونه، د خریدارانو آوازونه او داسې نور نو دا
 شور ۷۰ ډیسپیل دی. د ۵ میټرو په فاصله کې د یو
 وړوکی موټر یا کار د هارن آواز اوریدل ۹۰
 ډیسپیل دي. او په لس میټره کې د پټاکی آواز
 اوریدل ۱۲۰ ډیسپیل دي. د لوډ سپیکر آواز کله چه
 د چا خواته یې مخه وي او نژدې ورته ولاړ وي
 ۲۰۰ ډیسپیل دي. لږ مخکې مونږ وویلې چه د
 ۱۴۰ ډیسپیل نه د زیاتو آوازونو د اوریدلو اجازه
 نشته، خو که څوک یې په دوامدار ډول واورې نو

قسم قسم مرضونه لکه: انکز ایتی، ډیپیریشن چه همدا دواړه د کورني او اجتماعي ژوند د بربادیدلو او تباہ کیدلو قهر او غصو، جنگونو، خود کُشی او د نورو د وژلو لوي اسباب دي، د زړه مرضونه لکه انجینا او د زړه حمله یا هارت اټک او که څوک د زړه مریضی نلري په دوي کې د زړه په مریضی د اخته کیدلو چانس زیاتیري او که څوک د زړه مریضی لري په دوي کې د زړه د حملی یا هارت اټک چانس زیاتیري، د کولمو امراض، سردرد چه اکثره زر زر سر خوگیری همیشه به پراستامول خان سره ساتي، د ماشومانو په پیدا کیدو او نشونما یا گروت او ډیویلوپمینټ کې تأخیر یا ډیلی، ایمون سیستم یا د وجود د دفاعی سیستم کمزوری کیدل چه د دفاعی سیستم دکمزوری په وجه نور ډیر امراض هم پیدا کیري لکه قسم قسم ویروسي او بکتیریایي امراض او همدارنگه زر زریدل یعنی د نورمل وخت نه مخکې د سړی پوستکی غونج شي او زوړ شي. نو که د محفوظ حد نه زیات شدید او جگ آوازونه په دوامدار ډول څوک اوري نو دا ذکر شوي مرضونه ورته پیدا کیري. د غور او فکر خبره ده چه په اوس وخت کې هم زیات خلک ډیسیبل یا د آواز د اندازه کولو پیمانه نه پیژني. نو

پخوا چه ډيسپيل او د آواز د اندازه کولو بله پيمانه هم نه وه چه خلک پوه شوي وؤ چه کوم ليول او اندازه آوازونه واورې او کوم وانورې، خو قرآنکريم په هغې وخت کې د آوازونو د اندازه کولو دپاره داسې پيمانه خودلې ده چه پخوا پرې هم خلک پوهيدل او اوس پرې هم خلک پوهيږي او ان شأالله چه د قيامته پورې به پرې خلک پوهيږي يعني قرآن چه د آوازونو د اندازه کولو دپاره کومه پيمانه بنودلې ده په هره زمانه کې کار کوي حکه چه قرآن د الله کلام دی. په سورت القمان کې فرمايې! وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَأَغْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ او خپل غږ لږ تپت کړه. د دې دپاره قرآن يو معيار او ستنډرډ ايښی دی. إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ (۱۹)، دلته دوه قسمه تعليم انسانانو ته ورکول کېږي اخلاقي تعليم او ساينسي تعليم. اول-- بيشکه د ټولو آوازونو نه ډير بد آواز د خرو دی دلته انسانانو ته د اخلاقو تعليم ورکول کېږي، دوهم-- څومره آوازونه چه ستاسو په خوا او شاه ماحول کې دي او تاسو يې اورئ د دې آوازونو آخرنی حد چه د هغې نه نور د جگو آوازونو د اوريدلو اجازه درته نشته دا حد او معيار د خرو آواز دی، يعني ستاسو د آوازونو ليول او اندازه بايد

څومره وي که د هغی نه يې شدت او جگوالی زيات شي نو تاسو ته نقصان او تکليف رسوي او اوریدل يې ستاسو دپاره منع دي دا لیول او اندازه د خرو آواز دی کوم چه ۸۰ ډیسیبل دی، د دي لیول او اندازي نه زيات آوازونه د انساني ټولني دپاره په انفرادي او اجتماعي ډول مضر او نقصان ورکونکي دي او په داسي ټولنو کې هغه مرضونه ډیر زيات وي کوم چه لږ مخکې ذکر شو نو دا وؤ د يوي صحتمندي ټولني دپاره د آوازونو لیول او اندازه ،خو خبره صرف دخرو د آوازونو نه ده خبره دا ده چه انسانانو ته يو معيار او ستندرد ورکول شويدي چه خپل ژوند او د ژوند پوري مربوط ټول شيان لکه کارخاني، بازارونه ،موټر و غيره داسي منظم او ترتيب کړي چه آوازونه پکې بايد د ۸۰ ډیسیبل يا د خرو د آواز نه زيات نه وي او که په دوامدار ډول زيات وي نو ټوله ټولنه به د مختلفو مرضونو او تکليفونو سره مخ وي د دي ځای پوري چه کومه تشریح وشوه ،په دي کې انسانانو ته ساينټيفیک تعليم ورکول کېږي .يعني دا مبارک ايت په اول صورت کې چه د ټولو آوازونو نه بد آواز د خرو دي،دلته انسانانو ته اخلاقي تعليم

ورکوي. او په دوهم صورت کې ساینسي تعلیم ور
کوي. وما علینا الا البلع المبین

ډاکټر محمد عثمان نظامی

الدرس (۲۰)

د قرآن کریم ساینسی معجزی (په خارجی فضا یا سپیس کی توره تیاره ده)

که د سورت الحجر په خوارلسم او پنځلسم نمبر آیاتونو کی غور او فکر وکړو. و به گورو چه دا آیاتونه د قرآن معجزی دی حکه چه دا آیاتونه خوارلس سوه کاله مخکی د داسی یو غت حقیقت په باره کی انسانانوته خبر ورکوي کوم چه ساینس په کال ۱۹۵۰ کی ډیسکور یا کشف کړ. یا په بل عبارت دشلمی پیری نه مخکی یو انسان ته هم ددی حقیقت په باره کی معلومات نه وؤ. د ۱۹۵۰ کال نه مخکی ساینسدانانو فکر کاوه چه خارجی فضا یا سپیس به ډیر روښانه او رڼا وي او عقل هم دا قبلوله چه شاید دحمکی د نیزدی آسمان یعنی اتموسفیر څخه به پاس آسمان یا سپیس یا خارجی فضا ډیره رڼا او روښانه وي. حکه چه څومره لمر ته نیزدی کپړي هغومره باید رڼا زیاته شي. مگر کله چه په ۱۹۵۰ کی د ساینسدانو یو گروپ د ماډرن ټیکنالوژي پواسطه د خارجی فضا یا اوټر سپیس

خواته سفر شروع کړ. نو کله چه سپیس کرفت یا خلابي جهاز د حُمکي څخه د ۲۰۰۰ کپلو میترو نه پورته سپیس ته دا خل شو. نو د ساینسدانانو د توقع یا ایکسپیکتیشن سرچپه او برخلاف یو ناڅاپه توره تیاره شوه او په سپیس کرفت کې موجودو ساینسدانانو داسي احساس وکړ لکه چا چه ورته په سترگو پتی کېښودي او سترگی یې پري پتی کړي. او دا احساس یې هم وکړ لکه میجک یا جادو چه پري شوي وي. ځکه دوي فکر کولو چه سپیس کې خو به سپینه رڼا وي مگر د دوي د فکر برعکس تپه تیاره وه. نو راځو د نوموړو آیاتونو تلاوت او ترجمه کوو.

وَلَوْ فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا مِّنَ السَّمَاءِ فَظَلُّوا فِيهِ يَعْرُجُونَ
(۱۴) لَقَالُوا إِنَّمَا سُكِّرَتْ أَبْصَارُنَا بَلْ نَحْنُ قَوْمٌ
مَّسْحُورُونَ (۱۵) او که مونږ په دوي باندې د آسمان یوه دروازه خلاصه کړو بیا دوي په رڼا ورځ په دي کې پاس (آسمان ته) وخیږي. بیشکه دوي به ووايي چه زمونږ په سترگو پتی و تړل شوي بلکې په مونږ خو جادو وشو (مجیک)

یعني کله چه په رڼا ورځ څوک د حُمکي د حدودو څخه خارجي فضا یا سپیس ته داخلېږي نو هلته

ورته هيڅ شى نه ښکاري.يعني خارجى فضا يا سپيس بالکل توره شپه ده او رڼا پکې نشته نو کله چه څوک يو نا څاپه درڼا نه د سپيس تيارو ته داخل شي انسان داسي احساس کوي لکه چه څوک يې په سترگو پټى کيږدي.او ميجک او جادو پري شوي وي.فلهدا قرآن ۱۴۰۰ کاله پخوا فرمايې چه آسمان يا سپيس يا خارجى فضا توره تياره ده.حال دا چه ساينس په ۱۹۵۰ کې دا حقيقت ډيسکور يا کشف کړ.فکر وکړئ چه د نوي تيکنالوجى د کمک څخه په غير څنگه ممکنه وه چه ۱۴۰۰ کاله مخکې دي څوک د سپيس په باره کې داسي معلومات ورکړي . نو معلومه او ثبوت شوه چه قرآنکريم د انسان خبري نه دي بلکې د الله تعالى کلام دى.و ما علينا الا البلغ المبين.

ډاکټر محمد عثمان نظامی

الدرس (۲۱)

د قرآن کریم ساینسی معجزی

د حمکی اتموسفیر

د قرآن د ساینسي معجزو په سلسله کې نن د اتموسفیر په باره کې خبري کوو. قرآن کریم د سورت الانبیاء په ۳۲ نمبر آیات کې! فرمایي وَجَعَلْنَا السَّمَاءَ سَقْفًا مَّحْفُوظًا وَهُمْ عَنْ آيَاتِهَا مُعْرِضُونَ. او ګرځولی دی مونږ آسمان محفوظ چټ او دوي د علامو او نښو ددي نه مخ ګرځونکي دي. یعني الله تعالی د دنیا آسمان د حمکی د حفاظت دپاره یو محفوظ او قوي چټ جوړ کړيدي. د دي مبارک آیات تفسیر چه پخوا هم هرڅومره علماء و کړیدی هغه هم صحیح دی. خو لکه څنګه چه عبدالله ابن عباس (رض) فرمایي چه په قرآن کې ځني داسي آیاتونه شته دی چه د هغی تفسیر به زمانه کوي. نو د ساینس د علم څخه په استفادي کولو سره د دي مبارک آیات تفسیر کوو. د حمکی د سطحی او اوټر سپیس یا خارجي فضاء په منځ

کې آسمان ته اتموسفیر وایي. چه د اوسنیو معلوماتو مطابق لس زره کپلو متره ارتفاع او جگوالی لري. اتموسفیر د حُمکې نه گردچاپیره داسي یو قوي محافظوي چټ دی چه په غیر د دي چټ نه دحُمکې په مخ ژوند ناممکن دی. حُکه چه اتموسفیر هغه غټي او وړي آسماني تیري چه د فضا یا سپیس نه حُمکې ته راځي مخکې ددي نه چه په حُمکه راوغورځيري تخریب او سوزوي. او یوازي گټورو او بي خطره شعاگانو ته حُمکې ته د تلو اجازه ورکوي او هغه شعاگاني چه د ژوند دپاره خطرناکې او مضره دي هغه بیرته سپیس ته شري. خو حُني شعاگاني چه د ژوند دپاره خطرناکې هم وي او په حُمکه کې یې ضرورت هم وي نو اتموسفیر د حُمکې د ضرورت په اندازه فلتړکوي او حُمکې ته یې لیري او غیری فلتړ شوي بیرته سپیس ته لیري. همدارنگه د سپیس د لیري یخنی نه چه تقریباً منفی ۲۷۰ درجې ده حُمکه او ژوندي موجودات ساتي.

همدا رنگه قرآن د سورة الطارق په یولسم نمبر آیات کې فرمایي. (وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ) قسم دي په آسمان چه خاوند د بیرته لیرلو دی. رَجَع بیرته لیرلو، بیرته گرځیدلو یا ریټرن کولو ته وایي. یعني

په اتموسفیر کې یو صفت داسې دی چه بیرته لیرل
 یا ګرزول کوي. مثلاً لکه مخکې چه مونږ وویل چه
 د لمر او غټو ستورو نه ډیر خطرناک رادیشن او
 رادیو اکتیف شعاعګانې سپیس ته داخلېږي. خو کله
 چه د سپیس نه ځمکې خواته راځي نو اتموسفیر یې
 بیرته ګرځوي او بیرته یې سپیس یا فضا ته لیري
 ځکه که چیرته د اتموسفیر پواسطه بیرته سپیس ته
 ونه لیرل شي او ځمکې ته راشي نو په ډیر کم وخت
 کې به ژوند د منځه ویسی. همدارنګه کله چه د
 بحرونو اوبه د بخار پشکل د سپیس خواته ځي نو
 د اتموسفیر د لاندې طبقي پواسطه راګرځول
 کېږي. ورځې ترې جوړوي او د باران، ګلی او
 واورې په شکل یې بیرته ځمکې ته رالیري. هغه
 رادیوي امواج چه د ځمکې نه برادکاسټ کېږي د
 اتموسفیر د مسؤلې طبقي پواسطه راګرځول کېږي
 او د دنیا مختلفو برخو ته لیرل کېږي. چه په دې
 ډول وایرلیس کمونیکېشن او د رادیو او تلویزون
 خپرونې په دنیا کې د ډیرو لیرې لیرې فاصلو
 پورې اوریدل او لیدل کېږي. فکر کوم چه په مطلب
 د پوهیدلو دپاره به همدومره بس وي. او نور
 قضاوت او انصاف تا سو پخپله وکړئ
 چه: څوارلس سوه کاله پخوا څنګه ممکنه وه چه

حضرت محمد صلی الله علیه و سلم دي داسي معلومات ورکړي د کوم ورکول چه د شلمي پيړۍ د تيکنالوژي د کمک څخه په غير نا ممکن ؤو. په داسي حال کې چه د هغی وخت د عامو خلکو علم د کائناتو په باره کې په دي اندازه ؤو چه عقیده يې لرله چه آسمان په ستنو ولاړ دی او دا جگ جگ غرونه د آسمان ستني دي. نو ثابته شوه چه قرآن دالله تعالی پاک کلام دی. او په حضرت محمد صلی الله علیه وسلم نازل شويدي. و ما علينا الا البالغ المبین

ډاکتر محمد عثمان نظامی

الدرس (۲۲)

د قرآن ساینسی معجزی

Scientific Miracles of the Quran

لمر ساکن نه دی، کائنات په حرکت کی
دی او لویږی

اول باید ووايو چه قرآنکريم د ساينس کتاب نه دی بلکه د آیاتونو او نبو کتاب دی.

په قرآن کې د زرو نه زیات آیاتونه د ساينس په باره کې دي. چه ددي جملی نه ۸۰ فیصده ساينس ثبوت کړي چه ۱۰۰ فیصده صحيح دي. او د پاتي ۲۰ فیصدو په باره کې لکه جنت دوزخ او برزخ ساينس هيڅ نشي ویلای. ځکه چه ساينس لادومره نه دی رسيدلای چه ددي ۲۰ فیصدو په باره کې څه ووايي بلکه نورو تحقیقاتو ته ضرورت لري.

مونږ ته په مکتب کې د ساينس معلمانو ويلي وؤ چه: ځمکه گرځي او لمر نه گرځي ساکن او بي

حرکته دی. حال دا چه قرآن د سورت الانبياء په ۳۳ آیات کې فرمایي چه: لمر پخپل مدار یا اوربیت کې د خپل محور یا اکسیز په شاه او خوا ګرځي.... وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ (۳۳). او دغه الله هغه دی چه شپه او ورځ او لمر او سپوږمۍ یې پیدا کړي دي. ټول په خپل خپل مدار کې ګرځي.

په دي آیات مبارک کې یواځي لمر نه بلکه ټولو ستورو یا ستارز، ټولو سیارو یا پلانونت او ټولو سپوږمیو ته اشاره ده. یعني ځمکه، سپوږمۍ، لمر او ټول ستوري او د هغوي مربوطه سیاري او سپوږمۍ ګانې هر یو پخپل خپل مدار کې ګرځي او په حرکت کې دي.

الحمد لله د شلمې پیړۍ په آخر کې ساینس هم ثبوت کړه چه لمر بي حرکت او ساکن نه دی بلکه د خپل محور یا اکسیز په خوا او شاه په ۲۷ ورځو کې یو وار ځي. او د قرآن تصدیق یې وکړ. سوره یاسین په اته دیرشم آیات کې د لمر د یو بل حرکت په باره کې فرمایي.

وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ (۳۸) او لمر د خپل ټاکلي ځای خوا ته ځي. دغه

اندازه ده د بڼه غالب قوي بڼه دانا. الحمدلله
 چه ساينس د لمر دا حرکت هم کشف کړو وايي چه
 لمر په ډير زيات سرعت او سپيد سره يعني اوه
 لکه او شلزره کيلومتره سرعت سره په يوه ساعت
 کې د ستار ویکاه خوا ته روان دی. او الحمدلله
 ساينس بيا هم د قرآن د حَقَانِيَّت تصديق
 وکړ. همدارنگه قرآن د الذاريات د سورت په اوم
 آيات کې بل يو لوي حقيقت ته اشاره کوي فرمايي.
وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ . قسم دي په آسمان چه دلارو نه
 ډک دی. الحمدلله د ساينس علم هم اوس ثابته کړي
 چه خومره چه په ځمکه کې د شگو داني دي د دي
 نه په آسمان کې ستوري ډير دي. او د هر
 ستوري، هري سياري او هري سپوږمۍ دپاره خپل
 خپل مدارونه او لاري جوړي شوي دي. چه يو هم
 د خپل مدار او لاري څخه نه وتلای شي او نه بي
 لاري کېدلای شي. چه دا حقيقت قرآن د سورت
 ياسين په څلويښتم آيات کې داسي بيانوي .

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ
النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ (٤٠) . نه د لمر په وس
 کې دا شته چه سپوږمۍ ونيسي. او نه شپه په ورځې
 مخکې کېدلای شي. او دغه ټول په آسمان کې په
 خپلو خپلو مدارونو کې ګرځي. يعني نه يو ستوری

او نه يوه سياره او نه يوه سپوږمۍ کولای شي چه
 د خپل اوربيت يا مدار نه وځي او د بل ستوري يا
 سياري يا سپوږمۍ مدار ته ورشي. همدارنگه
 قرآنګريم دالذاريات د سورت په ۴۷ آيات کې د يو
 بل لوي حقيقت په باره کې فرمايي .

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ . او آسمان
 (کائنات) مونږ پخپل قدرت سره جوړ کړي دي او
 يقيناً مونږ (د کائناتو) پراخونکي يو. يعنې کائنات په
 دوامدار ډول لويږي. الحمدلله چه دا حقيقت هم په
 ۱۹۲۹ کې د يو امريکايي ساينسدان هبل پواسطه
 کشف شو. او د ماډرن تيليسکوپ په واسطه په
 سترگو وليدل شو چه کائنات په ډير زيات سرعت
 سره لويږي. ګلکسي او ستوري يو د بل نه لري
 کېږي. ددې لويډو سرعت يا سپيد دومره زيات دی
 چه که چيرته ساينس دا خبره نه کوله شايد هيڅوک
 يې منلو ته تيار نه ؤو. ځکه چه کائنات د لايت په
 سپيد يعنې دري لکه کېلو ميټره په يو سيکنډ کې
 لويږي. فکر وکړئ سره د دي چه ستوري په خپلو
 مدارونو کې ګرزځي. د ګلکسي يا کهکشان د
 مرکز په خوا او شاه هم ګرځي. علاوه د دي نه د
 نور په سرعت يا د لايت به سپيد ټول ستوري او
 ګلکسي يو د بل نه لري کېږي. کله داسي هم کېږي

چه په همدې زيات سرعت سره يوه ګلکسي په بله ګلکسي ورشي خو دومره دقيق حساب او دقيقې لارې ورته جوړې شوېدي چه پخپل د ټکر او اکسېډنټ څخه يو د بل نه په خیر او خيريت تيريزي. د ثواب دپاره غور او فکر وکړئ. دا څومره معلومات چه تاسو واورېدو دا قرآني معلومات ؤو. چه د شلمې پيړۍ پورې پخپله د ساينس علم په دې باره کې نه معلومات درلود او نه يې څه ويل يعني ساينس په دې باره کې بالکل چپ او خاموش ؤو. او د وخت ساينسدانانو او فيلسوفانو د انيشتين د زمانې پورې چه څه ويل هغه ټول دقرآن ددې معلومات برعکس، سرچپه او خلاف ؤو. ځکه چه د شلمې پيړۍ نه مخکې او د شلمې پيړۍ د شروع پورې دوي ويل چه لمر او کائنات ساکن او بي حرکت دي. دلته لږ ښه متوجه شئ! ځما اعتراض په ساينسدانانو او فيلسوفانو دا نه دی چه د شلمې پيړۍ پورې ولي د دوي نظريات يا تيوري دحقيقت خلاف ؤو. بلکه ځما سوال دا دی چه د وسايلو او ټيکنالوژي سره سره د ټولي دنيا ساينسدانان د شلمې پيړۍ پورې په دې نه پوهيدل چه لمر حرکت لري او کائنات لويږي. نو بيا ۱۴۰۰ کاله مخکې د ټيکنالوژي او وسايلو نه پخپل

حضرت محمد صلى الله عليه و سلم د کوم ځای نه
 دا معلومات په قرآنکریم کې ولیکه په داسې حال
 کې چه لیک او لوست یې هم نه وو کړي او نه په
 ټوله دنیا کې یو نفر موجود وو چه دا معلومات ورته
 وو. جواب دلر پشان معلوم دی چه قرآنکریم د الله
 تعالی کلام او کتاب دی. چه د الله د وجود د ټولو نه
 لوي او غټ ثبوت همدا د الله کتاب دی. ځکه چه
 ۱۴۰۰ کاله مخکې د کائناتو په باره کې داسې
 معلومات ورکول په غیر د خالق او کرپتر څخه د
 بل چا دپاره ناممکن او محال وو. خو که د دي سره
 بیا هم څوک انکار کوي نو دا خو بیا د عقل او کامن
 سینس څخه انکار دی ځکه د هیڅ یو سالم انسان
 عقل هم دا نه مني چه ۱۴۰۰ کاله پخوا دي د خالق
 نه په غیر بل څوک د کائناتو په باره کې داسې
 معلومات ورکړي. و ما علينا الا البلغ المبين

محمد عثمان نظامی

آيا ټوپ و هونکي اوبه د ملا او د سيني د
هډوکو د منځ نه راوړي؟

Drop Emitted from between the Backbone and Rib

فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ (۵) خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ دَافِقٍ (۶)
يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ (۷) نو انسان دي
دي ته څېر (وگوري) شي چه د څه شي نه پيدا شوی
دی. د ټوپ و هونکو اوبو نه پيدا شوي دی. چه د شاه
او سيني د هډوکو د منځ نه راوځي. اکثره خلک
خصوصاً منکرين په دي مبارکو آياتونو اعتراض
کوي او فکر کوي چه نعوذ بالله قرآن غلط دی. ځکه
چه د نرانو او بنځو تناسلي سيستمونه خو د سيني
او ملا په منځ کې نه دي. بلکه د بنځي تناسلي سيستم
يعني تخمدان يا اوريز د رحم په بني او چپه خوا
کې موقعيت لري او د نارينه تناسلي سيستم يا
ټيسټيس د خيټي نه دباندې د ورنونو په منځ کې
موقعيت لري. نو بيا قرآن څنگه وايي چه ټوپ

وهونکې اوبه د سيني او ملا د منځ نه راوړي؟
 الحمدلله قرآن ۱۰۰ فيصده رښتيا وايي حقيقت بالکل
 داسي نه دی کوم چه خلک فکر کوي. جواب دا دی
 چه: په ايمبريونيک ستيچ کې يعني کله چه ماشوم
 د مور په رحم کې وي. د هلک او جلې د تناسلي
 اعضاوو يعني تخمدانونو او تيستيس جوړيدل، نمو
 او تکامل د پښتورگو سره نيزدي د ملا د تير يا
 سپينل کالم او د لسمي، يولسمي او دولسمي پښتۍ
 په منځ ايريا کې يا حای کې شروع کېږي. او د
 ماشوم د زيريدلو د وخت نه لږ مخکې لاندي خوا
 ته رابنکته کېږي. د جلې تخمدانونه د رحم بني او
 چپي خواته رابنکته کېږي او همدلته حای نيسي، او
 د هلک تناسلي سيستم يا تيستيس هم لاندي رابنکته
 کېږي د گيډي نه دباندې وځي او د دواړو ورنونو
 په منځ کې حای نيسي. مگر د رابنکته کېدو
 وروسته هم د تناسلي اعضاوو يعني د تخمدانونو او
 تيستيس د اعصابو او ويني سپلايې يا رسیده گي
 د هماغې حای نه کېږي د کوم حای نه چه رابنکته
 شوي دي. يعني د پښتنيو يا د سيني د هډوکو او د
 ملا په منځ کې چه کوم حای دی د همدې حای نه
 د ژوند د آخره پورې اعصاب او وینه د تناسلي
 سيستم اعضاوو يا تخمدانونو او تيستيس ته راځي

او ليمفاتيك ډريناژ او ناپاڪه وريدي وينه بيرته
 همدي ځاى ته ورځي.دا معلومات ڇه تناسلي
 سيستمونه د ملا او سيني د هډوڪو تر منځ ناحي
 څخه منشأ نيسي(شروع ڪري،اوريجينيٽيڊ)د شلمي
 پيرى څخه مخكي هيڅ ڇا ته هم نه وؤ.كوم ته ڇه
 قرآنڪريم ۱۴۰۰ كاله مخكي اشاره ڪري ده،ڇه دا
 د دي ثبوت دي ڇه قرآنڪريم د الله تعالى كلام
 دى.وما علينا الا البلغ المبين .ڊاڪٽر محمد عثمان نظامى

الدرس (۲۴)

آيا په قرآنکريم کي ذکر دى چه ځمکه گرده ده؟

آيا انسان د ځمکي د اتموسفير څخه
وتلاى شي او فضا يا سپيس ته داخلیدلای
شي؟

قرآنکريم په سورت الرحمن کي فرمايي!

يَمَعَشَرَ الْجَنِّ وَالْإِنسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ
أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ إِلَّا
بِسُلْطَانٍ (۳۳)

ای د پیریانو او انسانانو ډلی که چیرته تاسو قدرت
لری چه د آسمانونو او ځمکي د سرحدونو نه بهر
وځئ، نو ووځئ، و به نه وځئ تاسو، مگر په قوت
او زور سره. په دي مبارک آیت کي ډیرو مهمو
ساینسي حقیقتونو ته اشاره شویده په کومو چه
۱۴۰۰ کاله مخکي د انسان د پاره پوهیدل نا ممکن

وؤ، په آيت کې د حُمکې او آسمانونو دپاره د اقطار
 لفظ استعمال شويدي، اقطار د قطر جمع ده، ستاسو
 به د مکتب د وخت نه په یاد وي چه په ریاضی کې
 قطر یا دپامیتر د دایروي یا گرد شي دپاره
 استعمالیږي، مثلاً د بال قطر هغه مستقیم خط دی
 چه د بال د یوي سطحی نه د بلي سطحی پورې
 دوام لري او د بال د مرکز نه تیریږي او نیمایي ته
 یې شعاع یا رادیشن وایي . نو په دي آيت کې د
 حُمکې او ټولو کائناتو دپاره قطر استعمال شوي دي
 يعني حُمکه گرده ده او ټول کائنات هم گرد دي او
 څوک چه دا وایي چه په قرآن کې نشته چه حُمکه
 گرده ده نو دا هغه آيت دی چه د ریاضی په ژبه
 پکې ذکر شوي چه حُمکه گرده ده. البته د آسمانونو
 په باره کې باید ووایو چه ساینس لا تر اوسه پورې
 د اول آسمان په باره کې مکمل معلومات نلري نو
 د باقي آسمانونو په باره کې به څه ووایي، خو د
 حُمکې شکل ساینس معلوم کړي چه گرد دی، دویم
 دا چه انسان د قوي ټیکنالوژي د کمک نه په غیر
 نشي کولای چه د حُمکې د سرحدونو يعني د حُمکې
 د گرایویټي او اتموسفیر نه دباندې سپیس یا فضا ته
 لاړ شي، ځکه چه د حُمکې د اتموسفیر نه وتل او
 سپیس یا فضا ته دا خپلیدل دومره آسانه او ساده

خبره نه ده ، او انسان په عادي وسايلو سره نشي کولای چه د اتموسفير څخه ووځي. بلکه ډيرو قوي راکټونو او سپيس کرپټز ته ضرورت لري چه د ځمکې د حدودو، گرايويتي او اتموسفير نه انسان وځي او سپيس ته داخل شي، او بيا هلته په سپيس يا فضا کې انسان خاص او سپيشل لباسونو ته ضرورت لري چه شايد ميلونونه ميلونونه ډالر قيمت ولري ، ځکه چه د ځمکې د اتموسفير نه دباندې سپيس کې ډير خطرناک سولر بادونه ، راډيو اکټيو ، شعاکاني، اونور خطرناک سوځونکي او وژونکي آسماني افتونه او شعاکاني موجود دي، چه په سيکنډونو کې ژوند د منځه وړي، او که څوک په غير د قوت يا سپيشل سپيس کرفت او سپيشل لباس د اغوستلونه په غير سپيس يا فضا ته داخل شي قرآن فرمايي ! **يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوَاظٌ مِّن نَّارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ (۳۵)**

نو په تاسو به د اور شغلي او لوگي خوشي کړای شي، چه د هغو مقابله به ونه کړای شئ. يعني د قوي تيکنالوژي د استعمال او کمک نه په غير انسان د سپيس او آسماني آفتونو مقابله نشي کولای، يو خو د ساينسدانانو خبري دي چه: د سپورمۍ او مريخ نه يې د ځمکې يو بل براعظم جوړ کړی دی مگر

حقيقت بل شی دی ،حقيقت دا دی چه د حُمکي نه پرته بله يوه سياره يا پلانټ هم اتموسفير نلري ،چه د اتموسفير څخه پرته ژوند ناممکن دی حُکه چه د سپيس وژونکي يخني ،گرمي او خطرناکي وژونکي شعاکاني يا راديشن مستقيماً د نورو سيارو يا پلانيټز په سطحو لږيزي او د سپيشل يا مخصوص لباس د استعمالولو نه پرته ژوند ختموي.نو ۱۴۰۰ کاله مخکي د داسي معلومات ورکول په کوم چه ساينس اوس پوه شو د انسان د وسی کار نه وؤ نو ثابته شوه چه قرآنکريم د الله تعالی کلام دی.و ما علينا الاالبلغ المبين.

ډاکټر

محمد عثمان نظامی

د حُمکي نوم يا ناف زمين

Navel of the Earth

آيا پوهيرئ چه د حُمکي نوم يا ناف زمين څه شی دی؟ کعبه يا بيت الله يا د الله کور ناف زمين دی. دا خبره د اول ځل دپاره په ويد کې داسي راغلي ده چه :د حُمکي نوم يا ناف زمين د الله تعالى کور يا بيت الله دی. دا تصور په مونږ مسلمانانو کې هم شته چه کعبه د حُمکي نوم يا ناف زمين دی ،نو که چا ته په دي باره کې کوم حديث شريف معلوم وي د ثواب دپاره يې راته په کمينټ کې وليکئ الله دي اجر درکړي.

اوس د دي خبري چه کعبه ناف زمين دی ساينټيفيک يا ساينسي تحقيق يې وگورئ، په طبيعت يا نيچر کې يو تناسب موجود دی چه گولډن ريشو يا طلايي نسبت ورته وايي دا نسبت ۱،۶۱۸ دی. په مثالونو کې به ان شالله ډير آسانه پوه شئ مثلاً که تاسو خپل جگوالی يا قد يا هايت يعني د سر نه د پينو پورې فاصله ښه په دقت اندازه کړئ او ورته

الف و وایی، او د نوم نه د پښو پورې فاصله هم ښه په دقت اندازه کړی او ورته -ب- و وایی اوس که د سر نه د پښو پورې فاصله یا الف د نووم نه د پښو پورې فاصلی یا ب باندې تقسیم شي نو جواب یې ۱،۶۱۸ یا طلايي نسبت یا گولډن ریشو راځي .

او همدارنگه که د نوم نه تر پښو پورې فاصله یا ب د سر نه د نوم پورې فاصلی یا ج باندې تقسیم شي بیا یې هم جواب ۱،۶۱۸ یا طلايي نسبت راځي. دا طلايي نسبت یا گولډن ریشو په طبیعت یا نیچر کې په ډیرو شیانو کې شته دی .

ولي په مصر کې په پیرامیدز اف جیزا یا اهرام مصر کې د زرونو کلونو د تیریدلو سره سره بیا هم ممی محفوظ دي او خراب شوي نه دي د تعجب خبره ده، دا ځکه چه دا پیرامید په گولډن ریشو یا طلايي نسبت سره جوړ شوی دی ، د دي جوړښت په وجه په کې عجیب او غریب تاثیرات پیدا کېږي. د دي پیرامید ارتفاع یا جگوالی یې ۴۶۷ فته او د یو سایډ اوږدوالی یې ۷۵۶ فته دي . اوس که اوږدوالی په جگوالي تقسیم کړئ جواب یې گولډن ریشو یا طلايي نسبت راځي –

$$۱،۶۱۸ = ۷۵۶ / ۴۶۷$$

جواب = ۱،۶۱۸ گولډن ریشو یا طلايي نسبت، او حېرانونکې صفتونه پکې پیدا کېږي. اوس په دنیا کې ډیر خلک دا تجربې کوي او په همدې تناسب سره یې ځایونه جوړ کړي دي. تجربو بنودلې ده چه:

په داسې ځای کې که دوا کېښودل شي تاثیر یې زیاتېږي، اکثره مریضان په کې ښه شويدي، حتی د کوما مریض پکې ښه شويدي، که د گرمۍ په موسم کې پکې غذايي مواد کېښودل شي نه خرابېږي، د حرارتو د تخریبیدو عمل پکې د ډیره حده پورې کمېږي یعنې که په همدې تناسب سره ښه په دقت سره ځای جوړ شوي وي، انرجي د اتموسفیر نه په یوه حیرانوونکې او خاصه طریقه ور داخلېږي او دا انرجي عجیب او غریب کار کوي خو شرط دا دی چه گولډن ریشو یا د طلايي نسبت په تناسب جوړ وي. اوس راځو کعبې شریفې ته.

دځمکې د گړي د شمالی قطب یا نارت پول نه د جنوبی قطب یا سوت پول پورې فاصله ۲۰۰۲۰ کبلو متره ده چه د انسان د سر نه د پښو پورې فاصلی سره شباهت لري، -الف- ورته وایو، او د

کعبی نه د جنوبي قطب یا سوت پول پورې فاصله ۱۲۳۷۵ کپلو متره ده چه په انسان کې د نوم یا ناف نه د پینوو پورې فاصلې سره مشابه ده-ب-ورته وایو، او د شمالی قطب یا نارت پول نه د کعبی پورې فاصله ۷۶۴۵ کپلومتره چه په انسان کې د سر نه د نووم یا ناف پورې فاصلې سره مشابه ده -ج-ورته وایو، اوس که د شمالی قطب نه د جنوبي قطب پورې فاصله یا -الف- د نوم یا کعبی نه د جنوبي قطب پورې فاصلې یا -ب-باندي تقسیم کړو نو جواب یې گولدن ریشو یا طلايي نسبت راځي.

$$۱۲۳۷۵ \times ۲۰.۰۲\% = ۱,۶۱۸ - \text{گولدن ریشو}$$

همدارنگه که د کعبی شریفی نه د جنوبي قطب پورې فاصله یا -ب- د شمالی قطب نه د کعبی شریفی پورې فاصلې یا -ج- باندي تقسیم کړو نو جواب یې طلايي نسبت یا گولدن ریشو پاینت راځي.

$$\text{ج.ب} = ۱۲۳۷۵ \times ۷۶۴۵\% = ۱,۶۱۸ \text{ طلايي نسبت یا گولدن ریشو پاینت}$$

$$۷۶۴۵ \times ۱۲۳۷۵\% = ۱,۶۱۸ - \text{گولدن یا طلايي نسبت}$$

يعني كعبه شريفه د حُمکې په طلايي نسبت يا گولډن ريشو پايښت باندې واقع ده لکه څنگه چه د انسان نوم دی ،د بخاري شريف حديث دی کله چه په حجر اسود جگړه وه او خلکو کعبه شريفه جوړوله ځکه چه د سيلابونو پواسطه يو څه خرابه شوي وه ،خو خلک ډير ويريدل ځکه چه د دي نه مخکې د ابرهه لښکر او فيلان چه د کعبې د وړانولو دپاره راغلي وو الله تعالی ټول هلاک کړل نو دوي هم ډير ويريدل او د بنيادونو د کښندلو په وخت کې به يې هره تيره په ډيره ويره او احتياط سره لري کوله خو يوه تيره ډيره کلکه شوه د هيڅچا زور پري نه رسيدو چه راويي باسی آخر يو پهلوان راغی او نور کسان يې هم ځان سره کړل ،او د اوسپني جبل يې د تيري لاندې کړو او ټولو زور وکړو ،کله چه ټولو زور وکړو تيره وخوځېده خو سم د تيري خوځېدل وو او د زلزلې شروع کېدل وو او داسي زلزله شوه چه خلک دومره وويريدل چه تيره يې نوره پريښوده او بنياد يا تهداب يې نور ژور نکړو او د همدې ځای نه پاس يې کار شروع کړو چون پخوا د زلزلې د مرکز د معلومولو تيکنالوجی نه وه نو کېدای شي چه دا زلزله په ټوله دنيا کې شوي وي ځکه چه د حُمکې نووم يا ناف زمين خوځېدلی

وؤ خو په نورو ملکو لکه
افغانستان، چین، جاپان، اینډیا او نورو کې شاید چا دا
احساس نه وي کړی چه د دي زلزلې سبب د ناف
زمین یا د کعبې د بنیاد د تیري خوځېدل دي والله
اعلم نو د حُمکې نووم یا ناف زمین صرف کعبه یا
بیت الله شریف دی. و ما علینا الا البلغ المبین.

ډاکټر محمد عثمان نظامی

الدرس (٢٦)

قرآن کریم او ساینس

د اهرام مصر یا پیرامید د جوړیدلو
تخنیک

Pharaoh's Architectural
Technique

د مصر اهرامونه د دنیا د ٧ عجایباتو (میسټرېز) د جملي څخه دي ټوله دنیا حیرانه وه چه دا دومره غټي غټي تیري دومره جگي او لوړي څنگه وړل شويدي ځکه چه هره تیره ټټونه ټټونه وزن لري او بیا دومره زیاتي تیري چه یواځي په پیرامید اف گیزا یا د گیزا په اهرام کې ۲۳ لکه تیري استعمال شويدي او ارتفاع یا جگوالی یې ۴۶۷ فوټه او د یو سایډ اوږدوالی یې ۷۵۶ فوټه دی او په هغی زمانه کې یا ۵۰۰۰ کلونه مخکې خو دا اوسنی ټیکنالوجی هم نه وه نو بیا دا په سلگونو سلگونو ټټونه تیري څنگه دومره جگي وړل شويدي په دي باره کې ډیر نظریات او تیوریز موجود دي مثلاً ځني وایي

چه دا اهرامونه د ایلین یا آسماني مخلوق او یا د پیریانو پواسطه جوړ شويدي او ځني وايي چه يو لک کسانو او څوک وايي چه ديرش زره کسانو پري ۲۰ يا ۳۰ کلونه کار کړي دی چه دا ټول هسی غيري علمي افساني او قصی دي چه کوم ساينتيفیک بنياد او سپورت نلري. خو بالاخره په دي وروستيو وختونو کې ساينسي تحقيقاتو او ريسرچ معلومه او ثبوت کړه چه دا تيري نيچرل يا طبعي تيري نه دي بلکه په سانچو او قالبو کې جوړي شويدي (قالبونه د لرگيو نه جوړ شويدي، خټه پکې اچول کېږي او بلاکونه يا خبتي جوړوي، مود يا گسټ ورته هم وايي)، يعني دا تيري هلته وړل شوي نه دي بلکه په قالبونو او سانچو کې چيرته چه دي هغلته جوړی شوي دي، ساينسي تحقيقاتو او تجربو معلومه کړه چه د مصر د فرعونيانو په وخت کې (فرعون پادشاه ته وايي) دا تخنيک موجود ؤو چه :د چوني يا لايم اوبو او خټی ته به يې په يو خاص تخنيک سره په قالبونو او سانچو کې حرارت ورکولو يعني اور به يې ورباندي بلولو او د نوموړو خټو نه به تيري جوړيدلي او څومره به چه وخت تيردلو د تيرو مقاومت به زياتيدو. ساينسدانانو چيرته چه

اهرامونه دي، د هغی حای خټه او چونه یا لایم یې
 سره یو حای کرل او تجربې یې پرې وکړي او
 ثبوت یې کړه چه دا تیري په قالبونو کې چیرته چه
 دي هلته جوړی شويدي، نو حکه خو ټولي تیري یو
 سایز دي او داسي جوختی یوه د بلي په څنګ کې
 لږیدلې دي چه یو وینسته یې هم په منځ کې نه
 ځایري او نه یې د منځ نه تیریدلای شي او په داسي
 مستقیم خط لږیدلې دي چه ډیر معمولي کوروالی
 هم په کې نشته، نو د دي نه په واضح ډول معلومه
 شوه چه د فرعونیانو په زمانه کې دا تخنیک موجود
 ؤو چه کله به یې دنگی او جگی ودانی یا عمارتونه
 جوړول په یو خاص تخنیک سره به یې د چوني
 اوبه او ختی سره یو حای کولي او په قالبونو یا
 سانچو کې به یې په دي لمدو خټو اور بلولو او په
 دي ترتیب به یې جگ جگ عمارتونه او بیلډینګونه
 جوړول. دغه ریسرچ او تحقیقات مسلمانانو نه
 دي کړي بلکه کفارو کړی دی یعنی دا ریسرچ او
 تحقیق چه چا کړیدی هغوي نه د قرآن نه خبر ؤو
 اونه ورته دا معلومه وه چه قرآنکریم په دي باره
 کې څه معلومات ورکړی دی تاسو کولای شئ چه
 په گوگل کې یې پخپله وګورئ، اوس په دي باره
 کې د قرآنکریم معلومات ته ښه په غور سره متوجه

شيء د القصص د سورت په ۳۸ آيت کې فرمايې!
وَقَالَ فِرْعَوْنُ يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ مَا عَلِمْتُ لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرِي
فَأَوْقَدْ لِي يَا هَامَانَ عَلَى الطِّينِ فَاجْعَلْ لِي صَرْحًا
لَعَلِّي أَطْلُعُ إِلَى إِلَهِ مُوسَى وَإِنِّي لأظنُّهُ مِنَ الْكَاذِبِينَ
 (۳۸)

او فرعون وويلی ،اي د دربار خلكو! زه خو د خپل
 ځان څخه پرته ستاسې كوم بل خداى نه پيژنم. نو
 اور بل كړه ځما دپاره اى هامانه ! په خټو باندي او
 ځما دپاره يوه دنگه ودانۍ جوړه كړه ، بنيابي په هغې
 باندي په خټلو سره زه د موسى خداى وليدلای شم.

د دي آيت شريف نه په واضح ډول معلوميري چه
 فرعونيانو به د لوړو ودانيو او عمارتونو د جوړولو
 دپاره په خټه اور بلولو او په دي ډول باندي به يې
 لوړ او جگ عمارتونه جوړول ، دا چه دا خټه
 څنگه او دڅه شي نه جوړيدله ، او څنگه پكې دومره
 زيات مقاومت پيداكېدلو چه ۱۴۷ متره جگ او لوړ
 عمارتونه او بيلدينگونه به تري جوړيدل ، دا راز
 ساينس اوس كشف يا ډيسكور كړو، په دي تيرو
 باندي د تجربو او تحقيقاتو نه معلومه شوه چه
 دكومو خټو نه چه دا تيري جوړي شويدي په هغې

کې د چوني يا لایم اوبه گډي يا میکس شويدي او
په قالبونو يا سانچو کې پري اور بل شويدي.

فکر وکړئ هغه خبره چه ساینس یې اوس کوي
قرآنکریم ۱۴۰۰ کلونه مخکې کړیده دا د دي ثبوت
دي چه قرآنکریم د الله تعالی کتاب دی او حضرت
محمد صلی الله علیه وسلم بیشکه د الله تعالی رسول
دی.

د ورونو نه هیله کوم چه دا ویدیو د ثواب په نیت
نورو ته هم ولیري، حکه چه د دي حقیقت نه چه د
مصر د اهرامونو یا پیرامیدز د جوړیدلو تخنیک په
قرآنکریم کې شته دی ډیر کم خلک تري نه خبر دي.
و ما علينا الاالبلغ المبين.

ډاکتر محمد عثمان نظامی

د قرآن کریم معجزه

تیاره اوبه

Dark Water

رڼا يا لايټ د ۷ رنګونو نه جوړ شوی دی کله چې
د ژورو بحرونو په مخ رڼا
////////////////////
ولږيزي اوبو ته ننوځي او اوبه رڼا کوي خو هر
څومره چې ښکته ځي يو يو رنګ يې جذبېږي او يو
څه تياره کېږي مثلاً د ۱۵-۱۰ مترو کې سور رنګ
جذبېږي نو که ۲۵ متره ښکته په اوبو کې څوک
زخمی شي نو د ويني سور رنګ نشي ليدلای ځکه
چې سور رنګ هلته نشته په همدې ترتيب هر
څومره چې رڼا ښکته ځي يو يو رنګ يې يو د بل
پسې جذبېږي او بالاخره ټوله رڼا جذبېږي او په
همدې ترتيب تياره هم وارپه وار زياتېږي چې
د ۱۰۰۰ مترو نه ښکته مکمله يا کمپليټ تياره
کېږي دومره تياره چې سترګه په سترګه نه ښکاري
که څوک خپل لاس مخی ته ونيسي ليدلای يې نشي
همدارنګه د ژورو بحرونو په دې طبقه کې يعنې د

تیارو اوبو غلظت یا ډینسیتی د دي دپاسه د رڼا اوبو په نسبت ډیره زیاته ده یعنې ژور بحرونه دوه برخي لري سطحی یا رڼا برخه او ژوره یا تیاره برخه چه دا دواړه برخي د داخلي یا اینټرنل ویوز یا څپو پواسطه بیلې شوي دي یا په بل عبارت د ژورو بحرونو د تیارو برخو یا تیارو اوبو دپاسه داخلي څپې دي چه تیاره نوره هم زیاتوي او دا تیاره دومره زیاته ده چه حتی ماهیان هم پکې څه شي نشي لیدلای او همهغه مخلوق یا کریچر هلته لیدل کولای شي چه خپله رڼا ولري.

اوس د ژورو بحرو په باره کې د قرآن معلومات گورو د سورت النور ۴۰ آية وگورئ فرمایي **أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُّجِّيٍّ يَغْشَاهُ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهِ سَحَابٌ ۚ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ يَكْدِيرْ ۗ أَهَا قُلْ لَّعَلَّ اللَّهَ لَهُ نُورٌ ۖ فَمَا لَهُ مِن نُّورٍ** — ترجمه: یا (د کافرانو اعمال) په یو ژور بحر کې د تیارو په شان دي چه د پاسه یې څپې یا ویوز خوري شوي وي، دهغی دپاسه نوري څپې وي، دهغی دپاسه وریخ وي، تیاري یو د بل دپاسه مسلط وي، کله چه (په دغو تیارو کې پریوتی) انسان خپل لاس راوباسي، نو هغه به هم ونه شي لیدلای. او چاته چه الله رڼا ونه بښی، نو د هغه دپاره هیڅ رڼا

نشته.ساینس د قرآن دا معلومات چه په ژورو
 بحرونو کې تیاره وي تصدیق او تائیدوي ،او وایي
 چه :کله چه رڼا په بحر کې ښکته ځي طبقه په
 طبقه یې یو یو رنگ جذبيري بالاخره ټول جذبيري
 او د ۱۰۰۰ مترو نه ښکته مکمله تیاره کېږي او د
 بحر دي برخي ته تیاره اوبه یا ډارک واټر
 وایي،قرآن فرمایي چه ددي تیارو يعني تیارو اوبو
 دپاسه څپي یا ویوز موجود دي،ساینس هم ددي
 تصدیق کوي او وایي چه د تیارو اوبو دپاسه داخلي
 څپي یا اینټرنل ویوز موجود دي چه تیاره او رڼا
 اوبه سره بیلوي ، قرآن فرمایي چه ددي څپو دپاسه
 نوري څپي دي،ساینس هم ددي تصدیق کوي
 او وایي چه : دتیارو اوبو دپاسه دا خلی څپي دي او
 د رڼا اوبو دپاسه خارجي څپي دي کومي چه مونږ
 په سترگو وینو،قرآن فرمایي تیاري یو د بل دپاسه
 مسلط وي،ساینس وایي چه :کله چه: وریځ د بحر
 دپاسه موجود وي نو د لمر ټوله رڼا د بحر په سطحه
 نه لږيري بلکه یو څه رڼا د وریځ پواسطه جذبيري
 او د وریځي لاندې دتیارې اوله طبقه جوړيري،او
 کله چه پاتي رڼا د بحر په سطحه ولږيري نو د
 سطحي یا خارجي څپو پواسطه انعکاس یا
 ریفلیکشن کوي او یو څه اندازه رڼا نوره هم کميري

او د څپو لاندي د تيارې يوه بله طبقه جوړېږي په
 همدې ترتيب څومره چه رڼا ښکته ځي د رڼا يو يو
 رنگ جذبېږي او د تيارو طبقات جوړېږي بالاخره
 د داخلي څپو لاندي چه د تيارې کومه طبقه ده دهغي
 تياره دومره زياته ده چه حتی د رڼا اوبو ماهيان هم
 پکې څه نه گوري او سترگه په سترگه نه ښکاري
 او يواځې هماغه مخلوق په دې تياره اوبو کې ليدل
 کولای شي کوم چه خپله رڼا ولري. قرآنکريم ددې
 تيارې د شدت په باره کې فرمايې چه په دې تيارو
 کې پريوتی انسان که خپل لاس راوباسي نو هغه به
 هم و نشي ليدلای ، او چاته چه الله رڼا ونه ښی ،
 نو د هغه دپاره رڼا نشته . رښتيا ووايئ تعصب او يو
 طرفه قضاوت به نه کوی چه د يويشتمی او شلمې
 پيړۍ نه مخکې يو انسان ته هم د ژورو بحرونو په
 باره کې دا معلومات وو او که نه وو ولي نه
 وو؟ جواب دادي چه انسان ته دا معلومات نه وو
 ځکه چه انسان نشي کولای چه د شلمې پيړۍ د
 تيکنالوژي د کمک نه په غير د ۳۰ ميترو نه ښکته
 په اوبو کې لاړ شي او د ۲۰۰ ميترو نه ښکته انسان
 ژوندی نشي پاتي کېدلی نو بيا انسان څنگه کولای
 شو چه د شلمې پيړۍ د تيکنالوژي د کمک نه په
 غير دي ۱۰۰۰ ميتره ښکته په اوبو کې لاړ شي او

هلتہ دي وگوري چه تپہ تيارہ دہ يواحي هغه مخلوق
هلتہ اوسيري کوم چه د خپل خانه رڼا کوي يعني
وجود يي خپله رڼا لري او بيا دي دا معلومه کړي
چه ددي تيارو اوبو دپاسه داخلي امواج يا څپي
موجود دي لکه څنگه چه د رڼا اوبو د پاسه د بحر
په سطحه خارجي امواج يا څپي موجود دي. نو که
د يو انسان دپاره صرف څو سوه کلونه مخکې ددي
قسم معلومات ورکول ناممکن ؤو نو بيا يو ډير لوي
سوال دا پيدا کېږي چه ۱۴۰۰ کلونه مخکې
حضرت محمد صلی الله عليه وسلم همدا معلومات
په پوره تفصيل او ديتايل سره د کوم حای او کومي
منبع نه په قرآنکريم کې ليکلی دی؟ جواب دا دی
چه قرآنکريم دالله پاک کلام او خبري دي، او دا
معلومات الله تعالی د وحی پواسطه پيغمبر ع ته
ورکړی ؤو. و ما علينا الا البلغ المبين.

ډاکتر محمد عثمان نظامی

۱ الدرس (۲۸)

د حقيقت په لټه کې. (د انسان سترگه دالله تعالی آيت او نشاني ده)

زما په لاس کې يوه 15 ميگاه فيکسل کمره ده، که چيرته تاسو زماڅخه پوښتنه وکړئ چه دا کمره چا جوړه کړي ده؟ او زه جواب درکړم چه هيچا نه ده جوړه کړي، بلکه پخپله پرته د کوم انجينر څخه جوړه شوي ده.

مگر تاسو زما خبره نه منئ، ځکه چه تاسو پوهيږئ چه يوه کمره پخپله نشي جوړيدلای..

او که زه په خپله خبره ډير ټينگ شم نو تاسو شايد چه په ما د ليوني گمان وکړئ ..

او په دنيا کې تر اوسه پورې د 120 ميگاه فيکسل څخه زياته کمره نه ده جوړه شوي. ستاسو په موبايلونو کې 10 يا 15 ميگاه فيکسل کمرې دي.

مگر تاسو پوهيږئ چه زمونږ په هره يوه سترگه کې 585 ميگاه فيکسل کمره لږيدلې ده..

اوس سوال دا دی چه: که ملحدین د 15 میگاه
فیکسل کمری جوړیدل نه مني چه پخپله دي پرته د
انجینر نه جوړه شوي وي.

نو بیا هغوي دا ولي مني چه په سترگو کې 585
میگاه فیکسل کمری پخپله جوړیږي؟ نو ثابته خبره
ده چه سترگه پخپله نه ده جوړه شوي او خالق جوړه
کړیده چه الله تعالی دي. او د ټولو کائناتو پیداکونکی
او رب العلمین دی.

و ما علينا الا البلغ المبين. ډاکټر محمد عثمان نظامی

الدرس (۲۹)

زړه هم دماغ يا برين لري

The little brain of the heart

په قرآنکريم کې د عقل او فکر دپاره صرف د زړه ذکر شوي دي او د دماغ يا برين ذکر په قرآن کې نشته. خو ساينسدانان وايي چه عقل په دماغ يا برين کې دی ، او زړه يو پمپ دی چه ټول وجود ته وينه رسوي. نو په دې موضوع اول د قرآن په رڼا کې او ورپسې د انسان د فطرت او ساينس په رڼا کې خبري کوو. که غواړئ چه په موضوع بڼه پوه شئ نو دا تقرير بايد د آخره پورې واورئ.

سورت الحج ۴۶ نمبر آيت
يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونُ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ
ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ
تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ (٤٦)

آيا دوي په ځمکه کې ګرځيدلي راګرځيدلي نه دي
چه زړونه يې پوهيدونکي او غوږونه يې
اوريدونکي شوي وای؟ حقيقت دا دي چه سترګې نه

رنډيري، خو هغه زړونه رنډيري چه په سينو کې دي. يعني زړه چه ړوند شي که انسان په سترگو واضح دلايل گوري بيا يې هم نه قبلوي د بني اسرائيل سورت آيت ۳۶. وَلَا تَقَفْ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا (۳۶) او هغه څه مه تعقيبوه چه تاته د هغه علم نه وي بيشکه غوړونه، سترگی او زړه هر يو د دوي نه پوښتل کېدونکی دي. سورت الاعراف ايت ۱۷۹ ! وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَأَلَلَّانَعْمَ بَلْ هُم أَصْلٌ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ (۱۷۹) او بيشکه چه زياتره پيريان او انسانان مو د دوزخ دپاره پيدا کړيدي د هغوي زړونه شته، خو فکر ورباندي نه کوي. دهغوي سترگی شته، خو څه پري نه ويني د هغوي غوړونه شته خو څه پري نه اوري. هغوي د څارويو پشان دي، بلکه د هغو نه لا پسی زيات، دا هغه خلک دي چه په غفلت کې لويدي دي. يعني نه د حق په باره کې فکر کوي، نه حق ويني، او نه حق اوري. ظاهره ده چه اکثره خلک خصوصاً ساينسدانان دا اعتراض کوي چه ميډيکل ساينس وايي چه عقل په دماغ کې دي او

دماغ سوچ او فکر کوي نو قرآن څنگه د دماغ يا برين په حای د زړه ذکر کوي يا زړه ياده وي. دا حقيقت دی چه په قرآن کې د دماغ يا برين ذکر نشته. او د عقل او فکر دپاره همدا زړه ذکر شویدی کوم چه زمونږ په سينو کې دی وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ (٤٦) خو هغه زړونه ړنديري چه په سينو کې دي.

علم او دوي ته جوابونه ورکړي او ورکوي يې. چه فعلاً يې د ذکر کولو نه تيريزو. او ان شالله کوشش کوو چه د ساينس د علم په کمک سره دوي ته جواب ووايو. ځکه چه قرآن د الله کلام دي او کائنات د الله فعل دي او د کائناتو مطالعه او پيژندل ساينس دي. او د الله په کلام او فعل کې فرق او اختلاف نشته.

اول!

هر انسان په فطري ډول پوهيږي چه د ډيرو شيانو نسبت زړه ته کوي هغه که په ښار کې اوسيږي او که په ځنگل کې، که بي سواده وي او که ډير لوي ساينسدان. مثلاً هر څوک وايي چه نن می زړه وريجو ته کپړي، هيڅوک نه وايي چه نن می دماغ يا برين وريجو ته کپړي يا وريجي غواړي. هر

څوک وايي چه زړه می خوشاله دی او د خوشالی احساس او عکس العمل هم په زړه کې کېږي، مثلاً د زړه درخیدل یا ضربان زیاتېږي. مګر هیڅوک نه وايي چه دماغ یا سر می خوشاله دي او نه په دماغ کې کوم اضافی ضربان او درخیدل پېدا کېږي. هر څوک وايي چه زړه مي خفه دی، زړه می غمجن دی، زړه می ویرېږي او دا حقیقت دی چه ددي احساس او عکس العمل هم په زړه کې کېږي. مثلاً د ویرې یا خوشالی په وخت کې د زړه ضربان زیاتېږي او که خوشالی یا ویره ډیره زیاته شي زړه سخته کوي. مګر هیڅوک نه وايي چه دماغ مي خفه دی، دماغ مي غمجن دی، دماغ می ویرېږي. هر څوک وايي چه زړه مي تنگ دی، هیڅوک نه وايي چه دماغ می تنگ دی. کله چه څوک خپل شخصیت او ځان ته اشاره کوي په سر لاس نه ږدي او نه يې په خپته ږدي بلکه د زړه د پاسه په سینه لاس ږدي. او داسي نور..... دقرآن او احادیثو نه په ډیر واضح او ښکاره ډول معلومېږي چه په زړه کې خامخا کوم شی شته دی، چه په زړه کې د هغی شي د موجودیت په اساس د ذکر شوو شیانو نسبت زړه ته کېږي. خو متاسفانه چه د میډیکل ساینس په فیلډ کې مونږ مسلمانان ریسرچرز یا محقیقین نلرو، چه

د دي شي په باره کې ريسرچ وکړي ،حکه چه اکثره مسلمانان صرف ددي دپاره ميډيکل ته ځي چه ډير ښه ډاکټر تري جوړ شي اعلى ډيگري ،ښه کلينیک، او ډير مريضان ولري او ډيري پيسی وگټی دا د اکثره مسلمانانو ډاکټرانو آخرنی هدف او تارگيت دی.نو په دي وجه د ميډيکل ساينس په فيلډ کې چه څومره ريسرچرز دي ټول کفار دي.نو د ميډيکل ساينس په فيلډ کې چه څومره ډيسکوريز او کشفيات کپري کفار يي کوي.سره ددي چه قرآن ښکاره او په واضح ډول د عقل او فکر دپاره صرف د زړه ذکر کوي.خو د ميډيکل ساينس په فيلډ کې چه کوم ساينسدانان کار کوي د قرآن نه د ناخبريدو په وجه دي ته توجه نه کوي چه په دي باره کې صحيح ريسرچ وکړي .

دويم!کله چه هارټ ترانسپلنټيشن يا د زړونو پيوندول شروع شو.نو هغه خلک چه د بل چا زړونه ورته پيوند شوي وو،او جوړ شوي وو ،هر يو دا فکر او احساس کولو چه شخصيت يي تغير کړيدی،او مخکښي خويونه او عادتونه يي بدل شوي دي.په اولو وختو کې خو ډاکټرانو ورسره نه منله خو کله چه ددوي شکايتونه ډير زيات شو،نو

د ډاکټرانو توجهه يې هم جلب کړه بالاخره هغه خلک چه زړونه يې بدل شوي وو،

يو ځای ته يې راټول کړل، کله چه خلکو په خپلو منځونو کې خبري وکړي، ټولو ته يو قسم تکليف پيداشوي وو، د ټولو شخصيتونه بدل شوي وو، د ټولو عادتونه او خويونه بدل شوي وو، فرضاً که څوک د اپريشن نه مخکې ډير آرام او احتياط کار وو خو د اپريشن نه وروسته بي احتياطه شوي وو، که څوک مخکې ډير غصه ناک، بدخلقه او جگړه مار وو، خو د اپريشن نه وروسته ډير ښه او نیک انسانان تري جوړ شوي وو.

دریم-ځما خپله شخصي تجربه ده چه د يو دوست کور ته ورغلی وم، د دوست سره می مسجد ته لاړم هلته د يو سپين ږيري سړی سره مخ شوم چه زما د دوست نيزدي ملگری وو، عمر يې د ۶۰ يا ۶۵ څخه زيات معلومیدو، خو کله چه سپين ږيري زمونږ سره خبري کولي سره د دي چه د ږيري او سر وينستان يې سپين او د بدن اندامونه يې زړه معلوميدل، مگر د سړی خبري، خوي او عادتونه بالکل د يو ځوان هلک غوندي وو، چه زما دپاره ډيره حيرانونکي وه، کله می چه د دوست نه پوښتنه

وګړه چه دا سپين ږيری ولي د ځوانانو پشان خبري او عادتونه کوي؟ دوست راته وويل چه دا خو ډير آرام، قرار او چپ انسان ؤو، خو د زړه تکليف ورته ؤو او په هسپتال کې يې ورته د يو ځوان هلک زړه پيوند کړي دی، او د کوم وخت څخه يې چه زړه بدل شوي دی، د ده ټول خويونه او عادتونه هم ټول د ځوانانو پشان شوي دي او داسي نور.....يعني مطلب دا چه د هر چا په شخصيت، خويونو او عادتونو کې فرق راغلی ؤو. ددې تجربې نه سايسدانانو دا تيوري يا نظريه ورکړه چه: د انسان په زړه کې ميموري سيلز موجود دي. کله چه بل چاته پيوند شي نو ددې ميموري سيلز د اينفارميشن يا معلومات ورکولو پواسطه نوي وجود ته د هغه شخصيت او عادتونه بدلېږي.

څلورم! نوي ډيسکوري يا کشف وايي چه زړه خپل دماغ لري. ډاکټر جی اورمر ايم ډي پی ایچ ډي نیورو کارډیولوژیست سینټر اف ریسرچ یونیورسیتی اف مونتريل کانادا دوي وايي چه زمونږ ریسرچ او تحقیقاتو ثابته کړي چه زړه خپل دماغ يا برين لري، يعني په زړه کې هم د دماغ پشان نیورون سيلز موجود دي چه په غير د دماغ يا برين

د کمک نه هم کار کولای شي ، زړه خپل ايليکترو ميگناتیک فيلډ پيدا کوي چه طاقت يې د دماغ د ايليکتروميگناتیک فيلډ نه ۵۰۰ واري زيات دی. د زړه دماغ يا برين د وجود د اعضاوو نه معلومات اخلي او د فيصلي نه وروسته د وجود اعضاوو حتی برين يا دماغ ته هم جوابي هدايات ورکوي، د زړه او دماغ تر منځ کمونیکېشن دوه طرفه دي، د دماغ نه سيگنل زړه ته ځي او د زړه نه دماغ ته ځي، د دماغ نه يو څه آرډرونه او احکام زړه ته ځي او د زړه نه يو څه آرډرونه او احکام دماغ ته ځي، داسي نه ده چه د دماغ څخه يو آرډر يا حکم زړه ته راشي او زړه پري سمدستي په پټو سترگو عمل وکړي. همدارنگه ډاکټر پول وروسته د ډيرو تحقيقاتو نه وايي چه ساينسي ترقي د دماغ يا برين پواسطه کيږي او اخلاقي ترقي د زړه پواسطه کيږي.

په آخر کې بايد ووايم چه تر اوسه پورې ساينس د قرآن يوه خبره هم غلطه نه ده ثابته کړي او نه به يې ثابته کړي ان شاءالله. البته د ساينسي ډيسکوري يا کشف نه مخکې ساينسدانانو اعتراضونه کړي دي خو کله چه ساينسي ډيسکوري شویده خبره همغه صحيح شویده کومه چه قرآن کړي ده. مثلاً

قرآن فرمائی چه کائنات لویږي، خو د وخت
ساینسدانانو ویل چه نه لویږي او د قرآن مخالفت
او اعتراضونه یې کول تر څو چه ۱۴۰۰ کاله
وروسته ساینس ډیسکور او ثبوت کړه چه کائنات
لویږي او د قرآن خبره یې تصدیق کړه. قرآن
فرمایې چه کائنات د اول نه په همدې شکل موجود
نه ؤو او پیداشویدی، خو ساینسدانانو ویل چه په
ابدي ډول د اول نه په همدې شکل موجود ؤو، او د
قرآن مخالفت او اعتراضونه یې وکړل مگر
۱۴۰۰ کاله وروسته ساینس ډیسکور او ثبوت کړه
چه کائنات ابدي نه دي بلکه پیدا شویدی، او د قرآن
خبره یې تائید او تصدیق کړه. قرآن فرمایې چه
لمر ساکن نه دي او په حرکت کې دي، مگر
ساینسدانانو ویل چه ساکن دي، او د قرآن مخالفت
او اعتراض یې کولو مگر تقریباً ۴۰ کاله مخکې
ساینس ډیسکور او ثبوت کړه چه لمر ساکن نه دي
بلکه متحرک دي، او د قرآن د خبرې تائید او
تصدیق یې وکړ. او داسې نور .... که په تفصیل سره
ځان پوهول غواړئ نو شپږم نمبر تقریر چه کائنات
څنگه پیداشویدی ولولئ. ځما مطلب دا دی چه په
قرآن کې چه څومره خبرې د ساینس په باره کې
دي پخپله ساینس هیڅکله د هغې مخالفت نه دی

کړی، ځکه چې د ساینسي ریسرچ او تحقیق نه مخکې ساینس نه یو شي ته غلط ویلای شي او نه صحیح، او الحمدلله د ریسرچ او ډیسکوري نه وروسته ساینس د قرآن د هرې خبرې تائید او تصدیق کړیدی. خو صرف بعضی ساینسدانانو هغوي هم د ریسرچ او ډیسکوري نه مخکې یو څه مخالفت کړیدی خو کله چې د ډیسکوري یا کشف نه وروسته ساینس د قرآن د خبرې تصدیق کړي. نو ظاهره ده چې ساینسدانان هم هغه خبره مني کومه چې ساینس ثبوت کړي وي. او لکه مخکې چې وویل شو: ساینس زموږ د دین برخه ده ځکه چې قرآن د الله تعالی قول دي او کائنات د الله تعالی فعل دي او د کائناتو مطالعه ساینس دی، نو دا خو معلومه خبره ده او هیڅ شک په کې نشته چې د الله تعالی په قول او فعل کې هیڅ اختلاف او تضاد نشته دی. فلهاذا حقیقي ساینس او ساینسي کشفیات ټول د قرآن کریم مطابق دي او د قرآن کریم د آیاتونو تائید او تصدیق کوي. او هره ساینسي خبره یا کشف چې د قرآن کریم د آیاتونو خلاف وي، هغه په حقیقت کې نه ساینسي خبره ده او نه ساینسي کشف دی، بلکه د ملحدینو ساینسدانانو خپلې شخصي غیری ساینسي نظریې او خبرې دي چې سل فیصده غلطې دي او حتماً به

يوه ورخ ان شألله د دوي غلطي د حقيقي ساينس
پواسطه ثابته شي. و ما علينا الا البلغ المبين

ډاکټر محمد عثمان نظامی

الدرس (۳۰) د قرآن معجزی د شاتو مچی Honeybee

قرآن کریم د سورت النحل په ۶۸ او ۶۹ نمبر آیاتونو کې فرمایي!

رَبِّكَ إِلَى النَّحْلِ (او ستا رب د شاتو مچیو ته په زړه کې واچوله) **أَنْ آتَّخِذِي مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا** (چه په غرونو کې کورونه جوړوي) **وَمِنَ الشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ** (او په ونو کې او په هغو کې چه خلک یې جوړوي) (۶۸). یعني دا خبره د شاتو د مچیو په فطرت کې موجود ده چه غرونو، ونو او د خلکو په جوړو شوو چټو او بکسو کې کورونه جوړوي. **ثُمَّ كُلِي مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ** [بیا د هر قسم میوو نه خوراک کوئ]. خود گلانو او میوو دپاره باید مچی لري لري باغو ته لاړی شي نو کله چه لري حایونو او باغونو ته حې الله تعالی د تلو او راتلو طریقه ورته ښایي فرمایي **فَاسْأَلِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا** (نو د خپل رب په تجویز شوو هوارو او آسانه لارو حئی) کله چه

د میوو او گلانو نه خوراک وکړي یعني شیره یې
 وڅکې نو په خپته کې یې ذخیره کوي او خپلې
 جالې، یا بکسۍ ته یې راوړي کله چه جالې ته
 ننوځي نو د گډي نه یې د خولي د لاري څخه
 راوباسی او نورو کاریگرو یا ورکرو ته یې
 ورکوي قرآن فرمایي **يَخْرُجُ مِنْ بَطُونِهَا شَرَابٌ**
مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ د دوي د گډو نه یو مشروب شات
 راوځي چه مختلف رنگونه لري **فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ**
إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ (٦٩)

دي شاتو کې شفا ده د خلکو دپاره په يقيني ډول
 په دي کې د الله تعالی د قدرت یو دلیل او نښانه ده
 د هغو خلکو دپاره چه غور او فکر کوي.

په دي مبارک آیات کې څو داسي حقایق شته چه
 واقعاً دا ثابتوي چه قرآنکریم د الله پاک کلام دی.

اول دا چه په دي مبارک آیات کې صرف د شاتو د
 مچيو مؤنث یا د ښځې جنس ذکر شويدي. یعني
 مطلب دا چه کاریگري مچۍ یا کومي مچۍ چه
 شات جوړوي ټولي ښځې یا مؤنث جنس دي. او
 نران یا مذکر جنس د شاتو په جوړیدو کې برخه نه
 اخلي. شکسپیر او د هغی وخت د خلکو دا خیال وو
 چه نران یا مذکر جنس کار کوي او کله چه جالي

يا بکسی ته راځي نو باچا يا کبڼگ ته رپورټ او جواب ورکوي خو ساينسي تحقيقاتو ثابته کړه چه دا خبره غلطه ده او د قرآن د خبري تاييد کوي وايي چه : په جاله يا بکسه کې هم مؤنث يا بنځې مچۍ د شاتو د جوړولو کار کوي او د دباندې يا بهر نه د گلانو شيره هم بنځې مچۍ جالي يا بکسی ته راوړي او په جاله يا بکسه کې کبڼگ نه بلکه کوين يا ملکه وي.

دوهم الله په دي مبارک آيات کې فرمايي! **فَأَسْأَلُكَ سُبُلَ رَبِّكَ ذُلًّا** نو د خپل رب په تجويز شوو آسانو لارو باندي ځي. د شاتو مچۍ په مایلو مایلو د گلانو پسۍ ځي خو هري خواته چه ځي نامعلومه نه ځي بلکه د رب په جوړو شوو آسانه لارو ځي. الله دوي ته دا استعداد او مهارت ورکړی دی چه کله د خپلو جالو يا بکسو نه وځي يوه لار نيسي په مایلو مایلو لري هر چيرته چه باغ او گلان پيدا کړي د گلانو نه شيره راټولوي او بيرته جالی يا بکسی ته په همغه لاره ځي په کومه چه راغلي وه او ځان خپل کور ته رسوي.

وان فریش چه په ۱۹۷۳ کال کې يې د شاتو په مچيو د ريسرچ په وجه د نوبل پرايز يا جايزه

اخستي وه هغه وايي كله چه د شاتو مچي د گلانو
يو نوی باغ پيدا کړي نو بيا دا مچي خپلي بکسي،
کور يا جالی ته ځي او خپلو ټولو ملگرو او
کاريگرو ته د گلانو د نوي باغ په باره کي
معلومات او باغ ته دتلو او رسيدو مکمله نقشه
،هدايت او ډايریکشن ورکوي يو قسم حرکتونه
کوي چه بالکل هغه باغ ته دتلو د لارو مکمله نقشه
جوړوي يعني په ډيرو عجيبو حرکتو او اشارو
ملگري او نور کار کوونکي پوهوي چه کومي
کومي لاري باغ ته د رسيدو دپاره استعمال
کړي. کولای شي چه په خپله يي په يوتوب کي هم
وگوري .

دریم په دي مبارک آیات کي الله فرمايې! **يَخْرُجُ مِنْ**
بُطُونِهَا شَرَابٌ ددي مچيو د گيدو نه يو مشروب
يعني شات راوځي زيات خلک فکر کوي چه دا به
د مچيوو فضله مواد يا ميتيارزی وي خو په آیات
مبارک کي نه فضله مواد ذکر شوي او نه ورته
اشاره شویده . اوس ساينسي تحقيقاتو معلومه کړي
چه د شاتو مچي //////////////////////////////////////

دوه معدي يا سټامک لري.يوه معده يي د هغی
خوراکي موادو دپاره ده چه پخپله يي خوري او بله

معده يې د گلانو د شيري د ذخيره کولو دپاره ده
 يعني کله چه د مختلفو گلانو شيره خکې په دي معده
 کې يې ذخيره کوي. کله چه ډکه شي نو کور ، جالی
 يا بکسی ته يې راوړي که تاسو ليدلې وي په کوم
 سوري چه بکسی ته مچی ننوځي ددي سوري نه
 گردچاپيره ډيري مچی ناستي وي دا محافظی مچی
 يا سکوريټي دي . نو هره مچی چه د بهر نه راځي
 او بکسي ته ننوزي نو اول ددي سکوريټی يا
 محافظوي مچيوو پواسطه چک کېږي که چيرته په
 خراب گل يا مرداری باندي ناسته وي نو وزرونه
 يې غوڅوي او لاندي يې خطاً کوي او بکسی ته يې
 نه پريږدي. او که صحيح او پاکه وي نو د ننوتلو
 اجازه ورکوي . کله چه دننه ننوځي نو بيا راوړل
 شوي شيره د خپلي خولي دلاري د گيډي نه
 راوباسی او د هغی مچی په خوله کې يې وراچوي
 کومه چه په بکسه يا جاله کې کار کوي او هغه يې
 بيا په هغو سوريو کې وراچوي کوم چه د
 کارکوونکو مچيوو پواسطه د شاتو دپاره جوړ
 شويدي . شات دومره پاک دي چه په جوړيدو کې
 يې د دومره احتياط نه کار اخستل کېږي. که فرضاً
 د شاتو مچی څوک و چيچی نو نيش يې په سړی
 کې پاتي کېږي او که مچی د نيش د راوېنکلو

کوشش وکړي نو کولمې یې هم پسی وروځي او مړه کېږي. شاید دا د دي دپاره وي چه ددي مچۍ او نیش پواسطه د انسان نه کوم میکروب و غیره شاتو ته لار نشي والله اعلم. ددي پسی فرمایي! ۰ مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ چه مختلف رنگونه لري. پوهیږو چه د غواگانو او مینو شوده صرف یو سپین رنگ لري مگر شات خو رنگونه لري لکه سره زیر سپین او تور. بله خبره دا ده چه **فِيهِ شِفَاءٌ لِّلنَّاسِ** په شاتو کې د انسانانو دپاره شفأ ده دا لوي بحث دي فعلاً تري تیریزو. آخرنی خبره داده چه: **إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ** (٦٩) چه بیشکه د شاتو په مچیوو او شاتو کې د الله د قدرت یو دلیل او نشانه ده د هغو خلکو دپاره چه غور او فکر کوي.

د آیت یوه معني ودریدل یا ستاپ ده نو کله چه آیت خلاص شي باید سری لږ ودریزي فکر او غور وکړي او په مطلب یې ځان پوه کړي او بیا بل آیت شروع کړي.

که دلته هم فکر او غور وکړو گورو چه ډیر یو منظم نظام موجود دي ټولي مچی د ملکي فرمان مني ټولو ته کارونه ویشل شويدي بعضی د گبین سوري جوړوي، بعضی د نوو بچیوو خدمت او

لوک افتر کوي ځني د کور نه دباندې ځي او د گلانو شیره راوړي بعضی د دښمن د حملی د دفاع لپاره آماده دي. ځني د هغو مچیوو چه جالي یا بکسي ته د گلانو شیره راوړي چکېنگ او تالاشي کوي اوبعضی د هغو مچیوو نه چه بکسی ته د گلانو شیره راننباسی د هغوي نه شیره اخلي اود شاتو په خانو یا سوریو کې یې وراچوي او بعضی بیا دي شیري ته د وزرونو پواسطه پکی وهي چه کلکه او یخه شي. او دا ټولي مچی په غیر د جنگ او جگری نه په خپلو کې په ډیر محبت او اخلاص سره په منظم ډول کار کوي که غور وکړو دي مچیوو د گبین د جوړولو انجینري او د نوو مچیو د روزلو دپاره نرسنگ او د نظم جوړولو دپاره قانون د دښمن نه د دفاع او جنگ دپاره عسکري ټرینینگ او د گلانو د شیري نه د شاتو د جوړولو تخنیک څنگه او د چانه زده کړي دی؟

جواب صرف یو دي چه دا هر څه الله تعالی د دوي په فطرت کې اچولي دي. او ۱۴۰۰ کاله مخکې په قرآنکریم د شاتو د مچیوو په باره کې ددي قسم معلومات ذکر کول ددي ثبوت دی چه قرآنکریم د الله تعالی کتاب او کلام دی. و ما علینا الاالبغ المبین

د قرآن کریم ساینسي معجزې

د دوه بحرونو تر منځ پرده

دخوږو او مالګینو بحرونو په منځ کې پرده یا خنډ. که په گوگل یا یو تیوب کې یې وگورئ په دنیا کې داسې ځایونه شته دي کله چې هلته دوه دریابونه سره یوځای کېږي نو یو د بل سره نه ګډیږي. مثلاً میدیترانین او اتلانتیک اوشن په ګیبرلتر کې یا جبل طارق چې ورته وایې نو دواړه دلته یوځای کېږي مګر یو د بل سره نه ګډیږي، یا په مصر کې چیرته چې د نیل سیند د میدیترانې د دریاب سره یوځای کېږي خو یو د بل سره نه ګډیږي.. همدارنګه په ډنمارک کې هم شته چې تاسو کولای شئ پخپله یې په گوگل کې سرچ کړئ. راحئ چې اوگورو چې ساینس په دې باره کې څه وایې. په دې وروستیو وختو کې ساینسي تحقیقاتو معلومه کړیده چې په کوم ځای کې چې دوه مختلف دریابونه سره یوځای کېږي. هلته د دواړو په منځ کې یوه پرده وي. دا پرده چې په سترگو نه ښکاري دا دواړه دریابونه

سره بیلوي. چه هر دریاب یا سیند خائنه خپل خپل
حرارت، مالګه، غلظت او رنگ لري.

الحمد لله قرآن ۱۴۰۰ کاله مخکې د سورت الرحمن
په ۱۹ او شلم نمبر آیاتونو کې فرمایي!

مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ (۱۹) بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ
(۲۰) هغه(الله) دوه بحرونه خوشي کړل چه سره
يو خای شي بيا هم د هغوي تر منځ يوه پرده حائله
ده چه هغوي تري نه تیری نه کوي يعني يو د بل
سره نه ګډيري.

همدارنګه د سورت النمل په ۶۱ نمبر آیات کې
فرمایي وَجَعَلَ بَيْنَ الْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا ط او ګرځولي
يې ده په منځ د دوه بحرونو کې پرده. يعني د خواړه
او تروه بحرونو په منځ کې پرده ده چه سره ګډ
نشي.

همدارنګه د الفرقان په ۵۳ نمبر آیات کې فرمایي
وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ هَذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَذَا
مِلْحٌ أجاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا وَحِجْرًا مَّحْجُورًا
(۵۳) او همدغه الله هغه ذات دي چه: دوه بحرونه
يې خوشي کړي دي. يو خوړ او خوندور، او بل
تريخ او تريو او ګرځولي ده الله ددي دواړو په منځ

کې یوه پرده او خنډ چه هغوي یې د گډیدلو څخه منع کړيدي.

که غور او فکر وکړو نو بیشکه دا ثابتیږي چه قرآنکریم د الله تعالی کتاب او کلام دی حُکمه چه ۱۴۰۰ کاله مخکې د انسان دپاره دداسي معلومات ورکول ناممکن او محال ؤو کوم چه په اوسني وخت کې د ساینسي تحقیقاتو په واسطه منځ ته راغلي دي. ښه به دا وي چه انسان د شک او انکار په حای د قرآن په آیاتونو باندې غور او فکر وکړي ان شأالله چه الله به ورته هدایت وکړي. و ما علینا الا البلغ المبين.

ډاکتر محمد عثمان نظامی

قرآن کریم او ساینس

د مور په رحم کې د ماشوم جوړیدل

Human Embryology and The Holy Quran

په دې باره کې چې ماشوم د مور په رحم کې څنګه جوړیږي اول د پخوا نیو زمانو نه د شلمې پېړۍ پورې د مخکېنیو ساینسدانانو نظریات یا تیوریز ګورو او بیا د قرآن او ماډرن ساینس معلومات ګورو. ارسطول ویلي چې په رحم کې ماشوم د بنځو د میاشتې مریضۍ پواسطه د جوړ شوي تخم یا سیدو او د ټینګې وینې نه جوړیږي. یونانیانو او اروپایانو ویلي چې په رحم کې ماشوم د میاشتینۍ مریضۍ د وینې څخه جوړیږي. په ۱۷ پېړۍ کې چې مایکروسکوپ کشف یا ډیسکور شو، نطفی یا سپرم او اوم وپیژندل شو، نو د ساینسدانانو نظر یا تیوري هم د سپرم او اوم یا د پلار او د مور د نطفو په پیژنلو سره بدله شوه. نوي تیوري دا وه چې: یو وړوکی مکمل جوړ شوي انسان د پلار په نطفه یا سپرم کې موجود وي خو څه وخت وروسته چې

معلومه شوه چه اوم يا د مور هگۍ د سپرم نه غټه ده نو دا تيوري هم بدله شوه بيا يې ويلی چه نه يو وړوکی مکمل جوړشوي انسان د مور په هگۍ يا اوم کې موجود وي چه همدا وړوکی انسان غټيري او په يو مکمل انسان بدليري. په ۱۸ پيري کې خبره دي ته ورسیده چه د ماشوم په جوړيدو کې سپرم او اوم يا د پلار او مور نطفی دواړه برخه اخلي. بالآخره په ۱۹۴۰ يعني ۲۰ پيري کې د مادرن ايمبريالوژي يا د مور په رحم کې د ماشوم د جوړيدو علم منځ ته راغی. چه ساينسي تحقيق ثابته کړه چه: د ماشوم د جوړيدو دپاره د پلار نطفه يا سپرم د مور رحم ته څخول کيږي او په رحم کې د مور د نطفی يعني اوم يا هگۍ سره يو ځای کيږي دننه ورننوځي اود هگۍ په مرکز يعني هسته يا نيکليوس کې د مور او پلار ارثی خاصيتونه يعني کروموزمونه سره يوځای کيږي. او القاح شوي هگۍ يا زايگوت جوړيږي. بيا زايگوت د رحم په ديوال کې لکه د يو تخم يا سيد ننوځي او وروسته د څو مرحلو يا ستيجز د تيريدو څخه د مکمل ماشوم په شکل دنيا ته راځي. راځو اوس ۱۴۰۰ کاله پخوا په دي باره کې دقرآنکريم معلومات گورو. هيله کوم چه ښه په غور او توجه سره يې واورئ.

قرآنکریم د انسان په باره کې د سورت الا نسان په اول نمبر آیات کې فرمایي :

هَلْ أَتَى عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِّنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُن شَيْئًا مَّذْكُورًا (۱)

په انسان د زماني داسي وخت هم تیر شويدي چې هغه کوم د یادولو وړ شي نه وویعني هیڅ نوم او نشان یې نه وو. نو کله چې یو نوی انسان دنیا ته راځي نو اول هغه مواد یعني عناصر یا ایلیمینټ چې د انسان یعني نوي ماشوم د جوړیدلو دپاره ضرور او پکار دي د هغه د مور او پلار وجود ته داخليري. باید ووايو چې نوموړی مواد په خټه یعني خاوره او اوبو کې موجود دي. چې د خاورې نه سبزیجاتو ، وښو او میوو ته ځي . اود وښو نه حیواناتو او د حیواناتو ، سبزیجاتو او میوو نه انسان ته ځي . سورت المؤمنین په ۱۲ نمبر آیات کې فرمایي وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِّن طِينٍ (۱۲) او بیشکه مونږ انسان د خټی د جوهر نه جوړ کړ. یعني الله تعالی د انسان د تخلیق او پیدا کېدو ابتدا د خټی د جوهر یا کیمیاوي اجزاوو نه وفرمايله . لکه مخکې چې مونږ وویلې چې د خټی کیمیاوي اجزا لکه مینرالونه، اوسپنه، مالګه، او کیمیاوي عناصر یا

ایلمینت لکه کلسیم
 ،سودیم، فاسفورس، سلیکان، پوتاشیم، ایوډین، مگنیشیم،
 یم، ځینک او داسي نور وښو ، میوو او سبزیجاتو
 ته ځي او د وښو نه حیواناتو ته ځي او د
 حیواناتو، سبزیجاتو او میوو نه انسانانو ته ځي او
 په انسانانو یا مور او پلار کې د ډیرو محفوظو
 کارخانو پواسطه تري نه د انسان نطفه يعني سپرم
 او اوم یا د پلار او مور نطفې جوړیږي. چه دا د
 نطفی د جوړولو کارخاني په مورگانو کې د رحم
 بنی او چپ خواته-----

موقیعت لري تخمدان یا اووري نومیږي. او په
 پلرونو کې د نطفی د جوړولو کارخاني یا تناسلی
 سیستم د خیتی نه دباندې موقیعت لري. قرآنکریم په
 سورت المؤمنین کې فرمایي:
ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ اوبیا مونږ هغه په
 یو محفوظ ځای کې په نطفه تبدیل کړل. اوس د
 نطفی نه علقه څنګه جوړیږي؟ بڅنه غواړم د نزاکت
 او آدب د مراعاتولو په وجه نشم کولای چه بعضی
 نومونه مستقیماً واخلم. په هر ترتیب-----

کله چه پلار و غواړی چه مور ته نطفه یا سپرم
 ورکړي نو کارخانه يعني تیستیس جوړو شونډو ته

د خارجیدو اجازه ورکوي (من نطفت اذا تمني) او په رحم کې د خڅیدو نه وروسته دمور د نطفې يعني اوم يا هګۍ سره يوځای او بالآخره دننه ورننوځي نو کله چه د پلار نطفه يا سپرم د مور نطفې يا هګۍ ته ورننوځي نو د پلار او مور ميراثي خاصيتونه يعني کروموزمونه سره شريکوي يا په بل عبارت يو سنگل ډي اين اي دپلار دخوانه او يو سينگل ډي اين اي د مور دخوانه سره يو ځای کېږي او يو ډبل ډي اين اي جوړوي. چه د هر څه نه اول په نوموړي ډي اين اي کې د مرګ د وخته پورې دنيا ته د راتلونکي انسان د جوړیدو مکمله نقشه جوړيږي يعني په نوي ډي اين اي کې يو مکمل انسان ډيزاين او پروگرام کېږي. چه د همدې پروگرام مطابق لحظه په لحظه انسان جوړيږي او بدلونونه پري راځي مثلاً قد به يې څنگه وي، د سترگو رنگ، وينستان، لاسونه، پوزه، خوله، کوم مرضونه به په کوم وخت کې پري راځي. عادتونه به يې څنگه وي استعداد او ذهني حالت به يې څنگه وي او داسي نور ډير زيات چه ذکر کول يې دلته نا ممکن دي. دغه د نوي ډي اين اي جوړيدل او په کې د مرګ د وخت پورې دنيا ته د راتلونکي انسان پروگرامول او دهمدي پروگرام مطابق د انسان

چلیدل قرآنکریم دي ته تقدیر وایي د عبث د سورت په ۱۹ نمبر آیات کې فرمایي مِنْ نُطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ (۱۹) د نطفی نه الله انسان پیدا کړو بیا یې د هغه تقدیر وټاکه. او ماډرن ساینس ورته جینیټیک پروگرامینګ وایي. او د دي دواړو نطفو یا ګامیتو یا سپرم او اوم د یوځای کېدو نه چه کومه مخلوط یا ګډه نطفه جوړیږي قرآنکریم دي ته نطفت امشاج وایي. او ماډرن ساینس ورته زایګوټ وایي. سورت الانسان په دوهم نمبر آیات کې فرمایي إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ بیشکه مونږ انسان د مخلوطی یا ګډي شوي نطفی نه پیدا کړو. سورت الزمر په شپږم نمبر آیات کې فرمایي!

بَخَلُّكُم فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلَقًا مِّنْ بَعْدِ خَلْقٍ فِي ظُلُمَاتٍ ثَلَاثٍ -- الله تاسو ستاسو د مورګانو په خیتو کې په یوه د بلي پسی مرحلو یا سټیجز کې په دري تیارو پردو کې جوړوي. اوس ساینس وایي چه اوله تیاره د ګیډي د دیوال تیاره ده دویمه تیاره د رحم د دیوال تیاره ده او دریمه تیاره د هغی خلتي د دیوال تیاره ده په کومه کې چه ماشوم د رحم په داخل کې پروت دي. او د مرحلو یا سټیجز په باره کې به لږ وروسته ان شالله په تفصیل سره خبري وکړو .

که دا مخکیني معلومات په لنډ ډول تکرار کړو داسي به وي چه: د مور او پلار نطفی یا سپرم او اوم سره یوځای کېږي او نطفه امشاج یا زایګوټ جوړوي. او په نطفه امشاج یا زایګوټ کې د ټولو نه اول تقدیر یا جینیټیک پروګرام ښکېږي. او بیا د همدې تقدیر او پروګرام مطابق ددې نطفه امشاج یا ځیګوټ څخه د مور په رحم کې په څو مرحلو یا سټیجز کې انسان جوړیږي.

سورت المؤمنین په ۱۴ نمبر آیات کې ددې مرحلو په باره کې فرمایي! ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا
الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ
لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ ۖ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ
(14)، بیا مونږ د نطفی نه علقه جوړه کړه بیا مونږ د علقي نه د غوښو یوه بوټي جوړه کړه بیا مونږ د غوښو د بوټي نه هډوکي جوړ کړل بیا مونږ هډوکو ته غوښه ورواغوستله، بیا مو هغه یو بل مخلوق جوړ کړ. نو الله ډیر زیات برکتناک او تر ټولو پیدا کوونکو ښه پیدا کوونکی دی.

لکه چه لږ مخکې مو وویل نطفه امشاج یا زایګوټ چه په حقیقت کې د انسان تخم یا سید دی د جوړ شوي تقدیر یا جینیټیک پروګرام مطابق نمو

کوي بالاخره د رحم دیوال ته ځان رسوي او په دیوال کې داسي ځان خوي لکه تخم یا سپږچه په خاوره کې خڅیري. او د رحم په دیوال کې داسي راشین کېږي لکه نبات چه په خاوره کې راشین کېږي نو د رحم خواته نمو کوي او غټیږي په ابتدایي مرحله کې چه کوم شکل جوړیږي قرآنکریم ورته علقه وایي يعني که دا خبره لږ واضحه کړو د نطفې نه علقه داسي جوړیږي چه د پلار نطفه یا سپرم دمور رحم ته څخول کېږي وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى (٤٥) مِنْ نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَى (٤٦) او رحم ته د څخولو نه وروسته نوموړی نطفه د مور هڅې یا اوم ته ځان رسوي او نطفه امشاج یا زایکوت جوړوي او د نطفه امشاج یا زایکوت نه علقه جوړیږي. د علقه یوه معني داده لکه یو شي چه د بل شي پورې نښتی او ځوړند وي. اوس ساینسي تحقیقاتو هم معلومه کړي چه علقه د رحم د دیوال پورې نښتي او راځوړنده وي. بله معني ئی لیچ یا ژوره ده دا داسي وړوکی چینجی غوندي یو شي دی په پوستکې خوله لږوي او وینه څکې. پروفیسر کېت مور د لیچ او علقه عکسونه سره مقایسه کړل بالکل سره یو قسم وو ډیره دلچسپه او جالبه دا ده چه پروفیسر مور د

اناتومی په کتاب کې دا خبره د قرآن کریم په حواله لیکلې ده. چه ایمبریو یا جنین په یوه مرحله یا سټیج کې د لیچ پشان شکل لري. د علقه دریمه معنی ټینګه غونډي وینه یا د ویني برغڼه ده. څرنګه چه د علقه به مرحله کې د ویني د دوراني سیستم کار مکمل نه دي یعني د رحم د دیوال نه وینه څکې خو په مکمل ډول یې بیرته نه وباسی نو د ویني د جم کېدو په وجه داسي ښکاري لکه د ټینګی ویني ټوټه یا د ویني برغڼه نو الحمد لله دري واړه معنی ګاني صحیح دي. فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً بیا مو د علقې نه مضغه یا د غوښې یوه ټوټه جوړه کړه. مضغه داسي شي ته وايي لکه جاولو باندي چه غاښونه زور شي او د غاښو نښي په کې معلومیري. ساینسي تحقیق هم تائید کړي چه په دي مرحله یا سټیج کې جنین بالکل داسي ښکاري لکه په جاوله چه د غاښونو چاپونه یا نښي وي که د مضغه په مرحله کې په جنین یا ایمبریو باندي شق وشي یعني غوڅه شي و به ګورو چه بعضی داخلي اعضا یې پوره جوړ شويدي او بعضی پوره نه دي جوړ شوي پروفیسر جانسن وايي چه د دي مرحلې یا سټیج کومه تشریح چه قرآن کړیده ددي نه نوره بهتره او ښه تشریح ددي دپاره نشته. يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ

فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ
 ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُّضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُّخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ
 لَكُمْ بَيِّنَاتٍ لِّتُوقِنَ أَنَّكُمْ تُرْجَوْنَ
 بيا د غوښي د ټوټي نه چه يو څه مكملة جوړه
 شوي ده او يو څه مكملة جوړه نه ده.يعني بعضي
 اعضا يې مكممل جوړشويدي او بعضي اعضا يې
 مكممل نه دي جوړ شوي.

يوه بله مهمه خبره دا ده چه دمضغه په مرحله كي
 جنين يا ايمبريو يا د ماشوم ډير وړوكي شكل د
 شپږ هفتو پوري دوام كوي چه ۴۲ ورځي
 كيږي.چه په دي موده كي يعني دحمل د اولي
 ورځي نه د ۴۲ ورځي پوري جنين يا ايمبريو نه
 معلوميري چه د انسان ده او كه د بل كوم حيوان
 ده.خود ۴۲ شپو او ورځو نه وروسته د اومي هفتي
 په شروع كي د عظام مرحله يا سټيج او د هډوكو
 جوړيدل شروع كيږي.او جنين يا ايمبريو د انسان
 شكل اختياروي او د نورو حيواناتو نه يې فرق
 كيږي په صحيح مسلم كتاب القدر كي د حذيفه
 رضي الله عنه نه حديث شريف روايت دي.كله چه
 د حمل د اولي ورځي نه ۴۲ شپي تيري شي الله يوه
 فرشته ليري چه د مور په رحم كي جنين يا ايمبريو
 ته د انسان شكل او صورت جوړ كړي.

غور وکړئ چه دا دومره ساینټیفیک او
 مایکروسکوپیک معلومات ۱۴۰۰ کاله مخکې د
 حضرت محمد صلی الله علیه و سلم دپاره څنگه
 ممکن ؤو چه په قرآنکریم کې یې د خپل ځانه
 ولیکې په داسې حال کې چه لیک او لوست یې هم
 نه ؤو کړي او نه په هغې وخت کې یو عادي
 میکروسکوپ هم ؤو نه هیڅ کله هم د یو انسان دپاره
 دا ممکنه نه وه چه په هغې وخت کې دي داسې
 معلومات ورکړي. نو بیشکه چه قرآن د الله تعالی
 کتاب او حضرت محمد صلی الله علیه و سلم د الله
 رنستینې نبي او رسول دي. و ما علینا الا ابلغ المبین.

ډاکټر محمد عثمان نظامی

الدرس (۳۳)

د قرآن کریم ساینسی معجزی

(وسپنه)

(IRON)

د قرآن د ساینسي معجزو په سلسله کې نن د اوسپني په باره کې خبري کوو. اول خو د اوسپني نوم یوه معجزه ده. دوه قسمه نومونه دي معلوم او مجهول. فرضاً که زه ووايم چه یو کتاب راکړه نو ته نه پوهیږي چه د څه شي کتاب نو دا د کتاب دپاره نامعلوم یا مجهول نوم دی او که ووايم چه د تاریخ کتاب راکړه نو ته پوهیږي چه زه کوم کتاب غواړم نو دا د کتاب دپاره معلوم نوم دی نو د اوسپني معلوم نوم الحديد دی چه د اجد په حساب ۵۷ کپري. چه دا عدد په قرآن کې د الحديد یا د اوسپني د سورت نمبر ښیي. همدارنگه د اوسپني مجهول یا نامعلوم نوم حديد دي. چه د اجد په حساب ۲۶ کپري. چه دا عدد د اوسپني اټومي نمبر دي. ساینسدانان وايي چه: په حُمکه کې چه څومره اوسپنه ده. دا د سپیس

نه ځمکې ته راغلي ده. ځکه چه زمونږ په شمسي نظام يا سولر سيستم کې دومره حرارت يا ټيمپريچر نشته چه اوسپنه پکې جوړه شي. ځکه چه د لمر داخلي ټيمپريچر يا حرارت د ۲۰ ميلون ډيگري نه زيات نه دي. حال داچه د اوسپني د جوړيدو دپاره څو سوه ميلونه ډيگري ټيمپريچر پکار دی. کوم چه په ډيرو لري غټو ستورو کې پيدا کيږي. کله چه د غټو ستورو عمر پوره شي او د مرگ وخت يې را نژدي شي نو اول ډير لوي شي او بيا انفجار يا ايکسپلوژن وکړي. او يوه اندازه اوسپنه سپيس ته خارجوي چه د سپيس نه بيا مختلفو ځايونو او سيارو ته ځي. نو په دي اساس ساينسدانان وايي چه اوسپنه په ځمکه کې نه ده جوړه شوي بلکه د سپيس نه ځمکې ته راغلي ده. چه د ماډرن ساينس دا خبره قرآن ۱۴۰۰ کاله مخکې د سورت الحديد په ۲۵ نمبر آيات کې کړي ده. فرمايي .

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنْفَعٌ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ (۲۵) او اوسپنه مونږ راليزلی ده. چه پکې ډير شديد طاقت دی. او انسانانو

ته پکې فايدي دي. په دي خو خبري وشوي چه
 ساينسدانان وايي چه اوسپنه د غټو ستورو د
 ايکسپلوژن يا انفجار پواسطه سپيس ته او د سپيس
 نه ځمکې ته راليرل شويده. اوس د اوسپني د طاقت
 او فايدي په باره کې خبري کوو. د اوسپني طاقت او
 فايدي خو هر چا ته معلومی دي نو زه به د اوسپني
 صرف هغه طاقت او فايدي بيان کړم کومې چه
 ستاسو دپاره دلچسپه او معلوماتی وي. دغه ځمکه
 چه مونږ او تاسو پري اوسئرو دا هسی څه د خاورو
 او تيرو پيری نه ده چه پخپل سر دي جوړه شوي
 وي. بلکه خالق په يو خاص نقشه او ډيزاين سره
 جوړه کړيده. نو مونږ د ځمکې د ساختمان او
 جوړښت په هغو برخو بحث کوو. په کومو کې چه
 اوسپنه استعمال شويده. د ځمکې مرکز يا سينتر د
 جامدي او سپني د بال نه جوړ شويدي. ددي بال
 شعاع ۱۲۲۰ کيلو ميتره ده. او ټيمپريچر يا حرارت
 پکې ۵۵۰۰ ډيگري سانتیگرید دي د بال د سطحی
 او مرکز په منځ کې فاصلي ته شعاع وايي. دا وه د
 داخل د خوانه د ځمکې اوله طبقه يا اينتر کور. ددي
 پسې د داخل د خوانه د ځمکې دوهمه طبقه ده چه
 اوټر کور ورته وايي. د ځمکې دا طبقه د مايع
 اوسپني نه جوړه شويده ټيمپريچر پکې ۵۰۰۰

ډيگري س س.دي.او ضخامت يا پنډوالی يې
 ۲۳۰۰ کيلو متره دي. دا مايع يا اوبه اوسپنه دوران
 او گردش کوي مقناطیسی ساحه يا ميگناتیک فيلډ
 جوړوي. او مقناطیسی ساحه د حُمکې د سطحی
 خواته حَي يا انتشار کوي. او بالآخره خو زره کيلو
 متره د حُمکې د سطحی نه پورته حَي. او ټوله حُمکه
 او اتموسفير گرد چاپيره د يو کمربند او پوښ پشان
 احاطه کوي. او د هغو راډيو اکتيف زراتو او
 تشعشعاتو او بي انتها خطرناکو شعاکانو مخنيوي
 کوي او بيرته يې فضا يا سپيس ته ليري کومي که
 چيرته حُمکې ته راورسيږي نو حُمکه به مړه شي
 او نه به د حُمکې دا شکل پاتي شي او نه به يو
 ژوندي موجود او حتی اتموسفير به هم پاتي نه
 شي. يعني د اوسپني پواسطه دا جوړ شوی کمربند
 نه يواځي د حُمکې او ژوندي موجوداتو بلکه د
 حُمکې د اتموسفير حفاظت هم کوي. بله خبره دا ده
 چه دا دومره لويه کوره څنگه گرځي؟ البته په دي
 باره کې ډير نظريات يا تيوريز دي خو زه د هغی
 تيوري په باره کې خبري کوم. کومه چه زمونږ د
 موضوع پورې مربوط وي. بايد ووايم چه دا صرف
 تيوري يا نظر دی کېدای شي چه صحيح وي يا غلط
 بعضی ساينسدانان وايي چه:کله چه د اوسپني مايع

برخه د ۲۳۰۰ کبلو مترو په پیروالي دوران او گردش کوي نو ځمکه هم د ځان سره د خپل اکسيز او محور په خوا او شاه گرځوي.

همدارنگه د ژوند په هره برخه کې د اوسپني ضرورت او فايدي بي حساب دي. که انسان غور او فکر وکړي چه د شلمي پيرۍ دساينسي تحقيقاتو نه مخکې خو هيڅ چا ته هم معلومه نه وه چه اوسپنه د سپيس نه ځمکې ته راغلي ده نو په قرآن کې دا د کومي منبع نه ليکل شوي چه اوسپنه د سپيس نه ځمکې ته راليرل شویده. حيرانيدل او تعجب دی چه عقل او کامن سينس دا څنگه مني چه هر شي ته چانس او حادثه وايي؟ د سپيس نه ځمکې ته د اوسپني راتلل يوه حادثه وه، د ځمکې په مرکز کې د ۱۲۲۰ کيلومترو په شعاع د اوسپني د بال جوړيدل حادثه وه، او دي بال ته ۵۵۰۰ درجی حرارت ورکول او دوامدار ساتل حادثه ده، او ددي بال دپاسه د ۲۳۰۰ کيلومترو په پيروالي د مایع اوسپني جوړيدل، ۵۰۰۰ درجی حرارت ورکول او دوامدار ساتل حادثه ده، او دي مایع اوسپني ته په يو خاص سپيد حرکت او دوران ورکول او ددي دوران او سپيد په يو حال دوامدار ساتل دا يوه حادثه وه، د مایع اوسپني پواسطه د ميگناتیک فيلډ يا

مقناطیسی ساحی جوړیدل او بیا د هغی پواسطه د واین الین بیلټ یا د حُمکې اواتموسفیر محافظوي کمر بند جوړیدل یوه حادثه ده. دا خومره حادثې شوي؟ په انسان خو که دري حادثې راشي نو مشکله ده چه تري بچ شي. نو بیا هغه څوک چه هرشي ته حادثه وایي. فکر او غور دي وکړي چه دا څنگه امکان لري چه په کائناتو کې بي حسابه حادثې په عوض ددي چه په کائناتو کې خرابي او گډوډي راولي. برعکس آبادي او نظم راولي؟ و ما علینا الا

البلغ المبین. ډاکتر محمد عثمان نظامی

الدرس (۳۴)

د قرآن کریم ساینسی معجزی

د ګوتی نښه یا فینګر پرنټ

دا څومره انسانان چه اوس په دنیا کې موجود دي یا په قبرو کې دي. او یا وروسته ددي نه دنیا ته راځي. هر یو انسان ته الله پاک جدا او مختلفه ای ډي، یا هویت او یا پیژندنه ورکړي ده. یعني د یو انسان ای ډي یا هویت د بل انسان په شان نه وي. ډي ای ډي ته د ګوتی نښه یا فینګر پرنټ وایي. دا د انسان دومره قوي ای ډي یا پیژندنه ده. چه حتی په هغو غبرګونکو یا تواین ماشومانو کې چه ډي این ای یې یو قسم وي. خو فینګر پرنټ یې مختلف او فرق لري. او هر انسان به د همدې ای ډي او هویت سره د قبر نه راپورته کېږي. او د همدې ای ډي سره به د حشر میدان ته ځي. الله پاک د سورت الْقِیمَهِ په دریم او څلورم نمبر آیتونو کې فرمایي **يَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَلَّنْ نَجْمَعُ عِظَامَهُ** (۳) **بَلَىٰ قَدَرِين** **عَلَىٰ أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ** (۴) آیا انسان داسې خیال او

گمان کوي چه مونږ به د هغه هډوکي راجمع نکړي شو؟ ولي نه ضرور به يې راجمع کړو. مونږ خو په دي قادر يو چه برابر به کړو د گوتو سرونه دده. يعني د گوتو په سرونو کې چه کوم خطونه د فينگرپرېنټ دپاره په دنيا کې دي. همدا قسم خطونه به الله تعالى کله چه انسان بيا راژوندي کوي دگوتو په سرونو کې ورته برابر او جوړ کړي. يعني کوم فينگرپرېنټ يا اې ډي چه انسان يې په دنيا کې لري. همدا فينگرپرېنټ يا اې ډي به يې د بيا راژوندي کېدو په وخت کې هم وي. دلته د غور او فکر خبره داده چه: ساينس خو د اول ځل دپاره د نولسمې پېړۍ په آخر کې د فينگرپرېنټ اهميت او حقيقت کشف کړ او د انسان د ټولو نه د قوي اې ډي او هویت په حيث وپيژندل شو. او ددي نه مخکې هيڅ چاته په دي باره کې معلومات نه وو. نو ۱۴۰۰ کاله پخوا په قرآن کې د داسي حقيقت ذکر کول ددي دلېل دي چه قرآنکريم د الله تعالى کلام او کتاب دی.

سوال د هغه چا نه چه د داروين په ايولوشن او نيچرل سيلېکشن عقیده لري. سوال دادی چه ولي د ټولو انسانانو فينگرپرېنټ يو د بل نه مختلف او يونيک دی ؟. آيا ستاسو عقل او کامن سينس دا

قبلوي چه ايولوشن او نيچرل سيليكشن دي د هر
 انسان دپاره بيل بيل او يونيك فينگرپرېنټ
 پروگرام او اينتخاب كړی وي؟ او د هغی مطابق دي
 هر انسان د خپل ځانگړی او يونيك فينگرپرېنټ
 سره دنيا ته راځي. معلومه خبره ده چه يو سالم عقل
 نه دا مني او نه يې قبلوي. دوهم دا چه: فرضاً كه
 چيرته انسانان د داروين د ايولوشن په نتيجه كي
 منځ ته راغلي وي. نو ددي نه خو چه انسانان
 مختلفي ای دي او فينگرپرېنټ ولري. ددي امکان
 ډير زيات دی چه ټول انسانان يو قسم ای دي او
 فينگرپرېنټ ولري. حال دا چه په ژونديو او مړو
 كي د هيڅ چا فينگرپرېنټ او ای دي يو قسم نه ده
 فلها دي دومره انسانانو ته هر يو ته بيله بيله ای
 دي جوړول دا فقط د الله تعالى کار دی او دا هرڅه
 الله جوړ کړي دي. اُمید دی که په دي موضوع
 څوک غور او فکر وکړي ان شأالله چه الله به ورته
 هدايت وکړي. و ما علينا الا البلغ المبين.

ډاکتر محمد عثمان نظامی

قرآن کریم او ساینس

په رحم کې د هلك او جلی د جوړیدو دپاره مسؤل پلار دی او که مور؟

د مور په رحم کې د هلك او جلی د جوړیدو دپاره پلار مسؤل دي او که مور؟ په دي باره کې د قرآن خبره بالکل ښکاره او واضح ده . خو د آیات په ترجمه د پوهیدو دپاره د لږ غوندي معلومات ضرورت دی. هغه دا چه: دوه قسمه نطفی دي . د پلار نطفه او د مور نطفه. دمور نطفه- د حمل د نیولو لپاره د وجود څخه دباندې نه ځي او په رحم کې وي. او د پلار نطفه د وجود نه خارجيږي او په رحم کې څڅول کیږي. او ماشوم ددي دواړو نطفو د یوځای کېدو نه جوړیږي.. ان شاءالله چه اوس به د آیاتونو په ترجمه او مطلب آسانه پوه شی.

قرآن د سورت النجم په ۴۵ او ۴۶ نمبر آیاتونو کې فرمایي !

وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ (۴۵) مِن نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ (۴۶) او دا چه الله دواړه قسمونه يعني نر

او بنځه د نطفې نه جوړوي. کله چه هغه په رحم
 کې څڅول کېږي. گورو چه: دا مبارک آیاتونه په
 ډیر واضح ډول وایي چه: د نر او بنځې جوړیدل
 یا د جنس تعینیدل دهغې نطفې پواسطه کېږي کومه
 چه په رحم کې څڅول کېږي. لږ مخکې پوه شو چه
 په رحم کې صرف د پلار نطفه څڅول کېږي. نو
 وایو چه د قرآن د معلومات مطابق د مور په رحم
 کې د جلی او هلک د جوړیدلو دپاره یواځې پلار
 مسؤل دی او د مور پکې هیڅ رول نشته. اوس
 گورو چه دماډرن ساینس معلومات په دې باره کې
 څه دی آیا د قرآن د معلومات مطابق دی او که
 نه؟ خو د ساینسي تشریح نه مخکې باید پوه شو
 چه: سپرم د پلار نطفې ته او اوم د مور نطفې ته
 وایي او کروموزومونه د مور او پلار ارثي
 خاصیتونه اولادونو ته انتقالوي. باید ووايو چه د
 کروموزوم په اساس مور یواځې یو قسم نطفې یا
 اومز جوړي چه صرف ایکس کروموزوم لري. او
 پلار دوه قسمه نطفې یا سپرمز جوړوي یعني یو
 قسم نطفې یا سپرم داسي دي چه یواځې ایکس
 کروموزم لري. او بل قسم نطفې یا سپرم داسي دي
 چه صرف وای کروموزوم لري. یعني مور صرف
 ایکس ایکس کروموزومونه لري. او د ماشوم د

جوړولو په وخت کې يواځې ايكس کروموزوم
 وركولاى شي. او پلار ايكس او واى دواړه
 کروموزومونه لري. نو د ماشوم د جوړولو په وخت
 کې كولاى شي چه يا ايكس کروموزوم وركړي او
 يا واى کروموزوم وركړي. بايد ووايو كه ايكس
 کروموزوم د ايكس سره جوړه او يو ځاى شي نو
 نوي ماشوم به جلى وي. او كه واى کروموزوم د
 ايكس سره جوړه او يو ځاى شي نو نوي ماشوم به
 هلك وي. اوس كه د پلار هغه نطفه يا سپرم چه
 واى کروموزوم لري د مور رحم ته داخل شي او
 د مور د نطفې يا اوم سره يوځاى شي نو واى به د
 ايكس سره جوړه شي ځكه چه د مور نطفه يواځې
 ايكس کروموزوم لري. نو كوم ماشوم چه منځ ته
 راځي هلك به وي. او كه د پلار هغه نطفه يا سپرم
 چه ايكس کروموزوم لري دمور رحم ته داخل شي
 او د مور د نطفې يا اوم سره يوځاى شي. نو ايكس
 به د ايكس سره يوځاى شي ځكه چه د مور نطفه
 خو صرف ايكس کروموزوم لري. نو كوم ماشوم چه
 منځ ته راځي جلى به وي. يعنې كه د پلار د خوانه
 ايكس وركول شي جلى او كه واى وركول شي
 هلك منځ ته راځي. په لنډ ډول بايد ووايو چه د
 ماشوم د جنس تعينيدل د پلار پورې اړه لري او

مور پکې هېڅ رول نلري. ګورو چه د شلمې پېړۍ
 ساينسي تحقيقات د قرآن د آياتونو تصديق کوي. فکر
 وکړئ چه يونانيانو او اروپايانو د ولسمۍ پېړۍ
 پورې عقیده لرله چه د مور په رحم کې ماشوم د
 مور د مياشتيني عادت د ويني نه
 جوړيږي. مايکروسکوپ په ۱۷ پېړۍ کې جوړ
 شو. سپرم او اوم په ۱۸ پېړۍ کې وپيژندل شو مګر
 بيا هم د ساينسدانانو عقیده دا وه چه د يو مکمل
 انسان وړوکی شکل په سپرم کې موجود
 وي. وروسته يې دا خبره بدله کړه داسي چه يو
 وړوکی مکمل انسان په اوم کې وي او همدا
 وړوکی انسان غټيږي. په هر ترتيب ماډرن
 ايمبريالوژي په ۲۰ پېړۍ کې منځ ته راغله. فکر
 وکړئ چه ۱۴۰۰ کاله مخکې د نطفو يعني
 سپرم، اوم او کروموزوم د کار په باره کې معلومات
 ورکول په کوم چه د شلمې پېړۍ نه مخکې هېڅوک
 نه پوهيدلو آيا په غير د خالق او کريتر څخه د بل
 چا دپاره ممکن ؤ. نو ۱۴۰۰ کلونه مخکې د داسي
 معلومات ورکول د دي ثبوت دی چه قرآنکريم د
 الله کلام دي. بله ډيره مهمه خبره داده چه قرآن او
 ساينس دواړه وايي چه د هلک او جلۍ د جنس د
 تعينيدلو دپاره يواځي پلار مسؤل دی. خو بيا هم

زمونږ په جامعه کې اکثره خلک چه نارینه اولاد
يې نه کېږي تور او تهمت په ښځو لگوي او دوهم
واده کوي. و ما علينا الاالبلغ المبين. ډاکټر محمد عثمان نظامی

د قرآن کریم ساینسي معجزی په پوستکي کي د درد اخذی یا پین ریسپیتر

پخوا انسانانو فکر کولو چه د درد احساسول د دماغ یا برین پوري اړه لري. لیکن تازه ساینسي تحقیقاتو معلومه کړه چه د انسان په پوستکي کي تقریباً د دري میلونو څخه زیاتي د درد اخذی یا پین ریسپیترز موجود دي. چه ددي نه په غیر یو سری د درد احساس نشي کولای. نو په دي اساس کله چه ډاکتر داسي مریض گوري چه سوخیدلای وي. نو د یو سینجاق څوکه په سوخیدلي خای یا پوستکي باندي کیر دي. که مریض د درد احساس وکړي نو ډاکتر خوشالیري ځکه چه پین ریسپیترز نه دي سوي یعنی جوړ دي او سوختگی سطحی ده. خو که مریض د درد احساس ونه کړي نو ډاکتر وایي چه سوختگی ژوره یا ډیپ ده یعنی پین ریسپیترز سوي او د منځ نه تللي دي.

قرآن کریم د سورت النسا په ۵۶ نمبر آیات کي په ډیر واضح ډول په پوستکي کي د پین ریسپیتر د موجودیت په باره کي فرمایي! إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا

بَيَّاتِنَا سَوَّفَ نُصَلِّيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ
بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَزِيزًا حَكِيمًا (٥٦)

بیشکه هغو خلکو چه زمونږ د آیاتونو نه یې انکار کړیدی. ډیر زر به یې په اور کې واچوو. کله چه د هغوي د بدن پوستکي وسوځول شي. نو د هغوي (یعني سوځول شوو پوستکو) په حای به نور پوستکي ورکړو. چه د عذاب خوند ښه وڅکي. بیشکه الله ډیر زورور دی. او د خپلو فیصلو د عملی کولو په حکمت ډیر ښه پوهیږي.

پروفیسر تگت تی ایسن چه په تایلیند کې د چینگ می په یونیورسیتی کې د اناتومی د ډیپارمینټ چیرمین ؤو. نوموړی د ژوند ډیره برخه د پین ریسپیټرز په ریسرچ او تحقیق کې تیره کړي وه. په اول کې هغه بالکل په دي یقین ونه کړو چه ۱۴۰۰ کاله پخوا دي قرآن دا ساینسي حقیقت ذکر کړي وي. خو وروسته یې بیا ددي مبارک آیات په باره کې ډیر تحقیق او ریسرچ وکړ او بالاخره ورته معلومه شوه او ویې منله چه واقعاً دا ساینټیفیک فکت ۱۴۰۰ کاله مخکې په قرآن کې ذکر شوی دی. او په ریاض کې په یو طبي کانفرینس کې یې د

سلهاو خلکو په مخکي اقرار وکړ چه: لا اله الا الله محمد رسول الله. و ما علينا الا البلع المبين.

ډاکټر محمد عثمان نظامي

.

په قرآنکریم کی ریاضیاتی معجزې

په اولنۍ او وروستۍ وحی کی د ۱۹
نمبر محافظوی رول (اوله برخه)

Mathematical Miracles of Quran Part 1

په قرآنکریم کې د ریاضی یا حساب داسې یو محافظوي او سیکپوریتی سیستم موجود دی چه دانسان د عقل او استعداد نه ډیر زیات اوچت دی او دا دومره قوي سیستم دی چه: که چیرته په قرآنکریم کې یو حرف، لفظ یا لغات او یا یو آیات د خپل حای نه بیخایه شي او یا د قرآنکریم نه وویستل شي او یا په قرآنکریم کې اضافه شي، نو ددې سیستم پواسطه غلطې سمدستي نیول کېږي. یا په بل عبارت قرآنکریم کوډید یا کوډ شوي کلام دی. چه کونجیگاني او کوډز یې دوه حسابي نمبرونه دي چه یو ۷ او بل ۱۹ دی. اگر چه د شروع او مثالونو د ورکولو نه مخکې شاید تاسو حُما په خبرو پوه نشئ خو لږ وروسته به ان شالله په مثالونو کې پوه شئ. اصلاً ددې سیستم د کار طریقه داسې ده چه په قرآنکریم کې حُني شیان داسې تکرارېږي

يا داسي حساب راځي چه په ۱۹ او يا ۷ باندي پوره پوره تقسيميري يعني هيڅ شي باقي نه پاتي کيږي. اوس

د ۱۹ نولسم نمبر محافظوي رول په قرآنکريم کي گورو:

دا نمبر د سورت المدثر په ۳۰ نمبر آيات کي ذکر شويدي (**عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ**) لفظي ترجمه يي دا ده چه: په هغی باندي نولس. --- علماً کرام ددي تشریح داسي کوي چه په دوزخ 19 محافظي او پيره داري فريشتی مقرري شويدي.

اول- په اولنی او آخرنی وحی کي د 19 نولسم نمبر محافظوي رول مطالعه کوو.

..اولنی وحی چه نازل شويده هغه د سورت العلق اولني ۵ ايتونه دي چه په غار حرا کي په پيغمبر ع نازل شوي دي ! أَقْرَأْ بِأَسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ (۱) خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ (۲) أَقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ (۳) الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ (۴) عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ (۵)

دا سورت د آخر د خوانه ۱۹ نولسم نمبر سورت دی يعني که دسورت الناس نه مخ په

شاه راشو مثلاً سورت الناس اول ،سورت الفلق
 دوهم نو سورت العلق 19 نمبر راڻي ڇهه دا نمبر
 $1=19/19$ 19 پوره پوره تقسيميري

—2

په قرآن کي ١١٤ سورتونه دي نو که د
 سورت العلق د آخر د خواخه نمبر(د سورت
 الناس د خوانه) يعني ١٩ د ١١٤ نه منفي يا کم شي
 ٩٥ پاتي کيږي کوم ڇهه په ١٩ باندي پوره پوره
 تقسيميري. $95=114-19$
 $5=95/19$

—3 په دي 5 ايتونو يا اولني وحي کي ١٩ الفاظ يا
 لغاتونه يا ورد دي.

کوم ڇهه په 19 باندي پوره پوره تقسيميري.

$$19/19=1$$

لاندي يي وگورئ

1- اَقْرَأْ	2- بِاسْمِ	3- رَبِّكَ	4- اَلَّذِي	5- خَلَقَ	6- خَلَقَ	7- اَلْإِنْسَانَ
8- مِنْ	9- خَلَقَ	10- اَقْرَأْ	11- وَرَبِّكَ	12- اَلْاَكْزَمُ -	13- اَلَّذِي	14- عِلْمَ
15- بِتِلْكَ	16- عِلْمَ	17- اَلْإِنْسَانَ	18- مَا لَمْ	19- يَخْلُقْ	19- تُولُ	تَسُو كُولَايَ شِي چَه پَخِيلَه يِي هَم وَشْمَارِي
					لِغْتُونَه دِي مَثَلًا اَقْرَأْ يُولُفْظَ بِاسْمِ بِل لَفْظِ اَو پَه بِيْنَخَه وَاوَرُو اَيَاتُونُو كِي تُول 19 اَلْفَاظِ يَا لِغَاتُونَه جَوْرِي	

4— او همدارنگه په اولنۍ وحې کې يا د سورت
العلق په اولنيو پېنځه آياتونو کې تُول ۷۶ حروف يا
ليترز دي مثلاً اَقْرَأْ 4 حروف، باسم 4 حروف رَبِّكَ
3 حروف او په همدې ترتيب د تُولو پېنځه آياتونو
حروف 76 کپري کوم چه په ۱۹ باندي پوره پوره
تقسيميري $4=76/19$

5-- کله چه قرآنکريم تکميل شو ، د سورت العلق ۱۴ نور ايتونه هم نازل شو نو د ټول سورت د ايتونو تعداد پينځه جمع څوارلس يعني ۱۹ شو کوم چه په 19 باندي پوره پوره تقسيميري $19/19=1$ **6--** او د ټولو نولس ايتونو د حروفو تعداد ۲۸۵ دي کوم چه په ۱۹ باندي پوره پوره تقسيميري $285/19=15$

اوس د وروستني وحې په باره کې چه د النصر سورت دي خبري کوو. **إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ (1) وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا (2) فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا**

إِذَا حروف-3	جَاءَ حروف-3	نَصْرُ حروف-3	اللَّهُ حروف-4	وَالْفَتْحُ حروف-6
وَرَأَيْتَ	النَّاسَ	يَدْخُلُونَ	فِي	دِينِ
اللَّهُ	أَفْوَاجًا	فَسَبِّحْ	بِحَمْدِ	رَبِّكَ
وَاسْتَغْفِرْهُ	إِنَّهُ	كَانَ	تَوَّابًا	په ټولو ايتونو کې د الفاظو تعداد 19 دي او په اول ايات کې د حروفو تعداد 19 دي

په آخرنۍ وحې کې هم کتل کېږي (پاس جدول کې يې وگورئ)
چه: 1-- د الفاظو يا لغاتو تعداد يې ۱۹ دي کوم چه په 19

باندې پوره پوره تقسيميري $19/19 = 1$ ،
2---- او په اول ايت. **إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ** كي
 د حروفو تعداد ۱۹ دي. کوم چه په 19 باندې پوره
 تقسيميري. $19/19 = 1$.

3--- سورت النصر يا وروستنی وحې د سر د
 خوانه (د سورت الفاتحه د خوانه) 110 يو سل او
 لسم سورت دي، او 3 ايتونه دي که بسم الله ورسره
 حساب شي نو 4 ايتونه کيږي، نو که چيرته د
 سورت نمبر او د سورت ايتونه سره جمع شي نو
 د قرآنکريم د ټولو سورتونو تعداد پلاس راځي چه
 114 دي کوم چه په 19 پوره پوره

تقسيميري $110 + 4 = 114$.

$$114/19 = 6$$

ډيره حيرانونکې ده چه اولنی وحې چه د سورت
 العلق اولني 5 ايتونه دي هم 19 لغاتونه يا ورډز
 دي او په 19 باندې پوره تقسيميري، او آخرنی
 وحې چه د سورت النصر دري ايتونه دي او 23
 کلونه د اولنی وحې نه وروسته نازل شوي دي هم
 19 لغاتونه يا ورډز لري او په 19 باندې پوره
 تقسيميري.

الدرس (۳۸)

په قرآن کریم کی د ریاضیاتی معجزو دوهمه برخه

په بسم الله کی د ۱۹ نمبر محافظوي رول

د ښه پوهیدو دپاره باید په قرآن کریم کې د ریاضیاتی معجزو اوله برخه مطالعه کړئ چه په اولنې او آخرنې وحې کې د نولسم (۱۹) نمبر د محافظوي رول څخه بحث کوي، ومولیدل چه په اولنې وحې کې (د سورت العلق اولنې پینځه آیاتونه) هم د الفاظو یا لغتونو تعداد نولس (۱۹) دي، او په وروستني وحې کې (د سورت النصر دري آیاتونه) هم د الفاظو یا لغاتونو تعداد ۱۹ دي، چه هر یو په نولسو پوره پوره تقسیمیري. اوس په دوهمه برخه کې د نولسم نمبر (۱۹) محافظوي یا سیکپوریتی رول په بسم الله کې مطالعه کوو .

په بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ کې د حروفو تعداد ۱۹
دي کوم چه په ۱۹ نولسو پوره پوره
تقسیمیري. $19/19=1$

يعني ۱۹ چه په ۱۹ باندي تقسيم شي جواب يي ۱ دي

په قرآنکريم کې ټول ۱۱۴ سورتونه دي، د هر سورت په شروع کې بسم الله شته، خو د نهم سورت يا سورت التوبه په شروع کې بسم الله نشته. مگر د ۲۷ اويشتم سورت يا سورت النمل په منح کې يوه اضافه بسم الله راغلي ده، **إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ (30)** چه په دي حساب سره د بسم الله تعداد په قرآن کريم کې ۱۱۴ دي کوم چه په ۱۹ باندي پوره پوره تقسيميري او يا د ۱۹ حاصل ضرب دي **۱۹٪۱۱۴=۶**

که د اويشتم سورت نه په کوم کې چه دوه بسم الله دي که مخ په شاه راشو يعني د سورت الفاتحه خواته وبه گورو چه نهم سورت يا سورت التوبه د کوم په شروع کې چه بسم الله نشته نولسم نمبر دي ، کوم چه په ۱۹ پوره پوره تقسيميري. $19=19*1$

27-26-25-24-23-22-21-20-19-18-17-
16-15-14-13-12-11-10-9

گورو چه د ۲۷ اويشتم نه د ۹ نهم نمبر پوري ۱۹ راځي کوم چه په ۱۹ نولسو پوره پوره تقسيميري.

$$۱۹\%۱۹=۱.$$

بله دا چه په بسم الله الرحمن الرحيم کې څلور لغاتونه يا الفاظ يا وړېز دي. اول بسم دويم الله دريم الرحمن څلورم الرحيم، په ټول قرآنکريم کې بسم يعني اسم ۱۹ کرته راغلي. کوم چه په ۱۹ پوره پوره تقسيميزي.

$$۱۹\%۱۹=۱\text{---} \text{---} \text{جواب} \text{---} \text{يعني } ۱۹$$

چه په ۱۹ تقسيم شي جواب يې يو دي .

همدارنگه د الله لفظ په قرآن کريم ۲۶۹۸ واري راغلي کوم چه په ۱۹ باندي پوره پوره تقسيميزي .

$$۱۹\%۲۶۹۸=۱۴۲\text{..... جواب}$$

همدارنگه د الرحمن لفظ په قرآنکريم کې ۵۷ ځله راغلي دي کوم چه په ۱۹ باندي پوره پوره تقسيميزي..

$$۱۹\%۵۷=۳\text{..... جواب}$$

همدارنگه رحيم ۹۴ کرته او رحيم ۲۰ کرته په قرآنکريم کې راغلي دي چه مجموعه يې ۱۱۴ کېږي کوم چه په ۱۹ باندي پوره پوره تقسيميزي

$$۱۱۴=۹۴+۲۰$$

$$۱۹\% ۱۱۴ = ۶ ..... \text{جواب}$$

همدارنگه ډبل سيکوريتی سیستم هم موجود دی. که ددي څلور الفاظو يا لغاتونو يا وړيز جوابونه سره جمع کړو ،وبه گورو چه جواب يا حاصل جمع يې په 19 باندي پوره پوره ويشل کېږي...

مثلاً د بسم د لفظ جواب 1 دي ،د الله د لفظ جواب 142 دي،د الرحمن د لفظ جواب 3 دي او د الرحيم د لفظ جواب 6 دي .که دا ټول جوابونه سره جمع کړو نو حاصل جمع يا جواب يې بايد په 19 باندي پوره تقسيم شي .په لاندي ډول

$$۱ \text{ (بسم)} + ۱۴۲ \text{ (الله)} + ۳ \text{ (الرحمن)} + ۶ \text{ (الرحيم)} = ۱۵۲$$

$$۱۹\% ۱۵۲ = ۸$$

گورو چه د څلور واړو جوابونو مجموعه ۱۵۲ ده کوم چه په 19 پوره پوره تقسيمېږي .فرضاً که په قرآنکريم کې د الله يا الرحمن يا الرحيم د الفاظو نه يو لفظ کم يا زيات شي او يا يو لفظ په بل لفظ بدل شي مثلاً که د الله په ځای رب وليکل شي نو سمدستي د رياضياتی سیستم پواسطه نيول کېږي

،او معلوميري چه يو حرف يا لفظ د خپل ځای نه يا بي ځايه شوي دی او يا د قرآنکریم نه کم شوي او يا زیات شوي دی.

مثلاً که د الرحمن په ځای بل لفظ وليکل شي او يا د قرآن کریم نه يو الرحمن کم يا زیات شي نو بيا يې د الفاظو تعداد په 19 باندې پوره پوره نه تقسيميري. پوهیږو چه دالرحمن د لفظ تعداد ۵۷ دي فرضاً که يو کم شي نو تعداد به يې ۵۶ شي کوم چه بيا په 19 پوره نه تقسيميري يعني د قرآنکریم محافظوي او سيکوريتی سیستم دومره قوي دی چه په قرآن کریم کې حتی د يو حرف د غلطۍ امکان هم نشته چه وروسته به واضح شي. مخکې ددي نه چه وړاندي لار شو اول د ابجد په حساب يو څه خبري کوود قرآنکریم د نزول نه پخوا په عربو کې دا حساب موجود ؤو او اوس هم موجود دی. په عربي ژبه کې هر حرف يو نمبر يا قيمت لري، مثلاً د الف قيمت يو (۱) د بي (ب) قيمت دوه (۲) د ثی (ث) قيمت دري (۳) دي په همدې ډول د عربي ژبي ټول ۲۸ حروف هر يو خپل خپل قيمت لري، نو که په يو لفظ يا لغت يا جمله کې د حروفو په ځای د هغوي قيمتونه کېږدو او سره يې جمع کړو نو کوم حسابي قيمت چه منځ ته راځي نو د هغی

لفظ يا لغت يا جملی د ابجد په حساب قیمت دي او په بعضی وختو کې لیکل کېږي هم مثلاً تاسو به لیدلې وي چې بعضی خلک د بسم الله الرحمن الرحيم په حای 786 لیکي

اوس راځو خپلي موضوع ته په قرآنکریم او حدیثو کې چې څومره د الله تعالی صفتی نومونه دي، په دي ټولو کې صرف څلور نومونه داسي دي چې د ابجد په حساب سره یې قیمت داسي راځي چې په 19 باندي پوره تقسیمېږي. هغه صفتی نومونه په لاندې ډول دي..

-اول-واحد-چې د ابجد په حساب سره یې قیمت یا نمبر 19 دي

دوهم --ذالْفَضْلِ الْعَظِيم-- چې د ابجد په حساب سره یې قیمت ۲۶۹۸ دی

دریم--مجید---چې د ابجد په حساب سره یې قیمت ===== ۵۷ دی -

څلورم-جامع-چې د ابجد په حساب سره یې قیمت = ۱۱۴ دی

ددې څلور نومونو نه په غیر د الله تعالی په نومونو کې بل نوم داسي نشته چې د ابجد په حساب یې چې

کوم نمبر یا قیمت راځي هغه دي په 19 باندي پوره پوره تقسیم شي. دلته لږ ښه متوجه شئ. ډیره حیرانونکي ده ، په معجزانه ډول چه د الله ددي څلور نومونو کوم قیمتونه یا نمبرونه چه د ابجد په حساب راوتی دي ، هو بهو هماغه قیمتونه یا نمبرونه دي کوم چه په قرآنکریم کې: د بسم الله الرحمن الرحيم د څلورو الفاظو یا لغاتونو په قرآنکریم کې د تکراریدلو دي. یعني

اول-

د بسم الله اول لفظ چه اسم دي په قرآنکریم کې ۱۹ کرته ذکر شويدي ، حال دا چه د ابجد په حساب د واحد قیمت هم ۱۹ دي

دوهم -

د بسم الله دوهم لفظ چه الله دي په قرآنکریم کې ۲۶۹۸ کرته ذکر شويدي ، حال دا چه د ابجد په حساب د ذالفضل العظیم قیمت هم ۲۶۹۸ دي

دریم-

د بسم الله دریم لفظ چه الرحمن دي په قرآنکریم کې ۵۷ کرته ذکر شويدي ، حال دا چه د ابجد په حساب د مجید قیمت هم ۵۷ دي څلورم

د بسم الله څلورم لفظ چه الرحيم دي په قرآنكريم
كي ۱۱۴ كرته ذكر شوي دي، حال دا چه د اجد
په حساب د جامع قيمت هم ۱۱۴ دي

: كه ښه په غور سره څېړ شو كتل كېږي چه

ټول قيمتونه په ۱۹ باندي پوره پوره تقسيمېږي، او
كه حاصل تقسيم يا جوابونه يې جمع شي نو حاصل
جمع يې هم په ۱۹ باندي پوره پوره تقسيمېږي.

اول—۱۹٪۱=۱..... جواب

دوهم-۲۶۹۸٪۱۹=۱۴۲..... جواب

درېم-۵۷٪۱۹=۳..... جواب

څلورم-۱۱۴٪۱۹=۶..... جواب

اوس كه د ټولو جوابونه سره جمع كړو نو حاصل
جمع يې هم بايد چه په ۱۹ نولسو باندي پوره پوره
تقسيم شي. په لاندي ډول

۱۵۲=۱+۱۴۲+۳+۶..... د پاس څلور جوابونو

حاصل جمع چه دا هم بايد په ۱۹ نولسو پوره پوره
تقسيم شي په لاندي ډول

۱۹٪۱۵۲=۸..... گورو چه د ټولو جوابونو

حاصل جمع هم په ۱۹ نولسو پوره پوره تقسيمېږي.

بل حقيقت.

په قرآنکريم کي يو څه حسابي اعداد او شمار ذکر شويدي، لکه 100، 10، 2، 1 و غيره خو دلته هر حسابي عدد صرف يو ځل حسابيږي که څه هم په قرآنکريم کي څو کرته تکرار تکرار راغلي وي، نو که مونږ دا ټول حسابي اعداد د يو ځل دپاره وليکو او ټول سره جمع کړو. نو حاصل جمع به يې په 19 پوره پوره تقسيميږي

$$1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+19+20+30+40+50+60+70+80+99+100+200+300+1000+2000+5000+50000+100000$$

د دې ټولو حاصل جمع 162146

که په 19 نولسو يې تقسيم کړو نو پوره پوره تقسيميږي په لاندي ډول

$$162146 \div 19 = 8534$$

ډکتر محمد عثمان نظامی

الدرس (۳۹)

په قرآن کریم کی د ریاضیاتی معجزو دریمه برخه

د ۱۹ نولسم نمبر محافظوی رول په حروف مقطعاتو کی

حروف مقطعات د 29 سورتونو په شروع کې راغلي دي. ټول 14 سیتونه دي مثلاً الم یو سیت حم بل سیت ن بل سیت ،حُني سیتونه د څو سورتونو دپاره هم راغلي دي، لکه الم چه د شیر سورتونو په شروع کې راغلي دي، د عربي حروف تهجی یا د عربي د ژبي حروف 28 دي خو د مقطعاتو په 14 سیتو کې صرف 14 حروف استعمال شوي دي .

----- یعنی د 29 سورتونو په شروع کې
حروف مقطعات راغلي

-----حروف مقطعات
14 سیتونه دي حروف تهجی چه په مقطعاتو کې استعمال شوي صرف ۱۴ دي . اوس که دا ټول سره جمع کړو،

ددي ټولو حاصل جمع 57 کپري کوم چه په 19
باندې پوره تقسيري، په لاندي ډول

۲۹ + د سورتونو تعداد چه په سر کې يې
مقطعات راغلي دي

۱۴ + د حروف مقطعاتو د سیتونو تعداد

۱۴ + حروف تهجی چه په حروف مقطعاتو کې
استعمال شوي دي

۵۷ د ټولو حاصل جمع کوم چه په ۱۹ پوره
پوره تقسیمیري
 $۱۹\% = ۵۷ = ۳$

بل پاینت

حروف مقطعات د دویم سورت یا سورت البقره نه
شروع کپري، او د 68 سورت یا سورت القلم نه
وروسته د 114 سورت یا سورت الناس پورې نور
نشته، گورو چه د دویم سورت نه د ۶۸ اتشپیتم
سورت پورې د سورتونو تعداد 67 کپري،

پوهیږو چه د کومو سورتونو په سر کې چه
مقطعات راغلي دي 29 دي نو که دا 29 سورتونه

د ټولو سورتونو يعني 67 نه منفی کړو نو 38 پاتي کيږي کوم چه په 19 باندي پوره تقسيميري.

۱۹٪۳۸=۲ کوم سورتونه چه په شروع کې يې حروف مقطعات نشته په ۱۹ پوره تقسيم شو.

بل

په قرآن کې دوه سورتونه داسي دي چه د هغوي په مقطعاتو کې ق موجود دي ،يو 50 پنځوسم يا سورت ق دي----- **ق وَالْقُرْآنَ الْمَجِيدِ ﴿١﴾** او بل 42 **دوه څلوېښتم سورت يا سورت الشوري حم ﴿١﴾ عسق ﴿٢﴾ كَذٰلِكَ يُوحٰى اِلَيْكَ وَاِلَى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكَ اللّٰهُ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ ﴿٣﴾**

که په دي دوه سورتونو کې غور وکړو څو حيرانوونکي حقيقتونه پکې ليدل کيږي.

اول-سره ددي چه دواړه سورتونه يو د بل نه لري او د يو ايتونه د بل نه زيات هم دي مگر که د ق حروف په دواړو سورتونو کې وشمارو په هر سورت کې يو برابر د ق حروف استعمال شويدي يعني 57 قافونه په 50 سورت کې او 57 قافونه په

42 سورت کي استعمال شويدي. کوم چه په 19 باندې پوره پوره تقسيميري

$$\underline{۱۹\% = ۳}$$

دوهم---

په 50 سورت کي 45 ايتونه دي، که د سورت نمبرونه او د ايتونو تعداد سره جمع شي نو حاصل جمع يې 95 کپري کوم چه په 19 پوره پوره تقسيميري

$$۵۰ + \text{د سورت نمبر}$$

$$۴۵ + \text{په پنځوسم سورت کي د آياتونو تعداد}$$

$$۹۵ = \text{د سورت د نمبر او د سورت د آياتونو حاصل جمع}$$

$$\underline{۱۹/۹۵ = ۵}$$

دريم

په ۴۲ دوه څلويښتم نمبر سورت کي د ايتونو تعداد 53 دي، که دلته هم د سورت نمبر او د سورت د ايتونو تعداد يې سره جمع شي حاصل جمع يې 95 کپري کوم چه به 19 پوره تقسيميري په لاندې ډول

$$۴۲ + \text{په قرآنکريم کي د سورت نمبر}$$

۵۳+ په دوه څلويښتم ۴۲ نمبر سورت کې د آیاتونو
تعداد

۹۵= د سورت د نمبر او د سورت د آیاتونو حاصل
جمع

په ۱۹ نولسو پوره پوره تقسیمېږي په لاندې
ډول

$$\underline{۱۹\%۹۵=۵}$$

څلورم---

که د ۵۰ پنځوسم سورت یا سورت ق د قافونو
تعداد چه 57 دي د 42 دوه څلويښتم سورت
ياسورت الشوري د قافونو د تعداد سره چه دا هم
57 دي جمع شي نو د قرآن کریم د ټولو سورتونو
مجموعی تعداد راکوي يعني 114 کوم چه په 19
باندې پوره تقسیمېږي

۵۷+ د ۵۰ پنځوسم سورت یا سورت ق د ټولو
قافونو تعداد

۵۷+ د ۴۲ دوه څلويښتم سورت یا سورت الشوري
د ټولو قافونو تعداد

---

۱۱۴ = د ۵۰ او ۴۲ يا د سورت ق او سورت
الشوري د سورتونو د

قافونو مجموعی تعداد

$$\underline{۱۹\% ۱۱۴ = ۶}$$

آيا دا چانس او اتفاق دی که د ټولي دنيا اديبان
راجمع شي آيا داسي يو ډيروړوکی کتاب به وليکي
چه په هغی کې دي داسي حسابي نظام موجود وي
چه د استعمال شوو حروفو او لغاتونو تعداد او
موقعيت دي هم معلوم وي او په موضوع او مطلب
کې دي هم تغير رانشي هر څوک په دي پوهيږي
چه په غير د الله نه د بل هر چا لپاره دا کار نا ممکنه
دي ، مگر بيا هم چه څوک انکار کوي ،الله تعالی
ته هيڅ ضرر نشي رسولای ، بلکه خپل ځان ته
ضرر رسوي او په خپل نفس او ځان ظلم کوي.وما
علینا الا البلق المبین

محمد

عثمان نظامی

یه قرآن کریم کی د ریاضیاتی معجزو
څلورمه برخه

د لمونځ په رکعتونو، ارکانو او ترتیب کی
د ۱۹ نولسم نمبر محافظوي رول

Mathematical Miracles of Quran Part 4

اول-

دلته صرف د فرض لمونځ په رکعتونو بحث کېږي. که د 5 وخته لمونځ د رکعتونو تعداد څنګ په څنګ ولیکو او د عددونو تر منځ فاصله یا ګیف د منځه ویسو نو کوم عدد چه لاس ته راځي هغه په 19 نولسو پوره پوره تقسیمېږي.

د سحر- 2 رکعته د ماسپینین 4 رکعته د مازدیګر 4 رکعته د مابنام 3 رکعته د ماسختن 4 رکعته اوس دا ټول یو د بل په څنګ کې په ترتیب سره لیکو او د منځ فاصله یې ختموو. 24434 چه د منځ فاصله یې ختمه شي نو د څلورویښ زره او څلور سوه

څلورديرش عدد لاس ته راغی، کوم چه په 19 پوره پوره تقسيميري.

$$۱۹\% = ۲۴۴۳۴ = ۱۲۸۶ \text{ جواب}$$

اوس که ددي جواب يعني 1286 هر عدد يو د بل سره جمع کړو د 5 وخته لمونځونو د رکعتونو تعداد په لاس راځي

$$17 = 6 + 8 + 2 + 1 \text{ د } 5 \text{ لمونځونو د رکعتونو تعداد.}$$

دوهم- که د رکعتونو سره وختونه هم وليکو او فاصله يا کيف تري وباسو کوم حسابي عدد چه لاس ته راځي هغه په 19 باندي پوره پوره تقسيميري، مثلاً د سحر اول لمونځ او دوه رکعتي دي دا سي يي لیکو، 21 او ماسپښين داسي لیکو 42 چه مطلب دا دي چه د سحر دوه رکعتي او اول لمونځ، او د ماسپښين 4 رکعتي او دويم لمونځ په همدې ترتيب د ماسختن يا 5 لمونځ پوري ټول لیکو او فاصله يي ختموو ، نو کوم حسابي عدد چه په لاس راځي په 19 پوره تقسيميري

ظهر

عصر

مغرب

عشا

فجر

۳ ۴

۲ ۴

۱ ۲

۵ ۴

۴ ۳

چه د منځ گيپ يا فاصلي يې ختمی کړو نو په لاندي
ډول يې ليکو

۲۱۴۲۴۳۳۴۴۵

اوس يې په ۱۹ تقسيموو نو وبه گورو چه پور پوره
تقسيميري

۱۹٪۲۱۴۲۴۳۳۴۴۵=۱۱۲۷۵۹۶۵۵ ما تقسيم

کړي تاسو هم کولای شئ چه تقسيم يې کړئ

دریم—پوهيزو چه هره ورځ د رکعتونو تعداد 17
دي، او د جمعې د ورځې د رکعتونو تعداد 15 دي
ځکه چه د جُمعي په ورځ د ماسپينين 2 رکعته
دي، نو که د هري ورځ د رکعتونو تعداد د شنبې نه
شروع کړو او په ترتيب سره يې وليکو او فاصله
يې ختمه کړو کوم حسابي شميره چه لاس ته راځي
هغه په 19 باندي پوره پوره تقسيميري

۱۵ جمعه ۱۷ پنجشنبه ۱۷ چارشنبه ۱۷ سيشنبه ۱۷ دوشنبه ۱۷
یکشنبه ۱۷ شنبه

اوس که د عددونو د منځ فاصلي يا گيپ ختم کړو نو کومه حسابي شميره چه منځ ته راځي هغه په ۱۹ نولسو پوره پوره تقسيميري

$$۹۰.۳۷۷۴۵۸۷۹۸۵=۱۷۱۷۱۷۱۷۱۷۱۷۱۵\%۱۹$$

څلورم---

که د هري ورځ د رکعتونو تر مخه د ورځو نمبرونه وليکو مثلاً د شنبې په ځای يو د يکشنبې په ځای دوه د دوشنبې په ځای ۳ د سيشنبې په ځای ۴ د چارشنبې په ځای ۵ د پنجشنبې په ځای ۶ او د جُمعی په ځای ۷ وليکو او د حسابي اعدادو تر منځ فاصله ختمه کړو نو کومه شميره چه لاس ته راځي په 19 باندي پوره پوره تقسيميري

۱۵ ۷ جمعه ۱۷ ۶ پنجشنبه ۱۷ ۵ چارشنبه ۱۷ ۴ سيشنبه ۱۷ ۳ دوشنبه ۱۷ ۲ يکشنبه ۱۷ ۱ شنبه

اوس که د حسابي اعدادو تر منځ فاصلي ختمی شي نو کومه شميره چه لاس ته راځي په ۱۹ باندي پوره تقسيميري

$$۶۱۶۹۳۳۲=۱۱۷۲۱۷۳۱۷۴۱۷۵۱۷۶۱۷۷۱۵\%۱۹$$

$$۴۹۵۶۵۸۸۲۱۹۸۵$$

پينځم-

مخکې مو شنبه اوله ورځ نيولي وه اوس د جُمعی ورځ اوله نيسو، او د هري ورځ نمبر او د رکعتونو تعداد د مخکې ترتيب پشان ليکو د فاصلو د ختميدو وروسته چه کومه شميره په لاس راځي په 19 باندي

پوره پوره تقسيميزي

۱۷ ۷ پنجشنبه ۱۷ ۶ چارشنبه ۱۷ ۵ سيشنبه ۱۷ ۴ دوشنبه ۱۷ ۳
یکشنبه ۱۷ ۲ شنبه ۱۵ ۱ جمعه

اوس که د حسابي اعدادو تر منځ فاصلي ختمی شي کومه شميره چه لاس ته راځي په ۱۹ پوره پوره تقسيميزي

$$۱۹\% ۱۷۷۱۷۶۱۷۵۱۷۴۱۷۳۱۷۲۱۵۱ = ۶۰۶۴۰۶۹$$
$$۳۳۷۷۶۴۰۸۵۱۴۳$$

شپږم---قيام رکوع سجده او تشهد د لمانځه ارکان دي، که د هر لمونځ نمبر او ارکان په ترتيب سره وليکل شي، يعني اول د لمونځ نمبر بيا د قيام تعداد بيا د رکوع بيا د سجدي او بيا د تشهد تعداد په ترتيب سره وليکل شي، او په ترتيب سره يو د بل په څنگ کې کېښودل شي او د حسابي اعدادو تر

منځ فاصلي ختمی شي او څنگه چه د پینځه وایرو
 لمونځونو په هر رکعت کې سورت الفاتحه تلاوت
 کېږي نو سورت الفاتحه د ټولو لمونځونو دپاره
 صرف یو کرت حسابیږي یعنی تکرار تکرار نه
 حسابیږي. نو په دې ترتیب چه کومه شمیره لاس
 ته راځي په 19 باندي پوره پوره تقسیميږي، مثلاً
 د فجر د لمونځ نمبر اول دي او دوه قیام دوه رکوع
 څلور سجدي او یو تشهد پکې دي نو په دې ترتیب
 یې لیکو ۱. تشهد ۴ سجدي ۲ رکوع ۲ قیام ۱
 دلمونځ نمبر

که تر منځ فاصلي ختمی کړو نو داسي یې لیکو.
 ۱۲۲۴۱

په همدې ترتیب د ماسپینین لمونځ داسي لیکو.
 ۲۴۴۸۲

د===== مازدیگر لمونځ داسي لیکو.
 ۳۴۴۸۲

د===== ماښام لمونځ داسي لیکو .
 ۴۳۳۶۲

د===== ماسختن یا د عِشاً لمونځ داسي لیکو
 ۵۴۴۸۲

مخکي مو وويل چه سورت الفاتحه د ټولو لمونځونو دپاره صرف يو کړت ليکل کيږي يعني يو (۱) ليکل کيږي او په ترتيب سره د ټولو لمونځونو نمبرونه او ارکان د چپ نه بنی خواته په ترتيب سره ليکل کيږي، نو په دې ترتيب چه کوم حسابي شميره منځ ته رايي هغه په ۱۹ نولسو باندي پوره پوره تقسيميږي، په لاندي ډول

$$11224124482344824336254482\%19 = 59.743393807622333787078 =$$

بايد ووايو چه دلته ډير يو لوي حقيقت ته اشاره شوي ده، او هغه دا دی چه په پينځه وخته لمانځه کي چه د هر وخت د لمانځه څومره رکعتونه او څومره ارکان او د هغوي ترتيب او تعداد دي، دا څنگه چه دي 100 فيصده همداسي صحيح دي، ځکه که په يو لمونځ کي يو رکعت يا رکن کم يا زيات شي او يا يې ترتيب او تعداد کي معمولي شان تغير راشي مثلاً که د سحر لمونځ 3 رکعته شي او د ماښام 2 شي يا د مازديگر 3 رکعته شي يا د ماسختن 3 يا 2 شي، يا سجدي يوه يا 3 شي يا اول رکوع او بيا قيام شي يعني که د هر وخت د لمانځه د رکعتونو په تعداد او ترتيب او ارکانو کي ډير معمولي فرق

هم راشي نو دا محافظوي حسابي سيستم سمدستي وایي چه يا د رکعتونو او ارکانو تعداد او یا یې ترتیب صحیح نه دي او هیڅکله به هم لږ مخکې ذکر شوي شمیري په 19 پوره پوره تقسیم نشي. بله ډیره مهمه خبره دا ده چه دا حسابي سيستم زموږ د پینځه وخته لمونځونو د رکعتونو او ارکانو د تعداد او ترتیب تصدیق کوي چه بالکل ۱۰۰ فیصده صحیح او هم هغسي دي لکه څنگه چه د پیغمبر علیه السلام او صحابه کرامو رض په وخت کې ؤو، او د یو رکعت زیاتوالی، کموالی او بي ترتیبي نه مني، او دهغو خلکو رد کوي، چه د پیغمبر ص احادیث نه مني او ځانو ته اهل القرآن وایي او وایي چه په دین کې حدیثو ته ضرورت نشته او موږ هره مسئله د حدیثو د کمک نه په غیر د قرآن نه راوباسو. پوهیږو چه قرآنکریم کې د لمانځه حکم راغلي دي خو نوره تشریح خو پیغمبر ص کړیده مثلاً پینځه وخته لمونځ او وختونه یې رکعتونه ارکان وغیره، نو هغه خلک چه ځان ته اهل القرآن وایي دوي ته معلومه نه ده چه څو وخته لمونځ او په هر وخت کې څو رکعته او په څه ترتیب یې وکړي بس د خپل ځانه د لمانځه رکعتونه وختونه فرض او سنت جوړوي

خو په قرآن کریم کې چه کوم ریاضیاتی سیستم دي هغه صرف د لمانځه هغه طریقه او ترتیب، وختونه او د هر وخت رکعتونه ارکان او نور مني او صحت یې ثابتوي کوم چه د پیغمبر ص او صحابه کرامو نه پاتي دي او د صحیح احادیثو نه ثابت دي، او د هغو ټولو خلکو طریقي چه احادث نه مني او د خانه نوي نوي طریقي جوړوي، ددي ریاضیاتی سیستم پواسطه رد او غلطی ثابتیږي.

و ما علينا الاالبلغ المبین

ډاکتر محمد عثمان نظامی

الدرس (۴۱)

د ملحدینو معبود

او په کائناتو کې د الله تعالی آیاتونه

که په کائناتو کې غور او فکر وشي ټول کائنات د الله د ایتونو او نښو نه ډک دي، په ځمکه کې ژوند موجود دی، خو د ژونديو موجوداتو خصوصاً د انسان د بقا دپاره دپرو شيانو ته ضرورت دی، چه په غیر ددي شيانو د موجودیت نه ژوند بقا او دوام نشي کولای، مثلاً ددي دپاره چه انسان ژوندي پاتي شي، هوا ته ضرورت لري، خو گورو چه د ځمکې په مخ په هر ځای کې پریمانه هوا موجود ده، همدارنگه د انسان د ژوند د بقا دپاره اوبو ته ضرورت دی، خو گورو چه په ځمکه کې پریمانه اوبه موجود دي. همدارنگه ددي دپاره چه انسان ژوندي پاتي شي غذايي موادو ته ضرورت لري، خوگورو چه په ځمکه کې پریمانه غذايي مواد موجود دي. انسان د اوسیدلو دپاره ځای ته ضرورت لري، خو گورو چه په ځمکه کې د

اوسیدلو دپاره ټول شیان او شرایط برابر دي، انسان د ژوند د بقا دپاره د حرارت نارمل درجې یا نارمل تیمپریچر ته ضرورت لري، خو ګورو چه سره ددي چه د ځمکې په مرکز یا اینر کور کې او د لمر په سطحه حرارت یا تیمپریچر تقریباً ۶۰۰۰ ډیګري دی، مګر بیا هم د ځمکې په مخ د حرارت درجه نارمل ده. همدارنګه که د ځمکې د مدار نه دباندې اوځو او د سپیس خواته لاړ شو، وبه ګورو چه هر شی د ژوند دپاره خطرناک او وژونکې دی، مثلاً سولر بادونه، رادیو اکتیو تشعشعات، د خلا یا سپیس منفی ۲۷۰ درجې یخني، په زرهاو زرهاو غټې او وړې تیزې او نورې ډیرې خطرناکې او وژونکې شعاګانې که ځمکې ته راشي نو ژوند به ختم شي، نو د انسان د ژوند د بقا دپاره ضرور ده چه ځمکه د سپیس یا فضا د آفتونو نه وساتل شي خو ګورو چه د ځمکې نه ګرد چاپیره داسې کمربند تاو شوي دی چه د ژوند دپاره یو خطرناک شی هم ځمکې ته نه راپریږدي. انسان د ژوند د بقا دپاره انرژي او رڼا ته ضرورت لري، خو ګورو چه لمر په دومره فاصله کې واقع شوي دی که دا فاصله ددي نه لږه کمه او زیاته شي نو د ځمکې په مخ به ژوند یا د ډیرې گرمۍ او یا د

ډيري يخنى نه د منځه لار شي. مثالونه خو بي
 حسابه دي خو نتيجه يې يوه ده ، هغه دا چه : په
 كائناتو كې هر شي داسي ډيزاين او
 جوړ شويدي، لكه څنگه چه ورته ضرورت وو او
 ضرورت ورته دى يعنې ټول شيان همداسي
 موجود دي ، لكه څنگه چه بايد وو، سوال پيدا كېږي
 چه دا ولي هر شى په خپل خاى صحيح جوړ
 شويدي؟ ددې سوال جواب د ملحدنو يا ايټيپسو سره
 نشته، ځكه چه ددې هر څه شاته الله دي او دوي د
 الله نه منكر دي، همدارنگه دوه اساسى سوالونه دي
 چه ملحدين د هغى صحيح جوابونه خولا څه چه
 غلط جوابونه يې هم نشي وركولاي، او ځان
 تيروي. اول سوال دا دى چه كائنات څنگه پيدا
 شويدي ؟ ، كله چه د دوي نه پوښتنه وشي چه كائنات
 څنگه او چا پيدا كړي دي، دوي په جواب كې وايي
 چه په اول كې يوه سينگولاريتي يا يوه كتله موجود
 وه ، او بيا په دي سينگولاريتي يا اولنى كتله كې يو
 انفجار يا ايكسپلوژن وشو، په دوامدار ډول لويږي
 او موجوده كائنات منځ ته راغله. يعنې ددې سوال
 په جواب كې د بيگبينگ تيوري تشرېح كوي ، حال
 دا چه بيگبينگ د دي سوال جواب قطعاً نه دى
 بيگبينگ خو خبره بالكل د آخر نه شروع

کړیده. ځکه چه د بیګبینګ نه مخکې یو شی موجود
 ؤو، چه ددې شي يعني اولنۍ کتلې یا سینګولاریټي
 د انفجار نه کائنات منځ ته راغلل، نو دلته سوال
 دادی چه دا اول شی يعني اولنۍ کتله یا
 سینګولاریټي یا سره یوځای نښتي واړه کائنات
 څنګه او د کوم ځای نه منځ ته راغلي ؤو؟ دا هغه
 سوال دي چه ملحدین ورته جواب نه لري او ځان
 تري تیروي،

دوهم سوال دا دي چه : ژوندي موجودات څنګه
 منځ ته راغلي دي. ددې سوال په جواب کې دوي
 وایې چه په اول کې یوه ژوندۍ حجره پخپله یا د
 چانس پواسطه منځ ته راغلي وه او بیا ژوندي
 موجودات ددې ژوندۍ حجرې نه د داروین د ارتقا
 په طریقه منځ ته راغلي دي. خو اوس ساینسي
 تحقیقاتو ثابته کړي چه دا خبره غلطه ده، ځکه چه
 یوه ژوندۍ حجره پخپله د چانس پواسطه منځ ته
 نشي راتلای. ځکه چه په یوه حجره کې ۴۲ میلیونه
 د پروتین مالیکلونه موجود وي. او د یو مالیکول
 پروتین د پاره چه په چانس جوړ شي چانس یې یو
 په لس په طاقت د ۱۶۴ دی. ددې عدد لویوالی ددې
 نه ښه اندازه کولای شی چه په کائناتو کې د اتومونو
 تعداد لس په طاقت د ۸۲ دی حال دا چه د ځمکې

ټول عمر څلورنیم بیلین کلونه دی چه جوړه شویده. چه دا موده د حجري د جوړولو دپاره په چانس سره ډیره کمه ده، حتی د یو پروتین لپاره چه په چانس جوړ شي هم کافي نه ده. او د ډي این ای د کشف نه وروسته خو بالکل واضحه شوه چه ژوند څومره کمپلیکس دی، او په ډي این ای کې د موجود اینفارمیشن او جینیټیک کوډ د پیژندلو نه وروسته خو په قطعی ډول ثابته شوه چه په چانس یا پخپل سر د ژوند منځ ته راتلل ناممکن او محال دي. ځکه چه د جینیټیک کوډ د منځ ته راتلو دپاره په چانس سره د دنیا عمر ډیر کم دي. یعنی ملحدین ساینټیفیکلی د دي دواړو سوالونو دپاره جوابونه نه لري. نو ملحدین په نوي دور کې کله چه دوي ژوند تشریح کوي یوه نوي اصطلاح چه تاسو به په کراتو کراتو اوریدلې وي دمدار نیچر په نوم په خبرو کې استعمالوي، وایي چه دا هر څه نیچر کړيدي، دا د ملحدینو د دور یو نوي معبود دی لکه پخوا چه لات منات، عزا، شیوا، کریشنا او راما ؤو. یعنی لکه څنگه چه مشریکېنو لات منات او عزا خدایان گڼل او د هر کار د کولو نسبت یې همدي خدایانو ته کولو، همدارنگه ملحدینو هم مادر نیچر ته د خدای درجه ورکړي ده او د ټولو مشکلاتو

اومسايډوډ حلولو او د ټولو کارونو د کولو نسبت
 مادر نيچر ته کوي ، او په هر ځای او هر کار کې
 چه د خدای ضرورت وي دوي په هغی ځای کې
 نيچر استعمالوي دا ځکه چه دوي مجبور دي ،که
 دوي خدای نه مني خو د خدای ضرورت خوشته
 نو په هر ځای او هر کار کې چه د خدای مداخلی
 ته ضرورت وي ،نو دوي هلته مادر نيچر
 استعمالوي يعني پخوا د مکې مشرکانو دخدای په
 ځای لات منات استعمالولو ،هندوان کرشنا او راما
 استعمالوي او ايتيپس نيچر استعمالوي ،او کوم پاور
 او درجه چه ايتيپسو خپل خدای يعني نيچر ته
 ورکړي شايد چه مشرکانو او هندوانو لات منات
 ،کرشنا او راما ته نه وي ورکړي. لکه چه داروين
 د الحاد دور د دي خدای يعني نيچر په باره کې
 وايي چه ژوندي موجودات نيچر انتخاب کړيدي
 کوم يې چه خوښه وه د منځه يې وپورل او ختم يې
 کړل او کوم يې چه خوښه وه ژوندي يې
 پريښودل، او د داروين پيروانو يا ملحدينو د نيچر
 عبادت شروع کړ تاسو ته شايد دا نوي او
 حيرانونکي خبره وي چه ملحدين يا ايتيپس څه قسم
 عبادت کوي ،تاسو پوهيرئ چه په مختلفو مذهبونو
 کې د هر مذهب د عبادت مختلفي او خپلي خپلي

طريقي دي ، همدارنگه د ايتييزم يا الحاد د مذهب د عبادت هم خپله طريقه ده، يوه دا ده چه کله چه ايتيس داسي يو کار وگوري کوم چه د انسان د عقل او قدرت نه اوچت وي نو دوي په هغی وخت کې وايي چه: تينکس نيچر يعني د نيچر نه ډيره مننه خو د تعجب خبره خو داده چه دوي وايي چه مونږ صرف ساينس او دلبل منو زه نه پوهيرم چه دوي ته ولي ټوله دنيا ړانده او جاهل ښکاري حقيقت خو دا دي چه همدوي دي چه نه ساينس مني او نه دلبل ، او د دوي بنياد او اساس په انسايټيفيک يا غيري ساينسي او بي دلبله او بي منطقه شيانو او خبرو باندې ولاړ دی، مثلاً ساينس ، منطق او عقلي دلايل خو دا وايي چه: د بيگبينگ سينگولاريتي يا اولنی کتله پخپل سر يا باي چانس منځ ته نه ده راغلي، مگر ايتيپس يا ملحدين د ساينس او عقلي دلايلو په خلاف وايي چه په خپل سر په چانس منځته راغلي ده ، ساينس ، عقل او منطق خو دا وايي چه اولنی سيل يا ژوندی حجره پخپل سر د چانس پواسطه نه ده پيدا شوي، مگر ايتيپس د ساينس او عقلي دلايلو برخلاف وايي چه پخپل سر منځ ته راغلي ده، او بيا وايي چه مونږ هر شي په ساينس او دلبل منو . بايد ووايو که نعوذبالله الله د

منځه وځي، ساینټیفیکلی ددې دپاره جواب نشته چه
د بیګبینګ سینګولاریټي یا لومړنۍ کتله، او اوله
ژوندۍ حجره یا سیل څنګه منځ ته راغلی ؤو، او
ملحدین یا ایټیپس خو ددې سوالونو صحیح جوابونه
خو لري خبره ده، حتی غلط جوابونه ورته هم نشي
جوړولای که په دې باره کې نور معلومات غواړئ
نو حُما بل تقریر کائنات څنګه پیداشویدی هم
ولولئ، د افسوس خبره ده څومره ظلم دی چه ایټیپس
یا ملحدین د بي حسابہ شيانو د پیداکېدلو منلو ته په
غیر د خالق او کریتړ نه تیار دي، او اعتراض
نکوي، په داسي حال کې چه پخپله دعوه کې نه یو
عقلي دلبل او نه یو ساینسي ثبوت لري، مګر کله
چه د الله خبره راشي نو بیا به وایي چه الله چا
پیداکړیدی، پداسي حال کې چه د الله په وجود په
خوړونو خوړونو ساینسي ثبوتونه او عقلي
دلېلونه موجود دي. که دلچسپی لری په دې باره کې
حُما نور تقریرونه د الله په وجود ساینسي او عقلي
دلایل هم ولولئ. وما علينا الا البلغ المبين.

ډاکټر محمد عثمان نظامی

۱ الدرس (۴۲)

په کائناتو کې د الله تعالی د آیاتونو تفسیر (اوله برخه)

اسلام د عقل او ساینس خلاف نه دی

د الله تعالی آیاتونه لکه څنګه چه په قرآنکریم کې دي، همدارنګه په کائناتو کې هم هري خواته د الله تعالی بي حساب په آیاتونه شته دی، پدې هکله قرآنکریم فرمایي! إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ (190)

۳-۱۹۰) د آسمانونو او ځمکې په پیدایښت او د شپې او ورځې په تګ راتګ کې خامخا نښاني دي د عقل د خاوندانو دپاره. الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ (191)

دا د عقل خاوندان هغه دي چه په ولاړي، ناستي او ملاستي، هر حالت کې الله ج یادوي. او د آسمانونو او ځمکې په پیدایښت کې غور او فکر کوي (په غیر

د ارادي نه وايي چه)آی زمونږ ربه!دا ټول شيان
 تا بيکاره او بي مقصده نه دي پيدا کړي ،ته له دي
 نه پاک يې چه هسی بي مقصده او عبث کار وکړي
 نو مونږ د دوزخ د اوره وساتي.يعني هغه د عقل
 خاوندان چه د الله تعالی د کائناتو په پيدا کېدو او
 جوړيدو کې غور او فکر کوي او عقل استعمالوي
 نو خامخا به دالله تعالی آياتونه او معجزې په کائناتو
 کې وگوري او خپل خالق يا کريتر ته به ورسيري
 ، خو دلته سوال پيداکړي چه ولي آيا
 رسل،داروين،مارکس،لينن او داسي نورو عقل نه
 لرلو او يا اوس دا لوي لوي ساينسدانان عقل نه
 لري؟ ،دوي خو ټول په ساينس پوهيږي او معلومه
 خبره ده چه په غير د عقل نه ساينسي مضامين لکه
 فزيک کېميا بيالوژي او رياضي څوک نشي زده
 کولای يعني مطلب دا چه دوي ټول عقل لري نو بيا
 ولي دوي د کائناتو د مطالعه کولو پواسطه خالق ته
 نه رسيري او ملحد يا ايټيپس کېږي؟-قرآنکريم
 فرمايې چه د دوي عقلونه د يو حای پورې حې او
 نور ودريري .نو يو عام سړی چه ډير تعليم يې هم
 نه وي کړي ،خو چه خپل عقل استعمالوي ،په
 کائناتو کې فکر کوي چه آيا د کائناتو دا دومره منظم
 او مکمل نظام پخپله د بي عقلي مادي پواسطه جوړ

شويدي او که خالق يا کريتر لري؟ آيا حُکمه
 ،لمر، سپورمۍ او دا لوي لوي کهکشانونه پخپله
 چليزي او که څوک چلولو والا يې شته دي؟ آيا دا
 هر څه هسۍ بي مطلبه اوبي مقصده پيدا شويدي، او
 که د څه مقصد دپاره پيدا شوي دي، و غيره و غيره
 نو چيرته چه د ساينسدانانو او فيلسوفانو عقلونه
 ودريري، نو د دوي عقلونه تري مخکې تيريري، او
 په کائناتو کې د الله تعالى آياتونه او معجزې
 ويني، او خپل خالق ته رسيري، مگر ډير خلک
 خصوصاً ځني علماکرام په ديني مسائلو کې د عقل
 د استعمالولو نه ډيره کلکه منع کوي او وايي چه په
 دين کې به عقل نه استعمالوئ حال دا چه دا خبره
 بالکل د قرآنکریم خلاف ده قرآنکریم د سلو نه په
 زياتو ځايونو کې د عقل د استعمالولو په باره کې
 فرمايي، چه يو څو يې د مثال په توگه ذکر
 کوو. اول- **إِنَّ شَرَّ الدَّوَابِّ عِنْدَ اللَّهِ الصَّمُّ الْبُكْمُ الَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ** سورت ۸-۲۲ بيشکه د الله په نزد د
 ژونديو ساه لرونکو ډيره بده نوعه هغه کانه
 ،گونگيان خلک دي چه د عقل نه کار نه
 اخلي. دوهم- **وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا** (-
 سورت ۳۶-۱۷) هغه څه مه تعقيبوه چه تاته د هغه

علم نه وي. دريم- وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا
فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ (-۶۷ سورت- ۱۰) او هغوي به
وايي: كه مونږ اوريدلای يا مونږ عقلونه استعمال
کړي ؤو نو نن به د دغه تاوځن اور په وړ کسانو
کې شامل نه ؤو. څلورم- وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ
رَبِّهِمْ لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا (-۷۳-
سورت ۲۵) او هغو ته كه د الله په آيتونو نصيحت
كېږي نو هغوي پري ځان ږوند او كونه نه
اچوي. پينځم- وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ
وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا
يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَٰئِكَ
كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ (-۱۷۹-
۷). او دا حقيقت دي چه زياتره پيريان او انسانان
مو د دوزخ دپاره پيدا كړيدي. د هغوي زړونه شته
خو فكر ورباندي نه كوي. د هغوي سترگی شته خو
څه پري نه ويني. د هغوي غوږونه شته خو څه پري
نه اوري. هغوي د څارويو پشان دي بلكه د هغوي
نه هم لا پسې تير. دا هغه خلك دي چه په غفلت كې
لويدلي دي ، الحمدلله د قرآن آياتونه خوتاسو پيژنی
، نو اوس ان شالله د الله تعالى د هغو آياتونو مطالعه
او تفسير كوو ، كوم چه په كائناتو كې دي، لكه
څنگه چه د قرآنكريم په آيتونو د پوهيدلو دپاره په

عربي پوهيدل ضرور دي همدارنگه په كائناتو كې
د الله تعالى په آياتونو د پوهيدلو دپاره په ساينس يو
څه پوهيدل ضرور دي ،الله تعالى دي ماته د صحيح
تشرېح كولو توفيق راکړي اوتاسو ته دي پري د
پوهيدلو توفيق در كړي. نور بيا په دوهمه برخه
كې ولولئ.و ما علينا الاالبلغ المبين.

ډاکتر محمد عثمان نظامی

الدرس (۴۳)

په دنیا کی د وچی او بحرونو فیصدی او اندازه

په قرآنکریم کې ځنې الفاظ داسې راغلي چې یو د بل سره د بعضی وجوهاتو په بنا اړطبات لري مثلاً حیات یا ژوند ۱۴۵ کرته په قرآنکریم کې ذکر شوي دي ،خو موت یا مرگ هم په مساوي اندازه یعني ۱۴۵ کرته ذکر شوي دي.

حیات یا ژوند - ۱۴۵ کرته - او موت یا مرگ هم ۱۴۵ کرته ذکر شوي

ملائیکه یا فرشتی ۸۸ کرته او شیطان هم ۸۸ کرته په قرآن کې ذکر شوي دي.

په ټول قرآنکریم کې د نارینه یا مین لفظ ۲۶ ځله او ښځه یا ومین هم ۲۶ ځله راغلي دي.

همدارنگه الصالحات یا نیکي ۱۶۷ کرته اوسیات یا بدې هم ۱۶۷ کرته راغلي دي.

همدارنگه الدنيا ۱۱۵ كرته او الآخره هم ۱۱۵ كرته په قرآنكريم كې راغلي دي.

اليُسْر يا اساني ۳۶ حَايِه او العسر يا مشكلات ۱۲ حَايِه راغلي دي الله پاك انسان ته دري چنده اساني وركړي ده.

الابرار يا نيكان ۶ كرته او الفُجَّار يا بد خلك ۳ كرته راغلي دي.

جنت ۷۷ كرته او جهنم هم ۷۷ كرته راغلي دي.

شَيِّده يا سختی ۱۰۲ خُله او صبر هم ۱۰۲ خُله ذكر شويدي.

ايبلېس ۱۱ خُله او د ايبلېس نه پناه غوښتل هم ۱۱ خُله ذكر شويدي.

خيانه يا خيانت ۱۶ خُله او خبيث هم ۱۶ خُله.

زكات ۳۲ واري او بركت هم ۳۲ واري.

الجزا يا بدله ۱۱۷ واري او المغفره يا عفو $2 \times 117 = 234$ واري.

كال ۳۶۵ ورځي دي ،اليوم يا ورځ هم ۳۶۵ كرته په قرآنكريم كې ذكر شوي.

به کال کې ۱۲ میاشتی دي،الشهر یا میاشت هم ۱۲
کرته ذکر شوي.

همدارنگه د البحر ذکر ۳۲ کرته په قرآنکریم کې
راغلي دي او د البر یا وچی حُمکې ذکر ۱۳ کرته
راغلي دي،که فیصدي يې معلومه کړو نو د ټولي
دنیا د وچی او اوبو اندازه معلومیږي په لاندې ډول
يې محاسبه کوو. اول د وچی اندازه معلوموو

$$۴۵ = ۱۳ + ۳۲$$

$$\begin{aligned} ۱۳ \times ۱۰۰ &= ۱۳۰۰ \text{ اوس يې په } ۴۵ \text{ تقسیموو} \\ ۲۸/۸۸۸۸۸۸۸۸۹ &= ۱۳۰۰\% / ۴۵ \end{aligned}$$

يعني په دنيا کې د وچی حُمکې اندازه ۲۸/۹ فیصده
ده

اوس د اوبو فیصدي معلوموو

$$\begin{aligned} ۳۲ \times ۱۰۰ &= ۳۲۰۰ \text{ اوس يې په } ۴۵ \text{ تقسیموو} \\ ۷۱/۱۱۱۱۱۱۱۱۱۱ &= ۳۲۰۰\% / ۴۵ \end{aligned}$$

يعني په دنيا کې د اوبو اندازه ۷۱،۱ فیصده ده.

او د وچی یا خشکی اندازه ۲۸۲۸،۹ فیصده ده.

الدرس (۴۴)

په کائناتو کې د الله تعالی د آیاتونو د تفسیر (دوهمه برخه)

د بیګ بینګ سینګولاریټی څنګه پیدایږي شوی وه؟

په دې سلسله کې اول د بیګ بینګ د سینګولاریټي په باره کې خبرې کوو چه څنګه پیدایږي شوي وه؟

باید پوه شو چه کائنات ابدی او ازلي یا ایټرنل نه دي او نه د اول نه په دي موجوده شکل موجود ؤو بلکه یو وخت پیدایږي شويدي، په اول کې دومره واړه ؤو چه: آسمانونه او ځمکه یو ځای نښتي ؤو، چه ساینس دي نښتي کائناتو ته سینګولاریټي وايي. خو په دي باره کې چه دا نښتي واړه کائنات یا سینګولاریټي څنګه پیدایږي شوي وه، ساینس نه څه ویلی، نه څه وایي، او نه څه ویلای شي. ځکه چه فزیک او ساینس صرف د مادي کائناتو یا یونیورس په داخل کې کار کوي، نو په دي علت چه

د سينگولاريتي نه د مخه يا شاته کائنات موجود نه وو، نو ځکه ساينس د سينگولاريتي د پيدا کېدو په باره کې نه معلومات لري او نه څه ويلای شي، او خپله عاجزۍ مني. قرآن فرمايي أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ (35) أَمْ خَلَقُوا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ (36) ظاهره ده چې ساينس خو لکه لږ مخکې چې ذکر شو دي سوال ته جواب نه شي ورکولای ځکه چې د سينگولاريتي نه مخکې کائنات نه وو، او فزيک او ساينس د کائناتو نه دباندې کار نه کوي. نو په دې باره کې چې څومره خبرې دي دا د ساينسدانانو خصوصاً د ايټيپس يا ملحدينو ساينسدانانو خپلې شخصي نظريې يا تيوريز دي، البته ددوي نظريات يا تيوريز خو ډير زيات دي چې ذکر کول يې ډير وخت غواړی مگر مطلب د ټولو يو دی هغه دا چې دوي وايي چې دا سينگولاريتي يا نښتي کائنات پخپله باي چانس د هيڅ شي يا نتينگ نه پيدا شوي وه، سره ددې چې دوي ښه پوهيږي چې د دوي خبره غلطه او د عقل او ساينس خلاف ده، ځکه چې د ترموډينامیک ددې قانون په اساس چې: هيڅ شي يا نتينگ نشي کولای چې يو شي منځ ته راوړي، ساينس د دوي دا نظريه رد او غلطه ثابتوي چې: ګني دا سينگولاريتي يا

نښتي کائنات پخپله په چانس سره د هيڅ يا نشت نه
 منځ ته راغلي وو. خو صرف د الله د لاري نه د بچ
 کېدو په خاطر پخپله غلطه نظريه يا غلط جواب
 ولاړ دي. د دي سوال صحيح جواب د خالق يا
 کريتر په کتاب کې دی، قرآن کریم فرمايي. **بَدِيعُ**
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ (سورت ۶-۱۰۱) الله تعالى د
 آسمانونو او ځمکې خالق او کريتر دي. يعنې د دي
 سره نښتي کائناتو يا سينګولاريتي پيدکونکى الله
 تعالى دي، دا چه الله څنگه پيدا کړي؟ قرآن فرمايي
إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ (82-
 ۳۶) الله تعالى چه کله د يوشي اراده و فرمايي نو د
 هغه کار همدومره دي چه ورته حکم وکړي چه
 وشه نو هغه کېږي **أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ**
وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا ۳۰ - ۲۱ آيا کافران
 غور او فکر نه کوي چه ځمکه او آسمانونه سره
 يو ځای نښتي وو او مونږ سره بيل کړل په آخر کې
 بايد ووايو چه د يو ځای نښتي کائناتو پيدا کېدل چه
 سايندانان ورته سينګولاريتي وايي د الله ج د وجود
 واضح ثبوت دی. ځکه چه پخپل سر پيدا کېدل خو
 يې ساينس او عقل رده وي نو بيا همدا يوه لاره پاتي
 کېږي چه خالق يا کريتر لري چه الله تعالى دي. و
 ما علينا الا البلع المبين.

۱ الدرس (۴۵)

یه کائناتو کی د الله تعالى د آیاتونو تفسیر (دریمه برخه)

(د بیګ بینګ چاودنه څنګه وشوه؟)

د دي سره یو حای نښتي کائناتو یا سینګولاریټي بیلیدل دالله آیت او دخالق د وجود ثبوت دی .

ساینس وایي چه دا نښتي کائنات یا سینګولاریټي د یو انفجار یا ایکسپلوژن پواسطه سره بیل شول چه دي بیلیدو ته بیګ بینګ یا لوي انفجار وایي ،خو دا چه بیګ بینګ څنګه وشو،چا وکړو او ولي یې وکړو ساینس په دي کې نه کار لري او نه پري بحث کوي،خو دا ډیره مهمه موضوع ده دلته باید غور او فکر وشي ځکه چه بیګ بینګ خو په کائناتو کې د ټولو نه لوي انفجار یا چاودنه وه،او دومره دقیق او حساس شويدي لکه یو پنسل چه په تیره څوکه په میلیونونو میلیونونو کلونو ودړيري،او پخپل سر پرته د کوم سپوټ څخه پرېښودل شي او ونه ولیږي بلکه ددي نه هم زیات نو دلته باید غور

او فکر وشي چه آيا دا دومره لويه او دقیقه چاودنه پخپله په غير د کومي خارجي مداخلې نه شوي؟ او که چا کړيده؟ دلته ساينس صرف دومره وايي چه دا نښتي کائنات يا سينگولاريتي د يو انفجار پواسطه سره بيل شوي او کاینات جوړ شو، خو دا چه انفجار څنگه وشو، چا وکړو، او ولي يې وکړو ساينس په دي باره کې نه معلومات لري او نه څه وايي، او څومره خبري چه په دي باره کې دي هغه د ساينس خبري نه دي مگر د ساينسدانانو نظريات دي، دوي وايي چه په دي نښتي کائناتو يا سينگولاريتي کې انفجار يا بيگ بينگ پخپله شوي دي، مگر ساينس د دوي دا نظريه د ترمودينامیک ددي قانون په اساس غلطه ثابتوي چه: هر کار او حادثه که پخپل سر پرېښودل شي اينتراپی او گډوډي منځ ته راځي او د وخت په تیریدو سره اينتراپی او گډوډي زیاتيري.

نو که د ملحدینو د نظريې مطابق پخپل سر بیگ بینگ شوي وو نو د ترمودینامیک د قانون په اساس اوس باید یو گډوډ یونیورس یا کائنات موجود وو، خو مونږ گورو چه کائنات خو گډوډ نه دي بلکه ډیر ښایسته ډیزاین شوي او منظم دي نو د منظم او ډیزاین شوي کائناتو وجود ددي ثبوت دي چه بیگ

بينگ پخپل سر نه دي شوي او نه کائنات پخپل سر جوړ شويدي، صحيح جواب د الله تعالى په کتاب کې دي، قرآنکريم فرمايې أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ

السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَاهُمَا ۳۰ —

سورت ۲۱ آيا کافران نه پوهيږي چه ځمکه او آسمانونه سره يو ځای نښتي وو او مونږ سره بيل کړل.يعني دا نښتي کائنات الله تعالى بيل کړي يا بيگ بينگ د الله تعالى پواسطه د الله د کنترول لاندي شوي او کائنات الله تعالى جوړ کړي دي.وما علينا

الا البلغ المبين. ډاکټر محمد عثمان نظامی

۱ الدرس (۴۶)

په کائناتو کې د الله تعالی د آیاتونو تفسیر (څلورمه برخه)

د یونیورس یا کائناتو لویدل

ساینس په شلمه پېړۍ کې ډیسکور یا کشف کړه چه کائنات لویږي یعنې ستوري ګلکسي یا په کائناتو کې ټول شیان په ډیر سپید یا سرعت سره یو د بل نه لري کېږي اوسرعت یا سپید یې ورځ په ورځ زیاتېږي. خو په دې باره کې چه څنگه لویږي ،پخپله او که څوک یې لویوي او ولي لویږي او د لویدلو سپید یې ولي ورځ په ورځ زیاتېږي ؟نو په دې باره کې ساینس نه بحث کوي او نه څه معلومات لري،او څه خبري چه دي هغه د ساینسدانانو شخصي نظریات دي .

البتہ ددوي نظریې خو ډیري دي ،خو مونږ به یې د ټولو نه په وروستني نظر خبري وکړو.د دوي وروستنی نظر دا دی چه مادي کائنات کوم چه په سترگو ښکاري لکه ستوري ګلکسيز او پلانیټ

صرف ۵ فیصده دي او باقي ۹۵ فیصدو کی ۲۵
 فیصده ډارک مټر یا تیاره ماده او ۷۰ فیصده ډارک
 انرژي یا تیاره انرژي ده چه د موجوده ټیکنالوجی
 او وسایلو پواسطه نه په سترگو ښکاري او نه په
 لابراتوار کې چا تجربه کړي دي، دوي وايي چه دا
 ډارک انرژي کائنات لویوي او سپید یا سرعت
 ورکوي. فکر وکړئ د داسي یو شي په باره کې چه
 نه چا لیدلی او نه چا تجربه کړی تیوري یا نظر
 ورکوي او بیا په کلونو کلونو په دي تیوري یا نظر
 ریسرچ او تحقیقات کوي او په آخر کې بیا وايي چه
 دا نظر یا تیوري غلطه ده او بیا د هغی په حای
 نوی نظر ورکوي. خو ډیر د افسوز حای دی چه د
 خالق یا کریتیر په باره کې یوه تیوري یا نظر هم نه
 ورکوي، باور وکړئ که دوي د خالق په باره کې
 داسي تیوري یا نظر ورکړي لکه د نورو شیانو په
 باره کې یې چه ورکوي، او بیا پکې داسي تحقیقات
 وکړي لکه د نورو نظریاتو په باره کې یې چه کوي
 نو ان شالله چه نیغ به خالق یا کریتیر ته
 ورسیري. حقیقت دا دی چه کائنات نه پخپله او نه د
 کوم نامعلوم قوت پواسطه لویږي بلکه د کائناتو د
 خالق یا کریتیر پواسطه لویږي. **وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ**
وَأَنَا لَمُوسِعُونَ (47) او کائنات مونږ پخپل قدرت

سرہ جوړ کړیږي اومونږ خامخا د کائناتو لویونکې
یو.وما علینا الا البلغ المبین.

ډاکټر محمد عثمان نظامی

۱ الدرس (۴۷)

یه کائناتو کی د الله تعالی د آیاتونو تفسیر (پینځمه برخه)

شیه یه ورځ او ورځ یه شیه بدلېدل

د شپو او ورځو په بدلېدلو یا تګ راتګ کې د الله تعالی آیاتونه دي. د آیت یوه معنی معجزه ده اصل کې خبره دا ده چه مونږ د معجزو سره عادت شوي یو. مونږ گورو چه د شپې پسې ورځ او د ورځ پسې شپه راځي مگر پدې مو کله فکر کړیدی چه څنگه ورځ په شپه او شپه په ورځ بدلېږي؟ که فکر پري وکړئ او ځان پري پوه کړئ نو وبه گورئ چه دا د خالق د وجود څومره لوي ثبوت او نښانه ده او څومره لویه معجزه ده. نو راځئ چه وگورو چه څنگه شپه په ورځ او ورځ په شپه بدلېږي؟ د دي دپار چه کوم سیستم کار کوي، سولر سیستم یا شمسي نظام ورته وایي، ددي سیستم نقشه داسي ده چه الله تعالی په سپیس یا فضا کې لمر او ځمکه یو د بل نه د ۹۳ میلیون مایلز په فاصله کې موقیعت

ورکړیدی، او ځمکه داسي ډيزاين او جوړه شویده
 چه په ۲۴ ساعتو کې يو ځل د خپل محور په خوا
 او شاه د ۱۰۰۰ ميلیونو په يو ساعت کې سپید سره
 گرځي، د لمر ډيزاين او جوړښت داسي شويدي چه
 حجم يا لويوالی يې د ځمکې نه ۱۳ لکه کرته زيات
 دي، او په يو سيکنډ کې پکې د ۵۰۰ ميلونو اتوم
 بمونو د انفجار په اندازه انرژي توليديږي کوم چه
 امريکا په جاپان کې په يوريشيميا استعمال کړی
 ؤو، او د مرکز يا اينر کور د حرارت درجه يې ۲۰
 ميلیونه درجې سانتي گريډ او د سطحې د حرارت
 درجه يې ۶۰۰۰ درجې سانتي گريډ ده، او دا
 دومره دقيقه او حساسه محاسبه ده که فرضاً د لمر
 د داخلي انفجار د انرژي اندازه د ۵۰۰ ميلیون اتوم
 بمونو نه زياته او يا کمه شي او يا د داخلي حرارت
 اندازه د ۲۰ ميلونه درجو نه او د سطحې حرارت
 اندازه يې د ۶۰۰۰ درجو سانتي گريډ نه کمه يا
 زياته شي، نو بيا په ځمکه کې يا د ډيري يخنۍ نه
 او يا د ډيري گرمۍ نه ژوند د منځه ځي، لږ مخکې
 ذکر شو چه ځمکه د محور په شا او خوا په ۲۴
 ساعتو کې يو ځل گرځي، نو د ځمکې د سياري هغه
 طرف چه د لمر خواته وي او د لمر وړانگې يا د
 لمر شعاع پري لږيږي هلته ورځ او هغه طرف چه

د لمر وړانګې يا رڼا پري نه لږيږي هلته تياره وي
يعني ځمکه گرځي هره برخه يې چه لمر ته مخامخ
کيږي هلته ورځ راځي او هره برخه يې چه د لمر
نه چيږي يا پټيږي هلته شپه راځي .

ساینس صرف دومره وايي چه دغسې کيږي مگر
دا نه وايي چه څنگه کيږي ،ولي کيږي، پخپله
کيږي او که څوک يې کوي .

مثلاً ساینس وايي چه د لمر او د ځمکې تر منځ
فاصله ډيره صحيح فاصله ده ځکه که ددي نه لږه
کمه او يا زياته شي نو بيا په ځمکه کې ژوند د منځه
ځي،خو ساینس دا نه وايي چه:آيا لمر او ځمکې
پخپلو کې مشوره کړي وه چه ستا دا موقعيت شو
او څما دا؟يعني لمر او ځمکې پخپله دا فاصله تعين
کړي وه،او بيا دا څنگه اندازه شوي وه چه ۹۳
ميليون مايلز فاصله يا لريوالی ضرور دی تر څو
چه د لمر د سطحی حرارت د ۶۰۰۰ درجو نه -۲۰
۴۰-۳۰ درجو ته يا داسي اندازي ته راتيټ شي
کوم چه په ځمکه کې د ژوند د بقا دپاره ضرور
دی،ساینس دا وايي چه:په لمر کې هايډروجن په
هيليوم بدلېږي او په يو سيکنډ کې د ۵۰۰ ميليون
اتوم بمونو په اندازه انرجي توليديږي ،خو دا نه

وايي چه دا دومره په صحيح اندازه هايدرجن څنگه
ځای په ځای شویدی او څنگه او ولي په هيليم اوړي
او څنگه او ولي دومره دقيق کنتروليزي چه په
سيکېنډ کې بايد د ۵۰۰ ميليونو اتوم بمونو نه زياته
او کمه انرژي جوړه نشي ترڅو چه مرکزي
حرارت د ۲۰ ميليون درجو او د سطحی حرارت
د ۶۰۰۰ درجو نه زيات او کم نشي ،او که زيات
او کم شي نو په ځمکه کې به ژوند د منځه لاړ
شي. ساينس دا وايي چه ځمکه په يوه ساعت کې د
۱۰۰۰ مایلو په سپيد سره په ۲۴ ساعتو کې يو ځل
په خپل محور گرځي، مگر دا نه وايي چه :څنگه
گرځي ،ولي گرځي، پخپله گرځي او که څوک يې
گرزوي، ځکه چه نه چاليدلې او نه چا تجربه کړي
چه په غير د انجن ،فيولو او ډريور نه دي موثر يا
بل کوم شي حرکت وکړي ،نو بيا دا دومره لويه
سياره يا پلانټ څنگه په غير د انجن نه ،په غير د
فيولو نه او په غير د ډريور نه ۱۰۰۰ مایلز پر
هور يا ساعت سپيد سره حرکت کوي او د
ميلياردونو کلونو نه راهيسې په همدې يو سپيد کې
روانه ده نه کميزي او نه زياتيزي، نه د مدار يا
لاري نه بي لاري کېږي، نه يې فيول ختميزي، نه
يې پړزی خرابيزي، آيا دا هر څه پخپله شوي ،آيا د

لمر او ځمکې ډيزاين او جوړيدل پخپله شويدي ،او
 پخپله کنټرول او چليري آيا د ځمکې او د لمر تر
 منځ فاصله پخپله تعين او کنټروليري. حقيقت خو دا
 دی چه هر شي چغی و هي د حال په ژبه وايي چه
 زه خالق لرم، لمر او ځمکه اود دواړو تر منځ
 فاصله يا دا ټول سولر سيستم په شعوري ډول د
 يو ډيزاين په اساس جوړ شويدي او په شعوري ډول
 چليري او کنټروليري ،او ډير قوي قوانين پکې
 موجود دي، چه د ډيزاين او قانون وجود د
 ډيزاينر، قانوندان او خالق يا کريتر د وجود ثبوت
 دی ځکه چه قانون په غير د قانوندان او ډيزاين
 پغير د ډيزاينر نه ناممکن دی، فلهاذا لمر ،ځمکه او
 ټول کائنات خالق يا کريتر، لري چه الله تعالی
 دي، رب العلمين دي. د ټولو کائناتو پيدا کوونکی او
 رب دي خو که اوس هم څوک د الله تعالی د وجود
 نه انکار کوي دا صرف ضد دي ماته چا يو نقل
 کولو چه په کابل کې د يو ملگري سره په موټر کې
 ناست وم پوليس ودرولو پوليس ځما د ملگري نه
 لايسنس وغوښتلو ملگري می ورته وويلی چه موټر
 می خپل دی پوليس بيا ورته وويل چه لايسنس راکه
 د ورته وويل چه په نقدو می اخستی دی پوليس بيا
 ورته وويل چه لايسنس راکړه ملگري می ورته

وويل چه ٿولي پيسى مى ورکري دي،نو ما مى
ملگري ته وويل چه سر دي خلاص کره پوليس
درنه لایسنس غواري ملگري مى راته وويلی چه
سر مى خلاص دي خو پخپله يې نه خلاصوم،نو
تاسو يقين وکړئ چه دا ملحدین بنه په دي پوهيزي
چه کائنات خالق لري خو خپل سر پخپله نه
خلاصوي .و ما علینا الالبغ المبین.

محمد عثمان نظامی

الدرس (۴۸)

په کائناتو کې د الله تعالی د آیاتونو تفسیر (شیرمه برخه) (فینگر پرینټ یا د ګوتی نښه)

په دې سلسله کې اوس د فینګر پرینټ یا د ګوتی د نښې په باره کې خبرې کوو.

فینګر پرینټ یا د ګوتې نښه د الله تعالی آیت او د خالق د وجود ثبوت دی .

تاسو ټول پوهیږئ چې ساینس او ټولو خلکو دا منلې ده چې په دنیا کې د انسان د ټولو نه قوي آی ډي یا هویت فینګر پرینټ دی، او دا دومره قوي آی ډي ده چې حتی په غبرګونکو یا جوړه یا ټواښ ماشومانو کې چې ډي این ای بی یو قسم وي خو فینګر پرینټ یې فرق لري، آیا تاسو په دې فکر کړی دی چې کله چې یو ماشوم تولد شي هغه بالکل د یو مختلف یا یونیک فینګر پرینټ سره دنیا ته راځي، د مختلف یا یونیک فینګر پرینټ مطلب دا دی چې د دې ماشوم نه مخکې چې څومره خلک دنیا ته

راغلي دي هغه که په قبرو کې دي او که د ځمکې
 په مخ ژوندي گرځي، نو د دي نوي زيږيدلې ماشوم
 فينگرپرېنټ ددي ټولو ژونديو او مړو انسانانو سره
 فرق لري، خو ډيره حيرانوونکې او د تعجب خبره
 خو دا ده چه ددي ماشوم نه وروسته چه څومره
 انسانان دنيا ته راځي يعني هغه چه تر اوسه نه دي
 زيږيدلې او ددي نه وروسته زيږول کېږي، د هغوي
 د فينگرپرېنټ سره هم فرق لري، يعني مطلب دا
 چه ستا د تولد د تاريخ يا ډيټ اف برټ نه مخکې
 چه څومره انسانان دنيا ته راغلي دي او هغه
 انسانان چه ستا د تولد د تاريخ يا ډيټ اف برټ نه
 وروسته دنيا ته راځي، نو ستا فينگرپرېنټ ددي
 ټولو نه فرق لري يا مختلف او يونيک دي، يا په بل
 عبارت تاته چه کوم هويت يا آی ډي درکول شويده
 نو په دي قسم آی ډي نه ستا نه مخکې چاته ورکول
 شوي ده او نه ستا نه وروسته چاته ورکول
 کېږي. فکر وکړئ چه دا کار کېږي څنگه؟ يعني
 څنگه دنيا ته د راغلو انسانانو او هغه چه تر اوسه
 لا دنيا ته راغلي هم نه دي، ددي ټولو فينگرپرېنټونه
 يا د گوتو نښي معلومېږي او بيا نوي ماشوم ته
 داسي فينگرپرېنټ ورکول کېږي چه ددي ټولو
 مخکېنيو او وروستنيو سره فرق ولري، ساينس خو

صرف دومره پوهیږي چه هر انسان مختلف
 فینگرپرینټ لري او بس، نور ددي نه زیات هیڅ
 نشي ویلی، داروینیزم او ایټیپزم هم دي ته هیڅ
 جواب نلري. خومخکې مه ځئ اوپه دي ځای کې
 غور او فکر وکړئ ځکه چه دلته ډیر یو لوي
 حقیقت ته اشاره ده او هغه دا ده چه ټولو انسانانو
 ته دنیا ته د راتلو نه مخکې د مخکې نه بیل بیل
 فینگرپرینټ یا آی ډي ورکول شویده ، او هر انسان
 د یو پروگرام او نقشي په اساس په خپل نوبت سره
 په معلوم وخت او معلوم ځای کې د خپل
 فینگرپرینټ یا آی ډي سره دنیا ته راځي، او د همدې
 فینگرپرینټ سره په دنیا کې ژوند کوي ، او د مرگ
 نه وروسته د قیامت په ورځ د همدې فینگرپرینټ
 سره راپاڅیږي. قرآنکریم په دي هکله فرمایي!
أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ (3) بَلَىٰ قَادِرِينَ
عَلَىٰ أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ (4-75 سورت) آیا انسان دا
 گمان کوي چه مونږ به د هغه هډوکي بیا راټول
 نکړای شو. ولي نه! ضرور به یې راجمع کړو، مونږ
 خو په دي هم قادر یو چه د گوتو سرونه یې هم
 بیرته برابر کړو. یعنی د گوتو په سرونو کې چه
 کوم خطونه د فینگرپرینټ دپاره په دنیا کې دي
 همدا قسم خطونه به الله تعالی کله چه انسان بیا

راژوندى کپري د گوتو په سرونو کې ورته برابر
 او جوړ کړي،يعني کومه آى ډي يا فينگرپرېنت چه
 په دنيا کې يې انسان لري،همدا آى ډي يا
 فينگرپرېنت به يې د بيا راژوندي کېدلو په وخت
 کې هم وي.او د همدې فينگرپرېنت سره به د حشر
 ميدان ته ځي،او د همدې فينگرپرېنت سره به د الله
 تعالى په مبارک حضور کې ودرېږي،او د همدې
 فينگرپرېنت سره به جنت او يا جهنم ته ځي،الله دي
 مونږ ټول د جهنم نه وساتي.که اوس هم څوک په
 الله تعالى کې شک کوي نو بيا دي يواځي يو ځاى
 کې کېږي او د خپل ځان نه دي پوښتنه وکړي چه!د
 لامحدود يا انليميتيد علم او قدرت لرونکي خالق يا
 کريتر نه په غير څنگه ممکنه ده،چه د مړو او
 ژونديو او د هغو ټولو انسانانو چه تر اوسه لا دنيا
 ته نه دي راغلي ددي ټولو فينگرپرېنتونه يا آى
 ډيگاني دي معلومى شي او بيا دي داسي يو
 فينگرپرېنت انتخاب شي چه د ټولو مخکېنيو او
 وروستنيو انسانانو سره فرق ولري،او بيا دي دا
 مختلف او يونيک فينگرپرېنت د مور په رحم کې
 نوي ماشوم ته ورکول شي،آيا ايولوشن يا ارتقا دا
 کار کولای شي؟نه هيڅ کله نه.آيا پخپله دا کار
 کپري؟نه هيڅکله نه.نو که د همدې سوال د جواب

د پيدا كولو كوشش وكړي ان شالله چه الله تعالى به ورته هدايت وكړي او خپل خالق يا كريتږ به وپيژني. دوهم! په دې مبارک ايت كې دې فكر او غور وكړي أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنَّنَا نَجْمَعُ عِظَامَهُ (3) بَلَىٰ قَادِرِينَ عَلَىٰ أَن نُّسَوِّيَ بَنَانَهُ (4-75) سورت) آيا انسان دا گمان كوي چه مونږ به د هغه هډوكې بيا راټول نكړاى شو. ولي نه! ضرور به يې راجمع كړو، مونږ خو په دې هم قادر يو چه د گوتو سرونه يې هم بيرته برابر كړو..

دا مبارک ايت ۱۴۰۰ كلونه مخكې نازل شويدي. حال دا چه فينگرپرېنت په نولسمې پيړۍ كې ډيسكور يا كشف شويدي يعنې د نولسمې پيړۍ نه د مخه هيڅ چا فينگرپرېنت نه پيژندلو، نو بيا ۱۴۰۰ كلونه مخكې په قرآنكريم كې د فينگرپرېنت په باره كې معلومات د كومي منبع نه ليكل شويدي؟ جواب دا دى چه قرآنكريم د الله تعالى كتاب دى او دا معلومات پكې د وحې نه ليكل شويدي چه په حضرت محمد ص باندي نازل شوي وه.

درېم! كه ښه غور او فكر وشي په ښكاره ډول ليدل كېږي چه ساينس الله تعالى مني، حكه چه ساينس دا مني چه په آينده او راتلونكي وخت كې چه

خومره انسانان دنيا ته راځي ،د هغوي
 فينگرپرېنتونه يا د گوتو نښي به نه پخپلو منځونو
 کې يو قسم وي او نه به په اوسنيو ژونديو خلکو
 کې د چا په شان وي،نو د ساينس پواسطه ددې
 خبرې منل ،په حقيقت کې د پردې شاته د داسې
 غيبې نظام منل دي چه:چلول يې د لامحدود يا
 انلیمیتید علم او قدرت لرونکې خالق يا کرپتر نه په
 غير ناممکن دي ،اگر چه دا غيبې نظام د
 ټیکنالوجی او وسايلو پواسطه ليدل کېږي خو
 نه،مگر منل يې داسې حقيقت دی چه انکار تري
 ناممکن دی،حکه چه د هر شي د منلو دپاره ليدل
 شرط نه دي،او نه د ساينس پواسطه ددې غيبې نظام
 منل کومه نوي او دحيرانتيا خبره ده،حکه چه عقل
 هم نه ليدل کېږي ،خو ساينس يې مني ،حکه چه د
 عقل د منلو نه انکار کېږي نه،حکه چه د دنيا دا
 نظام خو د عقل پواسطه چلپږي که عقل نه وو نو
 بيا خو به د انسانانو او ځناورو هيڅ فرق نه
 وو،فلهدا که د انسان سترگی او ټیکنالوجی يې نه
 گوري،خو په انسان کې د فکر وهلو ،نوي شيانو
 جوړولو او د دنيا د نظام چلولو استعداد او
 صلاحيت دا ثابتوي چه عقل شته دي او انکارکول
 تري ناممکن دي.همدارنگه گرويتی،تصور،محبت

او درد هم نه په انساني سترگو او نه د ټيکنالوجۍ
 په سترگو ليدل کېږي، خو ساينس يې په منلو کې
 هيڅ شک نه کوي او ټول د يو حقيقت په حيث مني.
 نو همدارنگه د ساينس پواسطه د پردي شاته د
 داسي يو غيبې نظام منل کوم چه د لايتناهی او
 لامحدود علم او قدرت والا خالق نه په غير نه
 چلېږي، سره ددي چه د انسان او ټيکنالوجۍ
 سترگی خو يې نشي ليدلای، خو ددي سره سره منل
 يې يو ساينسي حقيقت يا ساينټيفيک فکت دی، چه
 انکار کول تري ناممکن دي، ځکه چه هر شی د
 حال په ژبه چغی او ناري وهي چه زه چا جوړ
 کړی يم، په هر شي کې ډيزاين شته هري خواته
 محکم او قوي قوانین موجود دي او په مجموعی
 توگه په ټولو کائناتو کې داسي يو منظم نظام موجود
 دي چه چلول يې د يو لامحدود او لايتناهی علم او
 قدرت لرونکي خالق نه په غير محال او نا ممکن
 دي. نو که دهر يان يا ملحدین د خالق يا کریتړ د منلو
 دپاره معيار ليدل نيسي نو اول دي کوشش وکړي
 چه آیا د عقل او گريويټی نه انکار کول ممکن دي
 ؟ نو که د عقل او گريويټی يعني د مخلوق د وجود
 نه انکار نشي کولای او ناممکن دی، نو د عقل او
 گريويټی د خالق او کریتړ د وجود نه څنگه انکار

کولای شي یا ممکن دی ،حکمه چه په کائناتو کې د یوې وړې زړې یا اتوم نه نیولې د لویو کهکشانونو یا ګلکسیز پورې په هر شي کې ډیزاین او قوانین موجود دي،کوم چه د ډیزاینر او قانوندان د وجود نه په غیر ناممکن دي،او همدارنگه د کائناتو چلول او پکې د قوانینو تطبیقول هم په غیر د کائناتو د خالق نه ناممکن دي .حکمه چه په غیر د پاچا او منظم نظام نه په یو ملک کې هم قانون پخپله نه تطبیقېږي .نو دا لوي کائنات پخپله نه دي پیدا شوي او نه پخپله چلیږي ،بلکه خالق لري چه الله تعالی دي. و ما علینا الاالبلغ المبین.

ډاکټر محمد عثمان نظامي

الدرس (۴۹)

قرآن او ساینس.

یه کائناتو کی د الله تعالی د آیاتونو

تفسیر (۷ برخه)

د آسمان یه اوچتوالی کی د الله تعالی آیاتونه

او نښانی دي

Explanation of ALLAH's signs in the
universe

آیت نښاني، ودریدو او معجزې ته هم وایي. نو د الله تعالی په آیاتونو باندې د پوهیدلو دپاره باید چه هم په قرآن کې او هم په کائناتو کې د الله تعالی په هر آیت باندې ودریزو، غور او فکر پري وکړو او ځان پري پوه کړو. نو راځو د الله تعالی په آسماني آیاتونو باندې -----

ودریزو او غور او فکر پکې کوو.

،ساینس چه د ۲۱ پیری پورې څومره تحقیقات او دیسکوریز کړي دي ، صرف د اول آسمان په باره

کې دي چه د ټولو کائناتو څلور يا پينځه فيصده کپري يعني د اوسه پورې صرف څلور فيصده کائنات د ساينس پواسطه مشاهده شويدي، خو اول آسمان هم د اوسه پورې پوره مشاهده شوي نه دي، يا په بل عبارت د اوسه پورې څلور فيصده کائنات معلوم يا مشاهده شوي او ۹۶ فيصده کائنات نامعلوم دي، که غور وکړو د ټولو کائناتو په مقايسه د ساينس معلومات ډير محدود او کم دی. او دا خو د چا په فکر کې هم نه راځي چه ګني انسان به د اول آسمان نه وځي او نورو شپږو آسمانونو کې به تحقيقات او ريسرچ وکړي. نو راځو په دي څلور فيصده مشاهده شوي کائناتو باندې په لنډ ډول رڼا او نظر اچوو. په ياد ولری چه زه او ته هم د کائناتو يوه حصه يو، که مونږ د خپل وجود غټوالی د ټولي ځمکې د غټوالی سره مقايسه کړو نو زمونږ د وجود لويوالی د ځمکې د لويوالي په مقابل کې د يوي زري يا اتوم حيثيت لري، لمر د ځمکې نه ۱۳ لکه واري لوي دی، او زمونږ ځمکه د سولر سيستم يا شمسي نظام يوه برخه ده، سولر سيستم لمر او د لمر مربوطه سيارو يا پلانيټز ته وايي، نو که زمونږ د ځمکې لويوالی د سولر سيستم يا شمسي نظام د لويوالی سره مقايسه کړو، نو د ځمکې لويوالی د

شمسي نظام يا سولر سيستم د لويوالی په مقابل کې د يوي نقطي يا ډاټ حيثيت لري، او زمونږ سولر سيستم يا شمسي نظام بيا د ملکيوۍ د ګلکسي يا کهکشان يوه برخه ده، او د ملکيوۍ په ګلکسي کې زمونږ د سولر سيستم پشان ۴۰۰ بيليونه يا ميليارډونه نور سولر سيستمونه موجود دي، يو بيليون ۱۰۰۰ ميلیونه کېږي، نو که چيرته زمونږ د سولر سيستم لويوالی د ملکيوۍ د ګلکسي د لويوالی سره مقايسه شي، نو زمونږ د سولر سيستم لويوالی به د ملکيوۍ د ګلکسي د لويوالی په مقابل کې د يوي نقطي حيثيت ولري، او همدارنګه په مشاهده شوي کائناتو کې ۲۵۰ بيليون نوري ګلکسي هم موجود دي، نو که چيرته زمونږ د کهکشان يا ملکيوۍ ګلکسي لويوالی د دي څلور فيصډو مشاهده شوو کائناتو د لويوالی سره مقايسه شي، نو د ملکيوۍ د ګلکسي لويوالی د دي څلور فيصډو مشاهده شوو کائناتو د لويوالی په مقابل کې د يوي نقطي حيثيت لري. فکر وکړئ ساينسدانان وايي چه د بحرونو په غاړو او خوا او شا کې چه څومره د شګو داني دي ددي نه په آسمان کې ستوري ډير دي، او ټول ستوري او د هغوي مربوطه سياري، سپوږمۍ، سولر سيستمونه يا شمسي نظامونه او

گلکسیز یا کهکشانونه په خپلو مدارونو یا اوربیتونو کې په ډیرو زیاتو سپیدونو سره په حرکت کې دي. او هر یو په یو وخت کې په څو قسمه حرکتونو کې دي، مثلاً ځمکه په یو وخت کې هم د خپل اکسیس یا محور نه تاویري، هم د لمر نه تاویري او هم د ملکیوی گلکسي د مرکز نه د سولر سیستم سره تاویري، مگر د تعداد د دومره زیاتوالی او زیاتو سرعتونو سره بیا هم نه یو ستوری او یا یو پلانیټ د اوربیت یا لاري نه بي لاري کېږي او نه یو د بل سره ټکر کوي، سره ددي چه کله کله یوه گلکسي یا کهکشان د سوونو بیلینونو ستورو او زیاتو سپیدو سره په بله گلکسي یا کهکشان ورشي خو په غیر د کوم ټکر نه یو د بل نه په خیر او خیریت سره تیریري، دا چه دا دومره زیات ستوري، سیاري، سپوږمیکاني، سولر سیستمونه او گلکسیز څنگه په آسمان یا سپیس کې په خپلو ځایونو او اوربیتونو یا لارو کې کلک دي، او نه د مدار یا اوربیت نه وځي، او نه یو د بل سره ټکر کوي دا میخانیکېت او راز هم اوس د ماډرن ساینس پواسطه ډیسکور او بنکاره شو، خو ددي میخانیکېت او راز د تشریح کولو نه مخکې د خپل وړوکتوب یو څه معلومات در سره شریکوم، البته

اوسني ماشومان خو د ټابلېټ، موبایل او ټیوی سره
 لوبي کوي، مگر ۵۰ او ۶۰ کلونه مخکې دا شيان
 نه وو، نو په هغې وخت کې زموږ یوه لوبه دا وه
 چه د مقناطیس سره به مو لوبي کولي هغه داسي
 چه د مقناطیس یوه ټوټه به مو د کاغذ لاندې ونيوله
 او د کاغذ د پاسه به مو یوه ستن واچوله نو د کاغذ
 لاندې به مو چه هري خواته مقناطیس ته حرکت
 ورکولو نو د کاغذ د پاسه به ستن هم هغې خواته
 حرکت کولو، او که چیرته دوه مقناطیس یو د کاغذ
 په یوه خوا او بل د کاغذ په بله خوا کې ونيول شي
 نو د هري خوا مقناطیسی قوه چه زیاته شي نو ستن
 به هغې خواته حرکت کوي، خو که چیرته د دواړو
 خواو مقناطیس داسي موقیعت ته راوستل شي او
 داسي بلانس شي چه په ستن د دواړو خواو نه
 مساوي قوه وارد شي، نو په دې صورت کې به ستن
 یوي خواته هم نه ځي او د دواړو مقناطیسو په منځ
 کې به وي، اوس که دوه نوري مقناطیسی ټوټې
 راواخلو او یوه د کاغذ لاندې او بله د کاغذ د پاسه
 ونیسو او داسي توازون او بلانس یې برابر کړو
 چه په ستن د دواړو خواو نه مساوي قوي وارد
 شي، نو اوس که کاغذ لري شي نو ستن به په هوا
 کې مغلق او ځوړنده پاتي شي، او یوي خواته به هم

نه ځي، مگر د څلورو خواو نه د مقناطیسی قوو دا
 قسم توازن او بلانسینګ جوړول دومره اسان کار
 هم نه دی. نو ساینس اوس دا معلومه کړه چه په
 آسمان کې ستوري سیاري سپوږمۍ سولر
 سیستمونه یا شمسي نظامونه او ټول کهکشانونه د
 مقناطیسی قوو یا میگناتیک فورس د توازن او
 بلانس پواسطه پخپلو مدارونو یا اوربیتونو کې
 ټینګ دي او گرځي او دا بلانس او توازن دومره
 دقیق او حساس محاسبه شویډی، چه
 ستوري، سیاري، سولر سیستمونه او گلکسیګانې
 سره ددې چه په ډیر زیاتو سپیډونو سره په حرکت
 کې دي، خو په هر سپیډ، هر موقیعت او هر حالت
 کې نوموړی توازن او بلانس تغیر نه کوي او تل
 ثابت وي، او که فرضاً په دې بلانس کې ډیر
 معمولي تغیر او فرق راشي نو په یو سیکنډ کې به
 کائنات ډری وری شي. په دنیا کې ددې مثال
 میګلیب ترین یا میگنیتیک لیویټیشن ترین دي چه د
 مقناطیسی قوي یا میگنیتیک فورس پواسطه د پټلۍ
 نه جګړې او په هوا کې حرکت کوي، او د
 اصطکاک یا فریکشن د کموالی په وجه ډیر تیز
 ځي، چه په جاپان او چین کې د ۶۰۰ کبلو میتر په
 یو ساعت کې سپیډ پورې جوړ شوي دي. نو په

آسمان کې په بي حساب ستورو يا ستارزو او سيارو يا پلانيټيز کې د مقناطيسې قوو يا ميگنيټيک فورس توازون او بلانس کول او ددې توازون او بلانس په دوامدار ډول ثابت ساتل او کنټرولول د الله تعالى د وجود آيات او نښانې دي. چه د دې آسماني آيات د تشرېح او تفسير پواسطه کولای شو چه د سورت الرحمن د ۷ آيت په تفسير پوه شو وَالسَّمَاءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ الْمِيزَانَ (7) او الله تعالى آسمان اوچت کړو او بلانس او توازون يې قائم کړو.

نو ۱۴۰۰ کلونه مخکې په قرآنکريم کې د داسې حقيقت ذکرکول کوم چه د ساينس پواسطه اوس کشف او معلوم شو، دا د دې ثبوت دي چه قرآنکريم د الله تعالى ريښتيني کلام دی. ځکه چه ۱۴۰۰ کلونه مخکې د خالق نه پرته يو انسان ته هم د آسمان او سپيس په باره کې معلومات نه وو.

په آخر کې د ټولو ملحدينو يا ايتيپسو او ايگناستيک يا شکمنو څخه هيله کوم چه بي حايه بحثونه او ضد دي پريريدي، په خپل نفس دي رحم وکړي، په الله دي د زړه د کومي ايمان راوړي او د دوزخ نه د بچ کېدو او جنت ته د تلو کوشش دي وکړي او که داسې ونه کړي نو کله چه د ځنکدن په وخت کې د

مرگ ملائیکې وگوري نو بيا به ارمان کوي او هيڅ
به نه شي کولای. و ما علینا الا البالغ المبین.

ډاکټر محمد عثمان نظامی

الدرس (۵۰)

ملحد چا ته ويل کيږي؟

ملحد هغه چا ته ويل کيږي چه: د الله تعالى نه په مطلق ډول منکر وي.

او وايي چه: کائنات خالق ته ضرورت نلري. پرته د خالق نه جوړ شوي دي. د خالق نه پرته چليږي. او پرته د خالق څخه کنټرولږي.

انسانان د ژوند ډيري زياتي فيصلي د کامن سينس پواسطه کوي.

مثلاً که د شپي په دولسو بجو يو سړی اواز وکړي چه دروازه خلاصه کړه د برق ميټر گورم. سره د دي چه يونيفورم يې هم اغوستی وي آیا ته به دروازه ورته خلاصه کړي؟

ته به هيڅ کله دروازه ورته خلاصه نکړي.

ځکه چه دا ستا د عقل فيصله ده چه: په دروازه کې ولاړ سړی برقي نه دي بلکه يو غل دی.

خو دا فیصله عقل پرته د کومو تحقیقاتو او ثبوتونو
څخه کوي. او ته د عقل فیصله مني. او دروازه نه
خلاصوي.

خو کله چه: د الله تعالی خبره راشي نو ملحد. د عقل
او کامن سینس څخه هم منکر شي.

مثلاً کامن سینس او عقل وایي چه: که په موبایل کې
لس میگافیکسل کمره پرته د انجینر څخه نه
جوړیږي نو په سترګه کې پینځه سوه پینځه اتیا
میگافیکسل کمره څنګه پرته د خالق نه جوړیدلای
شي؟

که په هسپتال کې د ډیالیز ماشین په غیر د انجینر
نه جوړیږي. نو کېدني یا پښتورګي کوم چه پینځه
ویشته کرته ډیالیز په ورځ کې کوي نو څنګه پرته
د خالق نه جوړیږي؟

عقل خو دا وایي چه: که د انسان مجسمه پرته د
جوړونکي څخه نشي جوړیدلای نو یو ژوندی
انسان څنګه په غیر د خالق څخه جوړیدلای شي؟

کامن سینس خو دا وایي که د یو زمرې عکس پخپله
نه جوړیږي نو دا څنګه امکان لري چه: یو ژوندی
زمری دي پرته د خالق نه جوړ شي. کامن سینس

خو دا وایې که خلک دا نه مني چه: د خاورو گیلایس
دي پخپله جوړه شوي وي نو دا څنگه مني چه
کائنات دي پرته د خالق نه جوړ شوي وي؟

عقل خو وایې: که یو موټر پرته د فیولو او ډریور
څخه نشي چلیدلای نو د ځمکې سیاره څنگه پرته
د ډرایور او فیولو څخه چلیدلای شي؟ حقیقت دا دی
چه کائنات خالق لري. او د خالق پواسطه چلول
کېږي او کنټرولېږي.

څوک چه د الله تعالی نه انکار کوي باید فکر وکړي
کله چه د غوا بچی پیدا شي خپله مور هم پیژني د
مور تیونه هم پیژني او د خوراک چل هم ورځي.
په خپته کې د غوا بچي ته دا څوک ورزده کوي؟

د هګۍ څخه چرګوری راوړي سمدستي په خوراک
شروع کوي او خپل خوراک پیژني.

د هګۍ په داخل کې چرګوري ته دا څوک ورزده
کوي؟

د هګۍ څخه د بتکې بچی راوړي د اوبو ډنډ ته
ورځي د لامبو چل هم ورځي او خپل خوراک هم
پیژني.

د هگۍ په داخل کې د بتکې بچي ته دا څوک ورزده
کوي؟ حقيقت دادی چه کاینات خالق لري چه الله
تعالی دي. و ما علينا الا البلغ المبين

ډاکټر محمد عثمان نظامی

الدرس (۵۱)

ملحدین د مسلمانانو نه د الله تعالی د وجود ثبوت غواړی.

اسلام دانسان سره سم دنیا ته راغلی دي. ۱۲۴۰۰۰ زیات او کم پیغمبران هم ټول د یو قسم پیغام او مسیج سره راغلي دي، او ټولو همدا یوه خبره کړیده چه کائنات خالق او رب یا پیدکوونکی او پالونکی لري چه الله تعالی دی ،نو دا دومره لوي اتفاق څرنگه ممکن کېدلای شي بلکه ناممکن دي چه په مختلفو زمانو کې د ي مختلف پیغمبران راشي او ټول دي یوه خبره وکړي. او همدارنگه د هر سالم انسان په فطرت کې شته دی هغه که په آبادی کې ژوند کوي او که په صحرا کې ،په غره کې اوسيري او که په ځنگل کې نو د هر یو په فطرت کې شته دی چه:زه چا پیدا کړی یم ،د هغه په وړاندي د مسؤلیت او جواب ورکولو احساس کوي او د هغه د خوانه د جزا او سزا په ورکولو یقین لري.مگر په هره زمانه کې ډیر کم تعداد خلک د یو فیصد نه هم کم د فطرت خلاف، سره ددي چه

هر وخت د وجدان او ضمير سره په جنگ وي دوي د يو ضد په بنياد وايي چه نعوذبالله خالق نشته ،او كائنات پخپله پيدا شويدې.عجيبه خو لا دا ده چه په حای ددي چه دا ۹۹ فيصده خلک ددوي نه پوښتنه وکړي چه تاسو ولي او په څه دليل خالق يا کريتر نه منی؟برعکس دوي به ددي %۹۹ خلکو نه پوښتني کوي چه تاسو مونږ ته ثبوت کړئ چه الله شته دی.او دوي به هم ورته شروع شي،حال دا چه د حق او فطرت نه خو دوي انحراف کوي ،نو دوي بايد موحيدينو ته ثبوت کړي چه دوي ولي الله نه مني؟او دوي بايد ثبوت کړي چه نعوذبالله ولي او په څه دليل خالق يا کريتر نشته ،خو نه يې دا کار کړيدی او نه به يې وکړي.خو ددي دا مطلب هر گز نه دی چه زمونږ سره ثبوت نشته الحمدلله زمونږ سره په خرورونو خرورونو ثبوتونه او دلايل شته دي،چه يو څه يې دلته ذکر کوو،

1-گزمولوجيک يا کائناتی دلايل.

د کوم وخت نه چه کائنات پيداشویدي د هماغی ،وخت نه پکې قوانین يا لاز هم موجود دي،چه د دي قوانينو د جملی نه يو قانون د علت او معلول يا د کاز او ايفيکت قانون دی.دا قانون داسي دی چه

هر معلول يا ايفيكت علت يا گاز لري مثلاً حُما
ظاهري علت يا گاز حُما مور او پلار دي او د
هغوي گاز د هغوي مور او پلار او په همدې ترتيب
د هر ايفيکت يا معلول گاز يا علت او بيا د هغی
کاز يا علت او بيا د هغی علت يا گاز بالآخره فرست
کاز يا علت اولي ته رسيږو چه همدا اول سبب يا
فرست کاز يا علت اولي الله تعالى دي. مگر
ملحدین وايي چه دا د علت او معلول قانون يا د کاز
او ايفيکت قانون يو عمومي يا يونيورسل قانون دی
نو چه هر معلول ، علت يا هر ايفکت، کاز لري، نو
اول سبب يا فرست کاز يا علت اولي يعني الله تعالى
هم بايد سبب يا علت يا کاز ولري. ددي جواب دادي
چه: دا ټول قوانين صرف د کائناتو دپاره ، دکائناتو
په داخل کې يا په نيچرل يونيورس کې کار کوي او
دباندي د کائناتو نه کار نکوي. نو که چيرته اول
سبب يا فرست کاز يا علت اولي د کائناتو په داخل
کې ؤو نو بيا دا قانون پري تطبيقيدلو مگر علت
اولي يا فرست کاز يعني الله تعالى د کائناتو نه
دباندي دی، لهذا دا قانون په علت اولي يا الله تعالى
نه تطبيقيري. يا په بل عبارت الله تعالى د زمان او
مکان يا تايم او سپيس او فزيکي قوانينو خالق او
جوړونکی دی او پخپله ددي قوانينو نه آزاد

دی، یعنی دا د کاز او ایفیکټ قانون صرف د پیدا شوو شیانو یا کریشن دپاره دی، مگر الله تعالی خالق یا کریتړ دی، پیدا شوي نه دی لم ild و لم یولد دی او د همیشه څخه موجود دی.

دوهمه خبره داده چه په کائناتو کې دا فزیکي قوانین دومره قوي او محکم دي چه ډیر معمولي تغیر هم پکې نه راځي، سټفن هاکنګ د اوسني عصر مشهور ساینسدان او د بریف هیستري اف ټایم مؤلف وایي چه کائنات د دومره دقیق حساب او کتاب په اساس جوړ شوي دي چه زمونږ په تصور کې هم نه راځي نو که چیرته په دي حساب او کتاب او قوانینو کې ډیر معمولي د یوي زري او سیکېنډ څخه هم په کمه اندازه تغیر او فرق راشي نو کائنات به ډری وړی او تباہ شي. مثلاً ځمکه د اکزیس یا محور په خوا او شاه زر مایلز په یو ساعت کې سپید سره ګرځي. سپید یې نه کمیري او نه زیاتیري، او د لمر په خوا او شاه د ۶۷۰۰۰۰ مایلز په یو ساعت کې سپید سره ګرځي. سپید یې نه کمیري او نه زیاتیري. د لمر او ځمکې تر منځ فاصله ۹۳ میلیون میلز ده دا فاصله نه کمیري او نه زیاتیري. یعنی د هر شي د چلولو دپاره ډیر قوي، حساس او دقیق حساب شوي قوانین جوړ

شويدي او د همدې قوانينو په اساس كائنات چليري
 چه ساينسدانان ورته نيچرل لا يا طبعي قوانين
 وايي. چه په بنسټه ډول ددې مطلب دا دى چه
 كنټروليري، معلومه خبره ده چه د كنټرولولو دپاره
 د كنټرولر وجود ضرور دى، چه همدا الله تعالى
 دي.

دریم--

امريكايي جينيتيک ساينتيسټ رابرټ وايي چه
 :ساينس د الله تعالى د وجود دومره ثبوتونه جمع
 کړي دي چه دا کېدای نشي او ناممکنه ده چه يو
 سړى دي په فزيک پوهيږي او هغه دي د الله تعالى
 نه انکار وکړي.

او که څوک د الله تعالى نه انکار کوي نو هغه بيا د
 ساينس په لار روان نه دى، او د ساينسي حقايقو نه
 سترگى پټوي. او ضد کوي. رسل چه د داروين
 مرشد اعظم ؤو هغه دا مني چه کائنات سبب يا کاز
 لري او پخپله نه دي پيداشوي خو ددې منلو ته تيار
 نه ؤو چه دا سبب يا کاز يا علت دي الله تعالى
 وي. همدارنگه ريچر ډکوين چه د گاډ ډيلوژن کتاب
 يې ليکلى دى، هغه وايي چه :کائناتو کې ډيزاين
 شته دى، خو ضرور نه ده چه دا ډيزاين دي الله

تعالى كړی وي ، کېدای شي چه د بلي سياري نه
 ايلين راغلي وي او زمونږ ډيزاين يې كړی وي
 ، واه د دي خبري منلو ته تيار دي او د الله تعالى
 منلو ته تيار نه دي ، خو دي عقل ته فكر وكړئ چه
 ايلين او هغه سياره چه ايلين په كې اوسيري هغه
 چا ډيزاين كړي دي . باور وكړئ چه ښه پوهيري
 ، چه حق څه شي دی ، خو ډير ضدي خلك دي او
 خپل ضد نيولي دي . دا ضد نه دي نو څه شي
 دي ؟ اينيشټين وايي چه كائنات د څلورو قوو يا
 فورس پواسطه كنټروليري ، او يو پاڪستاني
 ساينټيس وايي چه د دري قوو پواسطه
 كنټروليري ، مگر سټيفن هاكنگ وايي چه كائنات د
 يوي قوي يا فورس پواسطه كنټروليري ، چا تري
 پوښتنه وكړه چه ستا مطلب الله تعالى دی ، هاكنگ
 جواب ورکړو چه نه زه ملحد يا ايټيپس يم . فكر
 وكړئ چه دا ضد نه دی نو څه شی دی ؟ بل دليل
 دادی چه : په كائناتو كې چه هر شی دی لكه
 انسانان ، حيوانات ، نباتات ، ستوري ، ځمكه وغيره
 ټول د مادي يا متر نه جوړ شويدي . او تجربو ثابته
 كړي چه ماده كوډينگ نشي كولاى . كوډينگ دي ته
 وايي مثلاً په مونږ كې عقل ، د فكر وهلو صلاحيت
 ، علم او معلومات موجود دي همدارنگه په نباتاتو

او حیواناتو کې هم معلومات موجود دي مثلاً په ډي این ای کې معلومات یا جینیټیک کوډ چه دي ته کوډینګ وایي خو په دي یو شي کې هم پخپله مادي یا متر کوډینګ نه دی کړي او نه یې کولای شي، ځکه چه که مادي پخپله کوډینګ کولای شو، نو بیا خو روبات کې د کوډینګ یعني مصنوعي عقل یا ارتیفیشل اینټیلیجینټ د اچولو ضرورت نه وو. ځکه چه انسان او روبات دواړه د مادي یا متر نه جوړ شويدي، نو که په انسان کې ماده ذهانت او معلومات اچولی شي، یا په انسان کې ماده پخپله کوډینګ کولای شي، نو باید چه په روبات کې یې هم وکولای شي.

ځکه چه انسان او روبات خو دواړه د یو قسم مادي نه جوړ شويدي. خو حقیقت دادی چه ماده کوډینګ نشي کولای یعني معلومات او عقل و غیره نشي ورکولای. بلکه کوډر یا کوډینګ کوونکی بل ذات دي چه همدا ذات الله تعالی دی. په آخر کې دا دعا کوو چه الله تعالی مو دي عقیدي برابري او صحیح کړي او د جنت لار دي راته آسانه کړي آمین و ما علینا الابلغ المبین.

ډاکټر محمد عثمان نظامی

الدرس (۵۲)

د بېگ بېنگ نه مخکې څه شی ول؟

لس ورځې د مرگ نه مخکې د ستيفن هاکنګ نه په نیشنل جغرافیک چینل کې پوښتنه وشوه چه د بېگ بېنگ نه مخکې څه شی ؤو هاکنګ جواب ورکړو چه هيڅ شی نه ؤو او زه ملیحد یا ایتیپس یم ،بېگ بېنگ دي ته وایي چه کائنات د نشت او عدم په حالت کې د یوي سینګولاریتي یا د یوي کتلی د انفجار یا ایکسپلوژن پواسطه منځ ته راغلي دي. ملحدین وایي چه دا سینګولاریتي د عدم یا هيڅ پواسطه منځ ته راغلي وه ،مګر ساینس د ترمودینامیک ددې قانون په اساس چه عدم یا هيڅ نشي کولای چه یو شی منځ ته راوړي د ملحدینو دا خبره رده وي، فکر وکړئ چه دوي د حق نه د انکار او پټولو دپاره د هري غيري ساینسي او بي عقلي خبري منلو ته په غیر د فکر وهلو نه تیار دي مګر د زیاتو ساینسي او عقلي دلایلو سره سره د الله تعالی منلو ته تیار نه دي کله هم چه د الله نوم واخستل شي نو سمدستي به وایي چه د الله تعالی نه

نو مخکې څه شی ؤو. او بله دا چه د بېگ بېنگ د انفجار يا چاودنې په باره کې وايي چه په دې سينګولاريتي يا کتله کې انفجار په غير د کومي خارجي مداخلې څخه پخپله وشو، او د بي عقلي مادي پواسطه دا انفجار-----

دومره دقيق کنترول شوي ؤو لکه يو پنسل چه په تيره څوکه ودرول شي او د ميليونو کلونو په تيريدو سره ونه وليږي بلکه ددې نه هم زيات او که داسي دقيق کنترول شوی نه ؤو نو بيا به کائنات نه ؤو جوړ شوي. انفجاري مواد د مکمل کنترول لاندې مخ په وړاندې په غير د کنترولر نه روان ؤو، لحظه په لحظه څومره چه انفجاري مواد وړاندې تلل او ساحه لويده پيزاينونه په غير د پيزاينر نه، قوانين په غير د قانوندان نه او نظم په غير د ناظم نه جوړيدل، د انفجاري موادو د وړاندې تلو په دې سفر کې چه ديارلس عشاريه اته ميليار دو کلونو نه شروع دی او اوس هم جاري دی د نوموړو بي عقله موادو نه ستوري، سياري آسمانونه، ځمکه او حتی د انسان پشان عاقل مخلوق پخپله جوړ شو، بي عقلي مادي پخپله ځان ته انفجار ورکړو، انفجار يا چاودنه پخپله کنترول شوه، کائنات او طبعي قوانين پخپله جوړ شو، او پخپله کنترول او چليري.

قرآن کریم فرمایي **ذَلِكَ ظَنُّ الَّذِينَ كَفَرُوا** دا د کافرانو گمان او اندازي دي، يعني ددوي خبري حقيقت نه دي.

غور وکړئ ساینس د ترموډینامیک د قانون په اساس وایي چه هر کار او حادثه که په خپل سر پرېښودل شي اینترایي او گډوډي منځ ته راځي مگر ملحدین د بیگ بینگ په باره کې دا قانون نه مني ځکه چه د بیگ بینگ نه وروسته خو یو منظم او ډیزاین شوي یونیورس یا کائنات منځ ته راغلي دي. یا په بل عبارت فرضاً که د بیگ بینگ چاودنه په غیر د کنټرولر نه پخپل سر شوي وه نو د ترموډینامیک د قانون په اساس باید چه په کائناتو کې گډوډي وه، خو گورو چه نتیجه سرچپه ده، ځکه چه کائناتو کې ډیزاین، قوانین او نظم موجود دي، کوم چه ثابتوي چه د بیگ بینگ چاودنه پخپل سر نه ده شوي بلکه د چا د کنټرول لاندې شویده

يعني ساینس د ملحدینو دا نظر او تیوري رده وي چه گني کائنات پخپله جوړ شوي او پخپله چلیږي مگر بیا هم ملحدین د حق نه د تښتیدو دپاره د ساینس او عقل په خلاف پخپل غلط او بي بنیاد نظر

او تيوري کلک ولاړ دي او بيا وايي چه دا ساينس دی.

اوس په همدې باره کې د قرآنکريم معلومات گورو
قرآنکريم فرمايي چه کائنات د نشت او عدم نه الله
تعالی پيدا کړيدي **بَدِيعُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۝ ۱۰۱**
نمبر ايت او شپږم سورت الله تعالی د کائناتو خالق
دي چه په غير د نموني نه يې کائنات پيدا کړي
دي، هغه کتله يا ماس چه ځمکه او آسمانونه پکې
يو ځای نښتي وو، چه سساينسدانان ورته
سينگولاريتي يا د کائناتو د آغاز نقطه وايي هغه
پخپله نه وه پيدا شوي بلکه الله تعالی پيدا کړي وه
يعني په اول کې کائنات يو ځای نښتي وو. **أَوَلَمْ يَرِ**
الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا
فَفَتَقْنَاهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ ۖ أَفَلَا
يُؤْمِنُونَ . يوېستم سورت او ديرشم ايت. آيا کافران
نه پوهيږي چه آسمانونه او ځمکه سره يوځای
نښتي وو او بيا مونږ بيل کړل يعني په اول کې
ټول کائنات د يوې کتلې يا ماس په شکل سره نښتي
وو چه سساينسدانان دي حالت ته سينگولاريتي
وايي، او بيا دا يوځای يا نښتي کائنات پخپله نه دي
بيل شوي بلکه الله تعالی سره بيل کړل چه د کائناتو
دي بيليدلو او جداکولو ته سساينسدانان بيگ بينگ يا

لوي انفجار وايي، چه د الله تعالى پواسطه او د الله تعالى د کنترول لاندې شوی ؤو.

او الله تعالى کائنات جوړ کړل او په دوامدار ډول يې لويوي يا وسعت ورکوي.

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ (47) الذاريات

او کائنات مونږ په خپل قدرت سره جوړ کړل او بيشکه مونږ د کائناتو پراخونکي يو.

دلته که غور وکړئ ليدل کېږي چه ساينس د قرآنکريم د آيتونو تصديق او تائيد کوي ځکه چه ساينس هم وايي چه په اول کې يوه کتله يا سينګولاريتي موجود وه چه ټول کائنات پکې يو ځای نښتي ؤو او بيا د بېګ بېنګ يا يو لوي انفجار پواسطه سره بيل شوي ،چون ساينس صرف د مادي کائناتو سره ډيل کوي ،نو د بېګ بېنګ نه شاته نشي تللای ،ځکه چه ماده، زمان ،مکان او انرجي د بېګ بېنګ نه وروسته پيدا شويدې،نو ساينس نه د بېګ بېنګ نه شاته او نه د مادي کائناتو نه دباندې کار کوي ،نو په دې دليل ساينس په دې باره کې نه معلومات لري او نه څه ويلی شي چه د بېګ بېنګ کتله يا سينګولاريتي څنگه پيدا شوي وه او بيا په دې کتله کې انفجار يا چاودنه څنگه

و شوه، او همدارنگه د خالق يا کريتر په باره کې هم
څه نشي ویلی ځکه چې ساينس صرف د مادي سره
ډیل کوي او الله تعالى ددې نه پاک دي.

يا په بل عبارت ساينس نه دا ثابتولای شي چې الله
شته دي او نه دا ثابتولای شي چې نعوذ بالله الله نشته
دي.

نو په دې باره کې چې د بېگ بېنگ کتله يا
سينگولاريتي څنگه پيداشویده او انفجار پکې څنگه
شویدی، حقيقي ساينس په دې باره کې بالکل
خاموش دی او په دې باره کې چې څومره خبري
دي دا د ساينس خبري نه دي بلکه، دا فقط د
ساينسدانانو شخصي نظريات او تيوريز دي، نو د
چا شخصي نظريې يا تيوريز ته د ساينس درجه
ورکول يا ورته ساينس ويل دا خو ناپوهی، جهالت
او د ساينس د علم سره خیانت، او په ساينس ته مت
ويل دي.

ساينسدانان دوه قسمه دي اول موحدين چې دوي
خالق يا کريتر مني دوي وايي چې د بېگ بېنگ کتله
الله تعالى پيدا کړي وه اود بېگ بېنگ چاودنه
،کنترول او د کائناتو جوړیدل د الله پواسطه شويدي
او کائنات د الله پواسطه چلول کيږي او په دوامداره

ډول يې لويوي چه د دوي تعداد هميشه زيات دي
 دويم ملحدين يا ايتيپس ساينسدانان دي چه الله نه
 مني دوي وايي چه د بيگ بينگ کتله پخپله پيداشويده
 او پخپله پکې انفجار شويدي ، کائنات پخپله جوړ
 شويدي او پخپله چليزي خو ددوي تعداد کم دی ، نو
 که يو ساينسدان د الله تعالی نه انکار وکړي ددي
 مطلب دا هر گيز نه دی چه ساينس الله نه مني ، که
 ستيفن هاکنگ الله نه منلو ددي مطلب دا نشته چه
 ساينس الله نه مني حکه چه په زرونو زرونو نور
 لوي لوي ساينسدانان الله مني اينشتين الله منلو
 نيوتن چه د ماډرن ساينس پلار ورته وايي کپلر
 گليلو اونور ډير زيات الله مني.

د الله تعالی په وجود خو دلايل او ثبوتونه ډير زيات
 دي خو دلته زه صرف يو دليل ذکر کوم هغه دا
 چه د الله تعالی د وجود لوي ثبوت د الله تعالی کتاب
 دی حکه چه د شلمي پيړۍ نه پخوا په ټوله دنيا کې
 يو نفر هم په دي نه پوهيدو چه کائنات پيدا شويدي ،
 په اول کې د يوي کتلی يا ماس په شکل سره يوځای
 نښتي وو او بيا بيل شوي دي او په دوامداره توگه
 لويږي . بلکه د ساينسدانانو او فيلسوفانو چه خومره
 نظريات او تيوريز وو د شلمي پيړۍ پورې ټول
 ددي قرآني معلومات خلاف وو يعني دوي ويلی چه

کائنات پیدا شوي نه دي، او د همیشه څخه همداسي
 موجود دي څنگه چه اوس دي، ساکن او بي حرکت
 دي، حجم يې نه زیاتېږي يا نه لویږي، چه د
 ساینسدانانو او فیلسوفانو دي غلطو نظرياتو د
 شلمې پېړۍ يعني د اینشتین د وخت پورې دوام
 وکړ چه خپله انشتین هم په اول کې په همدې عقیده
 ؤو او د ستاتیک یونیورس یا د ساکن کائناتو تیوري
 یا نظر يې ورکړئ ؤو تر څو چه په ۱۹۲۹ کې
 هبل امریکايي ساینسدان د ماډرن ټیلیسکوپ
 پواسطه ډیسکور یا کشف کړه چه کائنات لویږي
 ،حجم يې زیاتېږي او ددې حای نه د بیګ بینګ
 تیوري منځ ته راغله يعني کائنات پیدا شویدی په
 اول کې یو حای او بیا جدا شوي دي او په دوامدار
 ډول لویږي نو ددې کشف نه وروسته اینشتین هم
 خپله تیوري یا نظر بدل کړو، نو هر ملحد
 ،ساینسدان او فیلسوف چه د الله تعالی په ذات او
 قرآنکریم کې شک کوي او یا يې نه مني نو بیا دي
 حتماً دي سوال ته جواب پیدا کړي چه: ۱۴۰۰ کلونه
 پخوا په داسي حای کې چه مکتب نه ؤو او د خلکو
 علمي سویه دا وه چه فکر يې کاوه چه غرونه د
 آسمان ستنې دي، نو په داسي حای کې حضرت
 محمد ص چه لیک او لوست يې هم نه ؤو کړي، د

کوم خای او منبع نه یې په قرآنکریم کې داسې معلومات ولیکه په کوم چه د شلمې پیړۍ نه مخکې یو ساینسدان او فیلسوف هم نه پوهیدو؟ خبره د لمر پشان معلومه ده چه دا معلومات د الله تعالی د خوانه د وحې په واسطه په حضرت محمد ص نازل شوي او صحابه کرامو د هغه د مبارکې خولې نه په قرآنکریم کې لیکلې دی. په آخر کې د ټولو ملحدینو او هغو خلکو نه چه د الله تعالی نه انکار کوي هیله کوم چه: ولي د هغه ذات سره دومره ضد کوی او ولي یې د نوم اوریدلو ته تیار نه یاستی چا چه تاته دا بنایسته صورت

درکړي، کور، بنځه، اولادونه، دولت، عزت او نور بي حساب نه مني یې درکړيدي، خر، سپی، خنځیر یې نه یې پیدا کړی، اشرف المخلوقات انسان یې پیدا کړی یې،

د قرآن نه غټ غټ کتابونه ددې دپاره لولي چه نعوذ بالله قرآن کریم غلط ثابت کړي، مهرباني وکړه یو وار خو پخپله قرآنکریم هم د ترجمې سره ووايه په هره ژبه کې یې ترجمه شته ان شأ الله چه ټول سوالونه او مشکلات به دي حل شي د نورو خبرې پریروده ځکه چه د مرگ نه وروسته به دا یو هم نه رسل اونه داروین او نه مارکس او نه لینن تا

سره وي ، يواځي به يې ، يواځي كېنه او د خپلي آينده
 په باره كې فكر وكړه كه نور هيڅ نه كوي لږ تر
 لږه دومره فكر خو وكړه چه : كه د مرگ نه پس
 دي بيرته الله تعالى ژوندی كړي او پوه شي چه الله
 تعالى شته دی نوبيا به څه كوي او څه حال به دي
 وي مخكې ددي نه چه په داسي حالت كې راگير
 شي چه بيا هيڅ نشي كولاى وخت غنيمت وگڼه او
 كوشش وكړه چه په دنيا كې خپل خالق وپيژني او
 ځان ورورسوي.و ما علينا الا البلق المبين

محمد عثمان نظامی

الدرس (۵۳)

د یو ملحد ډاکټر سوال

د یو ملحد ډاکټر سوال دي چه په دنیا کې په بیلینونو بیلینونو انسانان دي خو یو انسان هم الله تعالی نه دي لیدلی، نو زه داسي الله تعالی څنگه ومنم چه تر اوسه پورې هیچا نه دي لیدلی؟

جواب:

په دنیا کې میلیونونه خلک میلیونونه شیان پرته د لیدلو نه مني، خو په دي شرط چه د شیانو نښاني او نښي به موجود وي،

یا په بل عبارت: په دنیا کې ډیر زیات خلک ډیر زیات شیان پرته د لیدلو نه صرف د شیانو د نښو او نښانو په اساس مني،

مثلاً په دنیا کې 100 فیصده انسانانو عقل نه دي لیدلی،

مگر ټول انسانان عقل مني، ځکه چه د عقل د موجودیت نښي او نښاني گوري،

فکر وکړه چه په ځنگل کې روان یې یو کور دي
ولیدلو، د کور په لیدلو سره سمدستي ستا په ذهن کې
راځي چه دا کور چا جوړ کړی دی.

سره ددي چه تاسو جوړونکی نه دي لیدلی چه تور
دی که سپین لوړ دی که ټیټ خو پرته د لیدلو
جوړونکی منی، ځکه چه تاسو د جوړونکي د وجود
نبني او نښاني گورئ،

هیچا روح نه دی لیدلی خو مونږ ټول روح منو
ځکه چه مونږ د روح د موجودیت نبني او
نښاني گورو، یعني ژوند د روح د موجودیت نشانه
او نښه ده. یعني د کور موجودیت د جوړونکي
نښانه ده.

محبت، خوشالی، د ثقل قوه او خیال دا یو هم نه لیدل
کېږي لیکن هر څوک یې د نشانو او نښو د لیدلو په
اساس مني.

په دشته کې اوبښ تیر شويدي یو کلیوال سړی پرته
د اوبښ د لیدلو څخه مني چه دلته اوبښ تیر شويدي،
ځکه چه د اوبښ د پښو نبني د اوبښ د وجود نښاني
او نښي دي.

نو آیا خلک نه پوهیږي چه د نطفی څخه جوړ شوي
انسان، او-----

یو عادي تخم چه په کې دا معلومات موجود دي
چه د ونې ډډ به څنگه وي څومره پانی به پکې وي
څنگه او څومره میوي او د هري میوي خوند او
رنگ به څنگه وي او داسي نور.

ډي این ای ،جینیټیک کوډ ،

حُکمہ ،لمر سپورمئ، غرونه ،آسمانونه، نیچرل
قوانین او نور ددي ټولو جوړول، چلول او
کنټرولول آیا دا شیان د الله تعالی د وجود آیاتونه
او نښي نه دي؟

بیشکه دا ټول د الله د وجود آیاتونه او نښي دي. او د
خالق د وجود تقاضا کوي.

او مونږ الله پرته د لیدلو څخه د الله تعالی د آیاتونو
او نښو په اساس منو. و ما علينا الا بلع المبین.

ډاکټر محمد عثمان نظامی

الدرس (۵۴)

ملحدین په بنکاره د ساینس دعوه کوی مگر په حقیقت کی ساینس نه منی

Atheists and their beliefs

تیبس خدای یا گاډ ته وایی او ای تیبس هغه چاته ته وایی چه خدای یا گاډ نه مني،دوي وایی چه کائنات یا یونیورس خالق او کریتر نلري او دا هر څه د بیگ بینگ یا د یوي لوي چاودنې پواسطه چه په یوي واحدي کتلي یا سینگل ماس کی شوي وه منځ ته راغلي دي،نور وایی چه: تایم او سپیس ،متر او انرژي یا زمان او مکان ، ماده او انرژي ټول ددي دهماکي یا ایکسپلوژن نه وروسته پیدا شويدي،او د بیگ بینگ نه مخکي هیڅ شی نه وو باید ښه متوجه شی چه دا هغه خلک دي چه دوي په خوله وایی چه مونږ صرف ساینس منو، او کوم شی چه ساینسي ثبوت ونلري او د ساینس خلاف وي نه یي منو او نه پري یقین کوو.راځو دا خبره تجزیه یا انالیز کوو چه آیا وقعاً دا خلک په ساینس

باور او يقين لري، او صرف هغه څه مني کوم چه ساينس يې مني، او په هغه شيانو يقين نه کوي کوم چه ساينس يې نه مني؟.

که مخکېنيو خبرو ته متوجه شو، دوي وايي چه: تايم، سپيس، متر او انرژي د بيگ بينگ نه وروسته منځ ته راغلي دي، يعني مطلب دا چه د بيگ بينگ نه مخکې هيڅ شي نه وو، بڼه چه هيڅ شي نه وو نو د بيگ بينگ کتله يا ماس يا سينگولاريتي د کومه شوه، ساينس په دي ځای کې خپله عاجزی مني او په دي باره کې هيڅ نه وايي، ځکه چه ساينس صرف هغه شی مني چه په مشاهده او تجربه يا ابزرويشن او ایکسپيريمينت مبني وي، خو دوي پرته د کوم ساينسي ثبوت او عقلي دليل نه وايي چه د بيگ بينگ کتله يا ماس يا سينگولاريتي د هيڅ شي يا نتينگ نه منځ ته راغلي ده. مگر ساينس د دوي دا خبره په ډير واضح ډول رده وي او غلطه ورته وايي، ځکه چه د ترموډينامیک اول قانون وايي چه هيڅ شي يا نتينگ نشي کولای چه يو شي يا سمتينگ منځ ته راوړي يعني ساينس وايي چه د بيگ بينگ کتله د نتينگ يا نشت څخه منځ ته نه ده راغلي، خو دا تش په خوله د ساينس پيروان او په عمل کې د ساينس نه منکر وايي چه د بيگ بينگ کتله په خپل

سرد هيڅ نه منځ ته راغلي ده ،چه دا خو په ښکاره
او واضح ډول د ساينس-----

نه انکار کول دي ځکه دوي چه څه وايي هغه د
ساينسي قوانينو او اصولو خلاف دي، او عجيبه خو
دا ده چه دي ته بيا ساينس وايي حقيقت دا دی
چه:دوي هغه خلک دي چه په خوله وايي چه مونږ
هره خبره په دلبل او په ساينس منو.ليکن همدوي
دي چه نه ساينس مني او نه دلبل،ځکه دوي د خپلي
خبري د صحيح ثابتولو دپاره نه يو عقلي دلبل لري
او نه يو ساينسي ثبوت،او نه دخپلي خبري د رده
ولو دپاره يو عقلي دلبل مني او نه يو ساينسي ثبوت،
ځکه چه يو سالم عقل هم دا نه مني چه د نشت يا
هيڅ نه دي يو شی پيدا شي او نه تر اوسه پورې
مشاهده او نه په لابراتوار کې تجربه شوي چه د
نشت يا هيڅ نه دي يوشی جوړ شوي وي. بل سوال
دا پيدا کيږي چه په دي کتله يا ماس کې انفجار يا
ايکسپلوژن څنگه وشو او څنگه کنترول شو.ايتيپس
وايي چه دا انفجار يا چاودنه پخپله وشوه او پخپله
کنترول شوه، او بيا وايي چه دا ساينس دی ، مگر
ساينس ددوي خبره بالکل رده وي، د ترمودينامیک
دوهم قانون وايي چه :که هره حادثه او کار په خپل
سر پريښودل شي او کنترول نشي انتراپی او

گډوډي منځ ته راځي او د وخت په تيريدو سره
 اينټراپي او گډوډي زياتيري. حال دا چه د بيگ بينگ
 نه وروسته خو اينټراپي او گډوډي منځ ته رانغله
 بلکه يو آباد، منظم او ډيزاين شوي يونيورس منځ
 ته راغی. مطلب دا شو چه د بيگ بينگ ايکسپلوژن
 پخپله نه بلکه د چا د کنټرول لاندې شويدي ځکه که
 د بيگبينگ چاودنه پخپله په غير د چا د کنټرول نه
 شوي وه نو د ساينس د قانون په اساس اوس خو به
 هري خواته گډوډي او اينټراپي وه او نه به په دي
 شکل دا موجوده کائنات وو او نه مونږ او تاسو. دلته
 دوه خبري يا دوه اېشنز دي، يا خو به دوي يعني
 ايتيپس غلط وي او يا به ساينس غلط وي، يعني که
 د ساينس خبره صحيح وي، نو د دوي خبره غلطه
 ده او که د ايتيپسو خبره صحيح وي نو بيا خو د
 ساينس خبره غلطه ده، ځکه چه د دواړو خبري يو
 د بل سره متضاد او مختلفي دي، ستاسو فيصله څه
 ده، ساينس او فزيک ته صحيح وايي او که ملحدينو
 يا ايتيپسو ته، بنکاره ده چه ستاسو جواب دا دی چه
 ساينس صحيح دی، د حيرانتيا خبره ده چه دوي
 څنگه ځانونو ته د ساينس پيروان وايي، او څنگه يې
 په خوله راځي چه دي ته ساينس وايي دا خو په
 ساينس دروغ او تهمت ويل دي دا خو د ساينس تو

هين دی دا خو د ټولي دنیا او واقعی ساینسدانانو په سترگو کې خاوري اچول دي، ځکه چې ساینس خو بي ثبوت، بي د واضح دلېله او بي منطقه خبره نه مني او نه يې کوي، ساینس دا خبره نه مني چې د بېګ بېګ کتله يا ماس يا سينګولاريتي د نشت يا نټينګ نه پيداشويده او پخپل سر د يو بي کنټروله انفجار په نتيجه کې کائنات منځ ته راغلي دي.

د دي دواړو سوالونو صحيح جوابونه په قرآنکريم کې دي، فرمايې! الله د آسمانونو او ځمکې پيدکونکی او خالق دي، يعني هغه الله تعالی دی چې کائنات يې د نشت نه پيدا کړي دي، د کائناتو د آغاز يا شروع نقطه يا سينګولاريتي يا د بېګ بېګ کتله الله پيدا کړي وه، يعني په اول کې ټول کائنات سره يو ځای نښتي وو، يو ماس يا يوه کتله وه او بيا الله تعالی سره بيل کړل او ځمکه، آسمانونه او ټول مخلوقات الله تعالی پيدا کړل يا په بل عبارت د بېګ بېګ ماس يا کتله الله تعالی پيدا کړي وه او بيا د دي کتلې نه الله تعالی کائنات پيدا کړل يعني د بېګ بېګ انفجار يا ایکسپلوژن په خپل سر نه بلکه د الله د کنټرول لاندې د الله تعالی پواسطه شويدي. قرآن فرمايې آيا کافران نه پوهيږي چې آسمانونه او ځمکه سره يو ځای نښتي وو او بيا مونږ سره

بیل کرل. تر اوسه چه ساینس څومره ډیسکوریز
 کړيدي ، ټولي د قرآن د آیتونو مطابق او د قرآن
 تائید او تصدیق کوي، پوهیږو چه د قرآن علم مکمل
 یا کمپلیټ دی، د قیامت پورې د انسانانو د ضرورت
 وړ ټول معلومات پکې شته او د ساینس علم نامکمل
 یا اینکمپلیټ دی، نورو تحقیقاتو ته ضرورت لري
 او ورځ په ورځ نوي ډیسکوریز کوي او مخی ته
 ځي الحمدلله تر اوسه پورې چه څومره ډیسکوریز
 ساینس کړيدي د قرآن د معلومات مطابق دي، یعني
 قرآن کې د ټولو شیانو په باره کې معلومات موجود
 دي او ساینس د وخت په تیریدو سره یو یو ډیسکور
 یا کشفوي. مثلاً قرآن فرمایي چه لمر حرکت لري
 خو ساینس ډیر وروسته ډیسکور کړه چه لمر
 حرکت لري. قرآن فرمایي چه کائنات لویږي، خو
 ساینس په ۱۹۲۹ کې دا کشف کړه چه کائنات
 لویږي، قرآن فرمایي چه یو وخت کائنات یعني
 آسمانونه او ځمکه سره یوځای نښتي وؤ بیا الله سره
 بیل کړه، خو ساینس په شلمه پیړۍ کې ډیسکور کړه
 چه کائنات سره یوځای نښتي وؤ او سره بیل شو
 . قرآن د دي نه مخکې معلومات هم ورکوي فرمایي
 چه دا سینګل پاینت یا اولنی کتله الله تعالی
 پیدا کړیده. مګر ساینس لا تر اوسه دي مرحلې یا

سټیج ته نه دی رسیدلای چه د الله تعالی په باره کې
 څه ووايي، خو د دي دا مطلب نه دی چه ساینس الله
 نه مني، په دي ځای کې ساینس خپله عاجزی ښيي،
 که ساینس دا نشي ثابتولای چه د بیګ بینګ کتله یا
 سینګولاریټي الله پیدا کړیده خو دا هم نشي ثابتولای
 چه الله نه ده پیدا کړي. بلکه په غیري مستقیم یا
 اینډایرکټ ډول ساینس اشاري او سیګنل دي خبري
 ته ورکوي چه د بیګ بینګ کتله الله پیدا کړیده. ځکه
 لکه مخکې چه ذکر شو چه ساینس د بیګ بینګ د
 کتلې پیدا کېدل د هیڅ یا نتینگ نه رده وي او بیا پدي
 کتله کې پخیر د کنټرولر نه انفجار یا چاودنه کول، او
 د هغی نه د یو منظم یونیورس منځ ته راتلل هم رده
 وي، نو ساینس په غیري مستقیم ډول وایي چه: د
 بیګ بینګ سینګولاریټي چا پیدا کړي ده او خالق
 لري او د ماکه یا انفجار هم د خالق د کنټرول لاندې
 شوی دی چه الله تعالی دي. او لکه څنګه چه تر
 اوسه پورې ساینس د قرآن د هري خبري د صحت
 تصدیق کړیدی ان شأ الله چه یوه ورځ به ساینس
 په واضح ډول دا هم تصدیق کړي چه کائنات الله
 تعالی پیدا کړيدي. وما علینا الا البلیغ المبین

محمد عثمان نظامی.

الدرس (۵۵)

د داروین د ایولوژن یا ارتقاء تیوري او دهغي رد (اوله برخه)

اوس وخت کې د ځمکې په مخ تقریباً دوه میلیونه سپیشیز یا انواع او اقسام د ژوندیو موجوداتو اوسیري. مثلاً انسان یوه نوع اوبښ بله نوع ماشی بله نوع چه ددې جملې نه یواځې د انسانانو تعداد ۷ بیلونو ته رسیږي او حشراتو الارض خو دومره ډیر دي چه که په انسانانو باندې وویشل شي نو هر انسان ته به د دوه سوه میلیونو نه زیات ورسیږي. نو داروین په دې باره کې چه دا دومره ژوندي موجودات د ځمکې په مخ څنگه آباد شويدي خپل نظر یا تیوري ولیکله. پوهیږو چه تیوري یو ساینسي حقیقت یا ساینټیفیک فکت نه وي بلکه د چا شخصي نظر وي کېدای شي چه صحیح وي یا غلط. نو راځو په لنډ ډول اول د داروین تیوري گورو او بیا دا گورو چه صحیح ده او که غلطه؟ داروین وایي چه په اول کې یو ژوندی حجره یا سیل یعني یو ژوندی موجود پیدا شو. خو دا چه

څنگه پيدا شو په دي باره کې يې هيڅ نه دي ويلې. بيا د مختلفو حالاتو سره دمخکېدو او د وخت په تيريدو سره د ايولوشن او نيچرل سيلېکشن يعني ارتقاء او طبعي انتخاب پواسطه د نوموړي ژوندي موجود څخه مختلف ژوندي موجودات منځ ته راغله. داروين وايي چه زرافې د هرڼ نه منځ ته راغلي دي. دليل دا وايي چه يو وخت د حيواناتو د زياتوالي په وجه وابنه کم شونوهرن د ونو د پايو د خوړلو دپاره د سر د جگولو کوشش کولو نو اورمير ئي اوږد شو. خو داروين دا نه ده واضح کړي چه پاني خو نور حيوانات هم خوري لکه وحي نو د هغوي ورميرونه ولي اوږده نه شو؟ بل ځای وايي چه ماهيان د اوبو نه وچي ته راووتل او په ريپټايل بدل شو. خو دلته سوال دا پيدا کېږي چه آيا ماهي داوبو نه دباندې ژوندی پاتي کېږي؟ بيا وايي چه ريپټايل په قراره قراره لاسونه خوځول شروع کړل او مرغان تري جوړ شول. د ځان په باره کې وايي چه انسان د شادي يا منکې نه جوړ شوي دی مگر دلته چه کومه خاليگاه يا ميسينگ لينک موجود دی ددي په باره کې داروين هيڅ نه دي ويلې. چيرته دی هغه انسان چه سر يې د انسان دی او ملا او پښی يې د شادي دي؟ چيرته دی هغه

انسان چه یو لاس او پښه یې د انسان وي او بله پښه
 او لاس یې د شادي وي؟ يعني مطلب دا که چیرته
 د داروین د ایولوشن په طریقه ژوندي موجودات
 منځ ته راغلي وي يعني آهسته آهسته دیو شي نه
 بل شي جوړ شوي وي نو که اول او آخر شی
 موجود وي نو د منځ شی هم باید موجود وي يعني
 چه شادي او انسان موجود وي نو حتماً باید هغه
 انسان هم موجود وي کوم چه د انسان او شادي په
 منځ کې وي. هسی د ښه پوهیدو دپاره یو فرضی
 مثال درکوم. فرضاً که د انار ونه په قراره قراره د
 منی په ونه بدله شي او د انار ونه هم موجود وي
 او د منی ونه هم موجود وي نو باید چه ددې دواړو
 ونو په منځ کې داسې ونه هم موجود وي چه انار
 او منی دواړه پکې یوځای وي. او که داسې نه وي
 نو بیا خود انار ونه د منی په ونه نه ده بدله شوي
 همدارنگه که د شادي او انسان په منځ کې داسې
 انسان موجود نه وي چه هم شادي وي او هم انسان
 يعني میکس انسان وي نو بیا خو شادي په انسان
 نه ده بدله شوي یا انسان د شادي څخه نه دي جوړ
 شوي. اود ساینس او ټیکنالوژي په دي دور کې
 انسان په دي پوهیږي چه د شاديگانو خپل نسل دی
 او د انسانانو خپل نسل دی او ددې دواړو په منځ

کې بل دریم د انسان او شادي میځس نسل نشته
 .همدارنگه د ساینسي تحقیقاتو پواسطه چه د شارک
 فیش او ډرگنپلی په فاسلز باندې شوي دي .دا ثابته
 شوي ده چه ۵۰ پنځوس میلیونه کلونه پخواني
 شارک فیش او ډرگنپلی هوبهو د اوسني شارک
 فیش او ډرگنپلی په شان دي او یو قسم ډیزاین
 لري.نو بیا ایولوشن او ارتقاء کوم حای ده.نه خو
 شادي په انسان بدله شوي ده او نه انسان د شادي
 نه جوړ شوي دی.اوس د یو مهم سوال خواته راځو
 او هغه دادی چه اول ژوندی سیل یا اول ژوندی
 موجود څنگه منځ ته راغلو دکوم نه چه د داروین
 د تیوري په اساس ټول ژوندي موجودات منځ ته
 راغله ؟ددي سوال دپاره داروین په خپل ټول کتاب
 کې کوم تسلیبخش جواب نه دي ورکړي. داروین
 ته دا معلومه نه وه چه ژوند خوره مغلق او
 کمپلیکس دی ځکه چه په دي هر څه خو ساینسدانان
 د دي این ای د کشف یا ډیسکوري نه وروسته پوه
 شول.مگر داروین تیوري په ۱۸۵۹ کې لیکلی وه
 او دي این ای په ۱۹۵۱ کې کشف شو.نو ځکه
 داروین ته دا نه وه معلومه چه ژوند خومره
 کمپلیکس دی .او که چیرته ورته دا معلومات وو
 کوم چه اوسنیو ساینسدانانو ته شته شاید چه هیڅکله

به بي داسي تيوري نه وه ليكلي. ځكه چه دا تيوري
 يوه خيالي قيصه ده چه د يوي خيالي ژوندۍ حجري
 يا سيل نه شروع شوي ده. خو اوسنيو ساينسي
 تحقيقاتو معلومه كړيده چه په خپل سر د چانس
 پواسطه د داسي خيالي سيل جوړيدل او منځ ته
 راتلل ناممكن او محال دي. ځكه چه د يو پروتين د
 جوړيدو احتمال يا پرابيليتي چه پخپل سر د چانس
 پواسطه جوړ شي يو په لس په طاقت د ۱۶۴ ده
 يعني چه لسو ته ۱۶۴ صفرونه كيږدي چه د دي
 تعداد د لويوالي اندازه ددي نه ښه معلومولای شي
 چه په كائناتو كي د اتومونو تخميني تعداد او اندازه
 لس په طاقت د ۸۲ ده يعني چه لسو ته ۸۲ صفرونه
 كيږدي. او بيا په يوه حجره يا سيل كي ۴۲ ميليونه
 پروتين موجود دي. چه د هر يو د جوړولو دپاره
 همدومره وخت پكار دی. حال دا چه زمونږ د
 يونيورس يا كائناتو ټول عمر تقريباً ۱۴ بيليون
 كلونه دي. كوم چه د يو پروتين د جوړولو دپاره هم
 كافي نه دی. دا خو لا ډيري ساده خبري دي. علاوه
 د دي څخه د دي اين اي جوړيدل او پكي
 پروگرامينگ او معلومات يا ډاټا اچول، جينيتيك
 كوډ او بلاخره هغی ته ژوند وركول چه دا پخپله
 دومره لوي بحث دي چه ډير وخت نيسي فعلاً تري

تيريرو انشاءالله چه آينده کي به پري خبري وکړو. فلها ددي خيالی سيل يا حجري وجود او دهغي پوري د داروين جوړه شوي خيالی قيصه هيخ حقيقت نلري . همدارنگه پينځه کاله د داروين د تيوري د ليکلو نه وروسته لوياسچر چه بيالوجيست ؤو ثبوت کړه چه ماده يا مټر نشي کولای چه پخپله يو ژوندي موجود منځ ته راوړي او د داروين تيوري يې غلطه ثابته کړه. همدارنگه د بيالوژي قانون دي چه ژوندي شي صرف د ژوندي شي نه منځ ته راځي . مړ شي يا ننلبيينگ تينگ نشي کولای چه ژوندي موجود منځ ته راوړي. نور په دوهمه برخه کي ولولئ. وما علينا الاالبلغ المبين

داکتر محمد عثمان نظامی

الدرس (۵۶)

د داروین د ارتقا یا ایولوژن تیوری دوهمه برخه

اوس ډیر خلک شته چه ځان ته ساینسدانان هم وایي او دا هم وایي چه په ابتداء کې یوه ژوندی حجره پخپله په چانس جوړه شوي وه. هایدروجن، اوکسیجن، کاربن، نایتروجن و غیره اتومونه سره پخپله یو ځای شو. امینو اسیدونه یې جوړ کړل او امینو اسیدونه سره پخپله یو ځای شو او پروتین یې جوړ کړل او په دې ترتیب یوه ژوندی حجره پخپله جوړه شوه. خبره دا ده که د یو شی جوړیدل دومره اسان وي چه پخپله جوړیدلای شي نو انسان خو یې باید ډیر په آسانه جوړ کړي. نو هر ساینسدان چه دا خبره کوي چه اولنی حجره پخپله جوړه شوي ده. نو اوس خو هغه ټول مواد موجود دي کوم چه د یوي حجري په جوړولو کې استعمال شويدي، مجهز لابراتوارونه او د یویشتمې پیړۍ ټیکنالوژي هم موجود ده نو مهرباني دي وکړي او یوه ژوندی حجره دي جوړه کړي او که

داسي نشي کولای نو بیا هغه شی چه په کولو نه جوړیږي پخپله څنگه جوړیږي؟ یوه ژوندی حجره دومره ساده شي نه دی. ساینسدانان وایي. که وغواړو چه د یوې ژوندی حجرې په داخل کې چه څومره شیان دي هغه ټول په سترگو وگورو. نو د نیویارک د ښار په اندازه حای ورته پکار دی چه یوه حجره پکې حای شي. نو رازی چه دي ښار ته ورننوځو. او هلته د جوړو شوو ساختمانونو، کارخانو او د هغوي د کار او هلته چه کومه ټیکنالوژي استعمال شوي ده د دوي په باره کې یو څه پوهه او معلومات لاس ته راوړو. او دهغی نه وروسته قضاوت وکړو چه آیا دا هر څه پخپله جوړ شوي دي او که چا جوړ کړي دي او خالق او کریتر لري؟.

اول ساختمان چه دلته مخي ته راځي دي ته دي این ای وایي. چه شپږ فته اوږدوالی لري. د دري بیلین پُرزو یا نیوکلوتایدو څخه جوړ شوي دي. یو بیلین زر میلیون کېږي. او دومره دقیق تاو شوی دی چه د حجرې په هسته یا نوکلیس کې په لس مایکرون حای کې ایښودل شوی دی. یو مایکرون د یو ملی میتر زرمه برخه ده. او د ویخته نه دیرش زره واري نری دی. د معلوماتو یا اینفارمیشن ډیره

لویه ذخیره پکې موجود ده. ساینسدانان وايي که په کتابونو کې وليکل شي نو یونیم میلیون پانی ورته پکار دي. کله چه د مور او پلار نطفی يعني سپرم او اوم سره یو خای شي او اوله حجره يعني زایگوت او اول دي این ای جور شي. نو د هر څه نه مخکې په دي این ای کې د هغه انسان مکمل پروگرامینگ او نقشه د هغه د مرگ د وخت پورې جوړیږي کوم چه ددي حجرې څخه د مور په رحم کې جوړیږي او دنیا ته راځي. القرآن مِنْ نُّطْفَةٍ خَلَقَهُ فَقَدَرَهُ ۝ (۱۹) يعني په دي نقشه او پروگرام کې دا هر څه شته چه ددي حجرې نه به انسان جوړیږي، نر به وي که بنځه، قد به یې څنگه وي، د پوستکي رنگ به یې څنگه وي، سر غوږونه سترگی ویښتان لاسونه اوپښی به یې څنگه وي همدارنگه خوي، عادتونه، خواهشات ذهني حالت، او استعداد به یې څنگه وي. کوم کوم مرضونه به ورته پیداکړي او ډیر نور چه ذکر کول یې ناممکن دي. اوس دا گورو چه: دا دومره زیات معلومات او پروگرام په کوم خای کې او په څه شکل ذخیره شوی دی او ددي معلومات او پروگرام مطابق انسان څنگه جوړیږي او د مرگ د ورځې پورې څنگه ژوند او فعالیت کوي؟ دي

سوالونو ته د جواب ورکولو نه مخکې د جينزپيژندل ډير ضروري دي. جينونه د ډي اين اي وړۍ وړۍ حصې يا سيگمينټ دي چه خفيه يا پټ معلومات يا اينفرميشن لري. ځکه چه کوډ پري لږيدلی وي يعني د کوډ په شکل موجود وي چه جينيتيک کوډ ورته وايي. جينونه د جوړۍ شوي نقشي او پروگرام مطابق وخت په وخت پيغامونه يا مسيچونه د هستي يا نيوکلييس نه د باندي په سايتو پلازم کې د انسان جوړولو کارخاني ته ليږي په کومه کې چه انساني پُرزي يعني مختلف پروتين جوړيږي. ددي کارخاني نوم رايبوزم دی

د جين نه رايبوزم ته د پيغام يا مسيچ ليږلو طريقه دا ده لکه مخکې چه ذکر شو چه جينز کې معلومات د کوډز په شکل وي. نو کله چه جين کوم مسيچ رايبوزم ته ليږي اول کوډز کافي کوي او د ار اين اي پواسطه رايبوزم ته وړل کېږي. کله چه رايبوزم ته ورسيري هلته ترجمه کېږي او د فرمايش او هدايت مطابق عمل کېږي. بايد ووايو چه جين د يو مسيچ دپاره دري قسمه کوډز رايبوزم ته ليږي اول د شروع يا ستارټ کوډ يعني کله چه رايبوزم دا کوډ ترجمه کړي نو کار شروع کوي دوهم هغه کوډز دی چه د مسيچ په باره کې دی. کله

چه دا کوډز ولولي نو د مسیج مطابق پُرزه یعنی پروتین جوړوي. او دریم قسم کوډز د ستاپ کوډز دی د دي په لوستلو سره کار بندیري. او ډیره حیرانونکي او جالبه خو دا ده چه هر یو کوډ په ټوله دنیا کې یو شان وي یعنی هر کوډ یونیورسل دی. مثلاً کوم کوډ چه په انسان کې د یو خاص امینواسید ډپاره وي. نو همدا کوډ په ټولو ژوندیو موجوداتو کې د هماغی امینواسید ډپاره وي دکوم ډپاره چه په انسان کې وي. مثلاً بکتیریا، اوبښ، پیشو، کپله او نور. خبري خو ډیري دي خو زه فکر کوم چه زمونږ د مطلب ډپاره به همدومره معلومات کافی وي. که فکر وکړو کله چه یو کور جوړیږي. اول انجینر پروگرام، ډیزاین او نقشه جوړوي. او بیا د انجینر د هدایت سره سم مواد تهیه او راوړل کېږي. او دنقشي مطابق کور جوړیږي. که غور وکړو دجوړ شوي کور ډیزاین او نقشه انجینر جوړه کړي ده. مواد مزدورانو د بازار نه راوړي دي. او کور دانجینر د هدایت او نقشي سره سم کاریگرو جوړ کړی دی. اوس که څوک د کور د مالک نه پوښتنه وکړي. چه دا کور دي څنگه او چا جوړ کړي دی؟ او د کور مالک جواب ورکړي چه چا خو نه دی جوړ کړي پخپله

جوړ شويدي. ډيزاين او نقشه پخپله جوړه شوه. مواد پخپله راغله او د نقشي مطابق مواد سره پخپله يو خای كېدل ديوالونه چټونه او دروازي پخپله جوړيدي او په دې ترتيب ټول كور پخپله جوړ شو. آيا سوال كونكي او تاسو به د كور د مالک په دې خبره يقين وكړئ؟ او كه د كور مالک پخپله خبره ټينگار وكړي. نو تاسو به بيا ضرور دا وايي چه: دا خو ليونی دی او عقل پکې نشته. راځو خپل مطلب ته پوهیږو چه د انسان ډيزاين كول او جوړيدل د كور د ډيزاين او جوړيدو نه ډير مشكل مغلق او كمپليكس دي. نو اوس كه څوك دا وايي چه د اولي حجري يا زايگوت په دې اين ای كې د يو انسان د جوړيدلو پروگرامينگ، ډيزاين او نقشه پخپله جوړه شويده، جينيتيک كود پخپله جوړ شوی دی، دانساني پُرزو جوړولو كارخاني يعني رايبوزم ته اړپرونه پخپله ځي او دا كارخاني پخپله د انجينرانو او كاريگرو څخه كار كوي او ټولي پُرزى پخپله جوړيږي. او بالاخره يو مكمل انسان پخپله جوړيږي. نو بيا ستاسو نظر او قضاوت دداسي شخص په باره كې څه دی؟

نو كه د انسان عقل ديوكور حتى ديو قلم جوړيدل پخپله نشي قبلولای. نو بيا دا څنگه مني چه په دې

این ای کی د مرگ د وخت پورې د انسان ډیزاین
 او پروگرامینګ پخپله کېږي. او دا څنګه مني چه
 جینیټیک کوډ پخپله جوړیږي. نو که یو قلم پخپله
 نشي جوړیدلای نو بیا دا دومره لوي کائنات څنګه
 پخپله جوړیدلای شي؟ فلهدا کائنات خالق یا کریر
 لري چه الله دی. همدارنګه په ډي این ای کی
 یواځي دا نه چه د انسان د آینده یا پیوچر په باره
 کې معلومات لیکلي دی بلکه د انسان د ماضی یا
 پاست په باره کې هم معلومات او اینفرمیشن پکې
 شته دی. مثلاً پکې لیکلی دي چه ددي انسان مور او
 پلار څوک دي. او بیا د هغوي مور او پلار څوک
 دي. او په همدې ترتیب د اول مور او پلار پورې
 ټول معلومات پکې لیکلی دی. چه الحمدلله هغوي
 هم انسانان وو. نو د ډي این ای د کشف نه وروسته
 سل فیصده ثبوت شوه چه: د داروین تیوري غلطه
 ده او د انسان نیا او نیکه شادیان نه بلکه انسانان
 دي. خو د ډي سره سره بیا هم ځني خلک په ځای
 د ډي چه حق ومني د حق او حقیقت د پټولو کوشش
 کوي. دوي هم لکه داروین غوندي د ډي سوال نه
 چه اول ژوندی موجود یا سیل څنګه منځ ته راغلی
 وو په پټو سترګو په غیر د جواب ورکولو نه ځانونه
 تیروي او نیغ په نیغه ځانونه ایولوشن یا ارتقاء ته

رسوي. او کوشش کوي چه ثابته کړي چه د
ايولوشن يا ارتقاء په واسطه انسان د شادي يا منکې
نه جوړ شوی دی. نو رځی چه اول د دوي دلايل
وگورو او بيا د هغی جوابونه ورکړو .

دا چه د ډي اين ای د کشف نه وروسته د داروين
تيوري په مکمل ډول غلطه ثابتې شوه . نو بعضی
پيروانو يې په ټولنه کې د خپل موقف د ساتلو دپاره
په تيوري کې تغير او ترميم راوستو. هغه داسي چه
اوس وايې چه :ايولوشن يا ارتقاء په ډي اين ای کې
د ميوتيشن پواسطه صورت نيولی دی. يعنې شادي
يا منکې د ميوتيشن په واسطه په انسان بدله شوي
ده. مخکې ددي نه چه دي ته جواب ووايو اول بايد
د ډي اين ای ميوتيشن وپيژنو. د ډي اين ای د يوي
حصی يا برخي تخريبيدل يا ډميچ کېدلو ته د
خارجی عواملو او اسبابو پواسطه ميوتيشن
وايې. اسباب يې دا دي ۱- راديشن لکه ایکسريز ۲-
کېمیکل لکه ځني دواگانې ۳- بيالوژيکي لکه
ويرسونه. ددوي په جواب کې په لنډ بايد ووايو
چه: اول-- ستاسو او د ټولو انسانانو په ډي اين ای
کې دا معلومات موجود دی چه زمونږ او ستاسو
مور پلار انسانان وو. او د هغوي مور او پلار هم
انسانان وو. او بلآخره زمونږ نيا او نيکه هم انسانان

وئو چه آدم او هوا عليهم السلام وئو. او په يو حای
 کې هم داسې نشته چه شادي په انسان بدله شویده
 همدارنگه د يو اوبس په ډي اين ای کې دا شته دی
 چه د ډي اوبس پلار بل اوبس او دهغه پلار بل اوبس
 بالآخره د آخر اوبس پورې خو په يو حای کې هم
 داسې نه دي شوي چه خر يا بل حيوان په اوبس بدل
 شوي وي. همدارنگه دمنو ونه د هغی نه مخکې د
 منو د ونې د تخم نه پيدا شویده. او هغه د هغی نه
 مخکې د منو د ونې د تخم نه پيدا شویده. بالآخره
 داخري ونې پورې خو په يو حای کې هم داسې نه
 دي شوي چه د بادام يا بل شي ونه دي د منو په ونه
 بدله شوي وي. دوهم — ميوتيشن يو تخريبي عمل
 دی، تعمير نه بلکه تخريب منځ ته راوړي. هميشه
 منفي تغيرات منځ ته راوړي. مثلاً که د انسان د ډي
 اين ای يوه برخه يعني يو جين د راديشن پواسطه
 تخريب شي نو په انسان کې به د هغه شي کموالی
 راشي کوم چه دي جين جوړولو يعني د تخريب
 شوي جين وظيفه او کار به مختل او خراب شي
 فرضاً که د تخريب شوي جين کار د سپينو وينستانو
 جوړيدل وي نو سپين وينستان به جوړ نشي خو
 داسې خو نه کېږي چه د سپينو وينستانو په حای ډير
 بنایسته تور وينستان جوړ شي ځکه چه راديشن خو

نشي کولای چه د سپینو وینستانو جین تخریب کړي
او په حای یې د تورو وینستانو جین کېږدي. فلها
میوتیشن یو تخریبي عمل دي او هیڅکله مثبت
تغیرات منځ ته نه راوړي. په آخر کې باید ووایو
چه د داروین تیوري غلطه او د

حقیقت نه لري ده. و ما علینا الا البلغ المبین.

ډاکټر محمد عثمان نظامی

الدرس (۵۷)

تقدير. اعمال، اختيار او آزادي (فری ویل)

Destiny and Free will

الله تعالی د سورة القمر په ۴۹ نمبر آیت کې فرمایي
إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ترجمه: بیشکه هر شي مونږ
د یو تقدیر سره پیدا کړي دی.

قدر : پلان ، اندازه او پروگرام کولو ته وایي .
یعني د هر شي یو تقدیر دی د کوم مطابق چه هغه
په یو معلوم وخت کې جوړیږي ، یو خاص شکل
اختیاروي ، د یو خاص حد پورې نشونما کوي ، د
یوې معلومې مودې پورې باقي پاتې کېږي ، او په
یو معلوم وخت کې ختمیږي . د دنیا هم یو تقدیر
دي د کوم مطابق چه د یو خاص وخت پورې
چلیږي او په یو معلوم وخت کې ختمیږي . ملانګې
یا فرشتې ، لمر ، سپوږمۍ ، ځمکه ، جمادات ،
نباتات او حیوانات هر یو د خپل تقدیر مطابق کار

کوي او هر یو په یو معلوم وخت کې ختمیږي . د انسان او پیریانو یا جنیاتو نه په غیر نور هر یو شی د خپل تقدیر په مکمل او پوره ډول پابند دی، هیڅ آزادي او اختیار نه لري ځکه چې د الله تعالی په هر کار کې حکمت دی که فرضاً لمر ته د خای د بدلولو اختیار وؤ او د ځمکې خواته رانژدي شوي وؤ نو ژوند به د ځمکې په مخ ختم شوي وؤ . د ځمکې سرعت ۱۰۰۰ میلز په یو ساعت کې دی او په ۲۴ ساعتو کې یو ځل په خپل محور یا اکسیز باندې ګرځي فرضاً که چیرته د ځمکې سره دا اختیار وؤ چې سرعت یا سپید کم کړي او د ۲۴ ساعتو په خای په ۶ میاشتو کې د خپل محور په خوا او شاه تاو شي نو پدې صورت کې به د ځمکې په یوه خوا کې ۶ میاشتی شپه او په بله خوا کې به ۶ میاشتی ورځ وه.

او په دواړو صورتو کې یعنې د ځمکې په یوه خوا کې به د گرمۍ نه او په بله خوا کې به د یخۍ نه ژوند د منځه تللی وؤ . که هواته دا اختیار وؤ چې خپل ترکیب ته تغیر ورکړي فرضاً که د پنځه دقیقو دپاره هوا اکسیجن د خپل ترکیب څخه وباسي نو د ځمکې په مخ به ژوند پاتې نشي . نو الله تعالی دکائناتو دا نظام داسې جوړ کړی دی چې: هر شی

حتی یوه وړه زړه یا اتوم هم د خپل تقدیر پابند دی او مخالفت یې نشي کولای بلکه کوم تقدیر چه الله ورته جوړ کړی دی د هغی مطابق په معلوم وخت کې پیدا کېږي ، یو شکل اختیاروي ، کار کوي ، او د خپل تقدیر مطابق په یو معلوم وخت کې ختمیږي او په یو کار کې هم آزادي او اختیار نلري . اوس راځو د حضرت انسان تقدیر ته کومه چه زموږ د بحث اصلی موضوع ده.

الله تعالی د جنت او دوزخ د فیصلي دپاره انسان ته امتحان پیدا کړو، او د امتحان دپاره یې ورته د امتحان ځای یعنی دنیا پیدا کړه . د انسان عمر په حقیقت کې ددې امتحان موده یا وخت دی چه ددې مودې د خلاصیدو نه وروسته نور نو امتحان ورکونکې انسان ته په دارالامتحان یا د امتحان په کوټه کې د پاتې کېدو اجازه نه ورکول کېږي او د مرگ د دروازې د لارې څخه برزخ ته لیږل کېږي. او د امتحان سوالونه یا پرچې په لوح محفوظ کې د انسان په تقدیر کې چه د الله تعالی د علم نه لیکل شوي دي موجود دي .. ددې دپاره چه انسان ددې امتحان دپاره آماده او تیار شي الله تعالی انسان ته عقل او علم ورکړو ، د فکر کولو صلاحیت یې ورکړو ، خو صرف د عقل او فکر

په ورکولو یې انسان پرېښودو چه خپله لار پخپله ولټوي بلکه دواړه لاري يعنې ښه لاره او بده لاره یې وروښودله تر څو چه انسان ښه فکر او غور وکړي او د دې دواړو لارو څخه کوم یوه چه غواړي پخپله خوښه او ذمه واری سره انتخاب او اختیار کړي.

سورة البلد اية ۱۰ ترجمه: **وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ** او مونږ وښودلې ده ته دواړه لاري (د خیر او د شر لار) همدارنگه الله تعالی د سورة الشمس په ۸ نمبر اية کې فرمایي **فَالْهَمَّهَا فَجُورَهَا وَتَقْوَاهَا** ترجمه: پس الله تعالی د انسان بدي او نیکی [پرهیزگاري] هغه ته الهام کړه..

الله تعالی انسان ته په زړه او دماغ کې دا خبره اچولې ده چه دا ښه دي او دا بد دي يعنې د ښو او بدو تمیز او فرق د انسان په فطرت کې په پیدایښي ډول موجود دي مثلاً هر څوک په دې پوهیږي چه ظلم بد کار دی او د خلکو سره کمک کول ، عدالت او انصاف کول ښه کار دی . هر سړی په دې پوهیږي چه دروغ بد او رښتیا ویل ښه دي . همدارنگه د نفس لواڼه یا ضمیر په نوم الله تعالی یو شی د انسان دڼنه ایښی دي کوم چه د بدو کارونو

په کولو هر وخت انسان ملامتوي . ۱۲۴۰۰۰
 انبياء عليهم سلام چه آخرنی نبي او رسول حضرت
 محمد صل الله عليه و سلم او آخرنی کتاب قرآنکریم
 دی . الله تعالی د همدې مقصد دپاره دنیا ته رالیرلي
 دي تر څو چه انسانانو ته تعلیم ورکړي او د امتحان
 دپاره یې آماده او تیار کړي.

د امتحان سوالونه په لوح محفوظ کې د انسان په
 لیکل شوي تقدیر کې د مخکې څخه موجود دي چه
 د واقعاتو په شکل په انسان راځي . **مَا أَصَابَ مِنْ
 مُصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنْفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ مِنْ
 قَبْلِ أَنْ نَبْرَأَهَا إِنَّ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ (22) لَكِنَّا
 تَأْسَوْا عَلَى مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا
 يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ (23) سورة الحديد ترجمه :**

هیڅ مصیبت داسې نشته چه په ځمکه کې او یا
 ستاسو پخپلو نفسونو باندې نازل شي او مونږ هغه
 د پیدا کولو څخه مخکې په یوه کتاب کې نه وي
 لیکلی دغسې کول د الله دپاره ډیر آسانه دي . (دا
 هر څه ددې دپاره دي) چه په هغه زیان او نقصان
 باندې چه په تاسې وي غمجن او زړه ماتې نشئ او
 څه چه الله تاسې ته درکړي وي په هغې متکبر او
 مغرور نشئ او الله داسې خلک نه خوښوي چه خپل
 ځان لوي گڼي او فخر کوي . یعني هره واقعه او

حادثه چه د انسان په ژوند او ځمکه کې واقع کېږي
 دا څه چانس او کواينسيډينس نه دی بلکه هره واقعه
 د يو مکمل پلان او پروگرام مطابق واقع کېږي چه
 د پخوا څخه په لوح محفوظ کې په ليکل شوي ډول
 ثبت دي . او دا هره واقعه يا حادثه د امتحان يو
 سوال يا پرچه ده مثلاً په انسان غريبي راځي ،
 اميري راځي ، مريضی راځي او داسي نور چه په
 حقيقت کې دا هر يو حالت د امتحان يو سوال يا
 پرچه ده چه يو هم په انسان په خپل سر او بايچانس
 نه راځي بلکه هر حالت په انسان د هغه د تقدير
 مطابق راځي او د انسان سره دا اختيار او
 صلاحيت نشته چه د تقدير د واقعاتو يا سوالونو مخه
 ونيسي او يا يې د منلو او قبلولو څخه انکار وکړي
 فرضاً که د چا په تقدير کې يو مرض ليکلی وي
 چه په حقيقت کې همدا مرض د امتحان يو سوال
 دی نو انسان نشي کولای چه د دي مرض څخه
 ځان بچ کړي او يا يې مخنيوي وکړي بلکه د تقدير
 د ليکني مطابق په معلوم وخت کې مرض په انسان
 راځي او انسان د مرض په قبلولو او منلو کې
 مجبور دی که خوښه يې وي او که نه . نو دا چه
 ټول واقعات چه په انسان راځي د الله د طرف نه
 دي يعني اميري ، پاچاهي ، غريبي او فقيري ،

صحت او مريضی گټه او تاوان او داسي نور ټول د الله دخوانه په انسان راځي چه په حقيقت کي همدغه واقعات د امتحان سوالونه دي نو کله چه په يو انسان مشکلات ، تکليفونه ، تاوانونه ، مريضی او داسي نور راشي نو انسان دا هر څه بايد د الله تعالی دخوانه ازمينست او امتحان وگڼي او غمجن او زړه ماتی نشي او کله چه انسان ته مال ، دولت ، عزت ، اولاد او قسم قسم د خوشالی اسباب ورکول شي دا هم انسان بايد د الله تعالی دخوانه ازمينست او امتحان وگڼي او په نورو خلکو ځان لوي او غټ ونه گڼي او دکبر نه ځان وساتي ځکه چه اميري ، فقيري ، عزت ، اولاد ، صحت ، مريضی او داسي نور ټول واقعات الله تعالی په انسان باندي د نازلېدو او ظاهرېدو نه مخکي د انسان په تقدير کي ليکلي او د الله په علم کي موجود دي او په معلوم وخت کي په انسان باندي راځي ځکه چه د الله علم ۱۰۰ فيصد صحيح او د غلطی او شک څخه پاک دی.

تقدير، اعمال، اختيار او آزادي (Free will)

د دي خای پورې په دي پوه شو چه : د جنت او دوزخ د فیصلې دپاره الله تعالی انسان ته امتحان پیدا کړو چه دنیا د دي امتحان د اخستلو خای دی، د انسان عمر د امتحان وخت یا موده ده چه ددي مودي د خلاصیدو نه وروسته نور نو انسان د امتحان په کوټه یا دنیا کې نه پرینودل کېږي او د مرگ د دروازي دلاري نه برزخ ته لیږل کېږي او ټول د خیر او شر واقعات چه د انسان په تقدیر کې لیکل شوي دي او د انسان په ژوند کې راځي ددي امتحان سوالونه یا پرچې دي اوس په دي خبره د پوهیدو کوشش کوو چه: د انسان عمل څه شی دي ؟ او انسان د خپلو اعمالو په کولو کې څومره آزادي او اختیار لري ؟ جواب دادی چه: د تقدیر د واقعاتو یا سوالونو په مقابل کې د انسان عکس العمل یا جوابونه د انسان اعمال دي ددي دپاره چه انسان د تقدیر د یوي واقعی په مقابل کې څه قسم عکس العمل وښايي يعني ښه که بد؟ نو الله تعالی مخکې دمخکې نه انسان ته د ښه او بد عمل د پیژندلو، انتخابولو او کولو په باره کې مکمل هدایت ورکړي دی.

لکه مخکې چه ذکر شو الله تعالی انسان ته عقل ، علم پنځه حواس او نفس لواړه یا ضمیر ورکړو او

د انسان په فطرت کې یې دا واچوله چه دا ښه لار ده او دا بده لار ده، دا نیک دي او دا بد دي. همدارنگه انبیاء علیهم سلام یې دهمدي مقصد دپاره راولیرل چه انسان ته په دي امتحان کې د کامیابیدو ، ښه عکس العمل او صحیح----- جوابونو لار او طریقه وښایي.

هر کله چه د انسان په ژوند کې د تقدیر یوه واقعہ یا سوال راځي نو انسان دا صلاحیت او اختیار نلري چه د نوموړی واقعی یا سوال مخنیوی وکړي او یا یې دمنلو او قبلولو نه انکار وکړي بلکه انسان د خپل تقدیر په وړاندي مجبور دی که خوښه یې وي او که نه نازل شوي واقعہ یا سوال به قبلوي خو د واقعي د نزول یعنی د امتحان د سوال او پرچی د ورکولو نه وروسته نور نو الله تعالی پوره او مکمل اختیار او آزادي انسان ته ورکړي ده یعنی انسان دا اختیار او صلاحیت لري چه د تقدیر د واقعي یا سوال په مقابل کې د الله د هدایت سره مطابق او سم عکس العمل وښایي او جواب ورکړي یعنی نیک عمل وکړي . او یا د شیطاني لارو مطابق عکس العمل وښایي او جواب ورکړي . یعنی بد عمل وکړي . یا په بل عبارت د تقدیر ټول

واقعات او سوالونه د الله تعالى د خوانه دي او ددي
واقعاتوپه مقابل کې ټول عکس العملونه او جوابونه
فقط او صرف د بنده د خوانه دي . يعنې الله تعالى
سوال کوي او بنده جواب ورکوي ، د جواب په
ورکولو کې بنده ته مکمل اختيار او آزادي ورکول
شوي ده او د الله تعالى دخوانه بنده د نیک او بد
عکس العمل په بنودلو ، د صحيح او غلط جواب په
ورکولو او د نیک او بد عمل په کولو نه مجبورېږي
بلکه هر څه چه انسان کوي پخپل اختيار او
مسئوليت ئې کوي. تاسو به نه اوریدلې وي او نه به
مولیدلې وي او نه به مو دا باور او يقين راځي چه
په آینده کې به داسي وشي چه يو معلم شاگردانو ته
د امتحان پرچی او سوالونه ورکړي او بيا دي ورته
ووايي چه جوابونه به زما په خوښه لیکي او بعضی
شاگردانو ته دي داسي جوابونه ووايي چه هر
شاگرد دي ۱۰۰ نمبري واخلي او بعضی شاگردانو
ته دي داسي جوابونه ووايي چه هر شاگرد ۶۰
نمبري واخلي او بعضی شاگردانو ته دي داسي
جوابونه ووايي چه هر يو ناکام شي آیا تاسو فکر
کوئ چه داسي کار به يا چا کړی وي او يا په آینده
زمانه کې به يې څوک وکړي او که فرضاً کوم
معلم داسي وکړي نو بيا به تاسو څه فکر کوئ

ضرور به دا فکر کوي چه دا خو امتحان نه دی ،
 عجيبه معلم دی ، سوال هم کوي او جواب هم وايي ،
 پخپله خوښه څوک کاميابوي او څوک ناکاموي دا
 خو ډير بي انصافه ، بي عدله او ظالم معلم دی . نو
 که د انسان څخه د داسي يو بي انصافه کار توقع او
 اميد نشي کېدلای نو الله تعالیٰ خو ډير عادل او د
 ظلم څخه پاک دی يو ځل بيا بايد تکرار کړم چه
 دتقدير واقعات يا د امتحان پرچی د الله تعالیٰ د
 خوانه دي او د واقعاتو په مقابل کې عکس العمل ، د
 سوالونو جوابونه او اعمال د بنده د طرفه دي . او
 څوک چه دا گوستاخی او جرأت کوي چه د بنده
 اعمال الله تعالیٰ ته منصوبوي دا په الله تعالیٰ باندي
 د ډير لوي تهمت او بهتان جرأت کوي چه د حشر
 په ميدان کې به الله تعالیٰ ته جواب ورکوي . د سورة
 الدهر په ۳ نمبر ایه کې فرمايي إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا
شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ۱ - ۳ - ۷۶ بيشکه مونږ انسان ته
 سمه لاره وښودله نو يا شکر کوونکی جوړيږي او
 يا ناشکره .

يعني الله تعالیٰ انسان ته هدايت وکړ نيکه او بده
 لار ، د دوزخ او د جنت لار ، د ناکاميدو او د کاميابيدو
 لاري يې بنده ته وروښودلي او د امتحان په ورکولو
 کې يې پوره آزادي او اختيار انسان ته ورکړی نور

نو د انسان خپله خوښه او اختیار دی چه پخپل مسؤلیت او ذمه واری د شکر لار اختیاروي او که د کفر ، د تقدیر د واقعاتو په مقابل کې نیک عکس العمل ښایي او که بد، د تقدیر سوالونو ته صحیح جوابونه وایي او که غلط، او نیک اعمال کوي او که بد. ددې هر څه د کولو دپاره پخپله انسان مسؤل او ذمه وار دي. او په همدې اساس الله تعالی تري نه پوښتنه هم کوي . مگر په هغو کارونو کې چه الله تعالی بنده ته اختیار نه دی ورکړی نو حکم الله د هغوي پوښتنه هم نه کوي مثلاً الله تعالی د انسان نه دا پوښتنه نه کوي چه ته ولي نارینه یې او ښځه ولي نه یې یا ولي د فلانکې زوي یې یا ولي مالدار یې یا ولي غریب یې چه پدې ټولو حالاتو کې انسان بي اختیاره دی نو الله پوښتنه تري هم نه کوي . او د هغو شیانو پوښتنه تري کوي چه د هغو په کولو او نه کولو الله انسان ته علم او پوره اختیار ورکړي دی.

په دې باره کې چه په لوح محفوظ کې هر شی د مخکې نه موجود دی یعنې سوال یا واقعه اود نازل شوي سوال یا واقعی په مقابل کې جواب یا عکس العمل دپخوا نه موجود دي باید ووايو چه: لکه چه مخکې دا خبره ذکر شوي ده چه : سوالونه یا

واقعات د الله د خوا نه دي او جوابونه يا د واقعاتو په مقابل کې عکس العمل د بنده د خوانه دي. دا دحیرانتیا او تعجب خبره نه ده . هره ورځ تاسو په خبرونو یا نیوز کې د هوا حالات اوری که په اخبار یا نیوزپیپر کې لیکل شوي وي چه دریمه ورځ واوره کپړي او بیا په دریمه ورځ د اخبار د لیکلو مطابق واوره وریدل شروع شي نو په اخبار کې لیکل شوي پیشبیني چه انسان د خپل علم پواسطه کړي ده آیا د واورې په وریدو کې څه رول او اثر لري؟ بلکه هیڅ رول نلري . نو د انسان علم خو د الله د علم په مقابل کې صفر یا زیرو دی دانسان علم محدود دی او دالله علم لامحدود دی انسان نشي کولای چه په یو وخت کې دوه شیانو ته وگوري او یا د دوه خلکو خبرې په یو ځل یا یو وار واورې مگر الله تعالی ټول مخلوقات یعني انسانان ، حیوانات، دریابونو مخلوقات ، نباتات ، جمادات د آسمانونو مخلوقات او د وړو نه واره زرات په یو وخت کې گوري ، د ټولو سوالونه او غوښتنې په یو وار اوري ، او ټولو ته په یو وخت کې جواب ورکوي ځمکه ، آسمانونه او ټول کائنات کنټرولوي او د زړونو په پټو راځونو خبردی . نو که د الله د علم په مقابل کې د صفر یا زیرو علم

خاوند انسان د واورې او باران د وریدو پیشبیني
 کولای شي نو دلا محدود علم او قدرت مالک الله
 تعالی ته د خپل بنده د اعمالو پیشبیني کول څه
 مشکل کار نه دی بلکه دا کار الله تعالی ته ډیر
 آسانه دی یعني دا د الله په علم کې موجود دي چه
 انسان به د تقدیر د سوالونو او واقعاتو په مقابل کې
 په خپله خوښه څه جوابونه او عکس العملونه بنایي
 یعني لوح محفوظ الله تعالی د خپل علم نه لیکلی
 دی خو د دي دا مطلب نه دی چه الله تعالی د ښو
 یا بدو اعمالو په کولو انسان مجبوروي . او په دي
 باید پوه شو چه د انسان په تقدیر کې په واضح ډول
 دا لیکل شوي دي چه: په پلانکې انسان به پلانکې
 واقعہ یا سوال د تقدیر د لیک او نوشتی مطابق
 نازلېږي . او د واقعی یا سوال د نزول نه وروسته
 به ذکر شوي انسان په خپله خوښه او اختیار د
 نوموړی واقعی یا سوال په مقابل کې داسي داسي
 عکس العمل یا جواب ورکوي یعني ښه یا بد عمل
 به کوي مگر دا لیکل انسان نه مجبوروي چه نیک
 یا بد عمل وکړي ځکه چه تقدیر د الله د علم نه لیکل
 شوی دی او دا د الله په علم کې دي چه انسان به د
 تقدیر د واقعاتو په مقابل کې څه قسم عکس العمل
 ښکاره کوي . مثلاً که په هسپتال کې یو ډاکتر دیو

مريض په باره کې د خپل علم نه وليکي چه دا
 مريض د ۴۰ ورځو نه وروسته مړ کېږي آيا تاسو
 څه فکر کوئ چه د ډاکټر دا ليکل به د مريض په
 مرگ او ژوند څه تاثير کوي او يا که مريض ۴۰
 ورځې وروست مړ شي آيا خلک به ډاکټر ملامتوي
 چه ستا ليکلو مريض مړ کېږي بلکه حقيقت خو دادي
 چه د ډاکټر ليکل کوم چه د خپل علم نه يې کړيدي د
 مريض په مرگ او ژوند هيڅ تاثير نلري . خو بيا
 هم که څوک ډاکټر د مريض په مرگ کې شريک
 گڼي نو دا خو ډيره بي انصافي او ناپوهي
 ده. همدارنگه د انسان تقدير الله تعالى د خپل علم نه
 په لوح محفوظ کې ليکلی دی او دا د الله په علم کې
 دي چه انسان به د تقدير د واقعاتو او سوالونو په
 مقابل کې څه قسم عکس العمل او جوابونه وايي دي
 مثال ته توجه وکړئ که يو انسان مريض شي په
 حقيقت کې دا مرض د تقدير يوه واقعه يا سوال دی
 انسان نشي کولای چه يا يې مخه ونيسي او يا يې د
 قبلولو نه انکار وکړي يعني په دي ځای کې انسان
 بي وسي او بي اختياره دی که خوښه يې وي او که
 نه واقعه يا سوال به قبلوي نو ځکه خو الله تري نه
 پوښتنه هم نه کوي چه ولي مريض شوی وي خو
 ددي نه وروسته الله انسان ته مکمل اختيار او آزادي

ورکړي ده چه د نازل شوي مرض يا سوال يا واقعي په مقابل کې څه قسم عکس العمل يا جواب ورکړي، کولای شي چه د الله د هدايت مطابق عکس العمل او جواب ورکړي مثلاً د الله نه د روغ صحت او د گناهونو د بخني او مغفرت سوال وکړي ،دالله په جوړ شوي تقدير راضي اوسي او د پخوا نه زيات الله ته متوجه شي .په دي ځای کې انسان آزاد دی دا هر څه انسان په خپله اراده او اختيار کوي نو ځکه خو الله اجر او ثواب هم ورکوي. همدارنگه کولای شي چه د شيطان دلاري مطابق عکس العمل او جواب ورکړي مثلاً ووايي چه يا الله ټول خلک جوړ دي او زه مريض يم ،يا الله همدا زه دي ليدلی يم ، او نور د ناشکری او کفر الفاظ استعمال کړي .چه په دي ځای کې هم انسان په مکمل او پوره ډول آزاد دی او دا هر څه په خپله اراده او اختيار کوي نو ځکه خو د الله د عذاب مستحق گرځي .که په لنډ ډول ووايو :انسان د امتحان دپاره دنيا ته راليرل کېږي ،الله امتحان اخلي او انسان امتحان ورکوي،د انسان عمر ددي امتحان موده ده ،د امتحان سوالونه د الله د خوانه او جوابونه يې د انسان د خوانه مخکې د مخکې نه د انسان په تقدير کې موجود دي،د جوابونو موجوديت او ليکل

په تقدير كې د انسان په نيك او بد عمل كولو هيڅ
 اثر نه لري، ځكه چه تقدير د الله د علم نه ليكل
 شويدي، اود الله په علم كې دا موجود دي چه پلانكي
 انسان به د پلانكي واقعي يا سوال په مقابل كې څه
 قسم عكس العمل يا جواب ورکوي. مخكې ذكر شو
 كه ډاكتر د خپل علم نه د مريض په باره كې وليكي
 چه ۴۰ ورځې وروسته به مړ شي نو كه چيرته
 مريض ۴۰ ورځې وروسته مړ شي نو د مريض
 په باره كې د ډاكتر ليكل شوي پيشبيني چه د خپل
 علم پواسطه يې كړي وه آيا د مريض په مرگ يا
 مړ كېدو كې څه رول او تاثير لري؟ جواب: نه د
 ډاكتر ليكل شوي پيشبيني د مريض په مرگ كې
 هيڅ رول او تاثير نلري. همدارنگه كه د انسان په
 تقدير كې چه د الله د علم څخه په لوح محفوظ كې
 ليكل شويدي، كه داسي ليكلي وي چه پلانكي انسان
 به د تقدير د پلانكي واقعي يا سوال په مقابل كې
 نيك يا بد عكس العمل او يا صحيح يا غلط جواب
 ورکړي دا ليكل هم دانسان د بد او نيك عمل په
 كولو كې تاثير نلري بلكه انسان نيك او بد اعمال
 په خپله اراده او خوښه كوي. يعني واقعات او
 سوالونه د تقدير مطابق په انسان د الله دخوا نه
 نازلېږي او انسان هيڅ واك او اختيار نلري كه

خوبنه يې وي او که نه قبلوي به يې ،مگر د نازل
شوو واقعاتو او سوالونو په مقابل کې د نیک او بد
عکس العملونو ،جوابونو او يا اعمالو په کولو کې
مکمله او پوره آزادي ،اختيار او اراده الله تعالى
بنده ته ورکړي ده ،د انسان خپله خوبنه ده چه پخپله
اراده او اختيار نیک اعمال کوي او که بد اعمال
کوي.و ما علينا الا بلع المبین

ډاکټر محمد عثمان نظامی

الدرس (۵۸)

چه هر شی به تقدیر کی لیکلی دی نو
زمونر نه پوښتنه ولی کیری؟

If everything is written in
destiny, why does ALLAH
question us?

ددې پوښتنې د جواب دپاره اول باید په تقدیر
صحيح پوه شو. د قرآن او احاديثو نه په واضح ډول
معلومیږي چه :الله انسان دنيا ته د امتحان د ورکولو
دپاره رالېږي ،دنیا د امتحان کوټه یا دارالامتحان
دی،د انسان عمر د امتحان موده ده،د امتحان
سوالونه یا پرچي او جوابونه دواړه په لوح محفوظ
کې د انسان په تقدیر کې موجود دي چه د الله د علم
نه لیکلي دي،ټول سوالونه د الله د طرف نه دي یا د
الله د طرف نه لیکل شويدي. او ټول جوابونه د انسان
د خوانه داسي لیکل شويدي چه انسان به په غیر د
کوم جبر او زور نه پخپله خوښه او اختیار سره
داسي داسي جوابونه یا نیک یا بد اعمال کوي

،سوالونه د حادثاتو او واقعاتو په شکل لکه غریبي مالداري مریضي او داسي نورو په شکل په انسان راځي،چه: انسان ته پوره آزادي او اختیار ورکول شویدى چه د واقعاتو په مقابل کې ښه عکس العمل ښایي او که بد یعنى صحیح جواب ورکوي او که غلط.مثلاً که په یو سړى د تقدیر د لیک مطابق غریبي راشي نو دا غریبي د دي سړي دپاره د تقدیر یوه واقعہ یا سوال دی.چه په قبلولو کې یې انسان مجبور دی.خو د دي واقعی یا غریبۍ په مقابل کې چه بنده څه قسم عکس العمل ښایي دا د انسان جواب دی،چه په دي عکس العمل یا جواب ورکولو کې الله تعالى مداخله نه کوي او ۱۰۰ فیصده اختیار یې بنده ته ورکړى دی خوښه د بنده ده چه صحیح جواب ورکوي او که غلط. قرآن فرمایي.

إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا (۳). بيشكه مونږ انسان ته سمه لاره وښودله انسان یا شکرگذار جوړیږي او یا ناشکره د انسان خپله خوښه او اختیار دی چه نیک عکس العمل ښایي او که بد.....یعني که د قرآن د تعلیماتو مطابق عکس العمل وښایي،صبر و غیره وکړي نو دا نیک عمل دی یا صحیح جواب یې ورکړو او که د قرآن د تعلیماتو خلاف عکس العمل وښایي،بي صبري

وکړي او د کفر الفاظ يې استعمال کړل نو دا بد
 عمل دي يا غلط جواب يې ورکړو ،بله دا چه د
 تقدير دا ليکل د بنده په اعمالو هيڅ تاثير نلري يعني
 دا ليکل بنده د نيک يا بد عمل په کولو نه
 مجبوروي،حکمه چه تقدير د الله د علم نه ليکل
 شویدی،او د الله په علم کې مخکې د مخکې نه دا
 موجود دي، چه پلانکی بنده به د پلانکی واقعي په
 مقابل کې په خپله خوښه او اختيار سره ښه يا بد
 عکس العمل وښايي ،يعني د انسان د عمل کولو نه
 مخکې الله خبر دي چه انسان به ښه عمل کوي او
 که بد،نو په تقدير کې د الله د علم نه په ليکل شوي
 معلومات انسان ولي اعتراض کوي،حکمه په تقدير
 کې خو داسي نه دي ليکل شوي چه بنده مجبور
 دی چه د پلانکی واقعي يا حادثي په مقابل کې
 داسي داسي عکس العمل وښايي ،بلکه داسي ليکل
 شويدي چه بنده يا انسان به پخپله خوښه او اختيا ر
 داسي داسي عکس العمل ښايي،،چه داسي کول الله
 تعالی ته ډير آسانه دي،حکمه چه د الله علم لا محدود
 دي،الله د تايم اوسپيس يا زمان او مکان نه آزاد
 دي،الله ته د بنده دري واړه حالتونه يعني ماضی
 حال او مضارع يا پاست پريزينت او پيوچر په يو
 وار ښکاري ،دغه خو د انسان او خالق فرق دی.د

انسان عقل ، علم ، بصیرت او قدرت محدود دی ، او کمزوری دی ، الله خالق دی او انسان مخلوق دی ، نو دا ښه خبره نه ده او لویه گناه ده چه : کله بیا داسي خای راشي نو انسان بیا نعوذبالله د الله علم د خپل علم سره مقایسه کوي او فکر کوي چه کوم کار چه حتما دپاره ناممکن وي او د انسان په علم او عقل کې نه رايي نو هغه به د الله دپاره څنگه ممکن وي ؟ خبره دا ده چه د الله او د بنده د علم مثال داسي دی فرضاً که ستن په بحر کې غوټه کړو او بیا يې راوباسو نو څومره اوبه چه د ستنې د څوکې پورې نښتي ، ددي نه هم د انسان علم د الله د علم نه ډیر کم دی ، نو بنده ته مناسب نه دي چه په دومره کم علم او عقل د الله په شان کې داسي غلط فکر وکړي چه الله ولي د بنده په آینده یا راتلونکي حالاتو خبر دی ، او په تقدیر کې يې لیکلي دي . دا خبره چه په تقدیر کې د الله د علم نه لیکل شوی معلومات د انسان په ښو او بدو اعمالو تاثیر نلري د یو مثال پواسطه واضح کوو . اول فرضاً که په اخبار کې لیکلي وي چه څلورمه ورځ به ډیر سخت باران وشي ، او بیا په څلورمه ورځ رښتیا هم ډیر سخت باران وشي او خلکو ته ډیر تاوان واړوي ، فکر وکړئ چه آیا په اخبار کې د لیکلی پیشبینی په وجه

باران وشو آیا د اخبار لیکل د باران په وریدلو څه
 اثر لري، دویم فرضاً که په هسپتال کې ډاکټر د
 مریض په دوسیه کې ولیکي چه دا مریض یوه
 میاشت وروسته مړ کېږي، او مریض ریښتیا هم
 یوه میاشت وروسته مړ شي، آیا مریض د ډاکټر
 لیکلو مرکرو، نو خلک به ډاکټر ملامتوي چه
 مریض ستا لیکلو مړ کړو. خو مونږ پوهیږو چه
 ډاکټر دا خبره د خپل علم نه لیکلې وه او ددې لیکلو
 د مریض په مړ کېدلو کې هیڅ رول او اثر نشته. نو
 که یو ډاکټر د ډیر محدود علم سره دومره پیشبیني
 کولای شي نو الله تعالی ته چه لامحدود علم
 لري دا ډیر آسانه کار دی. همدارنگه لکه څنگه چه
 د ډاکټر لیکل د مریض په مړ کېدلو کې څه رول
 نلري، نو د تقدیر لیکل هم چه د الله تعالی د علم نه
 شویږي د بنده په نیک او بد عمل کولو کې څه رول
 نلري بلکه که بنده ښه کوي او که بد پخپل اختیار
 او خوښه یې کوي، که د تقدیر په باره کې په تفصیل
 سره نور معلومات غواړئ نو حُما بل تقریر د تقدیر
 په نوم هم ولولئ. و ما علینا الا البلیغ المبین،

ډاکټر محمد عثمان نظامی

الدرس (۵۹)

ساینس او تقدیر

ساینس ثبوت کړه چه تقدیر په دې این
ای کی لیکلی دی.

Science proves destiny is
written in DNA

په دي موضوع د صحيح پوهيدلو دپاره د يو څه
معلومات ذکر كول ډير ضروري دي..

ايدینتيکل تواین یا مشابه غبرگونکې هغه غبرگوني
ماشومانو ته وايي چه د يوي نطفی یا يو سپرم او
اوم څخه جوړشوي وي.

داسي: کله چه د پلار نطفه یا سپرم او د مور نطفه
یا اوم سره يوځای شي کومه حجره چه جوړيږي
هغی ته زایگوت وايي.

په نورمال ډول د زایگوت نه ماشوم جوړيږي،
مگر کله کله زایگوت مخکې د دي نه چه د ماشوم

جوړیدل شروع کړي، په دوه مساوي برخو ویشل کيږي او د یو نه دوه زایگوتونه جوړ شي .

چه دواړه نوي زایگوتونه یو شان دي این ای یو شان جینوم یو شان کروموزومونه او یو شان جینونه لري، ځکه چه دواړه د یوي نطفی څخه جوړ شوي دي. اوس دا گورو چه :

جینز، کروموزوم او جینوم څه شی دي؟

که په ساده ډول یې ووايو: جینز جملی دي ، ډيري جملی یا جینونه چه سره یوځای شي باب یا چيپتر یا کروموزوم جوړوي ، او ټول چيپترونه یا کروموزومونه چه یو ځای شي کتاب یا جینوم جوړوي، نو ځکه وایو چه هره حجره هم کتاب دی او هم جسم دي.

د انسان وجود تقریباً د سل ټریلیونو حجرو څخه جوړ شوی دی.

چه: په هره حجره کې د انسان مکمل شخصیت او تقدیر ثبت دی.

حجره لکه د کمپیوټر د هارډویر پشان ده، او په کې لیکل شوی تقدیر د سافټویر د پروگرام پشان دی.

يعني د مور او پلار د نطفو د يوځای کېدلو څخه د مرگ پورې د انسان مکمله نقشه او پروگرام په ډي اين ای کې د جنیټیک کوډ په شکل موجود دي .

په دي موضوع د پوهیدلو دپاره په ایډینتیکل ټواین یا یو شان غبرگوني ماشومانو باندې ساینسي تحقیقات گورو!

ټامس بچارډ چه د مینسوتا په یونیورسیتی کې یې کار کولو،

د 1987 کال د اکتوبر په میاشت کې یې په 71 ایډینتیکل ټواین یا یوشان غبرگونو ماشومانو باندې د شوو تحقیقاتو او ریسرچ نتایج اعلان کړل،

او دا ټول داسې ماشومان وو چه د زیریدلو څخه لږ وروسته د حالاتو په سبب سره جدا شوي وو.

او بیا یې هیڅکله هم سره ملاقات نه وو شوي.

د حیرانتیا خبره ده چه :سره ددي چه نه یې بیا سره ملاقات شوي وو، نه یې یوځای تعلیم کړی وو او نه په یو ماحول کې اوسیدلي وو.

مگر بیا هم د دوي په ژوند کې ډیر زیات مشابهتونه موجود وو.

مثلاً دوي يو شان شيان خوبنول ،يو شان شعبو کي به يې کار کولو،په يو قسم مرضونو به مبتلا کېدل، ، او مشابه جامی به يې اغوستلی او مشابه خوراک به يې کولو.

که يو به مريض کېدلو بل به هم په ډيرو لري فاصلو کي مريض کېدلو،

که د يو به سر خوږيدلو د بل به هم سر خوږيدلو، دوهم.

بريخت هيريسن او دوروتهی لویو ساينسدانان ډير حيران کړل.

دوي ايډينتيکل ټواين يا مشابه غبرگوني خوږگاني وي د تولد څخه څو هفتی وروسته جدا شوي وي او د 34 کلونو پورې يې يو د بل سره ليدلې نه وو. خو د ريسرچ د ټيم ساينسدانانو دا خوږگاني پيدا کړي،

کله چه د اول ځل دپاره د دوي ملاقات په انگلينډ کي وشو ډير حيرانونکی منظر وو.

هري خور د لاس په څلور گوټو 7 رينگز يا گوټي اغوستلی وي دواړو يو قسم ويښتان جوړ کړي وو،

د دواړو خورگانو د بچیو نومونه یو قسم رچرډ او ریوادرکېري ؤو په داسي حال کې چه د 34 کلونو نه وروسته دا د دوي اول ملاقات ؤو.

دریم.

جیم سپرینگر او جیم لیوس ایډینتیکل ټواین یا مشابه غبرګوني وروڼه ؤو دوي د تولد څخه 6 هفتی وروسته سره جدا شوي ؤو، 39 کلونه وروسته په ایډینتیکل ټواین یا مشابه غبرګونو ماشومانو با ندي د ریسرچ د ټیم ساینسدانانو دوي سره د مینسوتا په یونیورسیتی کې یوځای کړل .

د ساینسدانانو دپاره ډیره جالبه او حیرانونکې وه، .

ځکه کله یې چه د دواړو وروڼو نه جدا جدا پوښتني وکړي معلومه شوه چه دواړو یو قسم کمپنیو کې یو قسم کار کولو ، د هر یو د اولنی ښځې نوم لیندا ؤو ،او بیا دواړو اولنی ښځې طلاقي کړي وي،

او د طلاق نه وروسته دواړو هر یو دویم واده کړی ؤو بیا هم د دواړو د ښځو نومونه یوشان ؤو.

یعني د هري یوي ښځې نوم بیټی ؤو.

د دواړو ورونو د ماشومانو نومونه جيمز او الين
ؤو.

حتی چه د دواړو ورونو د سپيو نومونه هم يوشان
ؤو.

څلورم.

كارل او سارا ايډينتيكل ټواين يا مشابهه غبرگوني
خورگاني دي په امريكا كې اوسيري دواړه هر كار
يو شان كوي.

دوي ته د ټيسټ دپاره هر يوي ته 200 سوالونه
وركول شو او جدا جدا كېنول شوي.

مگر معلم هغه وخت ډير حيران شو كله يې چه
وليدل چه دواړو يو شان جوابونه وركړي ؤو.

د روم د مينډل اينستيتيوت ساينسدان گيډا او د هغه
ټيم په ايډينتيكل ټواين يا غبرگونو ماشومانو باندې
د تحقيق په نتيجه كې وايي چه؛ ايډينتيكل ټواين يا
مشابهه غبرگوني ماشومان په يو شان مرضونو
مبتلا كېږي، يو قسم نمو كوي،

د دوي غاښونه په يو وخت كې راوځي، په يو وخت
كې ځوانان او بالغ كېږي، كه يو گنجی وي بل به
هم گنجی وي، همدارنگه كه يو مړ شي اكثره بل

هم مړ کپړي او نور ډیر زیات بي حسابونه مثالونه موجود دي چه د ټولو ذکر کول مشکل دي، که فکر وکړئ کېدای شي چه تاسو هم پخپل خوا او شا کې لیدلې وي .

چه ددي تحقیقاتو څخه دا ثابته شوه چه دا مشابهتونه د یو شان ډي این ای او یو شان جینونو په وجه دي. او بله دا ثابته شوه چه: څه چه زمونږ په ژوند کې واقع کېږي مخکې د مخکې نه په ډي این ای کې شته دي یا په جینز کې لیکلي دي .

د جینز کلاک یا د جینز د ساعت د تیوري په اساس، زمونږ په جینز کې پروگرام شوی جینز ساعت یا کلاک موجود دی.

چون ایډینتیکل ټواین یا مشابه غبرګوني ماشومان یو شان جینونه او یو شان پروگرام شوي جینز ساعتونه یا کلاکونه لري؟

نو په دي سبب که د یو ایډینتیکل ټواین یا مشابه غبرګوني ماشوم سر په کابل کې درد کوي د بل ماشوم سر به په ننگرهار کې په هماغی وخت کې خورېږي. ځکه چه د دواړو ماشومانو جینونه یو شان دي، نو چه جینونه یې یو شان دي نو په جینونو کې پروگرامونه او د وخت معلومولو ساعتونه هم

يو شان دي نو معلومه ده چه كه د يو ماشوم د جين
 په پروگرام كې ليكلې وي چه ددي ماشوم سر به
 په 12 بجو خوريزي نو دا چه د دواړو ماشومانو
 جينونه يوقسم او مشابه دي نو د بل ماشوم د جين
 په پروگرام كې به هم دا ليكلې وي چه ددي ماشوم
 سر به په 12 بجو خوريزي ،نو كله چه 12 بجي
 شي د دواړو سرونه به خوريزي، چه ددي نه په
 ډير واضح ډول معلومه او ثبوت شوه چه كوم
 واقعات چه زمونږ په ژوند كې واقع كيږي مخكې
 د مخكې څخه زمونږ په جينز كې ليكلې دي.يو بل
 مثال ته ښه متوجه شئ او غور پري وكړئ .كله
 چه دوه مشابه خورگاني بريجت هريسن او ډوروتي
 ليو د اول حل دپاره 34 كلونه وروسته په انگلينډ
 كې د ريسرچ ټيم د ساينسدانانو پواسطه په ناڅاپي
 ډول يوځای شوي،ساينسدانانو وليدل چه دواړو
 خورگانو هر يوي د يولاس په څلورو گوتو 7
 رينگز يا گوتي اغوستلي وي.ځكه ددي دواړو ډي
 اين اي يو شان ؤو او چه ډي اين اي يي يو شان ؤو
 نو جينونه او جينتيك پروگرام او جينتيك كلاك
 يا ساعت يي يو شان ؤو يعني د دي مطلب دا شو
 چه د بريجت هريسن په جين كې هم مخكې د
 مخكې نه دا خبره ليكلې وه چه دا ښځه به په

فلانکې تاريخ دومره بجو د لاس په څلورو گوتو 7 رينگرز يا گوتی اغوندي ځکه که چيرته مخکې نه وه ليکل شوي نو په ناڅاپی ډول خو داسي نشو کېدلای ،او د پوروتی ليو په جين کې هم دا خبره دمخکې نه ليکل شوي وه او موجود وه چه پوروتی ليو به په فلانکې تاريخ دومره بجو د لاس په څلورو گوتو 7 رينگرز يا گوتی اغوندي،ځکه که مخکې دمخکې نه دا خبره نه وه ليکل شوي نو په ناڅاپی ډول خو داسي نشو کېدلای.الله دي وکړي چه په دي دوه ميثالونو کې پوه شوي ياستی.

نو د دي تحقيقاتو څخه په سرگند ډول ثابته شوه چه:زمونږ د ژوند غټ او واړه واقيعات او فيصلي زمونږ په جينز کې ليکلي دي او د زمان او مکان مطابق زمونږ په ژوند کې واقع کېږي.

مثلاً جنس،قد،د وجود اعضا،دسترگو وينتانو او پوستکي رنگ ذهانت واده د بنځي نوم ،طلاق ورکول ،ماشومان او د هغوي نومونه، دجامو رنگ او د اغوستلو وخت،د کار نوع او د کولو وخت،مختلف امراض او وختونه يي،د رينگ يا گوتی د اغوستلو وخت او درينگ قسم حتی په بازار کې د بوټونو اخستل، زه به داسی قسم لباس

خوښنوم،ته به دا قسم رنگ اغوندي،داسي داسي خبري به کوي،داسي فکر به دي وي په دي ټولو کي جينيتيک تاثيرات رول لري.

يعني زمونږ مکمل تقدير په جينز يعني دي اين اي کي ليکلی دی.

او زمونږ شخصيت او فکر هم په ډيره اندازه د جينيتيک يا په جينز کي د ليکل شوي پروگرام او تقدير پوري مربوط دی.

د دي تحقيقاتو د نتايجو په اساس ساينسدانانو فکر وکړ چه: مونږ خو د خپل جينز غلامان يو او هر څه په جينز کي ليکلی دي مونږ هم هغسي کوو. او دا اختيار او آزادي نه لرو .

چه: کوم شی په خپل اختيار او خوښه وکړو.

آيا واقعاً مونږ په ريښتيا د خپل جينز غلامان يو او څه په جينز کي ليکلی هم هغسي کپري او مونږ هم هغسي کوو؟آيا هيڅ اختيار او آزادي نلرو؟

د ساينسدانانو د دي سوال جواب په يو بل ريسرچ کي پيدا شو چه د مينسوتا د يونيورسيتي د محققينو د ټيم د خوانه د 350 ايډينتيکل ټواين يا مشابه غبرگونو خلکو په سلوک او رويه باندي شوي وو .

د تحقیقاتو نتایج داسي وؤ چه:زمونږ په شخصیت باندې جینیټیک سیستم ډیر اثر لري.

مثلاً د لیږشپ یا رهبرۍ خاصیتونه 61 فیصده د جینز پورې او 39 فیصده د نورو عواملو پورې مربوط دي لکه ماحول، تعلیم ټرینینگ او نور.

د مشکلاتو سره مقابله، شرم، حیا، او ویره 60 فیصده د جینز پورې او 40 فیصده د نورو محیطی عواملو پورې اړه لري.

د پاکوالی، سلیقي او احساساتو خاصیتونه 50 فیصده د جینیټیک سیستم پورې او 50 فیصده د محیطی عواملو پورې مربوط دي.

او ارثی مرضونه 100 فیصده د جینیټیک سیستم پورې اړه لري.

په جینز باندې د ساینسي تحقیقاتو څخه معلومه شوه چه په جینز یا په ډي این ای کې د لیکل شوي پروگرام یعنی تقدیر باندې زمونږ اختیار نشته، مگر په تقدیر باندې عکس العمل زمونږ په اختیار او خوښه دی، مثلاً څوک ذهین پیدا کېږي څوک بنځه څوک نر څوک لوړ څوک ټیټ څوک تور او څوک سپین پیدا کېږي د چا د اندامونو جوړښت یو

قسم او د چا بل قسم وي د چا د سترگواو د وينستانو
 رنگ يو قسم او د چا بل قسم وي او داسي نور په
 دي كې انسان هيڅ اختيار نلري. په ډې اړين اى كې
 دا ليكل شوى پروگرام دا تقدير دى . مطلب دا چه
 هر څه چه مخى ته راځي زمونږ تقدير دى. حتى كه
 تبه په سړى راځي دا هم تقدير دى ،كه سر درد په
 سړى راځي دا هم تقدير دى، خوږ عمر ته رسيدل
 يا په ځوانى كې مړ كېدل دا هم تقدير دى او داسي
 نور . چه په دي باندي د چا هيڅ قسم اختيار
 نشته. مگر په دي باندي عكس العمل زمونږ
 اوستاسو په اختيار او خوښه دى. د جزا او سزا
 مالک خپل جوړ شوي تقدير ته نه گوري بلکه په
 تقدير باندي زمونږ او ستاسو عكس العمل ته
 گوري، چه همدا عكس العمل زمونږ عمل دى چه
 په كولو كې يې مونږ خپله خوښه او اختيار لرو.
 زمونږ د ټولو خبرو خلاصه دا ده چه: په ډې اړين
 اى كې زمونږ د ژوند ټولي وړى او غټى خبري
 ليكلي دي او زمونږ په ژوند كې ټول واقعات او
 تغيرات د همدې ليكني يا تقدير مطابق واقع كېږي
 چه مونږ يې په واقع كېدو او نه واقع كېدو كې
 اختيار نلرو. مگر د دي واقعاتو په مقابل كې د
 عكس العمل اختيار او آزادي لرو، چه همدا عكس

العمل زمونږ اعمال دي چه پخپل اختيار او خوبنه
 يې کوو، مثلاً مريضی تقدیر دی چه په واقع کېدو
 او نه واقع کېدو باندي يې مونږ اختيار نلرو مگر دا
 اختيار او آزادي لرو چه په راپېښ شوي مريضی
 ښه عکس العمل وښاېو يا بد عکس العمل وښاېو
 يعني د مريض خوبنه ده چه وايي چه يا الله گناهونه
 می معاف کړي او د دي مريضی نه شفا او صحت
 راکړي او که وايي چه يا الله ټول خلک جوړ دي
 او زه دي مريض کړئ يم و غيره په آخر کې بايد
 ووايم که څوک په لوح محفوظ کې ليکل شوی تقدیر
 نه مني نو د وجود په هره حجره کې د ليکل شوي
 تقدیر نه خو انکار نشي کولای ، او داسي خو نه
 کېږي چه يو سړی ووايي چه نه قرآنکريم منم او
 نه ساينس منم صرف د خپل زړه منم نو هر څوک
 چه د الله په ذات کې شک لري بايد فکر وکړي چه
 په ډي اين اي کې د انسان تقدیر څنگه ليکل شوي
 دی او څنگه ليکل کېږي؟ آيا عقل ، منطق او ساينس
 دا جواب مني چه پخپله ليکل کېږي؟ کله چه د مشابه
 غبرگونو ماشومانو د جوړيدو دپاره يو زايگوت يا
 القاح شوي هگی په دوه مساوي برخو بيليري او
 دوه زايگوتونه جوړوي او په دواړو زايگوتو کې
 يو قسم ډي اين اي او هر شی يو قسم وي يعني

دواړه نوي زايگوتونه داسي مشابه وي چه يوه زره فرق هم پکې نه وي آيا عقل منطق او ساينس دا مني چه دا تقسيم دي ميوتيشن کړئ وي عجيبه ده ډي اين اي په مرمی په دوه برخو ويشل، ميوتيشن خو تشعشع ده راديشن دي، داسي يو شی چه د ويسته نه ديرش زره کرته نری او د دري ميليار دو پرزو نه جوړ شوی دی او د يو انسان د ژوند مکمله نقشه او تقدير دي پکې ليکلی وي او دا دي د يوي بي عقلي تشعشع پواسطه په دوه مساوي برخو وويشل شي، بله خبره د دوه نوو زايگوتونو ټول جينيټيک مواد يو قسم دي حکه چه دواړه د يو زايگوت د تقسيم يا يو سپرم او اوم نه جوړ شوي دي يعني 100 فيصده مشابه دي نو حکه خو کوم ماشومان چه د دي زايگوتونو نه جوړيږي هغوي هم بايد 100 فيصده مشابه وي يعني هر شی يې بايد يو قسم وي چه واقعاً همداسي هم ده دواړه ماشومان يو قسم ډي اين اي، يو قسم جينوم يو قسم کروموزمونه او يو قسم جينونه يو قسم سترگی، ويښتان، قواري يعني ټول شيان يې يو قسم وي پرته د يو شي نه چه هغه په کې مختلف وي چه دا شی فينگرپرینټ دی دا حکه چه دا د هر انسان جدا جدا آی ډي ده د همدې اي ډي سره به انسان د قبر څخه راجگيږي

او د همدې ای ډي سره به د الله په حضور کې د حساب دپاره ودریږي او د همدې ای ډي سره به جنت یا دوزخ ته ځي ښه فکر وکړئ یو قسم جینونه په یو ماشوم کې یو قسم فینگرپرینټ جوړوي او په بل ماشوم کې بل قسم فینگرپرینټ جوړوي، آیا عقل منطق او علم دا مني چه ددې اختلاف علت او وجه دي د رحم د ماحول تاثیرات وي؟ هیڅکله نه ځکه چه دواړه په یو رحم او یوه پلاسنتا کې پراته دي نو معلومه خبره ده چه په دواړو ماشومانو باندې یې تاثیر یو قسم دی نو بیا د رحم محیط څنگه کولای شي چه یو ماشوم ته یو قسم پینگرفرینټ او بل ته بل قسم پینگرفرینټ جوړ کړي ښه فکر وکړئ صرف د خالق نه د بچولو دپاره د داسې بي عقله او غیري ساینسي دلبل منلو ته تیار دي خو د خالق منلو ته تیار نه دي سره د دي چه بي حساب به عقلي او ساینسي دلایل او ثبوتونه پري هم موجود دي ؟حقیقت دا دي چه د الله تعالی نه انکار کول ناممکن دي ،ځکه چه د الله تعالی ځای بل شي نشي نیولای نو د الله نه منکرین صرف د الله د نوم نه انکار کولای شي د الله نوم یې په خوله نه راځي چیرته چه د الله ځای راشي نو دوي به هلته په عوض ددي چه ووايي چه دا کار الله تعالی کړئ

دي او دالله نوم استعمال کړي يا چانس استعمالوي
 يا پخپله استعمالوي يا به ميوتيشن يا به نيچر او
 داسي نور نومونه به استعمالوي. د رسل نه چه د
 ملحدينو مرشد دی چا پوښتنه وکړه چه که ته مړ
 شي او الله تعالى دي راژوندی کړي او پوښتنه درنه
 وکړي چه زه دي ولي نه منلم نو رسل ورته وويلی
 چه زه به ورته وایم چه يا الله ما ته ستا د وجود
 ثبوت په دنیا کې نه ؤو پیداشوی چه ایمان مي
 درباندي راوړی ؤو. خو داسي نه ده انسان چه هري
 خواته مخ اړوي د الله تعالى د وجود بي حساب
 آياتونه او نشي گوري خو غور او فکر کول ضرور
 دي. په سورت الفصیلت کې الله تعالى فرمایي
سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ
أَنَّهُ الْحَقُّ ۖ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ
 (53) که بیا هم څوک د الله تعالى د وجود نه انکار
 یا پکې شک کوي نو گټه او تاوان یې خپل ځان ته
 دی، که ټول انسانان په الله تعالى ایمان راوړي د
 الله تعالى په بادشاهی کې یوه زړه نه زیاتېږي او
 که ټوله دنیا تري انکار وکړي د الله تعالى په
 بادشاهی کې یوه زړه نه کمیږي او که د تقدیر په
 باره کې نور معلومات غواړی زما بل تقریر د
 تقدیر په نوم ولولي. و ما علینا الا البلغ المبین.

الدرس (۶۰)

د ځنکندن په وخت کې د ځېنو ملحدینو آخرنی خبرې.

په نارمل حالاتو کې د عامو انسانانو 10% دماغ کار کوي، خو د ځنکندن په وخت کې 100% دماغ کار شروع کوي. د مرګ ملاتړيکي او نور داسي شيان چې د ځنکندن نه مخکې يې نه شي ليدلای، ټول ورته بنکاري هر سړي ته که مسلمان دی او که کافر حقيقت معلومېږي، خو په دې وخت کې نوره توبه نه قبلېږي نو په همدې ارتباط سره د بعضي ملحدینو او منکرينو آخرنی الفاظ او خبرې چې د مرګ په وخت کې يې کړي دي ذکر کوو!

بورجیا کله چې يې ځنکندن شو آخرنی الفاظ يې دا وو چې ما پخپل ژوند کې د هر شي دپاره تيارۍ کولو خو اوس چې مړ کېږم د مرګ دپاره تيار نه يم.

تامس هو بس دا يو مشهور فلسفي دی د مرګ په وخت کې يې آخرنی الفاظ دا وو چې: په تيارو کې

راگیر یم کاش چه څوک زما نه ټوله دنیا واخلې خو
چه یوه ورځ ژوند راځي.

تامس پین د 18 پېړۍ مشهور ملحد مصنف دی د
مرگ په وخت کې وایي چه زه دې وخت کې په
داسې عذاب کې یم چه ما یواځې مه پریردئ، او
بیشکه ما چه څه کړيدي زه د هغې د عذاب مستحق
یم، نن که ماسره پوره کائنات او ددې ځمکې غوندي
یوه بله ځمکه هم وه نو ما به ددې تکلیف په بدل کې
ورکړي وؤ، نن ما ته الله تعالی په نظر راځي، خو
ما ټول عمر د شیطان په لار کې تیر کړيدي.

سرتامس اسکات

دا یو انگریز مشیر وؤ چه په 1594 کې مړ
شویدی. د مرگ په وخت کې یې ویلي چه لږ مخکې
پورې ما الله نه منلو لیکن اوس احساس کوم چه
الله شته او د الله وجود حق دی او زه چه په کوم
عذاب کې یم دا د الله عدالت دي.

والټیر — دا یو فرانسوي فلسفي ملحد وؤ چه د مرگ
په وخت کې یې خپل ډاکټر **فوکون** ته وویلي که ته
ماته شپږ میاشتي ژوند او صحت راځي نو زه به
خپل نیم دولت تاته درکړم ، اوس زه مړ کېزم او د
جهنم خواته روان یم.

نرس رلتیر —دا یو ملحد دی د مرگ په وخت کې وایی چه زه په دي وخت کې د یو ملحد لیدل هم نه غواړم ځکه چه زه پخپله په مصیبت کې اخته یم او ټوله شپه د مغفرت دپاره چغی وهم.

دیوید هیوم —دا یو سکاتیش مؤرخ ملحد ؤو، چه په 1776 کې مړ شوی دی، د مرگ په وخت کې یې چغی وهلې او ویلي یې، اور زه پخپلو لمبو کې وسوزولم او ډیر زیات مایوسه ؤو.

نیپولین بوناپارټ —د فرانس بادشاه ؤو، چه د سلطنت او قدردت د-----

ساتلو دپاره یې په لکونو خلک ووژل، د ځنکندن په وخت کې یې آخرنی خبري دا وي چه د فرانسی د ټولو نه لوي بادشاه وم اوس مړ کېږم او خپل اصلي ځای ته روان یم، دي وخت کې په داسي یوه کنده کې یم چه ددي او د جنت ډیر فرق دی یعني د اور په کنده کې. او جهنم ته روان یم.

سرفرانسس نیو برټ —دا د ملحدینو د برتانوي کلپ مشر ؤو کله چه د مرگ په وخت کې د مرگ فرشته ورته مخامخ شوه، یو خوا بل خوا یې وکتل او حاضر و خلکو ته یې وویلي چه ځمانه دا پوښتنه مکوئ او دا مه وایی چه الله نشته ځکه چه زه دي

وخت کې د الله په گرفت کې يم ،او دا مه وايی چه جهنم نشته ځکه چه زه دا احساس کوم چه جهنم ته ورځم که زه زر کلونه نور هم ژوندی وم ما به د جهنم اور دروغ گنلو خو اوس به د زرونو کلونو نه وروسته هم ددي اور نه خلاص نشم آه دا اور ما سوځوي.

کېنگ چارلس —د فرانسی بادشاه ؤو په 16 پېړۍ کې مړ شويدي په لکونو عيسويان يې وژلي ؤو کله چه مړ کېدونو د ځنکندن په وخت کې يې خپل ډاکټر ته وويلي زه گورم څومره خلک چه ما وژلي هغه ټول ځما مخي ته تيريري ،د زخمونو نه يې ويني بهيري او ماته اشاري کوي ما ته خپل ځای بنکاري ،ما داسي گناه کړيده،چه هميشه به ماته سزا راکول کېږي.

ډيويد استراس —دا يو جرمنی فيلسوف ؤو په 19 پېړۍ کې مړ شويدي د ځنکندن په وخت کې يې آخرنی خبري دا وي چه زه خپلي فلسفي خوار او ذليل کړم ،او زه په اوس وخت کې ځان د غاښونو والا ماشين د ژامو په منځ کې گورم ،چه په هر وخت کې می میده کولای شي.

د روسی د کمیونیست ستالین لور سویتلانه ستالین
 د یوې امریکنې مجلې نیوز ویک سره د اینټرووی
 په دوران کې ویلي وو چې ځما د پلار مرګ ډیر
 ویروونکی وو، د ځنګدن په وخت کې یې سترګې
 پټې وې یو ناڅاپه یې سترګې وغړولې او ډیر
 وارخطا یې خوا او شاه خلکو ته وکتل او بیا یې
 ماته وکتل او په چپ لاس یې راته اشاره وکړه چې
 رانیزدې شه، چې ور نیزدي شوم نو راته یې وویلې
 چې لوري یو شی می اور ته ورتیل وهي داسې
 مرګ د ډیرې محرومۍ د احساس علامه ده.

انتون لیوي — د چرچ اف شیطان مؤسس او د بایبل
 اف شیطان مصنف. د 20 پېړۍ په آخر کې مړ شو
 کله چې مرګ ورته راغی آخرنۍ خبرې یې دا وې
 ،آه دا ما څه وکړل، ما خو ډیره لویه غلطې کړي
 ده، او په بار بار یې استغفار او دالله تعالی نه بخنه
 غوښتله.

نو الله تعالی دي مونږ او تاسو ته د سمې لارې
 هدایت وکړي. آمین. و ما علینا الا البلع المبین.

ډاکټر محمد عثمان نظامی

الدرس (٦١)

ولی ز مونږ لمونځونه مونږ د بدو کارونو څخه نه منع کوي؟

Why our salat don't Benefit us?

اکثره خلک لمونځونه او ذکرونه کوي خو نه يې
اطمينان او سکون زړه ته راځي او نه د بدو کارونو
څخه منع کېږي.

الله تعالى په قرآنکريم کې فرمايې!

إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ ۚ وَلَذِكْرُ اللَّهِ
أَكْبَرُ (٢٩: ٤٥) ۚ

بي شکه لمونځ د بي حيايي او ناروا کارونو نه منع
کوي. او د الله ياد د دي نه هم لوي شی دی.

يعني څوک چه لمونځ کوي هغه بايد چه د بي حيا
او بدو کارونو څخه منع شي. او دا کېدای نشي ، چه
يو سړی دي هم لمونځ کوي او هم دي ناروا او بي
حيا کارونه کوي. ځکه دا د يو انسان خبره نه ده

بلکه دا د رب العلمین فرمان دی، مگر په روزمره ژوند کې مونږ په خپل خوا اوشاه کې گورو چه اکثره خلک بڼه کلک لمونځونه کوي خود گناه او بدو کارونو څخه نه منع کېږي او نه یې په گناه کولو کې څه کمی راځي. ظلم کوي، دروغ وايي، د غریبانو، او یتیمانو حقونه خوري، غلا کوي، رشوت اخلي او داسي نور. نو دلته خو د الله د فرمان او د بنده د لموځ د ادا کولو په منځ کې تضاد او تکرر راغی ځکه چه د الله د کلام مطابق لمونځ باید بنده د بدو کارونو نه منع کړي او که منع یې نه کړي نو بیا خو صرف یوه خبره صحیح ده. بیا د بنده لمونځ او یا د الله کلام، نو د الله په کلام کې خو نعوذ بالله غلطي نشته، نو معلومه ده چه نقص او کمی د بنده په لمانځه کې دی.

لمونځ یواځې د آخرت د کامیابی دپاره نه دی بلکه د دنیا د کامیابی ضمانت هم کوي، ځکه چه لمونځ د الله د عبادت او بنده ګی ډیره لویه برخه ده، او دا د ټولو نه ډیر بهتر عمل دی، دا د الله تعالی و عده ده که ستاسو ایمان او عمل درست او صحیح وي، تاسو ته به په دنیا کې اقتدار درکړم، تاسو به د ټولو نه اوچت او کامیاب یاستی — **وَلَا تَهِنُوا وَلَا تَحْزَنُوا** **وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ** (۳: ۱۳۹)

او مه بي زړه کپړئ، او مه غم کوي، همداتاسي
برلاسي او کامياب ياست، که تاسو مؤمنان اوسئ.

په سورت طه کې الله فرمايې! **إِنِّي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا
أَنَا فَأَعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي (۲۰:۱۴)**

همدا زه الله یم، زما څخه پرته بل معبود نشته، نو ته
زما بندگی وکړه او زما د یاد دياره لمونځ قايم
کړه. يعنې لمونځ د الله د يادولو زريعه ده.

**الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ
تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ**

(۱۳:۲۸ الرعد) خبردار د الله تعالى په یاد زړونه
مطمئن کيږي.

لږ مخکې ذکر شو چه لمونځ د الله د ذکر او یاد
زريعه ده، او د لمانځه نه په غیر هم اکثره خلک
ذکر کوي او ځني خلک خو ډیر زیات ذکر کوي په
زړونو زړونو کرته سبحان الله، الحمد لله، الله اکبر
او نور اذکار روزانه کوي، خو بیا هم د اکثرو خلکو
زړونو کې سکون او اطمینان نه پیدا کيږي، يعنې په
ویره، غم او خفگان اخته وي. فکر او غور
وکړئ، د کائناتود خالق او رب العالمين فرمان دی

چه د الله ذکر او یاد د بنده زړه ته سکون او
 اطمینان ورکوي او لمونځ د بي حیايی او ناروا
 کارونو نه بنده منع کوي او په دنیا کې کامیابي او
 سرلوړي ورکوي خو لکه مخکې چه ذکر شوو چه
 اکثره بنه لمونځ گذار خلک بیا هم ناروا کارونه
 کوي او اکثره خلک چه ډیر ذکر هم کوي خو بیا
 هم زړونه یې نه مطمئن کېږي همیشه خفه او
 غمجن وي نو د الله تعالی په کلام کې خو نعوذبالله
 هیڅ شک او غلطی نشته نو معلومه خبره ده چه
 کمي زمونږ په لمونځونو او ذکرانو کې دی، ذکر
 اصلاً د الله یاد ته وایي، او یاد خو په زړه کې وي
 ،نو که څوک په ژبه الله الله وایي او زړه یې په
 کور، بازار او بیزنیس کې وي، یا په زړه کې د چا
 سره ټوټي کوي او یا دچا سره په جنگ وي ،او یا
 یې په زړه کې د چا سره دومره اوږده مرکه شروع
 کړي وي چه زر داني تسبیح خلاصی شي خو
 مرکه لا پاتې وي نو دا خو د الله یاد او ذکر نه
 دی، بلکه یاد او ذکر خو د هغی شي وشو کوم چه
 په زړه کې وو، قضاوت پخپله وکړی چه داسي ذکر
 به زړه ته اطمینان او سکون ورکړي؟

لمونځ د مؤمن معراج او دالله تعالی سره د ملاقات
 زریعه ده.

لمونځ د رب العالمين د خوانه د مؤمن دپاره د
 گناهونو نه د بچ کېدلو، په دنيا او آخرت کې د
 کاميابيدلو او د زړه د سکون او مطمئن کېدلو نسخه
 ده چه تاثيرات يې د نسخې د صحيح او غلط
 استعمال پورې اړه لري مثلاً که يو لمونځ گزار بد
 کارونه هم کوي او کاميابي او اطمینان هم ورته نه
 پيدا کېږي، نو بي شکه دالله کلام صحيح دی او کمی
 د لمونځ په ادا کولو کې دی يا د نسخې په استعمال
 کې غلطې ده. د سوونو سوونو کلونو په تيريدو سره
 څوک غورنکوي چه په کلونو کلونو لمونځونه کوو
 خو د لمونځ د فايدو نه محروم يو، نه مو په ژوند
 کې کاميابي راځي، نه د بدو کارونو نه منع کېږو، او
 هميشه خفه او خواشيني يو، نو په قرآن کې خو
 نعوذبالله غلطې نشته نو معلومه خبره ده چه غلطې
 په مونږ او زمونږ د لمونځونو په ادا کولو کې ده.

لمونځ خاص الله ته ودریدل دي د مؤمن معراج اود
 الله تعالى سره ملاقات دی، خو زمونږ د لمونځونو
 دا حال دي چه په لمانځه د ودریدلو سره سمدستي
 نور د لمونځ په ځای کې نه يو، څوک په کور کې د
 ماشومانو سره ناست وي، څوک په بازار کې
 گرځي، څوک په دفتر يا افیس کې وي، څوک به د
 دکان يا د بیزنیس حسابونه کوي.

لمونځ خلاص شي خو د دُكان حساب لا نه وي
 خلاص شوي. او ځني خلک خو پکې ډير ناروا
 کارونه او ډيرو چټلو او مردارو ځايونو ته هم
 ځي. فکر وکړئ آيا داسي لمونځونه به لمونځ
 کوونکو ته فايده ورسوي؟ يعني آيا د بدو او بي حيا
 کارونو نه به يې منع کړي او د دنيا او آخرت
 کاميابي او د زړه اطمینان او سکون به ورکړي؟

يېغمبر عليه السلام فرمايي [قال ان تعبدالله گانک
تراه] ترجمه! فرمايي چه: د الله عبادت داسي کوه لکه
ته چه هغه (ج) گوري.

،خوپه اول کي دا دومره آسان کار نه دی. نو
 فرمايي چه په شروع کي يې نه شی کولای .

فان لم تکن ترأه فإنه يراک ترجمه! او که تاسو
 هغه (ج) نشئ ليدلای (نو دا تصور کړئ چه هغه
 (ج) تاسو گوري). يعني په اوله مرحله کي شروع
 ددي نه وکړئ چه :الله تعالی ماگوري. او دا فکر مه
 کوئ چه هغه (ج) څنگه دی. او ان شالله که کوشش
 وشي څه وخت وروسته به دوهمي مرحلې ته
 ورسيرئ

[قال ان تعبدالله گانک
تراه] ترجمه! فرمايي چه: د الله عبادت داسي کوه لکه

ته چه هغه (ج) گوري]، دي مرحلې ته رسيدل ډير تمرين او پرکټيس ته ضرورت لري ځکه خو شريعت والدينو ته وايي چه په اوه (۷) کلنۍ کې په اولادونو لمونځ شروع کړی. يعنې مخکې له دي چه بالغ شي او لمونځ پري فرض شي، اولادونه بايد دي مرحلې ته رسيدلې وي چه د لمونځ د ادا کولو په وخت کې داسي وي لکه الله (ج) چه گوري او دا حالت او کيفيت بايد د سلام گرزولو نه وروسته هم پاتې شي.

د (أَقِمِ الصَّلَاةَ - لمونځ قائموی) مطلب هم همدا دی چه د لمونځ کيفيت هميشه پاتې شي يعنې د سلام د گړځولو نه وروسته هم بايد د لمونځ کيفيت او تصور دوامداره په زړه کې پاتې شي نو د چا سره چه هميشه دا تصور موجود وي چه الله تعالی می گوري او الله (ج) زما سره دي آيا داسي سړی به په داسي حالت او کيفيت کې د گناه کار ته ورنيزدي شي؟ هيڅکله هم نه.

په لمونځ کې ددي تصور تمرين يا پرکټيس داسي کېږي چه په تصور کې به خپل ځان د الله په حضور کې ودروی او د بل هر شي نه به خپله توجه او فکر قطع يا کټ کړی د الله لويوالی او

عظمت به تصور کړي [إِنِّي وَجَّهْتُ وَجْهِيَ لِلَّذِي
فَطَرَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنْ
الْمُشْرِكِينَ (79)] بي شکه ما گرځولی (متوجه
کړئ) خپل مخ هغه ذات ته چه پیدا کړي ئی دي
آسمانونه او ځمکه او نه یم زه د مشرکانو نه .که
ترجمه ئی وایی هم صحیح ده، یعنی چه د الله نه
غیر به بل شی په خپل فکر او تصور کې نه راوړم
نه به په لمانځه کې دکان او بازار ته ځم ،نه به په
لمانځه کې د چا سره خبري، جنگ جگړه و غیره
کوم او خپله ټوله توجه او فکر به صرف یو الله (ج)
ته متوجه کوم او په تصور کې به می د یو الله (ج) نه
په غیر بل شی نه وي او کله چه الله اکبر وویل شي
نو باید چه تصور وکړو چه: زه چه د کوم ذات په
مخکې ولاړ یم هغه (ج) د ځمکې او آسمانونو نه
لوي او رب العالمین دی ،هر څه چه وایو په معنی
ئې باید پوه شو ،او غور او فکر پکې وکړو، پیغمبر
عليه سلام به چه هر آیت تلاوت کولو غور به ئی
پکې کولو او بیا به ئی بل آیت شروع کولو او دا
عذر د اکثر و خلکو دپاره نه قبلیري چه یو سړی
وايي چه زه په معنی یا ترجمه نه پوهیږم ځکه چه
هر کار په کوشش او د وخت په مصرفولو زده
کېږي ،مثلاً که یو سړی وغواړي چه انجینر شي

نو باید چه شل کلونه هره ورځ تقریباً لس ساعتونه
 درس و وایي، خو د قرآن کریم د ترجمي د زده کولو
 دپاره صرف دوه کلونه هره ورځ نیم ساعت سبق
 ویل کفایت کوي، فکر وکړئ که یو سړی د ورځي
 نیم ساعت د دوه کلونو دپاره د قرآن د ترجمي د
 زده کولو دپاره نه مصرفوي، آیا دا عذر به ئی قبول
 شي. په هر ترتیب موضوع ته ځو، کله چه نیت
 وتړل شي باید کوشش وشي چه دا تصور چه د الله
 (ج) په حضور کې ولاړ یم او الله راته گوري باید
 نه قطع شي او نه پکې بل شی راشي نو کله چه
 چاته پوره احساس او یقین وشي چه الله ما گوري
 او الله ماسره دی نو داسي سړي ته نور نه ویره او
 نه غم راځي او نه د گناه کار کولای شي او زړه به
 یې همیشه مطمئن او خوشاله وي. خو دي حالت
 ته به بنده رسيږي څنگه؟ په متوسط ډول دي حالت
 ته د رسیدو دپاره پیغمبر علیه سلام څلویښت
 ورځي خودلې دي، که کوشش وشي په څلور
 پینځه ورځو کې به دا حالت او تصور چه الله می
 گوري ان شأالله چه صحیح شي يعني چه نه به
 قطعه کېږي، او په همدې حالت او تصور کې چه
 سړی ۴۰ ورځي لمونځ وکړي، پیغمبر علیه سلام
 فرمایي که ۴۰ ورځي څوک بالکل صحیح او

درست لمونځ پوره کړي د هغه ايمان کامل کيږي
 خو کتل کيږي چه ډير خلک چپلی لگوي او پينځه
 وخته لمونځ په پابندی سره کوي مگر ايمان ئی نه
 کامل کيږي نو د پيغمبر عليه سلام په حديث شريف
 کې خو شک نشته ،معلومه خبره ده چه کمي په
 لمونځ کې دی.د لمونځ په معني يا ترجمه پوهيدل
 ډير ضرور دي ځکه چه د نه پوهيدو په صورت
 کې د لمانځه د ډيرو گټو نه سړی محروميږي او
 څه چه وايو بايد غور او فکر پري وکړو.د صحابه
 کرامو دا تصور او حضور په لمانځه کې دومره
 قوي ؤو چه اپريشنونه او غشي به ئی تري په لمانځه
 کې ويستل او دوي به پري نه خبريدل.نو څوک چه
 ددي احساس او تصور سره لمونځ کوي چه الله می
 گوري او الله زما سره دی خو چه دا تصور يې
 قطع نشي او که قطع شي بيرته ئی د هغی حای نه
 شروع کړي،نو داسي خلک د کورنی،اجتماع او
 وطن دپاره رحمت جوړيږي.نه به خفه وي او نه
 به غمجن وي،زړونه به ئی مطمئن او خوشاله
 وي،او په دنيا او آخرت کې به کامياب وي.

أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

{62}

واوری خبردار شی چه: بیشکه دوستان د الله، نشته
هیڅ قسم ویره په دوي او نه به دوي خفه کړي.

که اسلامی تاریخ وگورو د صحابه کرامو، تابعینو
او تبعه تابعینو او هغوي ته د نيزدي زمانو
مسلمانان په انفرادي، اجتماعي او دولتي سطحه
خوشاله او کامیاب وو او د دنیا لوي لوي
امپراطوری د مسلمانانو په لاس فتحه او په ټوله
دنیا کې سرلوری وو. دا ځکه چه د هغوي د
لمونځونو طریقه داسي وه چه تصور به یې کولو
چه د الله په حضور کې ولاړ یو، الله راته گوري او
الله راسره دی، او د لمانځه نه وروسته به هم دا
تصور ورسره وو چه الله راسره دی نو ځکه خويي
د دنیا یو طاقت هم د ټینګی نه وو او په دنیا یې
حکمراني کوله، عدل انصاف پکې وو، د غریبانو
او یتیمانو مالونه خوړل نه وو، ظلم، غلا او ناروا
قتلونه نه وو، خو کله چه په لمونځ کې د الله د تصور
په ځای نورو شیانو ځای ونيولو، د الله یاد او ذکر د
زړونو نه ووتلو، او په ځای یې د دنیا یاد او ذکر
ورداخل شو، د الله ویره د زړونو نه ووتله او د الله د
مخلوق او انسانانو ویره پکې داخل شوه نو ځکه
خو هغه قوم چه یو نفر به یې په زرو کافرو
حسابیدلو نن دومره بي زړه کمزوری او بي غیرته

شو چه په غیروي مستقیم یا این ډایریکت ډول د کفارو غلامۍ کوي او کمکونه او مرستې د الله په حای د دوي نه غواړي.

او همدارنگه هر څه چې یې زړه غواړي هغه کوي او هر څه چې غواړي هغه خوري. د حرام او حلال پروانه کوي. د یتیمانو، غریبانو او د ملت مالونه داسې خوري لکه هېڅ گناه چې نه وي او نه تري پوښتنه کېږي، د الله د وړاندې به داسې اعمال او کارونه کوي لکه نعوذ بالله چې الله ته نه ښکاري، مثلاً دا څنگه د الله نه ویریدل او په الله عقیده ده چې د یو عادي انسان په مخکې زنا، غلا، قتل او نور جرمونه نه کوي او د الله په مخکې یې کوي؟

فکر وکړئ که د چا په زړه او تصور کې د الله یاد، ذکر او ویره وي، او په دې کیفیت او حالت کې وي چې الله می گوري او الله زما سره دی آیا دا کس به ظلم قتل غلا فحشا او ناروا او حرام کارونه وکړي؟ نه هېڅکله نه. چې دا کیفیت او حالت د لمونځ پواسطه جوړیږي.

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي او زما د یاد دپاره لمونځ قایم کړئ.

الله تعالى دي ما او تاسو ته د عمل کولو توفيق
راکړي آمین. و ما علینا الا البلغ المبين.

ډاکټر محمد عثمان نظامی

الدرس (۶۲)

د جهنم (دوزخ)

پیژندل

د جهنم پیژندل: قرآن کریم په سورت الحجر کې فرمایي. وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوْعِدُهُمْ أَجْمَعِينَ (43) لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ (44)

خلک فکر کوي چه په مرگ سره ژوند ختمیږي، خو حقیقت دا دی چه د مرگ پواسطه په دنیا کې زموږ امتحان ختمیږي او همیشه او ابدی ژوندون شروع کیږي، تر څو چه انسان په دنیا کې ژوندی وي، سترگی یې بندي وي خو کله چه سړی مړ شي قرآن کریم فرمایي! لَقَدْ كُنْتَ فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَذَا فَكَشَفْنَا عَنْكَ غِطَاءَكَ فَبَصَرُكَ الْيَوْمَ حَدِيدٌ (22) نو بیا یې د سترگو نه پردي لري شي او سترگی یې خلاصی شي په دنیا کې د یوې محدودې فاصلې پورې گوري، مگر د مرگ نه وروسته یې نظر دومره زیات تیز شي چه د مرگ فرشتی او نکېر او منکر هم ورته ښکاري، ټول پوهیږو چه کله

سړی مرشي، پردي خو پرېرېده، خپل اولادونه به
يې هم نور په کور کې نه پرېرېدي، او کوشش به
کوي چه زر يې قبر ته ورسوي د دنيا د ټول مال
نه به صرف څلور يا پينځه گزه کپړه ويسې، د
خخيدلو نه وروسته به خپل او پردي او د دنيا هغه
مال چه ورسره د هديرې پورې تللی ؤو لکه کټ
بستره روجايې بيرته به کورته ويوړل شي، او د
خرورونو خاورو لاندي په تنگ لحد کې به يواځي
پاتي شي ځيری مازيگر به وي، د فاميل نه د جدایي
اوله شپه او د دايمي او هميشه ژوندون شروع به
وي. د ابوداود شريف حديث دی راوي يې حضرت
براه رض دي هغه فرمايې چه: يو انصاري
صحابي وفات شوي ؤو رسول الله ص د اصحابو
کرامو سره هديرې ته تشریف ويوړو پوښتنه يې
وکړه چه قبر تيار دی صحابه کرامو وويلې چه يا
رسول الله (ص) قبر تيار نه دی، رسول الله (ص)
(کېناستلو او صحابه تري گردچاپيره کېناستل
،داسي خاموشي وه لکه د چا په سرونو چه مرغی
ناستي وي که معمولي وخوځيږي نو مرغی به
والوزي، داسي معلوميدلو چه رسول الله (ص) په
ډير ژور فکر کې دی نو هغه مبارک سر راپورته
کړو او دوه يا دري کرته يې وفرمايل چه: د قبر د

عذاب نه پناه و غواړئ بيا يې وفرمايل چه دوه ملائيكې راځي او دري سوالونه كوي چه ستا رب څوك دى؟ ستا دين څه دى؟ او ستا نبي څوك دى؟ نو كه مؤمن يې او جواب ورکړي نو ورته وايي چه تاته دا جوابونه څنگه معلوم وو، مؤمن به ورته وايي چه ما قرآن ويلي ايمان مى پري راوړى او تصديق مى يې كړى دى ځكه دا جوابونه راته معلوم وو. ددي مطلب دا شو چه كه كاميابيدل غواړئ نو د قرآن سره خپل تعلق او اړيكې جوړى كړئ نو كه په ټول قرآن كې چاته د يو آيت ترجمه نه ورځي نو بيا فكر او فيصله پخپله وكړئ. قبر د آخرت د منزلونو نه اول منزل دى، كله چه د قيامت شپيلى پوكول شي نو خلك به د همدې ځايونو نه راپاڅيري او د حشر د ميدان طرف ته به منډي وهي او هلته به جمع كېږي.

الله تعالى هم دلته تشریف راوړي، ۸ فرشتو به عرش نيوولى وي، دلته به حساب او كتاب كېږي، آخرنى فيصله آخرنى ججمينت. جنت او جهنم به د الله تعالى په امر د حشر ميدان ته راوړل شي په جهنم كې به ۷۰۰۰۰ ځنځيرونه پراته وي او هر ځنځېر به ۷۰۰۰۰ فرشتو نيولي وي، د فيصلې نه وروسته-----

جنتیان به جنت ته او دوزخیان به دوزخ ته ځي. خو مونږ اوس صرف په جهنم باندې خبرې کوو: **لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ** (د جهنم ۷ غټ غټ گیتونه دي، چه د هر گیت نه به دخاصو خاصو مجرمانو او گنهگارانو ډلې جهنم ته ننوځي يعني هغه ټول مجرمان چه یو قسم جرمونه یې کړي وي دوي به د یو گیت نه ننوځي، مثلاً مشرکان به په یو گیت او ملحدین به د بل گیت اوزناکاران به د بل گیت نه ننوځي. فرشتو به ډلې ډلې گنهگاران او مجرمان د جهنم گیتونو ته را په مخه کړي وي قرآن کریم دا منظر داسې بیانوي فرمایي **يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ نَارِ جَهَنَّمَ دَعَاً** د الله تعالی فرشتي به یې په تیلو تیلو جهنم ته وړولي، دعاً دي ته وایي چه یو څوک په زور سره تیله او دیکه شي. د حشر په میدان کې چه حساب ختم شي نو جنتیان خو به په خپله خوښه او خوشالی سره جنت ته روان وي، مگر د دوزخیانو به جهنم ته نه پېښي ځي او نه زړه، او دا خو د انسان فطرت دی چه د سختۍ او هلاکت نه د بچ کېدلو دپاره خپل انتهایې کوشش کوي، خو د مجرمانو او گنهگارانو سره به د ځان د خلاصولو دپاره هیڅ وسله نه وي په غیر ددي نه چه پخپله خوښه به نه ځي، نو فرشتي

به پکي ځنځېرونه واچوي او د جهنم خواته به يې کشوي، اوبعضی فرشتی به يې تیل وهي ديکي به ورکوي په لغتو به يې وهي ورته به وايي چه زر زر ځی، او دا خوبه څه يو يا دوه کسان نه وي بلکه په ميلياردونو او تريليونونو خلک به وي، ځکه چه په زرو کې به يو جنت ته او ۹۹۹ دوزخ ته ځي فرشتو به پکي ځنځېرونه اچولي وي او راکاري به يې، ځکه چه هيڅوک په خپله خوښه د هلاکت خواته نه ځي، نو کله چه د لري نه جهنم ته ښکاره شي، جهنم به غصه شي، چه قرآن دا منظر داسي بيانوي فرمايې **إِذَا رَأَتْهُمْ مِنْ مَّكَانٍ بَعِيدٍ سَمِعُوا لَهَا تَغِيْظًا وَزَفِيرًا ۚ** ۲۵/۱۲

کله چه جهنم د لري نه مجرمان او گنهگاران وگوري په غصه کې به راشي جوش به وهي او وايي به چه زر يې راولی او زر يې راواچوی او گنهگاران به هم د جهنم د غصی او زفير آوازونه اوري، زفير دي ته وايي، کله چه خر آواز اوباسی دي ته زفير وايي او د بيرته ننوتلو آواز ته شهيق وايي چه دا ډير بدرنگ آواز دی قرآن فرمايې چه دنيا کې خراب آواز د خره آواز دی، په مجرمانو او گنهگارانو به ډير بد لريزي او تکليف به ورکوي. د جهنم اور ۶۹ کرته زیات د دنيا داور نه

گرم دی ، او د جهنم د اور بخري يا سپر غی به لکه
 د مانیو يا ودانیو پشان غتي وي **إِنَّهَا تَرْمِي بِشَرَرٍ**
كَالْقَصْرِ (32) د جهنم اور به لکه د قصر ونو يا مانیو
 غوندي غت غت بخري غورخوي ، د جهنم دا
 منظر ډیر خطرناک او ویرونکی دی ، **تَكَادُ تَمَيِّزُ**
مِنَ الْغَيْظِ د ډیري غصي او جوش نه به (داسي
 بنکاري) چه اوس به وچوي او توتي توتي به شي. د
 جهنم دا منظر به گنهگارانو ته د ډیر لري نه
 بنکاريږي ، مجرمان به د غصي ، جوشیدلو او زفير
 آوازونه اوري او د بیلډینگونو غوندي د اور غت
 غت بخري يا سپر غی به گوري ، نه به یې زړه ځي
 او نه به یې پښی ځي ، مگر فرشتو به په کې
 خنځیرونه اچولي وي او په دیکو او تیلوهلو به یې
 د جهنم د گیتونو خواته روان کړي وي ، او ظاهره
 ده چه د یو ناآشنا شي او ناآشنا منظر په لیدلو د هر
 چا سودا پیدا کړي چه دا به څه شی وي ، نو فرشتی
 به ورته وایي چه **هَذِهِ النَّارُ الَّتِي كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ**
(14)

دا هغه جهنم دی چه تاسو دروغ گڼلو ، نبیانو ع ته
 به مو جادوگر او دروغجن ویلي د دیني علماو
 پورې به مو ریشخند وهلو ، ښه په غور ورته
 وگورئ **أَفَسِحْرٌ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ** (۱۵)

آيا دا جادو دی او که ستاسو نظر خراب دی، يعني تاسو چه څه گوري دا حقيقت دی نه دا جادو دی او نه ستاسو په نظر کې څه خرابي شته بلکه دا هغه جهنم دی چه تاسو پري يقين او باور نه کولو. او ويل به مو چه دا د پيغمبر ع د الفاظو جادو دی او جادوگر به مو ورته ويلی نو کله چه په کشولو ديکو لغتو او تيل وهلو د جهنم گيت ته ورسيري، ورته به وويل شي چه: اصْلَوْهَا فَاَصْبِرُوا أَوْ لَا تَصْبِرُوا سَوَاءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْرُونَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (16) ۵۲

ځي اوس دي جهنم ته ورننوځي نو که صبر وکړي او که صبر ونه کړي ستاسو دپاره يو برابر ده تاسو ته به هم هغسي جزا درکول کېږي څنگه چه مو عمل کړي وي.

نو کله چه په کشولو او تيل وهلو په گيت ورننوزي نو قرآن فرمايي: تَكَادُ تَمَيِّزُ مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أَلْقَى فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ (8) قَالُوا بَلَى قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ (9)

نو د جهنم دارو غه يا څوکېدار به تري پوښتنه کوي چه آيا تاسو ته کوم ويرونکی نه ؤو درغلی چه د دي عذاب نه يې خبر درکړي ؤو دوي به ورته

وايي چه ولي نه ويرونكي راغلي ؤو خو مونږ هغه ته دروغجن وويلي او د هغه خبره مو ونه منله. مونږ دنيا غوښتله او په دنيا كې مشغول ؤو. او د ويرونكي خبرو اوريدلو ته مونږ وخت نه لرلود. گيت نه به يې دننه ننه باسي، گيت به بند شي. او لكه څنگه چه په دنيا كې بنديانو ته خاص لباس وركول كېږي، همدارنگه دوزخيانو ته به هم خاص لباس وركول كېږي. د جهنم خپل مخصوص يونيفوم دي، د هغې حاي خياطان چه كومه كپړه استعمالوي هغه د اور نه جوړه شوي ده قَالِذِينَ كَفَرُوا قُطِعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِنْ نَارٍ يُصَبُّ مِنْ فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ (19) د اور جامي ورته د اغوستلو دپاره جوړيږي او وراغوستل كېږي يعني د جهنم خياطان د اور نه جامي جوړوي. لكه چه دنيا كې بنديانو ته د اوسيدلو دپاره كوټي او د اوسيدلو دپاره حاي وركول كېږي، خو د دنيا د زندانونو د كوټو چتونه ديوالونه فرش توشك بالبنټونه كمپلي او نور د خاورو نه جوړ شوي دي. همدارنگه په جهنم كې هم د اوسيدلو دپاره كوټي بستري او هر شي وركول كېږي مگر د جهنم د اور نه جوړ شوي دي، د دوزخيانو د كوټويا باركونو يا د اوسيدلو د حايونو په باره كې الله تعالى په سورت الزمر كې

فرمايې! لَهُمْ مِنْ فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِنَ النَّارِ وَمِنْ تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ^ج ذَلِكَ يُخَوِّفُ اللَّهَ بِهِ عِبَادَهُ ^ج يَا عِبَادِ فَاتَّقُونِ

(16) دپاسه اور لاندي اور بنی خواته اور چپ خواته اور مخکې اور شاته اور يعني پاس د اور چتری، چت اور دیوالونه اور لاندي فرش اور د خملاستلو دپاره چه کوم توشکونه او کمپلی ورکول کپري په سورت الاعراف کې فرمايې! لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ ^ج وَكَذَلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ

(41) د دوي توشکونه د اور، کمپلی يا برستني داور. فکر وکړئ که څوک په موټر کې ناست وي او دروازي پسې بندي شي او بيا په موټر پيترول وشيندل شي او اور ورواچول شي فکر وکړئ چه په موټر کې د ناست سړی به څه حالت وي آيا دا کيفيت درک کولای شي؟ دا خو لا بيا هم ښه دی لږ وخت تکليف دی وبه سوځي مړ به شي او خبره به ختمه شي. مگر په جهنم کې خو حال دا دی چه څلور طرف ته اور دی، چت د اور دیوالونه د اور فرش د اور بستره د اور په موټر کې ناست سړی خو مړ شو او قصه يې ختمه شوه مگر دلته خو قصه هم نه ختميري. په سورت الاعلی کې فرمايې! ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى (13) سړی به نه په کې مړ کپري او نه به ژوندی کپري. دلته

غور وکړئ مونږ خو صرف دوه قسمه پيژنو يو
 مرگ او بل ژوند نو دا دريم شی به څه شی وي
 ،څه قسم حالت به وي چه سړی نه مړ کېږي او نه
 ژوندى الله تعالى دي د دوزخ نه نجات راکړي. او
 دا بارکونه يا کوتي يا د اوسيدو ځايونه د دنيا
 دزدانونو نه ډير تنگ دي او په يوه کوټه يا بارک
 کې يواځي يو کس نه بلکه ډير کسان وي او ټول به
 په يو ځنځېر تړلي وي په سورت الفرقان کې
 فرمايي **وَإِذَا أُلْقُوا مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِينَ دَعَوْا**
هُنَالِكَ ثُبُورًا (13) ډير مجرمان به يو ځای سره تړل
 کېږي **مقرنين** يو ځنځېر دی او ډير مجرمان به
 پري يوځای تړل کېږي. او بارک يا کوټه يا د
 اوسيدو ځای به څنگه وي؟ **مکاناً ضيقاً** — بالکل ډير
 تنگ څلور طرفه اور. فکر وکړئ که په دنيا کې
 چه اور هم نه وي که سړی په داسي ځای کې بند
 شي چه ډير تنگ وي او هوا پکې نه وي د سړی به
 څه حال وي آيا دا کيفيت تصور کولای شئ؟ نو
 اوس دا فکر وکړئ چه د هغو بنديانو به څه حال
 وي چه د جهنم په تنگو بارکونو کې په ځنځېرونو
 تړلي او څلور طرف ته يې اور دی، ډيري چغی به
 ووهي چه ددي ځای نه مو وباسی زمونږ دلته ساه
 بنده شوه خو هيڅ جواب به ورنه کول شي نو چغی

به وهي چه مونږ ته مرگ راکړه مونږ مرگ
 غواړو دلته لږ غور وکړئ د مجرمانو بي وسۍ ته
 وگورئ ،که په دنيا کې څوک په مصيبت اخته شي
 نو د کمک دپاره خلکو ته چغې وهي مگر دوي به
 مرگ غواړي او مرگ ته به چغی وهي. جواب به
 ورکول شي **لَا تَدْعُوا الْيَوْمَ ثُبُورًا وَاحِدًا وَادْعُوا**
ثُبُورًا كَثِيرًا (14) نن يو مرگ مه غواړئ نن ډير
 هلاکتونه او مرگونه و غواړئ . کوم مرگ چه تاسو
 غواړئ اوس هغه تاسو ته نه رايي ځکه چه مرگ
 ته پخپله مرگ راغلی مرگ هم مړ شوي دی او
 پس د دي نه مرگ نشته. کله چه جنتيان جنت ته لار
 شي او دوزخيان دوزخ ته لار شي آواز به وشي
 چه جنتيان خپلو بالاخانو ته راوخيژئ او دوزخيان
 د دوزخ غاړو ته راوخيژئ نو مرگ به د دوزخ يا
 جهنم او د جنت په منځ کې ذبح شي چه جنتيان به
 ډير خوشاله او جهنميان به ډير خفه شي. ځکه مرگ
 به نور د هميشه دپاره ختم شي او ددي نه وروسته
 به هيڅوک نه مړ کيږي ،جنتيان به هميشه په جنت
 کې ژوندي وي او دوزخيان به هميشه په جهنم کې
 په داسي حال کې وي چه نه به مړه کيږي او نه
 ژوندي. **ثُمَّ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى** نه به پکې مړه
 کيږي او نه به پکې ژوندي کيږي. او دا څه يوه ورځ

نه ده بلکه د هميشه دپاره به دا عذابونه وي. دوزخيان به وايي وري يو د خوراک دپاره څه راکړئ، فرشتي به وايي خوراک غواړی، **أَذَلَّكَ خَيْرٌ نُّزْلًا أَمْ شَجَرَةُ الزَّاقُومِ (62) إِنَّا جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ (63)** **إِنَّهَا شَجَرَةٌ تَخْرُجُ فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ (64) الصافات** دا به د زقوم يوه ميوه وي. پوهيږئ چه د زقوم ونه چيرته راشنه کيږي؟ جهنم کې، د اور نه پيدا کيږي اور خو نباتات وچوي خو د زقوم ونه داسي ده چه د اور نه راوړي، دا به څه قسم وي اندازه ولږوئ کله چه وخورل شي نو په ستوني کې به کلکه ونښلي نه به ښکته ځي او نه پورته بيرته راوځي چغي به کړي چه اوبه راکړئ، اوبه به ورته راوړل شي. **مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ حَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ (15)** **سورت محمد**. داسي گرمي اوبه به پري وڅښل شي چه کولمي به يې غوڅي غوڅي کړي. يعني کولمي به يې توتي توتي شي او د باندي به راوځي. دا به د دوزخيانو خواږه او اوبه وي. خلک په کوم خيال کې دي او څه قسم خطرناک

شی ورته په انتظار کې دی. څه چې دوزخیان غواړي ټول ورکول کېږي، کوټه یا د اوسیدلو ځای، فرش، بستره، خواړه، اوبه او نور مګر د هر شي تعلق د اور او عذاب سره دی. څلور طرف ته چغې، فریادونه او ژړاګانې دي، خو هیڅوک یې فریاد نه اوري **مِنْ وَرَائِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَىٰ مِنْ مَّاءٍ صَدِيدٍ (16) يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ (17)** سورت ابراهیم--- او د وینو او زوو اوبه به ورباندې ځکل کېږي چې په ډیر مشکل سره به تری یو یو گهوټ یا غږپ کوي چې د حلق نه به یې نه تیریزې، هر جهنمي ته به داسې معلومیزې لکه مرګ چې د څلورو خواوو نه راځي، لیکن مرکېږي به نه. **وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ** مرګ به د هري خوانه راځي مګر هغه به ونه مري. په دنیا کې که په چا تکلیف راشي نو خلک تسلی ورکوي چې صبر کوه د هر تکلیف او سختۍ پسې راحت شته دی مګر په جهنم کې داسې نه ده بلکه د هر عذاب او تکلیف نه وروسته بل عذاب د مخکېني عذاب نه ډیر سخت وي **وَمِنْ وَرَائِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ** کله به چې د جهنم ذکر کېدلو او یا به د عذاب آیتونه نازل شو نو صحابه کرامو به ډیر ژړل او

ځني خو به مريضان شو او خلک به يې پوښتني ته
 ورتلل. د جنتيانو او جهنميانو منظر داسي دی چه
 جنتيان به ووايي چه ياالله مونږ دوزخ ليدل غواړو
 الله تعالى به وفرمايي وگورئ پردي به د منځ نه
 لري شي، جنتيان به جهنميان او جهنميان به جنتيان
 وگوري کله چه جهنميان وگوري چه جنتيان قسم
 قسم ميوي خوري يخي اوبه څکي **وَنَادَىٰ أَصْحَابُ
 النَّارِ أَصْحَابَ الْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا عَلَيْنَا مِنَ الْمَاءِ أَوْ
 مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ ۚ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى الْكَافِرِينَ**
(50) الاعراف --- دوزخيان به جنتيانو ته ووايي چه
 لږ اوبه راکړئ ډير تږي يو د خوراک لږ څه
 راکړئ کوم چه الله تاسو ته درکړي دي وږي يو
 جنتيان به جواب ورکړي چه دا دواړه الله تعالى په
 کافرانو حرام کړي دي. ټول نعمتونه په تاسو حرام
 دي، تاسو ته هيڅ شي نه درکول کېږي. همدارنگه
 د جهنم اور د دنيا د اور غوندي په لرگيو نه
 بليري، بلکه په تيرو بليري **فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا
 فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ ۖ أُعِدَّتْ
 لِلْكَافِرِينَ (24)** د هغی اور نه وويريزئ چه خس يا
 خشاک يې انسانان او تيږي دي. او دا خبره ساينس
 هم ثابته کړي چه تيږي په ۱۶۰۰ درجو فارونهايټ
 کې ويلی کېږي، او د ځمکې د قشر يا پوستکي نه

لاندې طبقه چه ۳۰۰۰ کيلومېتره ضخامت يا پيروالې لري دا طبقه ويلي شوي تيري دي حكه چه د حرارت درجه پكې د ۱۶۰۰ څخه د ۴۰۰۰ درجو فارونهايت پورې ده يعنې په دې طبقه كې د ۳۰۰۰ كېلومتره په پيروالې د اور بلولو خس او خشاك تيري دي. ددې نه د جهنم د اور شدت او د جهنم گرمي اندازه كړئ حكه چه تيري د ۱۶۰۰ فارونهايت نه په زيات حرارت كې سوزي. ددې نه علاوه د عذاب نور ډير قسمونه شته چه يو منظر داسي دي **وَلَهُمْ مَقَامِعٌ مِنْ حَدِيدٍ (21) الْحَج** --- او د هغوي د سزا وركولو دپاره به د اوسپني خټكونه (گورزونه) وي. د عذاب فرشتې به د اوسپني په گورزونو باندي وهل وركوي. ددې نه علاوه ماران او لړمان به وي ، په دنيا كې داسي ماران شته دي لكه انهكونډا چه انسان روغ تيروي نو فكر وكړئ چه د جهنم ماران او لړمان به څنگه وي **كُلَّمَا أَرَادُوا أَنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ (22)**

— كله كه دوي د ډير سخت تكليف او وارخطايۍ په وجه د جهنم نه د وتلو كوشش كوي بيرته پكې ورتيل وهل كېږي او ورته به وويل شي چه اوس د سوځېدلو د عذاب خوند وڅكئ. الله تعالى ته به

وَهُمْ يَصْطَرِّخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ

أَوَلَمْ نَعْمَرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ ۖ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ (37) فاطر ---- دوي

به فرياد اوچغی کړي چه ای ز مونږ ربه مونږ ددي خای نه وباسه چه نیک او ښه عمل وکړو جواب به ورکول شي چه د عمل دپاره ډیره ښه موقع درکول شوي وه، تاسو د دنیا په رنگینيو کې داسي ډوب شوي وی چه: دا هر څه موهیر کړي ؤو اوس راغلي یاستی دا داسي زندان دی چه ددي خای نه څوک بیرته نشي تلای. چه ناامیده شي د جهنم د داروغه مالک پسې به لار شي! وَنَادَوْا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ ۖ قَالَ إِنَّكُمْ مَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ (77) غږ به وکړي چه: ای مالک رب ته ووايه چه ز مونږ ژوند ختم کړي مونږ ته مرگ راکړي مالک به یې هم درخواست رد کړي ورته به وایي إِنَّكُمْ مَّا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ تاسو به همداسي اوسیرئ ، او پوهیرئ چه د دوزخ داروغه یا گارډ مالک چه د کوم وخت نه الله تعالی پیدا کړی دی خندلې یې نه دي او نه یې په مخ کې د خدا اثرات پیدا شوي دي. قرآنکریم فرمایي دا ډیر بد خای دی دلته مه راحئ

هَذَا وَإِنَّ لِلطَّاغِينَ لَشَرَّ مَآبٍ ﴿55﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا
فَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿56﴾ .

دا جهنم دي ڊير خراب خای دی لَشَرَّ مَآبٍ ڊير
خراب خای دی دلته مه راحی جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ
الْمِهَادُ ڊير خراب خای دی دلته مه راحی راتگ خو
پریرده د راتلو په باره کي تصور هم ونکړی. الله
تعالی فرمایي **كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ۖ وَإِنَّمَا تُوَفَّقُونَ
أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۖ فَمَنْ زُحْزِحَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ
الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ ۖ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ**
(185) هر څوک د مرگ څکونکی دی او د قیامت
په ورځ به ستاسو اجر ونه پوره پوره درکول کړي
، او اصلي کامیاب هغه دی چه د دوزخ د اور نه بچ
شي او جنت ته داخل شي. الله دي مونږ او تاسو د
دوزخ څخه وساتي. و ما علینا الا البلغ المبين.

ډاکتر محمد عثمان نظامی

د مسلمانانو د ذلت اسباب او علاج

مسلمانان هغه قوم دی چه قرآنکریم ورته د بهتر امت لقب ور کړی دی. دا هغه قوم دی چه په نیمه پیړۍ کې یې په ټوله دنیا کې انقلاب راوستو، د قیصر او کسری حکومتونه یې مات کړل او د سعودي نه د یورپ او افریقا پورې یې د اسلام بیرغ وریږولو، لیکن همدا قوم نن ورځ د دومره مشکلاتو او بدبختیو سره مخ دی، چه هره ورځ هم د پرډیو او هم د خپلو په لاسونو په سل هاو او زرهاو وژل کېږي، کورونه یې وړانیزې، عزتونه یې لوټول کېږي. صلحه نشته امن نشته هره راتلونکې ورځ د تیري شوي ورځ نه ډیره بدتره وي په خپلو منځونو کې یې بې اتفاقي نفرتونه او جنگونه ورځ په ورځ زیاتېږي، د محکمو او قضا د فیصلو نه پرته یو د بل مرگ ځان ته روا گڼی هر سړی پخپله قاضي دی او پخپله د نورو د مرگ فیصلی کوي او پخپله یې وژني اکثره خو مقتول خبر نه وي چه زه ولي مړ شوم او قاتل خبر نه وي چه ما ولي قتل

و کړو، هر یو خپل ځان په حقه او بل ناحقه گڼي، هر یو ځان ته شهید او غازی او بل ته مردار وایي، او د ویري او بي سکونۍ خو دا مو حال دی چه په کور کې ویریزو، دباندې ویریزو، د خپلو نه ویریزو، پردیو نه ویریزو، موټرو نه ویریزو، بادیکارډانو نه ویریزو د کار د ځای نه ویریزو. نه مو په دنیا کې عزت شته او نه اقتدار او طاقت، او نه رانه د چا حیا کېږي.

آخر ددې بدبختیو او مشکلاتو علت او علاج څه دی؟ ددې جواب په قرآن کریم کې دی.

قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ ۚ بِيَدِكَ الْخَيْرُ ۚ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (26) العنبران

پاچاهۍ قدرت عزت او ذلت د الله تعالى په لاس کې دی. او دا د الله تعالى خوښه ده چه چاته پاچاهي او اقتدار ورکوي او که د چا نه یې اخلي. او که چاته عزت ورکوي او که چاته ذلت ورکوي. یعني مونږ باید خپل غوږونه ښه خلاص کړو او ځان پوه کړو چه عزت او ذلت، پاچاهي او طاقت په غیر د الله څخه نه څوک چاته ورکولای شي او نه یې څوک د چانه اخیستلای شي نو چه دا هر څه د هغه چا په

لاس کي دي چه مونږ د هغه عبادت کوو. په لاله
 الا الله محمدرسول الله باندي اقرار کوو، د نبي ع د
 محبت دعوه کوو. او قرآن فرمايې يَقُولُونَ لَئِنْ
 رَجَعْنَا إِلَى الْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ الْأَعَزُّ مِنْهَا الْأَذَلَّ ^٢ وَلِلَّهِ
الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ
 ﴿٨﴾! او عزت د الله او د الله د رسول او مؤمنانو
 دپاره دی. نو چه الله وعده کړي چه مؤمنانو ته عزت
 ورکوم، او د الله په وعده کي خو هيڅ شک نشته.
 نو بيا زمونږ د ذلت، کمزوری او بدبختی سبب او
 علت څه دی؟ دا جواب په قرآن کي دي:

وَلَا تَهْنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ الْأَعْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ
 ﴿١٣٩﴾ العمران --- او مه بي زړه کپړئ او مه
 غمجن کپړئ.

او همدا تاسی برلاسي (غالب) یاست، که تاسو
 مؤمنان اوسئ. یعني اقتدار، کامیابي، عزت او
 خوشالي ټول به تاسو ته درکوم خو په دي
 شرط چه تاسو صحیح مؤمنان اوسئ.

قرآنکریم کي خو شک نشته. دا چه مونږ برلاسي
 نه یو ذلیل او کمزوري یو د دي مطلب دا شو چه
 زمونږ په ایمان کي خلل او کمی دی، ولي په خپله
 گناه سترگی پټوو د سترگو پټولو په حای باید توبه

وباسو الله ته راجع شو، مونږ صحيح مؤمنان نه يو. او کوم ايمان چه الله تعالى ته مطلوب دی هغه ايمان په مونږ کې نشته. سوال پيدا کړي چه کوم قسم ايمان الله تعالى ته غوره او قابل د قبول دی. دا جواب هم الله تعالى په قرآن کې فرمايې:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ

(2) الانفال --- رښتيني مؤمنان هغه دي چه زړونه يې د الله تعالى د ياد په اوريدلو لږزيري. او كله چه د هغوي په وړاندي د الله تعالى آيتونه لوستل كېږي، نو د هغو ايمان زياتيږي او هغوي په خپل رب كامل اعتماد او باور لري.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ د

مؤمن په مخکې چه د الله ج ذکر وشي زړونه يې لږزيري او د الله تعالى د ويږي هره گناه پريږدي د بني اسرائيلو د دري خوانانو مشهوره واقعه ده نبي ع بيان کړي ده چه دا دري خوانان د شديد باران په وجه يو غار ته ننوتل يو گټ راغی او د غار خوله يې بنده کړه ،دري واړو مشوره وکړه چه هر يو بايد الله تعالى ته خپل نیک عمل مخکې کړي تر څوچه الله دا گټ د غار د مخی نه لري کړي. يو

وویل چه یا الله حُما د خپل کاکا د لور سره ډیره
 مینه وه ،یو وخت ډیره قحطی راغله نو حُما د کا
 کا لور د غریبی په وجه ډیره مجبوره شوه او ماته
 راغله او حُما نه یې د پیسو غوښتنه وکړه ،خو ما
 تري د پیسو د ورکولو په مقابل کې د غلط کار
 غوښتنه وکړه د کاکا لور می ډیر عذرونه وکړل
 خو ما ونه منل بالآخره د ډیري مجبوری د لاسه
 هغه د گناه کولو ته آماده شوه مگر کله چه زه په
 گناه کولو قادر شوم او د گناه کولو اراده می وکړه
 ،نو د کاکا لور می راته وویلی چه اتقي الله د الله نه
 وویرېږه،ددي جملی په اوریدو سره می په زړه
 ویره راغله او د گناه کار می پرېښودو.آیا زمونږ
 ایمانونه همداسي دي آیا واقعي مونږ د الله تعالی
 دپاره گناه کول پرېږدو.دا څنگه مؤمن او څنگه
 ایمان دی چه الله تعالی گوري او بنده زنا کوي حال
 دا چه د یو لیوني په مخکې یې نه کوي.الله تعالی
 گوري بنده غلا کوي،ظلم،قتل او نور جرمونه کوي
 ،مظلومان ورته زاری کوي چه دالله په خاطر ظلم
 مه کوه خو ظالم د الله د نوم پروا نه کوي او خپل
 ظلم ته دوام ورکوي،باید فکر وکړو چه آیا مونږ
 خو به داسي نه یو
وَإِذَا تَلَّيْتُمْ عَلَيْهِمْ
آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا . او مؤمنان چه د الله تعالی آیتونه

اوري ايمان يې زياتيري. آيا مونږ او تاسو داسي يو؟ کله چه د قرآن آيتونه اورو آيا ايمان مو زياتيري او که زړه مو تنگيري؟ که ملا صاحب اورد تقرير يا سورت شروع کړي فکر او فيصله پخپله وکړئ چه ايمان مو زياتيري، داسي خو به نه يو چه زړه مو تنگيري او د الله د آياتونو د اوريدلو نه وروسته چه د مسجد نه راوځو د الله د مخلوق د بربادولو پلانونه جوړو، که چيرته داسي يو. نو ددي مطلب دا شو چه زمونږ ايمان هغه ايمان نه دی کوم چه الله تعالى ته مطلوب دي وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ او مؤمنان صرف په الله تعالى توکل کوي، په هر حال کې په الله باندي باور لري. د الله درگاه نه پريږدي او د بل چا درگاه ته نه ځي، او د الله د دربار نه غير د بل چا دربار ته نه ځي او نه د بل چا په دربار کې خپل تندي ذليلوي. آيا مونږ خو به داسي نه يو چه: د الله تعالى دربار مو پريښی وي او د الله د دښمنانو په دربارونو کې کچکول په لاس گرځو او د امن او رحم خيراتونه تري غواړو. نو د الله په ذات پوره يقين او توکل د ايمان يو شرط دي.

دوهم--- دا چه زمونږ د ژوند مقصد مونږ څه شی گرځولی دی؟ ماشوم پيداشي، لوي شي، تعليم وکړي، وظيفه پيداکړي، کاروبار يې جوړ شي، بس ژوند

ختم. سړی کارو بار شروع کړي، دکان جوړ کړي، ژوند یې صحیح شي، واده وکړي، کور جوړ کړي او قصه ختمه شي، زمونږ د ژوند مقصد د دنیا نه شروع او په دنیا ختم. زمونږ د پوره ژوند چه څه مقصد دی د دنیا په خوا او شاه باندي تاويزي. مونږ دنیا پرست شوي یو، مونږ دنیا طلب شوي یو، مونږ دنیا د خپل ژوند هر شی جوړ کړی دی. قرآن کریم فرمایي: يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ اتَّقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ ۚ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ ۚ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ (38) ای ایمان والو! که تاسو څه شوي ما لکم چه کله د الله په لار کې د وتلو خبره راضي د الله د دین دپاره د قرباني خبره راضي تاسو درانه په ځمکه کېنئ، تاسو په خپلو کارونو کې لگيا یاستئ، څه خبره ده أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ داسي خوبه نه وي چه تاسو آخرت پرېښودی وي او د دنیا د زنده گۍ نه مطمئن شوي یاستئ دنیا مو غوره کړي وي او فکر کوئ چه د دنیا ژوند هر شی دی، دنیا کې اوسیدل کار او بار کول پیسې گټل واده کول د ماشومانو پالل او هر شی کول پکار دي، لیکن دنیا هر شی منل چه دنیا هر شی دی او دنیا د خپل ژوند مقصد او تارگیت

جوړول دا د مؤمن نښانه نه ده. یو ډیر ښایسته حدیث شریف درسره شریکوم ، که په غور سره یې واورئ ان شأالله چه ډیري مسئلې به مو حل شي. عبدالله ابن عمر رض راوي دی په ابوداود کې د کتاب البیوع روایت دی وایي چه نبی ع فرمابلی!

عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ : (إِذَا تَبَايَعْتُمْ بِالْعَيْنَةِ ، وَأَخَذْتُمْ أَذْنَابَ الْبَقَرِ ، وَرَضِيتُمْ بِالزَّرْعِ ، وَتَرَكْتُمْ الْجِهَادَ ، سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ ذُلًّا لَا يَنْزِعُهُ حَتَّى تَرْجِعُوا إِلَى دِينِكُمْ).

: (إِذَا تَبَايَعْتُمْ بِالْعَيْنَةِ ، ای حما امتیانو کله چه تاسو بیع العینه شروع کړئ بیع العینه دي ته وایي چه: د جاهلیت په وخت کې به یو سړي په چا باندي یوشی په زر روپی خرڅ کړو او د پیسو نیټه به یې ورسره یوه میاشت کېښوده چه یوه میاشت وروسته به زر روپی راکوي خو دوه ورځې وروسته به یې هماغه شي بیرته تري په نقدو په ۸۰۰ روپیو واخیستو چه دا د دوکې او ټکی یوشکل دی ، نو نبی ع وفرمابل یعنی دا نه چه یواځي بیع العینه حرامه ده بلکه کله چه په کار او بار کې ټکی فراډ او یو بل ته دوکه ورکول شروع شي حلال او حرام نه گوري او مطلب صرف پیسی گټل وي، وَأَخَذْتُمْ أَذْنَابَ الْبَقَرِ. او

د غوا لکۍ ونيسۍ نبي ع د خپلو صحابه کرامو
 ماحول په نظر کې نيسي ځکه په هغی وخت کې به
 چه چا غواگاني ساتلي يعني مالداري به يې کوله
 هغه به ډير دولت وو، وَأَخَذْتُمْ أَذْنَابَ الْبَقَرِ او د غوا
 لکۍ ونيسۍ يعني د دولت لار ونيسۍ، هر وخت د
 دولت او د بينگ بلنس د زياتولو کوشش کوي يعني
 کله چه دا ستاسو د ژوند مقصد شي وَرَضِيْتُمْ
بِالزَّرْعِ. او تاسو پخپلو جايدادونو او کارخانو او
 مال او دولت باندې خوشاله واوسي وَتَرَكْتُمْ
الْجِهَادَ. او د الله په لار کې جهاد او قرباني پريردئ
 ، سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ ذُلًّا الله تعالى به په تاسو ذلت او
 رسوايي مسلط کړي تاسو به ذليل شئ تاسو به
 رسوا شئ تاسو به بي عزته شئ الله تعالى به ذلت او
 رسوايي ستاسو په برخه کړي لَا يَنْزِعُهُ حَتَّى
تَرْجِعُوا إِلَى دِينِكُمْ او دا ذلت او رسوايي به د هغی
 پورې ستاسو نه ختمه نشي تر څو چه خپل دين ته
 راونه گرځئ اسلام ته راونه گرځئ يعني کله چه
 تاسو په کاروبار او معاملاتو کې ټگي او فراډ
 شروع کړئ د غوا لکۍ ونيسۍ يا يواځي دولت پسې
 روان شئ او په جايدادونو او کارخانو باندې
 خوشالي کوي د الله په لار کې قرباني او جهاد
 پريردئ نو الله تعالى به په تاسو ذلت او رسوايي

مسلط کړي. او دا ذلت او رسوايي به تر هغې پورې ستاسو سره وي تر څو چه تاسو دا کارونه پرېنږدئ او اسلامي شريعت و نه مني او عمل پري ونکړئ.

همدارنگه يو بل ډير بڼايسته حديث شريف دی. راوي يې حضرت ثوبان رض دی که دي حديث شريف کي غور وشي داسي معلومېږي چه د نبي ع په مخکي زمونږ د اوسني حالاتو مکمله نقشه ايښی وه، ښه په غور يې واورئ او فکر وکړئ چه څنگه پيشگوي نبي ع کړي ده. عَنْ ثَوْبَانَ، قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ "يُوشِكُ الْأُمَمُ أَنْ تَدَاعَى عَلَيْكُمْ كَمَا تَدَاعَى الْأَكَلَةُ إِلَى قَصْعَتِهَا". فَقَالَ قَائِلٌ وَمِنْ قَلِيلٍ نَحْنُ يَوْمَئِذٍ قَالَ "بَلْ أَنْتُمْ يَوْمَئِذٍ كَثِيرٌ وَلَكِنَّكُمْ غُثَاءٌ كَغُثَاءِ السَّيْلِ وَلَيَنْزِعَنَّ اللَّهُ مِنْ صُدُورِ عَدُوِّكُمْ الْمَهَابَةَ مِنْكُمْ وَلَيَقْذِفَنَّ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمُ الْوَهْنَ" فَقَالَ قَائِلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا الْوَهْنُ قَالَ "حُبُّ الدُّنْيَا وَكَرَاهِيَةُ الْمَوْتِ".

صحیح Sahih (Al-Albani) Grade: (الألباني) حکم:

"يُوشِكُ الْأُمَمُ أَنْ تَدَاعَى عَلَيْكُمْ كَمَا تَدَاعَى الْأَكَلَةُ إِلَى قَصْعَتِهَا" نبي ع وفرمايل: داسي وخت به راشي چه خلک، نور ملکونه به په تاسو باندي د حملی کولو

دپاره يو بل داسي رابلي لکه پوډۍ خوراک ته چه
يو بل رابلي تر څو چه خپل خوراک ورسره
شريک کړي.

فَقَالَ قَائِلٌ وَمِنْ قَلَّةٍ نَحْنُ يَوْمَئِذٍ صحابه کرامو پوښتنه
وکړه چه آيا زمونږ تعداد به په هغی وخت کې کم
وي نبي ع و فرمايل قَالَ " بَلْ أَنْتُمْ يَوْمَئِذٍ كَثِيرٌ ستاسو
تعداد به ډير زيات وي، آيا زمونږ تعداد په دنيا کې
کم دی؟ نه په بيليونونو دی، څومره اسلامي ملکونه
دي د دولت هيڅ کمی نشته، د وسايلو هيڅ کمی
نشته، وَلَكِنَّكُمْ غُثَاءٌ كَغُثَاءِ السَّيْلِ خو تاسو به لکه د
سيلاب د ځک پشان ياستی، وَلَيُنْزِعَنَّ اللَّهُ مِنْ صُفُورٍ
عَدْوَكُمْ الْمَهَابَةِ مِنْكُمْ او الله تعالى به ستاسو د دښمنانو
د زړونو نه ستاسو ددبه او رُعب وباسی هيڅوک
به ستاسو څخه نه ويريري او د هيڅچا به درنه حيا
نه کړي. وَلَيَقْذِفَنَّ اللَّهُ فِي قُلُوبِكُمُ الْوَهْنَ او ستاسو په
زړونو کې به الله د وهن په نوم مرض واچوي. فَقَالَ قَائِلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا الْوَهْنُ صحابه کرامو
پوښتنه وکړه چه يا رسول الله ص وهن څه قسم
مرض دي؟ قَالَ " حُبُّ الدُّنْيَا وَكَرَاهِيَةُ الْمَوْتِ نبي
ع و فرمايل! تاسو به د دنيا سره مينه کوئ د دنيا په
رنگنيو کې به اخته شئ، او د مرگ نه به نفرت او
کرکه کوئ، غور وکړئ نبي ع چه کومي مريضی

ته اشاره کړي ده آیا دا مریضي په مونږ کې موجود نه ده؟ آیا داسې نه ده چې نه زموږ د ژوند مقصد صرف دنیا او دولت دی؟

دا یو بل د ابن ماجه یو ډیر په زړه پورې حدیث شریف دی راوي یې عبدالله بن عمر رض دي هغه فرمایي چه نبی ع فرمایي!

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ خَالِدٍ الدِّمَشْقِيُّ، حَدَّثَنَا سُلَيْمَانُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ أَبُو أَيُّوبَ، عَنْ ابْنِ أَبِي مَالِكٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ عَطَاءِ بْنِ أَبِي رَبَاحٍ، عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ، قَالَ أَقْبَلَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - فَقَالَ " يَا مَعْشَرَ الْمُهَاجِرِينَ خَمْسٌ إِذَا ابْتُلِيتُمْ بِهِنَّ بَيْنَهُ

خرابی ځما په امت کې پیدا کېدونکې دي پینځه غټې غټې غلطۍ به ځما امت وکړي وَأَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ تُذْرَكُوهُنَّ او نبی ع د صحابه کرامو په باره کې فرمایي چه زه دالله تعالی نه پناه غواړم چه په تاسو کې رانشي لَمْ تَظْهَرِ الْفَاحِشَةُ فِي قَوْمٍ قَطُّ حَتَّى يُعْلِنُوا بِهَا إِلَّا فَنَاشَا فِيهِمُ الطَّاعُونَ وَالْأَوْجَاعُ الَّتِي لَمْ تَكُنْ مَضَتْ فِي أَسْلَافِهِمُ الَّذِينَ مَضُوا ای ځما اُمته کله

چه په یو قوم کې بي حیايي او فحاشي خوره شي بنځي لوڅی او بربنډي شي هلکان او جنکباني ښکاره او سرعام یو ډبل سره تعلقات قایم کړي الله

تعالى به پري داسي امراض مسلط کړي چه پلرونو
 او نیکونو به یې د هغی مرضونو نومونه هم نه وي
 اوریدلي، وگورئ کړونا چه نه یې چا مخکې نوم
 اوریدلای ؤو او نه چا دا مرض ددي نه مخکې
 پیژندلو . وَلَمْ يَنْقُضُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيزَانَ إِلَّا أَخَذُوا
بِالسِّنِينَ وَشِدَّةِ الْمَوْنَةِ وَجَوْرِ السُّلْطَانِ عَلَيْهِمْ . او کله
 چه په کوم قوم کې په تول کې زیاتوالی او کموالی
 پیداشي، په تجارت او کار او بار کې ټگی غلا او
 فراډ پیداشي د دوي کاروبار به الله برباد کړي
 اقتصادي بحران او قحطي به پري راشي او
 حاکمان به یې ظالمان وي ، ظلمونه به پري کوي.
وَلَمْ يَمْنَعُوا زَكَاةَ أَمْوَالِهِمْ إِلَّا مُنِعُوا الْقَطْرَ مِنَ السَّمَاءِ
وَلَوْلَا الْبَهَائِمُ لَمْ يُمْطَرُوا او کله چه کوم قوم د خپلو
 مالونو ذکات ورکول بند کړي یا ذکات ورکوي خو
 د ټکس پشان یې ورکوي او ټکس او یو بوج وگنل
 شي او چاته یې چه ورکوي داسي معلومیري لکه
 احسان چه پري کوي نو د آسمان نه به پري
 بارانونه بند شي او که دا بي زبانه خناور نه ؤو نو
 الله تعالى به یوه قطره باران هم نه ؤو کړی وَلَمْ
يَنْقُضُوا عَهْدَ اللَّهِ وَعَهْدَ رَسُولِهِ إِلَّا سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
عَدُوًّا مِنْ غَيْرِهِمْ فَأَخَذُوا بَعْضَ مَا فِي أَيْدِيهِمْ او کله
 چه د الله تعالى او د الله د رسول ص سره کړي

و عدي ماتی کړي په هر لمانځه کې د الله سره وعده
کوو چه خاص تاته عبادت کوو او خاص ستانه
کمک غواړو ټول پوهیږو چه مونږ په خپلو وعدو
کې څومره ریښتیني یو په هر لمانځه کې د یهودو
او نصاراو د لارو او طریقو نه پناه غواړو مگر
ټول پوهیږو چه مونږ ودونه د محمدي شریعت ص
په طریقه کوو او که د یهودو او نصاراو آیا ناوي
ته د بي بي فاطمی غوندي قميص وراغوندو او که
د یهودو او نصاراو غوندي، د اکثر و پیغلو ارمان
وي چه په واده کې د یهودو اونصاراو د ناوو
غوندي جوړه واغوندي او د شاوو سره دي په سټیج
یو ځای کېني او داسي بي حیا حرکتونه دي وکړي
چه د شریعت خلاف وي مگر افسوس چه د ډیرو
ناویگانو دا ارمان نه دی چه د بي بي فاطمی رض
پشان جوړه واغوندي او په حیا او پرده کې د خسر
کورته لاره شي کله چه خبره دي حد ته ورسیري
نبي ع فرمایي الله تعالی به په داسي قوم داسي دشمن
مسط کړي چه تباه او برباد به یې کړي نه به یې
مال پریردي او نه سر او نه عزت يعني عذاب به
پري د دشمن په شکل نازل شي مونږ او تاسو چه
اوس څه گورو دا په حقیقت کې د الله عذاب دی خو
زمونږ هر شي ته فکرشته مگر د الله عذاب ته مو

فکر نه دی ، مونږ په خای ددی چه خپل ځانونه
اصلاح کړو ، په گناهونو توبه وباسو وژاړو او الله
ته فریاد او زراري وکړو او ورته عرض او اقرار
وکړو چه یا الله ته چه زمونږ نه په کومو گناهونو
ناراضه او خفه شوی یی او د هغی په وجه دي په
مونږ دا عذاب راوستی دی یا الله زمونږ دي توبه
وي او نور زمونږ نه دا عذاب لري کړي نو مونږ
په عوض د دي چه د الله تعالی نه کمک او مرسته
وغواړو زاری او فریاد ورته وکړو برعکس مونږ
د عذاب نه عذاب ته شکایتونه کوو عذاب ته
فریادونه کوو او د عذاب نه رحم او کمک غواړو
عذاب څه صلاحیت لري چه یا به په مونږ راشي
او یا به رانه لاړ شي عذاب نه پخپله خوښه راتلای
شي او نه تلای شي . وَمَا لَمْ تَحْكَمْ أَيْمَتَهُمْ بِكِتَابِ
اللَّهِ وَيَتَخَيَّرُوا مِمَّا أُنْزِلَ اللَّهُ إِلَّا جَعَلَ اللَّهُ بَأْسَهُمْ بَيْنَهُمْ
" او کله چه د اُمت امامان او مشران د الله تعالی
کتاب پریردي او د خپلي خوښی او د خپلو
خواهشاتو مطابق فیصلی په کلچر او رواج
کوي، قتل ورور کوي جزا یی خور ته ورکول
کېږي ، که د جلی خوښه وي او کنه د مشرانو فیصله
به مني او د شمن سره به واده کوي نو چه د قرآن
فیصله پریردي او په کلچر او رواج فیصلی کوي

نو الله تعالى به يې پخپلو کې سره واچوي يو په بل به فتوي ورکوي يو به بل ته کافر وايي پخپلو منځونو کې به سره جنگونه کوي او يو بل به سره وژني او يو به د بل مالونه سرونه او عزتونه لوتوي، جنگيزي به مړه کېږي به وگورئ چه په يو نوم او بل نوم مسلمانان پخپلو منځونو کې جنگيزي يو په بل د کفر فتواگانې ورکوي او هر يو دعوه کوي چه زه په حقه يم او نور ټول په ناحقه دي او هر يو خپلو ته شهيدان او نورو ته مردار وايي نو په حديث شريف کې تاسو واوريدل چه په واضح ډول ذکر دي چه دا د الله تعالى عذاب دی چه د الله د طرف څخه نازل شويدي.

بل سبب !کوم لباس چه په فلمونو اوميډيا کې گوري هماغه د يهوديانو او نصاراوو لباس به په پټو سترگو اغوندي او په ړندو سترگو به د نورو تقليد کوي خوراک د هغوي په طريقه لباس د هغوي په طريقه د ژوند ستايل د هغوي په طريقه يعني د ژوند په هر اړخ کې د يهودو او نصاراوو طريقي خوښوي.يو وخت داسي ؤو چه مسلمان او د مسلمان بچيو به د خوب په وخت کې ايت الکرسی،سورت الملک،چارقل او نور لوستل اوده به شو او ورځ به يې د فجر د لمانځه نه شروع کېدله،اوس

وگورئ دمسلمانانو بچي د دوه بجو پوري ناست وي د جنکبانو سره چيټينگ کوي او يا په ټي وي کي فلمونه او پروگرامونه گوري او د ورځي به په لس بجو د خوب نه راپاخيري. او اکثره والدين دا خو ډيره غټه خبره ده چه د تهجد دلمانځه ورته ووايي دومره هم ورته ويلاي نشي چه د لمانځتن لمونځ دي کړي دي که نه او يا يي د فجر لمانځه ته راپاخوي.

بل سبب د مسلمانانو په منځ کي اختلافات دي قرآنکريم فرمايي وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَتَازَعُوا فِتْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ (46) او د الله تعالی او د الله تعالی د رسول ص اطاعت وکړئ او په خپلو منځونو کي اختلافات ،بي اتفاقي او جگړی مه کوئ .

او که اختلاف وکړئ نو کمزوري او بزډله به شی او د د بنمن په مقابل کي به مو د مقاومت توان د منځه لاړ شي.ددي نه به نوره لويه کمزوري،بي غیرتی او بزډلي څنگه وي چه په يو اسلامي ملک کي کربلا جوړه وي زاړه،ځوانان او ماشومان وژل کېږي د بنځو عزتونه او مالونه لوټول کېږي.ليکن نور اسلامي ملکونه دومره هم نشي ويلاي چه دا

ظلم دی. او په دي خوشاله يې چه شکر دی زه خو
په امن کې يم.

بل سبب دا دی چه مونږ د الله تعالى کتاب قرآنکریم
پري ايښی دي.

وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ
مَهْجُورًا ﴿30﴾

او پيغمبر به ووايي: ای زما ربه! زما قوم دغه قرآن
پريښی ؤو.

قرآنکریم د الله تعالى قانون او د هدايت کتاب
دی. چه انسانان خصوصاً مسلمانان بايد په دنيا کې
د همدي هدايت او قانون مطابق ژوند وکړي چه
ددي لپاره په قرآنکریم پوهيدل ضرور دي حکه تر
خو چه څوک په هدايت او قانون پوه نشي نو عمل
به څنگه وکړي؟ خو د افسوس خبره ده چه نن ورځ
په قرآن باندي پوهيدل او د قرآن علم يو څه خاصو
کسانو ته پاتي دی او عام مسلمانان ځانونه د دي
مسئليت نه آزاد گڼی او قرآنکریم د ثواب او د
مصيبتونو نه د بچ کېدلو کتاب گڼی د نوي ځيريدلي
ماشوم سر ته يې ږدي چه پيريان و غيره ورته
رانشي، د رخصتۍ په وخت کې به يې د ناوي په
سر نيسي او داسي نور، حال دا چه د قرآن زده کول

فرض دي إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ قُلْ رَبِّي أَعْلَمُ مَنْ جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ (85) القصص ای نبی (ص) بیشکه هغه الله چه په تا باندي یی قرآن فرض کړیدي. هغه (ج) خامخا یو بهترین انجام ته ستا رسونکی دي. اوس خو نبی (ع) د دنیا نه تشریف وړی دی اوس دا حکم ما او تاته دی نو دالله تعالی بنده گانو ته د دي کتاب تعلیم ورکول او د دي کتاب د هدایت مطابق د دنیا اصلاح کول دا په ما او تا لازم او فرض دي، تر څو چه عام مسلمانان په قرآن پوهیدل تاریخ وگورئ په دنیا کې د مسلمانانو رُعب او دبدبه وه، د قیصر او کسري طاقتونه یی درې وړی کړل او د دښمنانو په زړونو باندي یی د رُعب او وقار دا حال ؤو چه ډیر ملکونه به په غیر د جنگ او جگړی نه تسلیمیدل. مگر د کوم وخت نه چه عامو مسلمانانو د قرآن زده کول او پوهه پریښي ده. او د دین زده کړه یی په جامعه کې فقط د یو څه خاصو خلکو مسؤلیت گڼلی دی. د هماغه وخت نه د دوي زوال او بدبختي هم شروع شویده. او د کامیابی په حای یی ناکامی او د عزت په حای یی ذلت مقدر شوي. د کافرانو په زړونو کې

يې رُعب ختم شو او برعکس د کافرانو رُعب
ددوي په زړونو کې پيدا شو.

د کائناتو د مالک قانون موجود دی مگر د
نبي(ع) امت پخپلو لاسونو قانون جوړوي او عمل
پري کوي خو د الله په قانون عمل نکوي.

بلکه د الله قانون په دسمالونو کې کلک تړی او
دومره جگ يې بردي چه څوک يې راوانخلي او
فکر کوي چه دا د قرآن عزت دي. د قرآن عزت
دادی چه د ترجمي سره يې ووايي ،خپله پري هم
ځان پوه کړي او بل ته يې هم ورزده کړي.ليکن
زمونږ حال دا دی چه: په عامو خلکو کې عالم هغه
دی چه په ناظره يې قرآن ويلی وي او په معني يې
نه پوهيږي.فکر وکړئ که مريض ته ډاکتر د هغه
د صحت په باره کې ډير مهم معلومات وليکي او
مريض ته يې ورکړي او ورته ووايي چه ما چه
درته څه هدايت ليکلی ، زما د هدايت مطابق تمرين
او خوراک وکړه صحت به دي جوړ شي.خو کله
چه مريض کور ته لاړ شي او خط خلاص کړي
گوري چه خط په دري ژبه ليکل شوي دی .نو تر
څو چه مريض په دري پوه نشي نو که سل ځله
دا خط ولولي نو آيا فکر کوي چه مريض ته به دا

لوسټل څه گټه ورسوي؟ هيڅکله هم گټه نه ورسوي
 که هر څومره زيات يې ولولي مگر گټه به هلته
 ورسوي چه د دري په معني پوه شي او که داسي
 ونه شي نه خوبه د ډاکټر په هدايت پوه شي او چه
 په هدايت-----

پوه نشي نو نه به صحيح تمرين وکړي او نه به
 صحيح خوراک وکړي او چه صحيح تمرين او
 خوراک ونه کړي نو صحت به يې هم ښه نه شي
 او که د خپل ځانه غلط تمرينونه او خوراکونه
 شروع کړي کېدای شي چه دا غلط خوراکونه او
 تمرينونه يې د هلاکت سبب شي. همدارنگه
 قرآنکريم د هدايت کتاب دی خو د دي هدايت نه گټه
 هغه څوک اخلي چه د قرآن په ترجمه او معني
 پوهيږي او څوک چه د قرآن په معني نه پوهيږي
 او هر څومره ډير ختمونه وکړي آيا د قرآن نه به
 څه گټه واخلي. څومره د افسوس خبره ده چه د ۶۰
 کلونو په عمر په مياشت کې يو حل قرآن ختموي
 خو په دي نه پوهيږي چه څه پکې ليکلي دي، او الله
 تعالی څه وايي. ډيره حيرانونکي ده چه هر څوک
 چه يو شي اوري او يا يې لولي هر ورو يې مطلب
 او مقصد د ځان پوهول او د هغې لوستلو نه گټه
 اخستل او پخپل علم کې زياتوالی وي خو د علماو

نه پرته تقریباً ۹۰ یا ۹۵ فیصده مسلمانان قرآن داسي اوري او داسي يې لولي چه مقصد يې نه د حان پوهول او نه د علم زياتول وي. نو د دي ټولو مصيبتونو او ذلت يوازنی علاج همدا دی چه عام مسلمانان بايد قرآن د ترجمی سره ووايي او حان پري پوه کړي او نور پري هم پوه کړي او پخپله هم د قرآن د تعليماتو مطابق عمل وکړي او نورو ته هم تبليغ وکړي چه د قرآن د تعليماتو مطابق په دنيا کي ژوند وکړی. و ما علينا الاالبغ المبين.

ډاکټر محمد عثمان نظامی

الدرس (۶۴)

بنه او خوشاله ژوند چیرته دی؟

هر څوک د بنه ژوند د لاس ته راوړلو کوشش کوي خو زیات خلک یی په غلط ځای کی لټوي.

زه چه په کومه موضوع خبري کوم په هغی تاسو هم بنه پوهیږئ خو زه یی صرف تاسو ته یاداوري کوم پوهیږو چه هر څوک غواړی چه بنه ژوند او بنایسته آینده ولري، بنایسته کور، بنایسته فرمانبرداره او اخلاقي بنځه، نیک او فرمانبرداره اولادونه، پیسی، موټر، نوکران او بنه وظیفه او بنه بیزنیس ولري او داسي ژوند یی جوړ شي چه پکې سکون خوشالی خوندونه او مرزي وي. نو داسي ژوند ته درسیدلو او لاس ته راوړلو دپاره مختلف خلک مختلفي لاري او طریقي استعمالوي. مثلاً څوک فکر کوي چه داسي ژوند ته درسیدو دپاره باید یو بنه لایق او کامیاب ډاکټر جوړ شي چه دا هم ډیر تکلیف او مُشقت غواړي، باید مکتب او

فاکولته ووايي شپه او ورځ درسونه ووايي بي خوابۍ او تکليفونه تير کړي تخصص او پي ايچ ډي وکړي، او د دي نه وروسته بايد ښه سخت کار وکړي او پيسی وگتي.

او څوک داسي ژوند ته د رسيدو دپاره د بيزنيس او کار او بار لار اختياروي مثلاً د عادي مزدوری نه يې شروع کوي او د ډيرو تکليفونو او نه ستړی کېدونکي کوششونو نه وروسته يو وړوکی بيزنيس او د ډيرو ولرو، بي خوابيو او تکليفونو نه وروسته بالاخره لوي بيزنيس جوړکړي او نور خلک نوري مختلفي لاري او طريقي انتخابوي، بايد ووايم چه زه خو د هغو خلکو خبره نه کوم، کوم چه په دي سفر کې په لار کې پاتي کېږي او منزل ته نه رسېږي. زه صرف د هغو خلکو خبره کوم، کوم چه د دوي په سوچ او فکر منزل ته رسېږي. په هر ترتيب کله چه دا مسافر يا دا خلک د ژوند په دي سفر کې د اسی ژوند ته ورسېږي کوم چه دوي د ځان دپاره د خوشالۍ، ارام او سکون معيار گڼلو، گوري چه دولت وي، ښايسته کور، موټر او نوکر وي، اولادونه او د ژوند ټول ضروريات وي خو دوه ډير مهم شيان چه په دي سفر کې تري نه په لار کې پاتي شوي او يا يې د لاسه ورکړي دي هغه يو

عمر دی او بل صحت، د ژوند په دې مرحله کې د عجیبو ناآشنا حالاتو سره مخ کېږي د زوړ عمر د مرضونو لکه د کولېسترولو او فشار د زیاتوالي د کبله نه هګۍ، غوښی پلوونه او کله مالګه هم نشي خوړلای، د شوګر یا ډیابیت په وجه خواږه شيان نشي خوړلای او د ډیرو دواګانو د خوړلو په وجه که د معدي تکلیف پیدا شي نو ترخه او تروه نشي خوړلی، د ژوند په دې مرحله کې اکثره اولادونه هم واده شوي وي لورګاني د خاوندانو کورونو ته تللی وي او ځامن د بعضو خوشبختو والدينو سره يو ځای اوسېږي او د ځېنو نه بېل اوسېږي خو په 121 'اروپايي ملکونو کې د کورنيو

سیستم داسې دی چې ځامن به د واده نه وروسته بېل کور ته ځي. نو د دې سفر اکثره مسافر منزل ته خو ورسېږي کوم چې دوي په نښه کړی وي خو مقصد ته ونه رسېږي، د سکون او آرام په ځای ورته بې سکوني او ناآرامي او د خوشالۍ په ځای ورته خفګان او د خوندونو او مزو په ځای ورته هر شی بې خونده او بې مزي شي، خو د حیرانتیا او تعجب خبره خو دا ده چې په همدې حالت کې هم هيڅوک خپل شکست او ناکامي نه مني او نه يې د داسې ژوند د لاس ته راوړلو په خواش او حرص

کې څه کمې راځي. د پخوا نيو زمانو نه انسانان تر اوسه پورې په همدې کوششونو او هلو ځلو کې دي چه داسې ژوند ته ځان ورسوي خو تر اوسه پورې يو نفر هم په دنيا کې دي مقصد ته نه دی رسيدلی مگر د دي سره سره بيا هم د خلکو په کوششونو او هلو ځلو کې هيڅ کمې نه راځي، آيا دا ټول خلک بي عقله دي؟ آيا دا ټول خلک نه پوهيږي؟ چه د داسې شي د لاس ته راوړلو کوشش کوي چه تر اوسه پورې په دنيا کې هيڅ چا هم لاس ته نه دی راوړی؟ حقيقت خو دا دی چه دا ټول خلک صحيح او په حقه دي، ځکه چه د داسې ژوند تصور د هر چا په فطرت کې موجود دی او داسې ژوند د هر چا د فطرت غوښتنه او تقاضا ده، واقعاً همداسې ژوند شته دی کوم چه د انسان د فطرت غوښتنه او تقاضا ده، بلکه د انساني فطرت د غوښتنې او تصور نه هم ډير بڼه ژوند په کوم کې چه هميشه خوشالۍ، سکون، راحت، کور، دولت، نوکران، هميشه ځواني او صحت او هميشه ژوند وي هري خوا ته خوندونه او مزی وي، غمونه خفگانونه تکليفونه و غيره نه وي يعنې کوم ژوند چه انسان غواړي هغه بالکل شته دی، مگر خبره دا ده چه انسان يې په غلط ځای کې لټوي، بس دا د انسان غلطې ده، انسان يې په

دنيا کي لټوي ،مگر داسي ژوند په دنيا کي نشته بلکه په جنت کي دی ،او جنت په آخرت کي دی،د نيا خو الله تعالى د امتحان دپاره جوړه کړيده،د امتحان حای دی،د امتحان کوټه ده.دلته خو الله تعالى فقط دومره ژوند انسان ته ورکړي چه د امتحان د ورکولو دپاره کفايت کوي او کله چه د امتحان پرچی يا امتحان ختم شي نور نو په دنيا کي يوه دقيقه هم د اوسيدلو اجازه نه ورکول کيږي اود مرگ د دروازي د لاري برزخ ته ليږل کيږي .مخکي ددي نه چه د دنيا د امتحان د نتايجو په باره کي خبري وکړو چه چيرته ورکول کيږي د يو څه معلومات ذکر کول ډير ضروري دي.

الله تعالى ټول شيان جوړه جوړه پيدا کړيدي مثلاً د نر جوړه بنځه ده او د بنځي جوړه نر دی ،نو ځکه خو نر په غير د بنځي نه مکمل نه دی او بنځه په غير د نر نه مکمله نه ده ،يعني تر څو چه د نر او بنځي جوړه سره يوځای نشي اولادونه نه پيدا کيږي او نسل مخکي نشي تلای،همدارنگه د دنيا جوړه هم آخرت دی او دنيا د آخرت نه په غير نامکمله ده،نو امتحان په دنيا کي اخستل کيږي او نتيجه يي په آخرت کي اعلانيږي،لکه چه لږ مخکي ذکر شو چه دنيا د امتحان حای دی انسان د امتحان

د ورکولو دپاره ورته رالیرل کېږي او د امتحان د
 خلاصیدو نه وروسته نور نو په دنیا کې د ژوند
 کولو دپاره نه پریښودل کېږي او د مرګ د دروازي
 د لاري برزخ ته ځي او کله چه قیامت شي نو د
 برزخ نه د حشر میدان ته بیول کېږي، او د حشر په
 میدان کې د دنیا د امتحان نتیجی اعلانېږي او هر
 چا ته خپلي خپلي پرچي کامیابو ته په بني لاس او
 ناکامو ته په چپ لاس کې ورکول کېږي ناکام
 دوزخ ته او کامیاب جنت ته لیرل کېږي، چیرته چه
 همیشه ژوند، همیشه صحت همیشه ځواني
 ،خوشالی، سکون، او د انسان ټول ضرورتونه
 موجود دي. غم نشته خفګان نشته دروغ، ظلم جنگ
 او جګړي نشته يعني هغه ژوند چه د انسان د
 فطرت تقاضا او غوښتنه ده هغه په جنت کې دی
 او جنت په آخرت کې د دنیا د امتحان د نتایجو د
 اعلانیدو نه وروسته کامیابو یا نیکانو ته د الله تعالی
 د طرفه ورکول کېږي. او په دي امتحان کې د
 کامیابیډو لار یواځی د الله تعالی او د رسول الله ص
 لار ده. الله تعالی دي مونږ ټول جنت ته بوځي
 آمین. و ما علینا الا البلع المبین.

ډاکتر محمد عثمان نظامی

الدرس (۶۵)

د حضرت عائشي (رض) عمر مبارک د نکاح په وخت کې

د حضرت عائشي (رض) مبارک عمر د رسول الله
(ص) سره د نکاح په وخت کې څومره وؤ؟ دا هغه
سوال دی چه کافران خصوصاً ملحدین او د اسلام
دشمنان یې د اعتراض په ډول د مسلمانانو نه کوي
چه څنگه د وخت نبي د یوي ماشومي جلی سره
نکاح کړي وه، او نعوذبالله د هغه مبارک په پاکو
اعمالو او اخلاقو اعتراض کوي؟ نن مونږ ان شأالله
ددي مشکل سوال د جواب ورکولو کوشش کوو
هیله ده چه په غور او توجه سره یې واورئ.

باید پوه شو چیرته چه یو تعداد علماءکرام د احادیثو
په بنا او اساس وایي چه د کوژدني په وخت کې د
حضرت عائشي رض عمر مبارک شپږ کاله او د
نکاح په وخت کې ۹ کلونه وؤ، هلته یو تعداد نور
علماءکرام داسي هم موجود دي چه دوي هم د یو
څه موجودو احادیثو او تاریخي -----

ریکارډ په بنیاد دعائشي(رض) عمر مبارک د نکاح په وخت کې ۲۱ کاله بیانوي، دا د ۲۱ کلو رایه علماوو د حضرت اسمأ(رض) د عمر نه چه په تاریخي توگه ثابت دی اخستي ده، د تاریخ نه ثابته ده چه اسمأ(رض) د عائشي(رض) نه لس کلونه مشره وه، نو د دوي دواړو(رض) د تولد او د وفات د تاریخونو د مقایسې نه ثابتیږي چه د نکاح په وخت کې د عائشي(رض) عمر مبارک ۲۱ کاله وو، خو خبره دلته هم نه ختمیږي نوري رایې هم موجود دي دریمه رایه دا ده چه یوه ډله علما د عربي ژبي دا اسلوب او اصول چه کله اته اتلس او نه(۹) نولس ویل کېږي په نظر کې نیسي او وایي چه د عائشي(رض) عمر مبارک د نکاح په وخت کې ۱۹ کلونه وو. زما د دي تقرير مقصد او مطلب هر گز دا نه دی چه په دي کې کوم یوه رایه ډیره صحیح او مستند ده، اصلی سوال، مطلب او مقصد دا دی، چه یوه خبره چه په تاریخي ډول ثابته شوي نه وي، او په هغی کې د علماو اختلاف وي، آیا د داسي خبري په اساس او بنیاد څوک په ټول اسلام باندي اعتراض کولای شي؟ معلومه خبره ده چه ستاسو جواب به هم زما غوندي نه وي. آیا تاسو پوهیږئ چه د احادیثو نه دا هم معلومه ده چه د نبي

ع د نکاح نه مخکې د عائشي رض رسته د بل چا سره شوي وه، د پیغمبر ع د زماني نه وروسته د ټولو نه اولنی تاریخ طبقات ابن سعید په دي باره کې لیکلي دي چه د حضرت خدیجی (رض) د وفات نه وروسته یوه صحابیه چه حضرت خوله (رض) نومیده، نبي ع ته یې وویل چه یا رسول الله ص زه د ډیر وخت نه تاسو پریشان او خفه گورم نو ښه به وي که نکاح وکړئ ځکه چه د نبي ع په کور کې واړه ماشومان وو نبي ع ورته وفرمایل چه آیا تاته کومه رسته معلومه ده، هغې وویل چه هو پیغله هم راته معلومه ده او کونډه هم راته معلومه ده، کونډه حضرت سودا (رض) او پیغله ستا د ورور حضرت ابوبکر (رض) لور عائشه (رض) ده، نو دلته علماً وایي چه خوله (رض) چه تجربه کاره ښځه وه نبي ع ته خو به یې د واده دپاره د یوي ماشومي پیشنهاد یا پیشکش نه کولو ځکه چه هغې ته خو دا معلومه وه چه د نبي ع په کور کې ماشومان هم وو، او کله چه خوله (رض) د نبي ع دپاره په مرکه ورغله نو د ابوبکر صدیق (رض) ښځې مبارکې ورته وویل چه د عائشي (رض) رسته خو څو کاله مخکې د بل چا سره شویده، خو ښایي چه هغوي زمونږ د اسلام راوړلو په وجه

اوس د دي رشتی نه انکاري وي، بيا ابوبکر
 صديق(رض) د هغی خلکو کور ته ورغی هغوي
 ورته وويل چه تاسو نعوذ بالله گمراه شوي ياستی
 او مونږ ستاسو د دوستی او رشتي نه انکار کوو،
 نودلته علماً وايي چه د اولي رشتی په وخت کې
 خوبه عائشه رض د ۳ کلونو نه وه چه ددي نه په
 واضح ډول معلوميزي چه د عائشي رض عمر
 مبارک چه هر څومره وؤ خو دومره ضرور وؤ
 چه په هغی جامعہ کې د نکاح او واده دپاره
 يومناسب او قابل قبول عمر وؤ، لهذا هر اعتراض
 چه د نبي ع د طرف نه نعوذبالله کوم زياتي او ظلم
 ته اشاره کوي باکل غلط او بي بنياده دی، بل دليل
 دا دی چه د مکي مشريکانو، منافقانو، يهوديانو او په
 هغي وخت کې د اسلام ټولو دشمنانو چه هميشه يي
 کوششونه کول چه داسي څه پيدا کړي چه نعوذبالله
 د نبي ع په اخلاقو او اعمالو اعتراض وکړي، خو
 هغوي هم په دي باره کې هيڅکله نه يو اعتراض
 او نه يو سوال کړيدی، همدارنگه صديق اکبر رض
 سره ددي چه خپله لور عائشه رض پري ډيره
 گرانه وه خو هيڅکله يي هم په دي باره کې کوم
 اعتراض او شکايت نه دی کړی، او د ټولو نه ډيره
 زياته مهمه خو دا ده چه پخپله عائشه رض ټول

عمر يې د نبي ع صفت بيان کړی دی او هيڅکله
 يې په دي باره کې کوم اعتراض او شکايت نه دی
 کړی چه په کم عمر کې يې واده کړی او يا واده د
 هغې د رضا او خوښي نه خلاف شوی ؤو،لهذا دا
 ټول اعتراضونه او سوالونه غلط او بي حايه دي.
 زه هيڅکله دا نه وایم چه د حضرت عائشي رض
 عمر مبارک د نکاح په وخت کې څومره ؤو،مگر
 دومره وایم چه په تاريخي توگه د علماوو په منځ
 کې د هغې د عمر مبارک په باره کې اختلاف
 دی،خو هر څومره چه ؤو خو داسي عمر ؤو چه د
 نکاح او رشتې دپاره بالکل مناسب عمر ؤو او نه
 په هغې وخت کې د خلکو او جاميعی دپاره قابل
 اعتراض ؤو او نه اوس.و ما علينا الا البلغ المبين

اکثر محمد عثمان نظامی

الدرس (۶۶)

چه الله تعالى موجود دی، نو په دنیا کی دومره ظلم او بی انصافی ولی ده؟

دا هغه سوال دي چه ملحدین یا ایتیپس یی د مسلمانانو نه کوي، خصوصاً په مکتبونو او فاکولتو کی د مسلمانو شاگردانو د عقایدو د خرابولو دپاره ملحدین د مسلمانانو نه داسي سوالونه کوي، دوي وایي چه :نعوذبالله خالق یا کریتر نشته ،حکه که چیرته خالق وو نو په دنیا کی به یی د ظلم ،فساد ، بی انصافی فقر،زلزلو او سیلابونو مخنیوی کری وو،نو په دنیا کی د ظلم ،فساد او بی عدالتیو د موجودیت په اساس دوي وایي چه نعوذبالله خالق یا کریتر نشته ،نو زمونږ اکثره حوان مسلمان شاگردان د قرآن او دیني علم نه د بیخبری په وجه خوک ایگناستیک(شکمن) او خوک ملحد یا ایتیپس شي.اوس د ملحدینو دي سوال ته ان شأالله د الله په کمک سره د جواب ورکولو کوشش کوو،هیله کوم چه ښه په غور یی واورئ.او حان پري پوه کړئ.

الجواب! اول خو بايد په دي پوه شو چه:

الله تعالى دا دنيا د عدل او انصاف په اصولو نه ده جوړه کړي بلکه دنيا الله تعالى د امتحان په اصولو جوړه کړيده، دا يوه موقتي يا عارضي دنيا ده، اصلي دنيا چه د عدل او انصاف په اصولو جوړيدل دي هغه د مرگ نه وروسته راځي، دا د کائناتو د خالق فيصله ده چه :په دي موقتي دنيا کې د راتلونکې ابدې دنيا دپاره خلک انتخاب کړي، يعني هغه ابدې او دايمي دنيا چه د مرگ نه وروسته راځي چيرته چه هميشه ژوند وي اصلی مقصد همدا ابدې دنيا ده ،چه دي ابدې دنيا ته د داخليدو دپاره د يو امتحان نه تيريدل شرط دي، د کوم امتحان دپاره چه الله تعالى دا دنيا دارالامتحان يا د امتحان ځای جوړ کړی، نو د امتحان د اصولو په اساس د امتحان دپاره ضرور خبره ده چه انسان ته آزادي، اراده او اختيار ورکول شي، ځکه که آزادي او اختيار نه وي نو بيا خو امتحان هم نه وي يا په غير د اختيار او آزادی نه امتحان هيڅ معني نلري، او کله چه آزادي اراده او اختيار ورکول شي ،نو معلومه خبره ده چه آزادي او اختيار غلط هم استعماليدلای شي، او کله چه آزادي او اختيار غلط استعمال شي نو تکليفونه او مصيبتونه منځ ته راځي،-----

نو که د امتحان د نظر نه دنیا ته وکتل شي نو دا
 دنیا د امتحان دپاره یوه ډیره ښه، پوره او مکمله دنیا
 ده، یعني هره لحظه په هر قدم په هر چا امتحان دی
 ،زه په امتحان کې یم ته په امتحان کې
 یې، غریب، مالدار ظالم مظلوم مورپلار اولادونه
 ښځه خورگاني وروڼه خپلوان او پردي ټول په
 امتحان کې دي، د هر چا دپاره د امتحان ورکولو
 ټول شرایط برابر دي، هر چاته د ارادي او اختیار
 آزادي ورکول شوي ده، هر څوک کولاشي چه خپل
 اختیار صحیح استعمال کړي او که غلط، دروغ
 وایي که رښتیا، ظلم کوي او که د چا سره کمک،
 بالکل آزاد دي، او که داسي نه وو ، او چاته د ظلم
 قتل غلا زنا او جرمونو کولو ازدي ورکول شوي
 نه وه او یا که چا غلا زنا اونور جرمونه کول او
 سمدستي پري عذاب راتلو نو بیا خو به هېڅ چا
 خراب کار نشو کولای او په ټوله دنیا کې به
 سکون، امن عدالت او انصاف وو خو په دي
 صورت کې خو بیا امتحان د منځه تلو حال دا چه
 انسان دنیا ته د امتحان ورکولو دپاره راځي ، باید
 چه امتحان تري واخستل شي او د امتحان د اخستلو
 دپاره باید د امتحان قوانین او اصول استعمال شي
 ، د کومو په اساس چه انسان باید اختیار او د اختیار

د استعمالولو آزادي ولري هغه که صحيح وي او که غلط. نو ځکه خو الله تعالى دنيا د عدالت په اصولو نه ده جوړه کړي بلکه د امتحان په اصولو يې جوړه کړيده ، الله تعالى فرمايي الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ (2)

هغه ذات چه مرگ او ژوند يې پيدا کړل،دي دپاره چه تاسو امتحان کړي چه کوم يو ستاسی ډير ښه عمل کونکی دي.

يعني الله تعالى د مرگ او ژوند دا کارخانه د امتحان په اصولو جوړه کړيده چيرته چه د ټولو آزمائش کپړي هر چاته که نيکان دي او که بدان پوره آزادي اراده او اختيار ورکول شويدي ،چه ښه کوي که بد،ظلم کوي او که نيکي ،خو الله تعالى د نيکېو او بديو په کولو او نه کولو بنده نه مجبوروي او نه ظالم ته پوره جزا اونه مظلوم ته پوره انصاف په دنيا يا د امتحان په کوټه کې ورکول کپړي ځکه خو دلته ليدل کپړي چه ځني وخت قاتل آزاد اوبچ کپړي خو مظلوم يا زندان ته ځي او يا د پانسي په تخته خيژي،ظالمان قاتلان،د ملت دميلياردونو ډالرو داړه ماران،رشوت خواره او د

وطن خائنان ټول عمر په مزو او چرچو کې د
 عیاشۍ ژوند تیر کړي، او مظلومان ټول عمر د
 ظالمانو د ظلمونو په کړاونو کې تیر کړي، خو
 ظالمانو ته د ظلم جزا ورنه کول شي، او مظلومانو
 ته انصاف ورنه کول شي، په حقیقت کې دا هغه
 ناانصافی دي چې د انسان په فطرت کې د داسې
 یوې دنیا تقاضا او غوښتنه پیدا کوي چېرته چې
 مکمل عدل او انصاف وي، چېرته چې ظالمانو ته
 د هغوي د ظلمونو پوره جزا او بدل ورکول شي،
 او مظلومانو ته پوره او مکمل انصاف ورکول
 شي، باید پوه شو چې: د انسان فطرت هیڅ کله د
 ناممکن شي تقاضا او غوښتنه نکوي، مثلاً هیڅ کله
 هم انسان دا خواهش او ارزو یا غوښتنه نه کوي
 چې د دوه لاسونو په ځای دې څلور لاسونه ولري، یا
 شپږ سترګې دې ولري یا یو جمع یو دې مساوي
 دري شي، ځکه چې دا شیان ناممکن دي، مګر ډیره
 عجیبه ده چې د هر انسان دا خواهش او ارزو ده چې
 داسې ژوند دې ولري چېرته چې د ژوند ټول
 ضروریات پوره وي، همیشې روغ صحت
 ولري، همیشې خوشالۍ سکون او اطمینان وي
 ، زړخت نه وي، همیشې ژوند او ځواني وي. چې د
 انسان د باطن دا آواز او خواهش په حقیقت کې د

هغی راتلونکې دنیا آواز دی چیرته چه مکمل عدل او انصاف شته دی چیرته چه ظالم ته د هغه د ظلمونو پوره جزا او مظلوم ته پوره انصاف ورکول کېږي، چیرته چه همیشه ژوند دی چیرته چه د دنیا د امتحان نتیجی اعلانېږي، چیرته چه ناکامان د اور په زندان او کامیابان د الله تعالی په نعمتونو او باغونو کې اوسېږي. دین مونږ ته د دې راتلونکې دنیا بشارت او زیږی د جنت، دوزخ او د حساب د ورځې په شکل راکوي، چیرته چه مکمل عدالت او انصاف دی، زړه په زړه حساب کېږي، د دنیا د امتحان نتیجی اعلانېږي، هر چاته خپل حق پوره پوره ورکول کېږي، ظالمان او ناکامان دوزخ ته لیږل کېږي او کامیاب یا نیکان جنت ته لیږل کېږي چیرته چه همیشه ژوند، خوشالی روغ صحت تل ځوانی او د ژوند ټول ضروریات پوره دي.

نو مخکې د دې نه چه څوک د دې لاري نه د خالق په وجود اعتراض -----

وکړي اول باید ځان پوه کړي چه د خالق تخلیقي سکېم څه دی او دنیا یې په کومو اصولو جوړه کړیده.

دا د دين مقدمه نه ده او نه دين دا وايي چه په دنيا
کې چا ته مکمل عدالت او انصاف ورکول کېږي
، بلکه دنيا د امتحان دپاره يو موقتي حای دی او
مکمل عدالت او انصاف په راتلونکې دنيا يا آخرت
کې ددي دنيا د امتحان د نتايجو په اساس ورکول
کېږي، نو بايد چه دنيا او اخيرت يو حای په نظر
کې ونيول شي. حکه چه دينا د آخرت نه په غير
نيمگري او بي مطلبه ده. و ما علينا الاالبغ المبين

ډاکتر محمد عثمان نظامی

الدرس (۶۷)

آيا قرآن فرمايی چه لمر د تورو اوبو په چينه کی ډوبيری؟

يو اعتراض چه ملحدین يې په قرآنکریم باندي کوي هغه د سورت الکھف ۸۶ نمبر آيت دی. کافران خصوصاً ملحدین وايي چه دا آيت د ساينس خلاف دی او نعوذ بالله قرآنکریم غلط دی. اول خو بايد ووايم چه قرآنکریم د الله تعالى سوچه او پاک کلام دی او يو آيت خو ډيره غټه خبره ده، په قرآنکریم کې حتی د يو حرف په اندازه غلطې هم نه شته دی او نه به يې پکې څوک پيدا کړي. راځو موضوع ته: اصلاً کافران د دي آيت معني غلطه کوي، يعني معني د پوهيدلو دپاره نه کوي بلکه د اعتراض کولو دپاره يې کوي چه علت يې هم د دوي بي علمي او ناپوهی ده. ځکه چه دوي د ترجمی دپاره د گوگل ترانسليشن او ډيکشنري استعمالوي، او دا خو معلومه خبره ده تر څو چه د عربي په گرامر څوک پوه نشي يواځي د گوگل د ترانسليشن او ډيکشنري پواسطه د قرآن کریم د هر آيت صحيح ترجمه

څوک نشي کولای، چه د هغي جملې نه يو همدا د
 سورت الکھف ۸۶ نمبر آيت دی. نو که د گرامر
 مطابق ددي آيت ترجمه وکړو نو الحمدلله چه دا
 آيت مبارک سل فيصده صحيح دی او دهر قسم
 غلطی نه پاک دی. بايد پوه شو چه نوموړی آيت د
 ذی القرنين په باره کي دی. کله چه ذی القرنين د
 مغرب خواته روان ؤو د ورځې په آخره برخه
 يعني د لمر لویدلو په وخت کي داسي يو ځای ته
 ورسیدو چه خشکي يا وچه نوره خلاصه شوه او د
 بحر غاړه يا ساحل ؤو، او د همدې ځای سره نيردي
 يو قوم يا قبيله هم اوسیدله، نو کله چه لمر مخ په
 پريوتو شو نو ذی القرنين ته دا د لمر د لویدلو منظر
 په بحر کي داسي ښکاره شو او داسي گمان يې وکړ
 لکه د لمر سترگه چه د تورو اوبو په چينه کي
 ډوبيري. يعني دا حقيقت نه ؤو بلکه ذی القرنين
 داسي گمان کړی ؤو، او هغه ته په بحر کي دا د
 لمر د پريوتلو منظره داسي ښکاره شوه لکه لمر چه
 د تورو اوبو په چينه کي ډوبيري. چه دا تجربه هر
 څوک کولای شي، که د بحر غاړي يا ساحل ته لاړ
 شی او د لمر د ولیدلو په وخت کي بحر ته وگورئ
 بالکل به درته هم هغسي منظر ښکاره شي کوم چه
 ذی القرنين ته ښکاره شوی ؤو. ځکه چه د لمر د

پريوتو په وخت کې د بحر سطحه تياره ښکاري او
 د لمر پريوتو په وخت کې د لمر سترگه داسي
 ښکاري لکه د لمر سترگه چه په تياره اوبو کې
 ډوبيري، چه دا هم د قرآن معجزه ده حُکه هغه خلک
 چه وايي چه قرآن نعوذبالله حضرت محد ص
 ليکلی دی نو محمد ص خو ټول عمر په مديني
 منوري او مکې شريفې کې تير کړی ؤو. او
 په مدينه منوره او مکه معظمه کې خو رواني اوبه
 هم نه وي، نو بيا نبي ع ته په بحر کې د لمر د
 پريوتلو دامنظر څنگه معلوم ؤو؟ نو دا د قرآن د
 حقانيت ثبوت دی چه د الله کلام دی.

اوس ددي مبارک آيت ترجمه کوو، او هغه
 گرامري باريکۍ چه ددي آيت د صحيح ترجمه
 کولو دپاره پري پوهيدل ضرور دي تشریح کوو
فَاتَّبَعَ سَبَبًا (85) حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ وَجَدَهَا
تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا قُلْنَا يَا ذَا
الْقُرْنَيْنِ إِنَّمَا أَنْ تُعَذِّبَ وَإِنَّمَا أَنْ تَتَّخِذَ فِيهِمْ حُسْنًا (86)

د پوهيدو دپاره د ۸۵ نمبر آيت ترجمه هم ورسره
 يوځای کوو. معلومه خبره ده چه ذی القرنين چه کوم
 ځای ته د تلو ارده کړي وه د يو پلان او نقشي په
 اساس تلو نو قرآن فرمايي! **فَاتَّبَعَ سَبَبًا (85)** پس

ونيو له ده لياره! **حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ الشَّمْسِ** تر هغی پورې چه د لمر پریوتلو خای ته ورسیدو (یعني کله چه داسي خای ته ورسیدو چه هلته لمر د پریوتو په حال کې ؤو یا د ورځې رڼا په ختمیدو وه او د شپي تیاره را په خوریدو وه .)، د دنیا په یوه ژبه کې هم د لمر د پریوتلو یا لویدلو د خای دا معني نه ده چه گیني پخپله د لمر سترگه په هغی خای کې په فیزیکی ډول راپریوزي بلکه په ټوله دنیا کې د لمر د پریوتلو د خای مطلب دا دی، چه ورځ ختمه شي او شپه راځي مثلاً په کابل کې د لمر پریوتلو یا لمر لویدلو دا معني نه ده چه په کابل کې لمر رالویږي، په امریکا کې په ۶ بجو د لمر لویدلو دا مطلب نه دی چه په امریکا کې په ۶ بجو د لمر سترگه رالویږي یا په ټوله دنیا کې چه په هر ملک کې ساینسدانان هره ورځ وایي چه نن په دومره بجو لمر لویږي، ددي معني دا نه ده چه هره ورځ په هر ملک کې د لمر سترگه رالویږي، بلکه مطلب دا وي چه په هر ملک کې په دومره دومره بجو د ورځې رڼا د منځه ځي او د شپي تیاره خوريزي، نو قرآنکریم خو د انسانانو د هدایت او پوهیدلو دپاره د انسانانو په ژبه خبري کوي، نو د لمر د لویدلو د خای معني او مطلب په قرآن کې هم هغه

خای دی چیرته چه د لمر رڼا د منځه لاړه شي او د شپي تیاره شروع شي. او معني يا مطلب يې په فزيکي ډول د لمر راغورځيدل يا ډوبيدل په کوم خای کې نه دي.

مطلب دا دی چه په قرآنکريم د **مَغْرَبَ الشَّمْسِ** مطلب او معني په فزيکي ډول د لمر ډوبيدل يا راپريوتل په يو خای کې نه دي. اوس رځو د آيت بلي برخي ته چه کافران او ملحدین همدلته د عربي په گرامر باندي د نه پوهيدو په وجه د آيت غلطه ترجمه کوي او د آيت مفهوم ته تغير ورکوي تر څو چه نعوذبالله قرآنکريم غلط ثابت کړي.

کله چه ذی القرنين داسي خای ته راورسيدو چه مخکې نوره آبادي نه وه د بحر غاړه يا ساحل وه او د همدې خای سره نيزدي يوه قبيله يا قوم هم آباد ؤو. د لمر پريوتو وخت ؤو. که تاسو کله د بحر غاړی يا ساحل ته د مازديگر په وخت کې تللي ياستی تاسو به ليدلې وي. کله چه د لمر وليدو په وخت کې بحر ته وگورئ يوه عجيبه منظره وي سره ددي چه سړی پوهيږي چه دا هر څه چه ويني حقيقت نه دی خوسره د دي هم کله چه د بحر د سطحي نه د ورځې رڼا ځي او د شپي تياره پري

راخوړيزي نو د بحر داوبو آبي رنگ ورو ورو
تیاره کېږي. او په دې وجه چه د ډیر لري پوري
خومره چه سترگی ويني پرته د اوبو د سطحی نه
بل شی نه لیدل کېږي، نو دا د لمر پریوتلو منظره
داسي ښکاري چه سری گمان کوي او خیال او فکر
کې یې داسي راځي چه د لمر سترگه په تورو اوبو
کې ډوبیږي. اوس راځو د آیت شریف صحیح
ترجمه کوو، او بیا دا گورو چه خلک نعوذبالله د
قرآن د غلط ثابتولو دپاره ددې آیت غلطه ترجمه
ولي کوي. باید ووايم چه دا هغه آیت دی چه ددې
صحیح ترجمه پرته د گرامر څخه یواځي د
ډیکشنري او گوگل ترانسلیشن پواسطه نه کېږي.

1. وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ وَوَجَدَ عِنْدَهَا
قَوْمًا^ق

وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنٍ حَمِئَةٍ

هغه ته داسي ښکاره شوه یا داسي احساس یې وکړ
چه لمر د تورو اوبو په چینه کې ډوبیږي. یعنی دی
القرنین چه د لمر لویدلو دا منظر د بحر په سطحه

وليدلو هغه ته دا منظر داسي ښکاره شو يا يې داسي گمان وکړ يا يې په خيال کې داسي راغلل چې لمر د تورو اوبو په چينه کې ډوبیږي. ملحدین دلته دا اعتراض کوي چې قرآن وايي چې لمر د تورو اوبو په چينه کې ډوبیږي، چې دا خبره د ساينس خلاف ده مگر قرآن هيڅ کله نه وايي چې لمر د تورو اوبو په چينه کې ډوبیږي، بلکه قرآن د ذی القرنين خبره کوي، چې هغه داسي احساس وکړ يا داسي گمان يې وکړ چې لمر د تورو اوبو په چينه کې ډوبیږي. ملحدین ځکه دا اعتراض کوي چې اکثره خلک په دې حای کې د **وَجَدَ** معني موندل يا پيدا کول کوي، او موندل يا پيدا کول خو د هغه شي دپاره راځي چې رښتيا موجود وي لکه څوک چې ووايي چې ما قلم پيدا کړ، يا ما د اوبو چينه پيدا کړه يا ما په درياب کې غمۍ پيدا کړه. چې په رښتيا سره هم قلم، د اوبو چينه او غمۍ پيدا شوي وو. نو که د **وجد** معني دلته پيدا کول وشي نو دايت ترجمه بيا داسي کېږي چې ذی القرنين لمر ومونده چې د تورو اوبو په چينه کې ډوبیدو. نو په دې حای کې ملحدین اعتراض کوي چې قرآن دا خبره د حقيقت په انداز کې کوي او نعوذبالله د قرآن دا خبره غلطه ده. د دې جواب ته راځو! جواب دا دي: الحمدلله د قرآن هره خبره

او هر آيت سل فيصده صحيح دى، غلطې د هغه چا
 ده چه د دي آيت ترجمه غلطه كوي. اصلاً د وَجَدَ
 معني دلته موندل او پيدا كول نه دي، بلكه د وَجَدَ
 معني دلته گمان، احساس او ادراك ده، يعني دى
 القرنين داسي احساس او گمان وكړ چه گوندي لمر
 د تورو اوبو په چينه كې ډوبيري. خو د آيت په بله
 برخه كې د وَجَدَ معني موندل او پيدا كول دي. وَوَجَدَ
 عِنْدَهَا قَوْمًا او د دي سره نيزدي يې يو قوم يا قبيله
 وموندله. كه ټوله ترجمه يوځاى وكړو داسي به وي
 چه :هغه داسي احساس او گمان وكړ (يعني دا
 منظر ورته داسي ښكاره شو) چه لمر په تورو اوبو
 كې ډوبيري. او د دي سره نيزدي يې يو قوم
 ومونده. نو په ترجمه كې خو نه كوم مشكل شته او
 نه پري كوم اعتراض كيږي، ځكه چه دا خبره چه
 لمر د تورو اوبو په چينه كې ډوبيري. د آيت نه په
 واضح ډول معلوميري چه قرآنكريم د دى القرنين
 خبره كوي چه د دى القرنين په فكر او خيال كې
 راغلي وو او گمان يې كړى وو چه: لمر د تورو
 اوبو په چينه كې ډوبيري، مگر حقيقت نه وو. خو
 دلته سوال او اعتراض پيداكيږي چه په دي آيت كې
 خو وَجَدَ دوه كړته راغلى دى. ولي يې د آيت په
 اوله برخه كې يعني وَجَدَهَا تَعْرُبُ فِي عَيْنِ حَمِيَّةٍ كې

معني فکر، احساس يا گمان کول دي او د آيت په دوهمه برخه يعني **وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا** ^{قل} کې يې معني پيدا کول يا موندل دي. د دي سوال او اعتراض جواب صرف د عربي ژبې د گرامر پواسطه ورکولای شو. چون اعتراض کوونکې د عربي په گرامر ښه نه پوهيږي نو بايد چه د دي موضوع پورې مربوط گرامر باندې يو څه رڼا واچول شي.

وَجَدَ د افعال القلوب يا د زړنو د فعلونو د جملې څخه دی. او افعال القلوب هغه څه چه په زړه کې راځي هغه بيانوي لکه احساس د زړه نيت، فکر کول، د زړه خيال، شعور او د زړه کار. او **افعال القلوب في النحو و هي من اخوات ظنّ** او **افعال القلوب د ظنّ د خور گانو څخه دي.** او د **ظنّ** معني فکر کول، گمان کول، د يو شي اندازه لېږول پرته د صحيح معلوماتو نه.

د گرامر په کتاب کې د افعال القلوب ليست موجود دي، رای، عِلْم، دري او **وَجَدَ** په څلورم نمبر کې دی. يعني **وَجَدَ** په افعال القلوب کې هم راځي، يعني يوه وجد خو دا ده چه ته قلم لتوي او قلم دي پيدا کړو معني يې پيدا کول يا موندل دي، او بله وجد چه فعل القلب راځي، معني يې بالکل فرق کوي، د يو شي

په باره کې د خیال احساس او گمان کولو په معني راځي .

اوس راځو دي ته چه: څنگه پوهیږو چه په **وَجَدَهَا** **تَغْرُبُ فِي عَيْنِ حَمِيَّةٍ** کې **وَجَدَ** فعل القلب دی او معني يې احساس او گمان ده؟ او په **وَوَجَدَ عِنْدَهَا** **قَوْمًا** کې **وَجَدَ** فعل القلب نه دی او معني يې پیدا کول یا موندل دي؟

په دي خبره د پوهیدو دپاره بیا گرامر ته ځو. په کوم ځای کې چه **وَجَدَ** دوه مفعول به ولري نو دلته **فعل القلب** دی ، او معني يې احساس او گمان کول دي، او په کوم ځای کې چه **وَجَدَ** یو مفعول به ولري ، نو دلته **فعل القلب** نه دی او معني يې پیدا کول او موندل دي. راځو اوس آیت ته: اول **وَجَدَ** گورو. **وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِي عَيْنِ حَمِيَّةٍ** دلته په واضح ډول لیدل کېږي چه **وَجَدَ** دوه مفعول به لري ، **ها** اول مفعول به دی او د **تَغْرُبُ فِي عَيْنِ حَمِيَّةٍ** فعلیه جمله دوه مفعول به دی . نو ځکه **وَجَدَ** دلته **فعل القلب** دی او معني يې احساس او گمان کول دي. اوس دوه مه **وَجَدَ** گورو: **وَوَجَدَ عِنْدَهَا قَوْمًا**

په دي ځای کې گورو چه **وَجَدَ** صرف یو مفعول به لري چه **قَوْمًا** دی. نو ځکه **فعل القلب** نه دی او معني

يې پيدا كول او موندل دي. نو كه دگرامر مطابق د آيت ترجمه وشي ، الحمدلله د آيت ترجمه او مفهوم بالكل صحيح دي او هيڅ مشكل نشته. نو هيله كوم چه د قرآن په ترجمه كولو كي خلك يواځي په ډيكتشني او د گوگل په ترانسليشن باندې اكتفا او باور ونكړي او بايد چه د گرامر قانون او رولز هم په جدي ډول په نظر كي ونيسي. تر څو چه د دي قسم شكونو او اشتباهاتو مخنيوى وشي او د قرآن كريم پيغام په صحيح توگه دالله بنده گانو ته ورورسيري. وما علينا الا البلغ المبين.

ډاكتر محمد عثمان مظامي.

الدرس (۶۸)

ژوند سفر دی، منزل نه دی

که په رښتیا سره څوک د ژوند په حقیقت پوه شي نو په دنیا کې به ژوند ورته ډیر آسانه شي، ژوند په حقیقت کې د یو سفر نوم دی چه منزل او ډیسټینیشن یې آخرت دی، خو مشکل دا دی چه مونږ دي سفر ته منزل او ډیسټینیشن وایو او که ددي سفر په دوران کې د څه تکلیف او مشکل سره مخ شو خفه کېږو او بعضی وخت خو د ژوند نه هم نا امیده او مایوسه کېږو ، پوهیږو چه په سفر کې انسان د قسم قسم لارو او مختلفو حالاتو سره مخ کېږي، کله په ډیرو سختو او د اغزیو نه ډکو لارو انسان تیریري کله غرونه او دریابونه مخی ته راځي، کله ښایسته او هموار میدانونه، ښایسته شني دشتی او شنه شنه باغونه مخی ته راځي، د سختو لارو نه حُما مطلب د ژوند تکلیفونه او د شنو دشتو او باغونو نه مطلب د دنیا راحتونه، آسانی او نعمتونه دي. نو د سفر په دوران کې خو مونږ ددي ښایسته دشتو او باغونو احساس او سیل کولای شو

مگر د اوسیدلو دپاره خو پکې دایمي کور نه شو
جوړولای، البته د لږي دمي کولو دپاره پکې د لږ
وخت دپاره دمه خای جوړولای شو، همدارنگه په
اغزنو او سختو لارو تلل اود تودو بادونو مقابله
باید په صبر سره وکړو او تصور باید داسي جوړ
کړو چه دا وخت تیريزي، او خپل منزل او
ډیستینیشن ته رسیږو، دا زمونږ ژوند دی، د مرگ
د منزل خواته روان یوو. د مرگ نه وروسته دوه
انجامه زمونږ منتظر دي یو جنت او بل جهنم دی،
که د هدایت مطابق چا دا سفر کړی وي په ښو او
آسانه لارو یې شکر ویستلی وي او په سختیو او
تکلیفونو یې صبر کړی وي نو جنت به یې د همیشه
دپاره خای وي. او که چا ناشکري او بي صبري
کړي وي نو خای به یې جهنم وي. و ما علینا الا
البلغ المبین.

ډاکتر محمد عثمان نظامی

الدرس (۶۹)

د بنحو حقوق په اسلام او د دنیا په نورو قومونو کې

Women's rights in Islam

ځني خلک په خاص ډول ملحدین یا د تعصب او یا د بي علمۍ او ناخبرۍ په بنا اعتراض کوي چه اسلام د بنحو حقوق پايمال کړيدي. نو په حقيقت د پو هيدلو دپاره بايد د پخوانيو او اوسنيو قومونو په فرهنگ او کلچر کې د بنحو حقوق مطالعه کړو، او بيا يې د هغو حقوقو سره مقايسه کړو کوم چه اسلام بنحو ته ورکړيدي، او بيا فيصله پخپله وکړئ چه چا د بنحو حقوق پايمال او د خپو لاندي کړيدي، چا پري ظلم کړيدی، او چا حقوق ورکړيدي، او چا عدالت او انصاف ورسره کړيدی.

په يوناني تهذيب او کلچر کې انسانانو بنځي ته په دومره بده او سپکه سترگه کتل چه په هغوي کې دا يو عام تصور ؤو چه بنځه د ټولو مصيبتونو او تکليفونو دروازه ده، او هر مصيبت د بنځي په وجه

په انسانانو راځي، بنځه يې د ساعت تيرۍ يو شي
گڼلو، د بنځې او نارينه تعلقاتو ته يې په غير د نکاح
نه د کلچر او تهذيب درجه ورکړي وه او فحشاً او
بد کارۍ ته پاک او مقدس مذهبي کار ويل کېدو. د
بېيلن سيويلايزيشن په کلچر او تهذيب کې بنځې ته
دا حق ورکول شوي وو که سړي يا خاوند به کومه
بنځه مړه کړه نو قصاص او بدل به يې د سړۍ د
بنځې نه اخستل کېدو يعنې د قاتل په ځای به يې د
قاتل بنځه مړه کوله. خاوند يا قاتل به سړي سترگې
گرځيدو او نوی واده به يې وکړو. روميانو چه
بنځې ته په کومه سترگه کتل د هغې اندازه د دي نه
بنه معلومېږي، چه په دوي کې يوه لوبه يا گيم رواج
وو په حقيقت کې دا د بنځو يوه لوڅه گډا (نڅا) او
ډانس وو چه کپړي يا جامي به يې ويستلي، نارينوو
به يې سيال کولو او بنځو به لوڅي منډي وهلي بد
کارۍ ته يې د پاکۍ او تقدس درجه ورکړي وه، د
بنځو او نرانو تعلقات هيڅ عيب نه وو او بنځه د
نرانو د ساعت تيرۍ يو آله وه.

په ايراني کلچر او تهذيب کې به پلار د لور سره
واده کولو خو چا عيب او بد کار نه گڼلو، بنځې ته
د وينځې په سترگه کتل کېدل، بنځه به د خاوند
شخصي ملکيت او پراپرټي وه، هر وخت يې

خرخولای او اخیستلای شوه لکه د نورو شیانو غوندي د اخیستلو او خرخولو یو شي ؤو. دا ؤو د اسلام نه مخکې د ایرانیانو کلچر او رواج.

که د چین تاریخ وگورو، پخوانی کلچر او رواج یې داسې ؤو چه بنځې ته یې د انسان په سترگه خو کتل مگر ویل یې چه بنځه صرف د نرانو د حکم د منلو دپاره پیدا شویده او د دي نه نور زیات هیڅ حیثیت نلري. او په هر کار کې که ښه وي او که بد د خاوند حکم به مني. که پخوانی مصري تهذیب او رواج وگورو. ورور به د خور سره واده کولو او دمحرمو په منځ کې واده کول عیب نه ؤو. او ویل یې چه بنځه د شیطان وسله ده.

په پخواني مغربي کلچر او رواج کې دا یو عام تصور ؤو، چه بنځه د نارینوو شخصي ملکیت او پراپرټي ده چه خرخولای یې شي، چنانچه تر څو پورې به یې چه خوښه وه ساتلې به یې، خپل خواهشات به یې پوره کول او استعمالولې به یې، خو هر وخت به یې چه زړه غوښتل خرخولي به یې، او لوي ظلم خو دا ؤو چه قیمتونه یې هم معلوم ؤو، داخستلو او خرخولو یو شي ؤو او د انسان په سترگه ورته نه کتل کېدل، فکر وکړئ چه

انسان دومره ذلیل شي چه د بنځي په شکل کې د
 الله دي خایسته مخلوق ته یې د انسان په سترگو هم
 نه کتل. خو ډیره د افسوس خبره ده چه کوم ظلمونه
 چه پخوا د بنځي سره شویدی اوس هم ورسره
 کېږي بلکه د پخوا نه لا زیات ظلمونه ورسره
 کېږي، کومي لوبي چه پخوا د بنځو د عزت سره
 کېدلې اوس هم کېږي بلکه د پخوا څخه هم زیاتي،
 مادرن کلچر او رواج خو د پخوانیو
 رومیانو، ایرانیانو او د جهالت د وخت د عربانو د
 کلچر او رواج نه هم زیات ظالم وختو، ځکه چه دي
 عصري او مادرن کلچر او رواج خو دهغي پاکی
 ،معصومي او عزتمندي بنځي نه چه هغه لور ده
 هغه خور ده ،هغه میرمن ده ،هغه مور ده د هغي
 د سر نه یې د حیا خادر لري کړو ،د عزت جامي او
 لباس یې تري وویستلو ، د یوي خایسته میرمني حق
 یې تري واخیستلو ، د یوي خایسته او مهرباني مور
 حق یې تري واخیستلو ،ددي د عزت محافظین یې د
 بي غیرتې او بي حیايي په زندان کې واچول ، او
 آزادي بنځو ته نه بلکه د نرانو لاسونو ته ورکول
 شوه ،چه د بنځو گریوان او عزت ته ورورسیري
 او په اسانۍ سره یې د خپل هوس او خواهش لقمه
 او مړۍ جوړه کړي. ورونو او خورگانو که پخوا

خاوندانو ښځې خرڅولي آيا دا حقيقت نه دی، چه
 ماډرن کلچر او رواج د ښځو د خرڅولو يو نوی
 انداز او طریقه په کار اچولي ده او د ښځو عزتونه
 خرڅوي، کله تري ماډل جوړکړي، ورته وايي چه
 ماډلینگ کوه او پیسې گټه، کله د مختلفو تولیداتو او
 پروډکټس دا اعلاناتو دپاره استعمالیږي، او کله خو
 خپل عزت خرڅوي، لوڅ ناچ او گډا کوي او پیسې
 گټي آيا تاسو د مختلفو کمپنیو تولیدات نه گوري چه
 په اکثره باندي د ښځو داسي عکسونه وي چه
 سترگی ورته په لیدلو شرمیږي. ډیر د افسوس خای
 دی چه انسان د خپلي لور، خپلي ښځې، خپلي خور
 او خپلي مور دومره زیاته بي عزتي ولي کوي؟

په اینډیا کې په پخواني کلچر او رواج کې د ښځې
 مقام او حیثیت دا ؤو چه: کله چه به یې میره مړ شو
 نو ښځو ته به نور د ژوند حق هم نه ورکول کېدلو
 او د میره یا خاوند سره به یې یوځای ژوندی
 سوځوله. چه په ښځو باندي دي ظلم د راجا رام مهن
 رای د وخت پورې دوام وکړو، کله چه د راجا رام
 ورور مړ شو، خلکو غوښتل چه ښځه یې هم
 ورسره ژوندي وسوځوي، راجا رام راووتو او
 خلکو ته یې وویل چه ځما ورنډار ولي ژوندی
 سوځوی، دي څه گناه کړیده، دا خو ظلم دي، او که

تاسو دي ته ظلم نه وايي نو زه نه پوهيرم چه ظلم
 څه ته وايي نو ډير هندوان دده په طرف شو او
 ورنډار يې د مرگ نه بچ شوه او ددي نه وروسته
 په قرار قرار دا د ظلم رواج د منځه لاړو. همدارنگه
 د اسلام نه مخکې د عربو په بعضی قبایلو کې رواج
 او کلچر داسي ؤو چه بي حيايي او فحشا دومره
 ډيره وه چه يوي ښځې ته به لس نران ورتلل کله
 چه به ماشوم تولد شو، نو قياغه شناس يا هغه سړی
 چه ماشوان به يې پيژندل چه پلاريې څوک دی
 هغه به يې پلار معلومولو او ماشوم به يې ورته
 سپارلو دا ؤو د ښځې عزت او مقام نه يې کور
 معلوم ؤو او نه خاوند، همدارنگه د حېنو قبيلو
 بعضي خلک به دلور په پيدا کېدلو شرميدل ،او
 منحوس يې گڼل، او فکر يې کولو چه ځما لور به
 څنگه بل چا ته واده کيږي، دا کار ورته شرم او د
 ځان سپکوالی ښکاريډلو ، او د دي شرم او سپکاوي
 نه د بچ کيدو دپاره به يې ژوندی لور گاني په کندو
 يا قبرونو کې خښولي، يو ځل يو صحابي د جهالت
 په وخت کې د خپلي لور د ژوندی خښولو قيصه
 پيغمبر عليه سلام ته وکړه ،نو د ده مبارک د پاکو
 سترگو نه اوښکې رواني شوي او صحابي ته يې
 وفرمايل !که چيرته الله تعالی د جهالت د وخت

دگناهونو د بدل اخیستلو اجازه ماته راکړي، نو ای
ظالمه ما به ستا نه اول ددي معصومي جلی بدل
اخیستی وؤ. خو متاسفانه چه پخوا یواځي بعضي
عربانو د جهالت په وخت کې لورگاني مړي کولي
یا يې وژلې مگر اوس په ټوله دنیا کې وژل کېږي
خو د وژلو او قتلولو طریقه یې بدله ده هغه داسي
چه د حمل په دوران کې ښځې ډاکتر ته ځي که
ډاکتر ورته ووايي چه هلک دي نو اهلاً و سهلاً
پریږدي یې او که ډاکتر ورته ووايي چه جلی ده نو
اکثره وژل کېږي يعني مورگاني ابورشن کوي یا
غورزوي یې، چه په دي طریقه یواځي په اینډیا کې
په کال کې یولس میلیونه او دوه لکه ژوندی
لورگاني وژل کېږي او همدارنگه د دنیا په نورو
ملکونو کې هم د زیریدلو نه مخکې ژوندی
لورگاني وژل کېږي پخوانیو ظالمانو او جاهلانو
خو به دنیا ته د راتلو چانس ورکولو خو د اوسنیو
ظالمانو جهالت او ظلم د هغوي نه هم ډیر زیات
دی، ځکه چه اوسني ظالمان خپلو لورگانو ته دنیا
ته د راتلو چانس هم نه ورکوي او د مور په رحم
کې یې وژني. چه اکثره د خاوندانو او خواخیگانو
د خوانه ښځه مجبورېږي چه خپله لور مړه
کړي، ټولي خواخیگاني، خاوندان او ښځې باید پوه

شي چه د حشر په میدان کې به الله تعالى ددي وژل شوي ماشومي نه پوښتنه کوي چه په کومه گناه وژل شوي يې، او ستاسو سره به د ظالمانو او قاتلانو په شان حساب کېږي او په دوزخ کې به جزا درکول کېږي. اوس گورو چه اسلام ښخو ته څنگه حقوق ورکړيدي؟ اسلام ښخي ته د لور حیثیت او حق ورکړو، اسلام هغه لورگانو ته چه د اسلام نه مخکې به ځېنو پلرونو ژوندی ښخولي او اوس يې هم ځېني مور او پلار په ډیره بي رحمۍ سره مخکې ددي نه چه دنيا ته راشي وژني اسلام دي معصومو او بیگناه لورگانو ته دومره لوړ او اعلى مقام ورکړ، چه د دوي د خدمت کولو په بدل کې يې مور او پلار ته الله جنت ورکوي قرآن فرمايې! وَإِذَا الْمَوْءِدَةُ سُئِلَتْ (۸) بِأَيِّ ذَنْبٍ قُتِلَتْ (۹) او کله چه د ژوندی ښخي شوي نجلۍ نه پوښتنه وشي چه هغه په کومه گناه وژل شويده يعنې په اسلام کې د اولاد وژل خصوصاً د لورگانو وژل حرام دي په سورت النحل کې د آیات مفهوم دي چه: د لور په پيدا کېدو چه څوک خفه کېږي، دا هم جرم دی او قرآن ددي نه منع کوي. حضرت محمد صلى الله عليه وسلم فرمايې! څوک چه د دوه لورگانو تربیت او پالنه په ښه او نيکه طريقه وکړي تر څو چه

بالغې شي، دا سړی به په آخرت کې داسې حُما سره
نيزدي وي لکه حُما دا دوه ګوتي چه سره نيزدي
دي منځنۍ او د شهادت ګوتي ته يې اشاره
و فرمائيله.

بل حديث شريف دی چه څوک د دوه لورګانو پالنه
او روزنه کوي او ورسره ښه سلوک کوي، ان شاء الله
چه جنت ته به لاړ شي .

اسلام ښځې ته د کور د ميرمن يا کوروداني حيثيت
او مقام ورکړی دی په نورو مذهبونو او کلتورونو
کې ښځې ته په انسانانو باندې د ټولو مصيبتونو او
تکليفونو د راتلو بېخ او دروازه وايي، د شيطان
وسله ورته وايي مگر قرآن ښځې ته محسنه وايي
چه معني يې د شيطان په خلاف يوه قلعه ده. قرآن
په سورت الروم کې فرمايي. دا د الله د نښانو نه ده
چه تاسو ته يې ستاسو ښځې ستاسو د جنس نه پيدا
کړيدي. تر څو چه تاسو د هغو سره آرام تر لاسه
کړئ، او ستاسو په منځ کې يې مينه او خواخوږي
پيدا کړه. بيشکه په دې کې د هغو خلکو دپاره ډيري
نښاني دي چه: غور او فکر کوي. يعني اسلام ښځې
ته دالله آيت او نشتانه وايي.

د سورت النساء د ۱۹ ایت مفهوم دی، چه د بنځو سره په زوره نکاح مه کوي يعني د نکاح دپاره د هلک او نجلۍ دواړو رضا ضرور ده، که د بنځي خوبنه نه وي څوک ورسره په زوره نکاح او واده نشي کولای. په اسلام کې بنځې ته هوس وايږي (د کور بنځه) نه وايي ځکه چه د کوره سره خويي واده نه وي کړې بلکه هوم ميکړي (د کور جوړونکي) ورته وايي يعني بنځه د کور جوړونکي ده. پيغمبر عليه سلام فرمايي! چه په دنيا کې لوي نعمت بنځه ده په سورت التوبه کې د ۳۴ او ۳۵ آيتونو مفهوم دی چه څوک سره زر او سپين زر جمع کوي او د الله په لار کې يې نه مصرفوي، يوه ورځ به دا سره او سپين زر د دوزخ په اور گرميږي او د دوي تنديو، اړخونو او شاه گانو ته به پري داغونه ورکول کيږي. کله چه دا آيتونه نازل شو نو حضرت عمر رض پيغمبر ع ته عرض وکړ چه يا رسول الله ص چه خلک سره او سپين زر جمع نکړي نو څه شي جمع کړي، رسول الله ص وفرمايل چه دسرو او سپينو زرو نه بهتر، بڼه او قيمتي شي مسلمانان او لمونځ گزاره بنځه ده چه د آخرت په مسائلو کې ستاسو سره کمک کوي. خورگانو ستاسو ارزښت او قيمت په اسلام کې د سرو او سپينو زرو نه هم

زیات دی، چه د دنیا یو مذهب او کلچر د اسلام نه په غیر بنځي ته دومره عزت نه دی ورکړي. حجت الوداع، آخرنی خطبه ۱۴۰۰۰۰ صحابه کرام ناست دي، پیغمبر ع فرمایي ای خلکو د بنځو په باره کې زه تاسو ته وصیت کوم، د بنځو سره ښه سلوک کوئ، څوک چه د بنځو سره ښه نه وي او ښه سلوک ورسره نه کوي، لمونځ کوي، روژې نیسي، نفلونه کوي او اوږدې ږيري یې پرايښي دي، دا ښه مسلمان نه دی او اخلاق یې ښه نه دي. او بیا یې وفرمایل چه: په تاسو کې د ټولو نه ښه او بهتر هغه دی چه د بنځو سره ښه او بهتر وي او زه د خپلو بنځو سره د ټولو نه ښه او بهتر یم. ښځه د خاوندانو شخصي ملکیت او پراپرټی نه ده. ښځې د الله امانت دی، اسلام په بنځو د لاس اوچتولو او وهلو اجازه نه ورکوي. پیغمبر ع فرمایي د بنځو سره جنگ مه کوئ، لاس پري مه اوچتوی، ښځې په مخ مه وهئ. د صحیح مسلم روایت دی چه هیڅ کله نبي ع ښځې نه وي وهلې او نه یې پري لاس اوچت کړی ؤو.

همدارنگه نبي ع فرمایي چه: پلار دي د بچيو په مخکې ښځه نه رتي، خرابي خبري او بي عزتي دي یې نه کوي، خاوندان دي د خلکو په مخکې ښځې نه

رتي، کنځل او بيعزتي دي يې نه کوي، او خبره دي د کورڅخه نه اوباسي.

حديث شريف دی چه خپلو بنځو ته علم ورکړی او که پخپله يې نشی ورکولای نو د علم د ورزده کولو بندوبست ورته وکړی.

اسلام بنځي ته د مور مقام او حيثيت ورکړی دی

﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا ۖ إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أَفٍ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا (٢٣) وَأَخْفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذَّلِيلِ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا (٢٤)﴾ او ستا رب حکم

فرمایلی دی چه د بل هېڅ چا عبادت مه کوی مگر خاص د یو الله ، او د مور او پلار سره احسان کوی، او که چیرته یو یا دواړه د دوي نه زوړ عمر ته ورسیدل، نو مه وایه دي دواړو ته اف ، او مه رته دوي دواړه، او وایه دوي دواړو ته خبره پسته او ادبناکه، او ښکته کړه دي دواړو دپاره وزر (اوږه) د تواضع (نه د تکبر) د مهربانی ، او ووايه ځما ربه مهرباني او ښښه وکړه دي دواړو ته ، لکه چه تربيه او پالنه يې کړیده ځما په هغي حال کې چه زه صغیر او وړوکی وم. الله تعالی د خپلو حقوقو پسي

د والدينو د حقوقو ذکر فرمايلي دی. حديث شريف دی، هغه څوک د خاورو سره برابر او ذليل شو چه: مور او پلار يې وي او دی د هغوي د خدمت کولو پواسطه ځان ته جنت حاصل نه کړي. بل حديث شريف دی چه: د پاک الله رضا د مور او پلار په رضا کېدلو کې ده، او د الله په غضب کېدل د مور او پلار په غضب کې دی. (کابلي تفسير). بل حديث شريف دی! چه د مور او پلار د عاقلوالي نه ځان وساتئ، ځکه چه عاقل والدينو ته به د جنت بوي هم وروڼه رسيږي، کوم چه د زر کالو په فاصله کې نيکانو ته رسيږي.

حديث شريف دی چه جنت د مور د خپو لاندي دی يو صحابي نبي ع ته عرض وکړ چه يا رسول الله ص غواړم چه جهاد ته لاړ شم او خپل سر د الله تعالى په لار کې قربان کړم، نبي ع ورته وفرمايل چه مور دي ژوندی ده صحابي وويل چه هو ژوندی ده، پيغمبر ع ورته وفرمايل! خپله مور مه پريرده، خپله مور مه پريرده، ځه لاړ شه د خپلي مور خدمت کوه، ستا جنت ستا د مور د خپو لاندي دی.

همدارنگه يو صحابي پيغمبر عليه سلم نه پوښتنه وکړه چه يا رسول الله صلى الله عليه و سلم په دنيا کې د ټولو نه زيات د ښه او نیک سلوک حقدار او لایق څوک دی؟ نبي ع وفرمايل چه ستا مور، صحابي بيا پوښتنه وکړه چه د هغې نه وروسته څوک دی نبي عليه سلام بيا وفرمايل چه ستا مور، صحابي بيا عرض وکړ چه د هغې نه وروسته بيا څوک دی، پيغمبر عليه سلام بيا وفرمايل چه ستا مور، په څلورم حل بيا صحابي پوښتنه وکړه چه ددي نه وروسته څوک دی نو په څلورم کړت پيغمبر عليه سلام وفرمايل چه ستا پلار يعني ۷۵ فيصده د ښه او نیک سلوک حقداره او لایقه مور ده او ۲۵ فيصده پلار دی. همدارنگه په اسلام کې د شرک نه وروسته د ټولو نه لويه گناه د مور نافرمانۍ ده..

همدارنگه اسلام ښځې ته د خور مقام او درجه ورکړيده.

په قانوني اعتبار سره په اسلام کې د ښځې او نر قانوني حقوق برابر دي.

اسلام ښځې ته د شاهدي ورکولو حق ورکړیدی.

که د بنځي او خاوند په منح کې طلاق واقع شي، د عدت د ختمیدو پورې مصارف په نارینه دي او که وړوکی ماشوم ولري، د بلوغت د وخت پورې مصارف يې په نارینه دي، او که خاوند مړ شي، د عدت د دوران مصارف به د خاوند د دولت نه کېږي.

که چیرته څوک د یوې بنځې په عزت تهمت او الزام ولگوي نو که ۴ شاهدان د هغه خبره تصدیق نکړي ۸۰ دورې به وهل کېږي او په آینده کې به يې شاهدي نه قبلېږي..

اسلام بنځي ته د وټ د ورکولو حق ورکړی دی. په اسلام کې د نر او بنځې درجه برابره ده، اگر چه په بعضی کارونو کې د نر درجات زیات دي او په بعضی کارونو کې د بنځې درجات زیات دي خو په مجموع کې د دواړو درجې برابرې دي.

بنځي ته دا حق چه خپل جایداد پخپله خرڅولای او اخیستلای شي په ۱۹ پيړۍ کې د اول وار دپاره ورکول شو، مگر اسلام دا حق ۱۴۰۰ کلونه مخکې ورکړی چه بالغه بنځه پغیر د چا د اجازی نه خپل

جايداد خر څولای او اخيستلای شي. اسلامي شريعت بنځي ته د شرعي حدودو په چوکاټ کې د حلال کار او تعليم اجازه ورکوي، کولای شي چه ډاکټره، نرسه، گاینوکالوجيست، معلمه و غیره جوړه شي.

په اقتصادي ډول بنځه مجبوره نه ده چه د کور مصارف وکړي، د کور ټول مصارف لکه جامي، ډوډی، د اوسیدلو ځای و غیره دا ټول په نارینه دي، د واده نه مخکې د بنځي مصارف په پلار او ورور دي او د واده نه وروسته په خاوند او ځوي دي، هیڅوک نشي کولای چه بنځه په کار کولو مجبوره کړي او یا په زوره پري کار وکړي، مگر که پخپله خوښه وغواړی چه کار وکړي کولای یې شي، خو کومي پیسې چه گټی هغه یې خپلي دي، خو که پخپله خوښه یې مصرفوي څه ممانعت نشته، د دي او د کور ټول مصارف صرف په نارینه دي، یعنی که بنځه غریبه وي او که مالداره او که نارینه غریب وي او که مالدار په دواړو صورتونو کې د بنځي او کور مصارف په نارینه دي، او په بنځه څوک زور نشي کولای چه کار وکړي او پیسې وگټي.

اسلام بنځي ته دځاوند په مال کي دميراث حق ورکړی دی.

قرآن فرمايي چه بنځو ته د نکاح په وخت کي تحفه ورکوي،يعني مهر ورکول فرض دي،او په غير د مهر نه نکاح نه کيږي،مگر د ځينو ملکونو لکه اينډيا او پاکستان کلچر او رواج داسي دی چه ځاوندان د بنځو نه د جهيز په نوم تحفي اخلي.چه دا دومره ظالم رواج او کلچر دی چه زياتي مورگاني او پلرونه د همدې رواج د لاسه خپلي بي گناه او معصومي لورگاني دنيا ته د راتلو نه مخکي د مورگانو په رحمونو کي وژني،تر څو چه د جهيز د ورکولو نه خلاص شي .و ما علينا الاالبلغ المبين.

ډاکتر محمد عثمان نظامی

الدرس (۷۰)

دقیامت ورځ او د حشر میدان

د اولی شپیلی څخه د حساب پوری

Judgment day from the first trumpet to the hour of reckoning

پیغمبر ص فرمایي چه قیامت به هغه وخت راځي چه په ځمکه کې د الله نوم بند شي يعني چه په ځمکه کې دومره څوک نه وي چه د الله نوم واخلي ،کله چه داسي وخت راشي نو الله ج به اسرافیل ع ته حکم وکړي چه شپیلی پو کړه،اسرافیل ع به په شپیلی کې پوکی وکړي په اول کې به دا آواز ډیر خوږ او په قراره وي ټول خلک به ورته غوږ ونیسي ،ځکه چه داسي ناآشنا آواز به د دي نه پخوا هیڅ چا نه وي اوریدلی،آواز به ورو ورو تیز او سختیږي،هر څومره چه د آواز شدت او سختي زیاتیږي ،د خلکو ویره به هم زیاتیږي،آواز به دومره تیز شي چه د تندر د آواز نه به یې سختي او شدت هم زیات شي چه د خلکو د برداشت نه به

بالکل ووځي، او ویره به هم دومره زیاته شي، چه د
 خلکو وجودونه او زړونه به ولړزيري، لمر به لکه
 د پنیر د چکۍ پشان شي، ستوري به بي نوره
 شي، غرونه به لکه د ډانډس شوو وړیو په شان په
 هوا کې روان وي، بحرونه به لکه د غرونو پشان
 چپۍ شروع کړي، او اور به واخلي، ځمکه به خپل
 ټول آتش فشان دباندي راوباسي، په هره وادي او
 شيله کې به داور دريابونه بهيري، ځمکه به ډیره
 سخته خوځيږي، شدیدې زلزلې به وي، ښارونه او
 کلی به په کنډرو بدل شي، جگ جگ عمارتونه به د
 خاورو سره برابرشي، آبادي به د هدیرو غونډي
 ښکاري، په خلکو به ویره دومره زیاته شي چه د
 مرگ د ويري نه به مورگاني تی رودونکي بچي
 پریږدي او تښتۍ به، د حامله ښځو نه به د ډيري
 ويري نه حملونه وغورځيږي، طاقتور به کمزوري
 او ځوانان به زاړه پریږدي او تښتۍ به، سره او
 سپین زر به په لارو کې پراته وي، نوټونه به په هوا
 کې گرځي، خو د اخستلو والا به یې نه وي، کاروبار
 بیزنيسونه جايدادونه رشتۍ ځوي پلار ورور مور
 خور ښځه هر څه به هیر شي، هر څوک به صرف
 د خپل ځان په فکر کې وي، هر څوک د دهریانو او
 ملحدینو په شمول به صرف یو الله تعالی یادوي ،

يو الله ته به زاری او چغي وهي، مگر هيڅ جواب به نه راځي، هري خواته به په غير د مصيبت او بربادۍ نه بل څه نه بنکاري، هري خواته چه انسان تنبتي د مرگ سره به مخ کپري، انسان به مخکي وي او مرگ به ورپسي وي، بالآخره ژوند به د مرگ د لاسه شکست و خوري، ژوند به ختم شي، هر شی به ختم شي، فرشتی به وفات شي، جبرائیل ع میکائیل ع اسرافیل ع عزرائیل ع به وفات شي د عرش ۸ فرشتی به هم وفات شي، هر څه به د منځه لاړ شي، صرف يو د الله پاک ذات به پاتي شي.

الله تعالی به وفرمايې لِمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ . نن پاچاهی د چا ده حقيقي پاچا څوک دی؟ هيڅوک به نه وي چه جواب ورکړي، الله ج به پخپله وفرمايې الْمُلْكُ لِلَّهِ الْقَهَّارِ. پاچاهي خاص الله لره ده حقيقي پاچا صرف الله دی.

دقیامت دویمه شپیلۍ.

د اولي او دويمي شپیلۍ په منځ کې به ۴۰ کلونه تیر شي، بیا به د عرش نه باران وشي، اسرافیل ع به الله راژوندي کړي، او حکم به ورته وفرمايې چه شپیلۍ ته پوکی ورکړه، اسرافیل ع به شپیلۍ ته پوکی ورکړي، نو ټول خلک به دوباره ژوندي شي

،د قبرونو نه به راپاڅيري او خاوري به د سرونو نه څنډي،د شپيلۍ آواز به په اول کې په قراره او سلو وي،ورو ورو به پکې سختي او زياتوالی راځي،او بالاخره د تندر پشان او يا به دتندر نه هم زيات شي،په اول کې به انبيا ع صديقين شهدا او صالحين د قبرو نه راپورته کېږي،بيا عام مؤمنان او کله چه د آواز سختي د تندر پشان شي کافران به را پاڅيري،خلک به ډلي ډلي د محشر ميدان ته روان وي، يوه ډله به د خاصو اوچتو مؤمنانو وي،دوي ته به سورلي ولاړي وي .

لکه اوبنان آسونه و غيره څنگه چه د قبرونو نه راجگيري په خپلو سورليو به سوريږي او د حشر ميدان ته به يې وړي پيغمبر ص فرمايې چه په يو اوبن به دوه دري څلور او د لسو پوري سوريږي،

بله به د عامو مؤمنانو ډله وي،دوي به اميد هم لري چه کېدای شي چه الله مو معاف کړي ځکه چه ايمان ورسره دی،او ويریږي به هم چه هسي نه چه الله راسره انصاف وکړي،او په حساب کې راحصار شو ځکه چه د الله د رحم نه په غير جنت ته تلل مشکل دي،خو بايد پو شو چه الله رحم هم په هغه چا کوي چه د رحم مستحق وي.بله ډله به داسي

خلک وي چه اور به ورپسی وي او د حشر میدان
 ته به یې روان کړي وي، دا به کافران وي، حُني
 خلک چه د قبرونو نه راپاڅيري نو په مخونو به د
 حشر میدان ته روان وي رانده کانه او گونگیان به
 وي دا به هم کافران وي، عام مؤمنان به پیاده روان
 وي شکلونه به یې هغسی وي په کوم شکل چه مړه
 شوي وي. که حُوان مړ شوي وي حُوان به
 راپاڅيري که ماشوم مړ شوی وي ماشوم به
 راپاڅيري که حُور مړ شوي وي حُور به
 راپاڅيري. حُني خلک به داسي وي کله چه د قبر نه
 راپاڅيري غتي غتي خيتي به یې وي وليزي او
 ولاړيزي به داسي به وي لکه پیریانو چه نیولي وي
 ،او په دي حال به د حشر میدان ته روان وي دا
 خلک به سود خواره وي. په عامو مؤمنانو کې به
 داسي خلک هم وي چه نیم بدن به یې فالج وهلی
 وي یو لاس او یوه خپه به یې کار نه کوي او په یوه
 خپه به تویونه وهي او د حشر میدان ته به روان
 وي. دا به هغه خلک وي چه دوه ښځې یې کړي وي
 او عدالت او انصاف یې نه وي کړي. په دوي کې
 به حُني خلک داسي هم وي چه د مخ هډوکي به یې
 وي او غوښه به پري نه وي دا به یو هغه خلک وي
 چه قرآن د الله د رضا دپاره نه بلکه د پیسو دپاره

وايي بل به هغه خلک وي چه بي ضرورته سوالونه
کوي او د خلکو نه پيسي غواړي. ځني به داسي وي
چه دوه مخونه به يې وي دا به هغه وي چه يوي
ډلي ته به يوه او بلي ډلي ته بله خبره کوي يوي ډلي
ته وايي چه مونږ تاسو سره يو او بلي ډلي ته وايي
چه مونږ تاسو سره يو. د بعضي خلکو به دوه ژبي
وي دا به هغه وي چه يو ته يوه او بل ته بله خبره
کوي. د ځينو خلکو به د گناه پندونه په شا وي الله
عالم دی چه څه قسم شکلونه به لري او د حشر
ميدان ته به روان وي دا به هغه خلک وي چه قرآن
ته يې شا وړاړولي وي او توقي يې ورپورې کړي
وي. ځني خلک چه د قبرو نه راپاڅيري يو ډير
بنايسته وجود به د قبر په غاړه ورته ولاړ وي
قبر والا به ورته ووايي ته څوک يې چه اول سترگي
می په تا ولږيدي، هغه به ورته ووايي چه زه ستا
نيک عمل يم په دنيا کې زه په تا سور وم او ته مي
خپلو خواهشاتو ته نه پريښودي اوس ته راپه شاشه
ورته به تيب شي قبر والا به په شا کړي او د حشر
ميدان ته به يې ويسی. ځني خلک به داسي وي چه
پاس دقبر په غاړه به ورته ډير يو بدرنگ وجود
ولاړ وي کله چه د قبر والا راپاڅيري ورته به
ووايي چه ته څوک يې چه اول سترگی مي په تا

ولږيډي، هغه به ورته ووايي چه زه ستا بد عمل یم
په دنیا کې ته په ماسور وي او مزی دي کولي اوس
به زه په تاسو یریم پیغمبر ص فرمایي چه په زوره
به یې راتیت کړي او پري به سور شي. ځني خلک
چه څنگه د قبرونو نه راپاڅیږي ملایکې به ورته
په سپیږمو کې ځنځیرونه واچوي او راکاږي به
یې، دوي به ورته وایي چه مونږ چیرته بیایي هغوي
به ورته وایي چه دوزخ ته دوي به وایي چه مونږ
سره خو لا حساب نه دي شوي، څنگه مو دوزخ ته
بیایي دوي به په همدې سوال او جواب کې وي چه
یو آواز به راشي الله به وفرمایي چه تاسو کړي څه
دي چه حساب غواړئ حکم به وشي چه پرمخه یې
په دوزخ کې ورواچوئ. بعضي خلک چه څنگه د
قبرو نه راپاڅیږي خپي به یې پورته شي او په
سرونو به لوڅ لغړ د حشر میدان ته روان
وي، صحابه کرامو پوښتنه وکړه چه یا رسول الله
ص په سرونو به څنگه ځي، رسول الله ص وفرمایي
هغه ذات چه تاسو ته یې په خپو د تلو طاقت
درکړيډي، هغه ذات په سرونو د تلو طاقت هم
ورکولای شي، همدارنگه ځني به د سپیو او ځني به
د ځنځیرانو په شکل وي.

د محشر میدان څه وخت چه خلک د محشر میدان
ته راشي وبه گوري چه:

د دوزخ د اور د لمبو او شغلو په وجه به د آسمان
رنگ تک سور وي، لمر چه اوس ۹۳ ميليون مایلز
د حمکي نه لري دی دا به يو مایل د سرونو نه لري
وي. حمکه به ډیره زیاته گرمه وي، د عرش الهی
مخى ته به د میزان تله، بني خواته به يې جنت او
چپ خواته به يې جهنم وي، په جهنم کې به
۷۰۰۰۰ ځنځيرونه پراته وي چه هر ځنځير به
۷۰۰۰۰ فرشتو نیولی وي، د جهنم غره‌هار او
آوازونه به دومره سخت او شدید وي چه خلک به
فکر کوي چه اوس به يې دیوالونه وچوي. د جهنم
د اور د لمبو دا خطرناکه منظره او هیبتناکه او
ویرونکي آوازونه به د خلکو وجودونه او زړونه
ولړزوي، دا لړرځیدونکي وجودونه او زړونه به د
مجرمانو زړونه وي، د
غافلانو، ظالمانو، کبرجنو، قاتلانو او سرکشو زړونه
به وي، دا به د زماني د فرعونانو زړونه وي، دا به
د هغو خلکو زړونه وي چه په دنیا کې د الله
پادشاهي نه مني، او په مخلوق باندې خپله خدایي
مني، دا به هغه زړونه وي چه د انسانانو سره د
همدردي او د الله د یاد نه خالي وي، ددې هیبتناک

او خطرناک عذاب نه د بچکېدو دپاره به مجرمان
 یوې او بلې خواته د تښتیدو کوشش کوي، خو
 دحشر په میدان کې د عذاب نه د بچکېدلو او پناه
 اخستلو حای نشته نه پکې ونه شته او نه دیوال، په
 هر حای کې افتونه، مصیبتونه او سختی وي، الله
 خبر دي چه په دي حال کې به څومره کلونه او
 پېړۍ تیري شي، دا به د حشر میدان او د قیامت
 ورځ وي. نوي ژوند به شروع شي، نه ختمیدونکي
 ژوند، د حشر په میدان کې به بي حسابۀ خلک
 وي، څوک به منډي وهي، څوک به ولیږي
 ولاړیږي، په فضا کې به د دوزخ د اور د لمبو د
 آوازونو سره د خلکو د جړا، چغو او زاریو آوازونه
 هم یو حای اوریدل کېږي، خلک به یو بل ته بد او
 رد وایي، یو بل ته به کنځل کوي، جنگونه به
 کوي، یو به په بل تهمت لږوي، چا به سر نیولي وي
 ناست به وي، څوک به په سر خاورې باده وي
 ، څوک به شرمیږي مخ به پټوي، څوک به سروڼه
 په تیږو وهي، څوک به سيني او سروڼه په څپړو
 وهي، څوک به خپل مور، پلار، بچي، دوستان
 ، لیدران او رهبران د خپلي تباهي او بربادۍ ذمه
 وار گڼي، خو مشکل او پرابلم به د ټولو یو وي، د
 قیامت ورځ به وي، او خلکو سره به ددي ورځي

تیارى نه وي، گرمي به ډیره زیاته وي خلک به د
خپلو اعمالو او گناه په اندازه په خپلو خولو کې ډوب
وي څوک د پنډیو پورې څوک د خیتي او د غاري
او غوړو پورې، د حشر د میدان خولي د دنیا د
خولو پشان نه دي د یو خوله بل ته نه ورځي د هر
سړي خوله د هغه د خپل ځان پورې ولاړه وي لکه
سړي چه په غټ بیلر یا ډیگی کې ولاړ وي، خلک
به لوڅ لغړ وي، ډیره گڼه گونه او رش به
وي، پیغمبر ع فرمایي چه د حشر په میدان کې به
حُما حُني امتیان په داسي حال کې حُما سره مخ شي
چه د غلامالونه به پري سواره وي ، د چا به اوبښ
په څټ سور وي ، غرمبیري به، په دي حالت کې
به ماته راشي راته به ووايي چه یا رسول الله ص
کمک راسره وکړه ، زه به ورته ووايم چه ما دین
پوره دررسولی ؤو اوس زه ستا سره کمک نه شم
کولای، بل امتی به مي راته راشي آس به یې په څټ
سور وي راته به ووايي چه یا رسول الله ص مدد،
زه به ورته ووايم چه ما دین پوره دررسولی ؤو
، اوس درسره کمک نشم کولای. بل امتی به راته
راشي چه گډي وزې به یې په څټ سوري وي ،
راته به ووايي چه یا رسول الله ص مدد، زه به ورته
ووايم چه ما دین پوره دررسولی ؤو اوس درسره

کمک نشم کولای، یعنی که چا د مال غنیمت نه غلا
 کړي وي، او که چا د بیت المال نه غلا کړي وي
 ، هر د غلا مال به یې د حشر په میدان کې په خټونو
 او سرونو بار وي او لوڅ لغړ به تري لاندې په
 گرمه ځمکه باندې گرځي، په دې حدیث شریف کې
 فکر وکړئ. داسې فکر مه کوئ چه د بل چا قیصه
 اوری، دا فکر وکړه چه زه خو به پکې نه یم باید
 ددې نه عبرت واخلو او ځانونه ددې عذابونو نه بچ
 کړو، که چا د ملت موثر غلا کړی وي، دا موثر به
 یې په سر وي ، او د حشر په میدان کې به یې
 ۵۰۰۰۰ کاله په سر گرځوي او بیا هم د الله خوبنه
 ده چه معافی ورته کوي او که دوزخ کې یې
 وراچوي، که چا د ملت سرمایه پټه کړي او هغی
 باندې یې هوایې او بحري جهازونه بیلډینگونه
 وغیره اخیستي وي ، نو دا بیلډینگونه او جازونه
 به ۵۰۰۰۰ کاله د حشر په میدان کې په سر
 گرځوي او بیا هم دالله خوبنه ده چه د همدې عذاب
 په ورکولو یې معاف او بښي او که دوزخ ته یې
 لیري، د حشر په میدان کې به ځني خلک داسې وي
 چه نیم وجود به یې فلج وي او لوڅ لغړ به په یوه
 خپه توپونه وهي دا منظر خو لږ تصور کړئ چه د
 یو سړی لاس او خپه کار نکوي، جامي، خپلی او

خولی یې په سر نه وي، په یوه خپه توپونه وهي
 څه قسم به ښکاري، دا به بل څوک نه وي، زمونږ
 او ستاسو د منځه به یو وي. دا به هغه سړی وي چه
 دوه ودونه یې کړي وي او عدالت او انصاف یې نه
 وي کړی ۵۰۰۰۰ کلونه به په دي عذاب اخته وي
 بیا هم دالله خوښه ده چه د دي عذاب په ورکولو
 سره یې نور ښی او معافي ورته کوي جنت ته یې
 لیري او که د نور عذاب دپاره یې دوزخ ته لیري
 او ځني خلک به د خنځېر او ځني خلک به د سپیو
 په شکل وي. ځني خلک به داسي وي چه د میدان
 محشر په گرمه ځمکه به پراته وي اوبنان، غویان
 غواگانې او نور مالونه به پري دپاسه گرځي د پیسو
 ،سپینو او سرو زرو تڼۍ به د دوزخ په اور
 گرمیږي او تنډیو اړخونو او شاگانو ته به یې
 داغونه پري ور کول کېږي، دا خلک به ۵۰۰۰۰
 کاله په دي حال کې وي. بیا هم د الله خوښه ده چه
 عفوه ورته کوي بځی یې او که جهنم ته یې لیري،
 دا خلک هم بل څوک نه دي په مونږ او تاسو کې
 دي باید فکر وکړو چه هسي نه چه زه خو به نه یم
 ،ځکه چه دا به هغه خلک وي چه زکات یې نه وي
 ورکړی. که چیرته دا گناه په مونږ کې وي باید توبه
 اوباسو او په آینده کې ددي گناه نه ځان

وساتو. بعضی خلک به داسي وي چه غتي غتي
 خيتي به يې وي وليري او ودريري به داسي به
 وي لکه پيريانو چه نيولی وي، دا خلک به
 سودخواره وي، نو ای مسلمان وروره چه ته سود
 کوي، صرف يو حل خو دا فکر وکړه چه د محشر
 په ميدان کې چه د تبی پشان گرم دی، آیا په داسي
 حالت کې چه غټه خيټه دي وي لوڅ لغړ يې وليري
 او ولاړيري آیا ۵۰۰۰۰ زره کاله طاقت به
 ولري، نو پخپل نفس او ځان ولي دومره لوي ظلم
 کوي، د دومره لږ ژوند دپاره دومره لوي عذاب
 ولي قبلوی شايد د ډيرو خلکو په زړه کې دا سوال
 وي چه د حشر په ميدان کې چه خلک لوڅ وي په
 دي کې خو به ښځې هم وي، دا سوال حضرت
 عايشي رض د رسول الله ص نه کړی ؤو، پيغمبر
 ع ورته وفرمايل چه هغه دومره سخته ورځ ده
 دومره سختي به وي چه دي ته به د هيڅچا فکر نه
 وي، د حشر په ميدان کې به بعضي خلک داسي وي
 چه مخونه به يې تک تور وي، ژبي به يې په سينو
 پرتی وي او لاړي به تري بهيري، دابه شراب
 خواره وي. اوچته مؤمنان به په دي ورځ د عرش د
 سوري لاندي د نور په منبرونو باندي ناست وي
 او د الله تعالی ميلمانه به وي، الله دي مونږ هم په

دوي کي حساب کړي. د حشر په ميدان کي به خلک
 ډير تنگ شي ، وایي به چه که اوس دوزخ وي او
 که جنت خو چه حساب او کتاب وشي او د دي
 عذاب نه خلاص شو ، خلک به مشوره وکړي ، په
 پوښتنه پوښتنه به آدم ع ته ورشي حکه چه هلته
 د پيغمبرانو خپل خپل ځايونه دي ، عرض به وکړي
 چه ته زمونږ نيکه يي او پيغمبر هم يي ، الله ته سوال
 وکړه چه حساب شروع کړي ، آدم ع به وفرمايي چه
 نفسي نفسي نن الله ډير غصه دی زه دا کار نه شم
 کولای ، خلک به عرض وکړي چه مونږ نو څه
 وکړو آدم ع به ورته وفرمايي چه نوح ع ته
 ورشي . خلک به نوح ع ته ورشي عرض به ورته
 وکړي چه الله ته سوال وکړه چه حساب شروع
 کړي نوح ع به جواب ورکړي چه نفسي نفسي الله
 ډير غصه دی زه دا کار نشم کولای تاسو ابراهيم
 ع ته ورشي چه ابراهيم ع ته ورشي هغه به هم
 ورته ووايي چه زه دا کار نشم کولای تاسو موسی
 ع ته ورشي ، چه موسی ع ته ورشي هغه به هم
 ورته ووايي چه نن الله ډير غصه دی زه دا کار نشم
 کولای ، عیسی ع ته به ورشي ، عیسی ع ته چه
 ورشي هغه به ورته هم ووايي چه نن الله ډير غصه
 دی زه دا کار نشم کولای ، تاسو حضرت محمد ص

ته ورشئ ، خلک به حضرت محمد ص ته
 ورشئ، کله چه محمد ص ته خلک ورشي پيغمبر ع
 به ورته وفرمايي چه زه به الله ج ته ووايم. محمد
 ص به د الله په اجازه د عرش لاندي په مقام محمود
 کي ډيره اوږده سجده الله تعالی ته وکړي چه د دنيا
 د ۷ شپو او ۷ ورځو په اندازه به وي او د الله
 صفتونه او حمدونه به وايي، الله ج به وفرمايي چه
 يا محمد ص سر د سجدې نه راجگ کړه ، څه چه
 غواړي وي غواړه، پيغمبر ع به وفرمايي چه يا الله
 خلک وايي چه الله دي حساب شروع کړي درود
 شريف ووايي. بيا څنگه چه د الله د شان سره بنايي
 ، الله به د حشر ميدان ته تشریف راوړي ځمکه به د
 الله په رڼا روښانه شي. د حشر په ميدان کي به د هر
 آسمان ملائکي صفونه صفونه ولاړ وي. کله چه د
 الله عرش د حشر په ميدان کي کېښودل شي او الله
 تعالی څنگه چه د هغه د شان سره بنايي تشریف
 راوړي، د عرش بني خواته جنت او چپ خواته به
 دوزخ رانيږدي شي او د عرش مخي ته به د ميزان
 تله ولگيږي، تصور وکړئ چه د داسي منظر په
 ليدلو به د انسانانو حال څنگه وي خلک به په جرا
 او چغو شي، الله تعالی به ډير په قهر او غصه
 وي. حساب به شروع شي ، د کافرانو يوه ډله به

راوستل شي هغوي به د سجلي کولو کوشش وکړي
 خو ملاگاني به يې نه قطيري او نيغې به پاتي شي
 دوي به ووايي چه يا الله په دنيا کې خو زمونږ
 ملاگاني جوړی وي الله به ورته وفرمايي چه په دنيا
 کې تاسو ماته سجده نه ده کړي اوس د حشر په
 ميدان کې ستاسو سجده نه قبليري ،دوي به ووايي
 چه يا الله مونږ هر څه وليدل اوس مونږ تا هم منو
 دوزخ جنت او ټول پيغمبران منو الله به وفرمايي
 تاسو د دنيا نه مختورن راغلي ياستی په دنيا کې
 تاسو نه يم منلی ځما رسولانو ته مو دروغجن ويلي
 ؤو اوس دلته ستاسو ايمان راوړل نه قبليري پر مخه
 به يې دوزخ ته ورواچوي.بله ډله چه راوستل شي
 هغه به داسي گنهگار وي چه الله به وفرمايي چه په
 چپو لاسونو کې عملنامی ورکړی او په دوزخ کې
 يې واچوی،خلک به جاري وايي به چه يا الله ته خو
 رحيم يې ته خو رحمان يې ته خو کریم يې الله به
 وفرمايي چه بيشکه خو تاسو په دنيا کې زه نه وم
 منلی ځما رسولان مو نه وو منلي تاسو په دنيا کې
 زه هير کړی وم اوس به زه تاسو هير کړم او دوزخ
 کې به مو واچوم، بله ډله به داسي وي چه د غضب
 ملايکو به يې په سرونو کې ځنځيرونه اچولي وي
 او الله ته به يې راولي الله به وفرمايي چه د اور په

چړو ورته سيني څيري كړئ او چپ لاسونه يې د
مخى د خوانه په سينو كې رانه باسئ او شاته يې
تري اوباسئ او عملنامې ورته پكې وركړئ او
دوزخ كې يې ورواچوئ. دوزخ به آواز كوي چه
هل من مزيد نور شته يا الله موږ شوي نه يم نور
هم راواچوه. بله بله به د منافقانو وي الله به دوي ته
سخت دردونكى او دوه چنده عذاب وركړي په
خنجېرونو به وتړل شي او دوزخ كې به واچول
شي. دا د كافرانو حشر ؤو. اوس د عامو مسلمانانو
او مؤمينانو حال گورو ، د هغو مسلمانانو چه ايمان
هم لري او گنهگار هم دي ، گنهگار مسلمانان به د
حشر په ميدان كې وي، په دوي به دا يوه ورځ
۵۰۰۰۰ كاله تيريږي، ځمكه دتبى پشان گرمه، لمر
د يو مايل په اندازه د سر دپاسه، جامي خولى خپلى
به نه وي لږ خو دا منظر په تصور كې راولئ ، په
گنهگارانو به دا ورځ پيره اوږده تيريږي په چا
څومره په چا څومره او په چا به ۵۰۰۰۰ كاله
اوږده تيريږي، بعضي خلك گناه كوي او وايي چه
پيغمبر ع مى شفاعت كوي، اول خو دا معلومه نه
ده چه پيغمبر ع ستا شفاعت كوي او كه نه او كه
فرضاً ستا شفاعت كوي هم نو تا ولي دومره عقل
دلاسه وركړئ چه د شفاعت په طمعه د دنيا د ۶۰

کاله عمر دپاره د قیامت په میدان کې ۵۰۰۰۰ کلونه د گناه د پنډونو ګرځولو ته تیار یې او د هغې وروسته به دې هم یا شفاعت وشي اویا نه، که تا د شفاعت اوریدلې دې خودا هم واوره چه پیغمبر ع خپلي لور حضرت فاطمې رض ته وفرمایل چه لوري حُما په طمعه نشي چه پلار می پیغمبر دی په آخرت کې به حُان پخپل عمل خلاصوي زه هلته درسره کمک نشم کولای. او په دې هم پوه شه قرآن فرمایي وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا (30) او پیغمبر ص به ووايي ای حُما ربه حُما قوم دا قرآن پرېښی وؤ ته څه خبر یې چه ته په کومه ډله کې یې چه آیا پیغمبر ع ستا شفاعت کوي او که ستانه شکایت کوي. آواز به وشي چه پلانکی د پلانکې حُوي راوځه الله دې غواړی، بنده به راوځي د الله تعالی حضور ته به بوتلل شي، د عرش بني خوا ته جنت چپ خواته دوزخ اومخي ته به د میزان تله لږیدلې وي الله تعالی به د هر بنده سره په غیر د ترجمان نه خبري کوي. آدم ع به ولاړ وي عزرائیل ع به ولاړ وي کراماً کاتبین یا حفظه ملایکې چه زمونږ په بني او چپي اوږو ناستي دي او نیکی او بدې لیکې دوي به ولاړي وي او د هر امت پیغمبر به ولاړ وي .

او بنده به رب العلمين ته ودريري او په غير د
ترجمان څخه، الله تعالى به پوښتني کوي او

بنده به جوابونه ورکوي خلک چه دا حال وگوري
نو ځوي به د مور نه او مور به د ځوي نه ورور
به د ورور خور به د خور نه ښځه به د خاوند او
خاوند به د ښځې نه تښتې او يو به د بل د پيژندلو
نه منکريري د دي دپاره چه يو د بل نه يوه نيکي
ونه غواړي او که ويې غواړي هم يو يې بل ته نه
ورکوي. د زري په اندازه ظلم به په چا نه
کېږي، پيغمبر ص فرمايې چه ځني خلک چه په دنيا
کې دروغ وايې هلته به د الله تعالى په مخکې هم د
دروغ ويلو کوشش وکړي، خو هلته د منکریدو
چانس نشته مکمل شاهدان يا گواهان به موجود وي
کرام کاتبين او د دنيا د ټول ژوند مکمل رکارډينگ
به موجود وي، د هر چا په عملنامه کې به مکمل هر
څه موجود وي، الله به بنده ته وفرمايې چه عملنامه
دي ولوله ته پخپله د خپل حساب دپاره کافی يې. که
بيا هم کوم بنده منکرشي چه يا الله دا کار ما نه دی
کړي، الله به وفرمايې که ستا خپل وجود په تا
گواهی ورکړي بيا يې مني، بنده به ووايې چه يا الله
ډيره ښه ده منم يې الله تعالى به يې په خوله مهر
ولگوي الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيَهُمْ

وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ نو د بنده د وجود یوه یوه عضو به گواهی ورکول شروع کړي خپي به وايي په ما دي گناه ته تللی وو لاسونه به وايي په ما يي دا گناه کړيده، غوږونه به وايي په ما يي سندري و غيره اوریدلي دي، سترگی به وايي چه په ما يي په موبایل کې بي حيا فلمونه و غيره لیدل، ژبه به وايي چه په مايي کنځل و غيره کړيدي، پیغمبر ص فرمايي چه کله د وجود اعضا په بنده گواهی ورکړي نو بنده به خيري ورته وکړي چه تاسو دي الله تباہ کړي ما خو دروغ دي دپاره وويلی چه تاسو د عذابہ بچ شي او تاسو گواهی ورکړه ،د وجود اعضا به ورته ووايي چه مونږ خپل رب گويانه کړو او د الله په امر مو گواهی ورکړه.د هر چا فيصله به په حق سره وشي، هر څوک به د الله په رحم سره جنت ته ځي او هر څوک به دوزخ ته د الله په عدالت او انصاف سره ځي.په آخر کې مؤمنانو دپاره یوه ډيره ښه خوشخبري دا ده چه صحابه کرامو د پیغمبر ص نه پوښتنه وکړه چه يا رسول الله ۵۰۰۰۰ کاله خو ډير سخت دي دومره انتظار به انسان څنگه کولای شي ،پیغمبر ص ورته وفرمايل چه مؤمن ته يي الله تعالی آسانوي، په چا يي دومره آسانوي لکه د سبايي سنت چا ته د

ماسپينين نه د مازديگر د لمانځه پورې چا ته د مازديگر نه د ماښام د لمانځه پورې، خو که مونږ ددي اهل شو الله تعالى دي مونږ ددي اهل وگرځوي او الله دي يې راته آسانه کړي.

او همدارنگه پيغمبر ص فرمايي چه حُما د امت ۷۰۰۰۰ کسان په غير د حساب نه جنت ته ځي نو دا خو يواځي صحابه کرام د يو لاک نه زيات دي مونږ خو پکې نه راځو خو په صحيح مسلم کې بل حديث شريف دي چه دا ۷۰۰۰۰ کسان به هر يو ۷۰۰۰۰ ملگري لري بيا هم صحابه کرام دي تابعين دي تبعه تابعين دي شهدا صديقين صالحين او اوليا ډير زيات دي نو مونږ غوندي گنهگارو ته به پکې څنگه نوبت راشي خو الحمد لله په صحيح مسلم کې بل حديث شريف دی چه الله تعالى به دري لپې په جنت کې ورواچوي نو دا خو د رب العلمين لپې دي نو الله دي مونږ د الله په لپو کې راولي او بي حساب او بي کتابه دي مو جنت ته بوځي. الله دي توفيق راکړي چه الله رضا کړو او د هغه ج د رحم مستحقيق وگرځو. وما علينا الا البلغ المبين.

ډاکټر محمد عثمان نظامی

End

اسلام، الحاد او ساینس

Islam, Atheism and Science

په دی کتاب کی د هغو خلکو لپاره چی د الله تعالی د ذات، د قرآن
کریم د حقانیت، د محمد ص د رسالت، د تقدیر او د قیامت د ورځی له
حساب او کتاب څخه انکار او یا هم شک کوي د قرآن عظیم
الشان، صحیحو احادیثو او د ساینسي علومو په رڼا کی پرېکنده دلایل
او د هغوی د باطله عقایدو او تیوریو د بطلان لپاره کره شواهد او
ثبوتونه وړاندی شوي.

ستاسو د دعا په هیله

ډاکټر محمد عثمان نظامي

